

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు
అధికార నివేదిక
 (నాల్గవ సమావేశము: తొమ్మిదవ రోజు)

సోమవారం, 25 మార్చి, 1991

(సభ ఉదయం 8.30 గంటలకు సమావేశమైనది)
 (ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)
సభాకార్యక్రమము

Mr. Deputy Speaker:- Question Number 3043. Minister for Sugar Industries.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju (Vizianagaram):- Sir, there is a scandal. It appeared in the newspaper. It requires the clarification of the Government.

Mr. Deputy Speaker:- Let the Question Hour is over. You can have it in the Zero Hour.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి (భోనగిరి):- ఆరోపణ ముఖ్యమంత్రిమీద ఉంది.

Mr. Deputy Speaker:- You can have in the Zero Hour. Question No. 3043. Minister for Sugar Industries.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులనుంచి అంరాయము)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు (ఖమ్మం):- అధికారపక్ష సభ్యులే ఆరోపణ చేశారు 5 కోట్ల రూపాయల కుంటకొణం జరిగిందని, ముఖ్యమంత్రిగారి కొడుక్కు ఫేవర్ చూపించారని వారు చెప్పారు. క్లారిఫికేషన్ అడుగుతున్నాను

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- 'జేరో అవర్' లో ప్రస్తావించండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేము చెప్పదలచుకొన్నది అరమరికలు లేకుండా చెప్పాలి. Because it is a public issue.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- Shall we get clarification in the Zero Hour?

Mr. Deputy Speaker:- You will have the time to mention it in Zero Hour. We will see the reaction of the Government.

Sri P. Ashok Gajapathi Raju:- You can direct the Government to answer.

*An asterisk before the name indicates confirmation of the Member.

Mr. Deputy Speaker:- You mention in the Zero Hour, he has to do justice to the subject.

Minister for Major Industries Sri P. Ramachandra Reddy:- కృష్ణన్ అవరీకంటే ముందు మరో అంశం ప్రస్తావించడం సాంప్రదాయంకాదు. ఎప్పోటికీ టైంలో రెయిట్ చేయమనండి, దానికి సమాధానం ఇస్తాము. I am not going to sit here permanently nor you there.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఎన్నో సందర్భాలలో జరిగాయి.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- ఒక్కసారి మేరువేశారు, అది తప్పు అన్నాం. కృష్ణన్ అవరీకు ముందు ఇదేమిటి? పేపర్లో వ్యాసినవన్నీ ఆర్ వుయే గోయింగ్ టు డిస్కస్ హియర్?

(తెలుగుదేశం, తదితర ప్రతిపక్ష పార్టీల గౌ. సభ్యులు
ఒక్కసారిగ మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించారు)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు (చింతలపూడి):- అధ్యక్షా, సమాధానం ఇవ్వాలి.

Mr. Deputy Speaker:- The Statements will be there. You will be there. Nothing is going to happen.

Sri P. Ramachandra Reddy:- Let there be a resolution postponing the other business to take up this issue. Let the Question Hour is over. This is a very bad tradition.

(తెలుగుదేశం, తదితర ప్రతిపక్ష పార్టీల గౌ. సభ్యులు
ఒక్కసారిగ మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించారు)

Mr. Deputy Speaker:- Please don't introduce this as a debate. I don't allow it now. The Zero Hour is spoiled, like this.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- 'జేరో అవరీ'లో మేము చెప్పింది విని ఉరుకున్నారు, సమాధానం లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇక వదిలివేయండి. వారు 'జేరో అవరీ'లో చెప్పకుంటే హౌస్ ఇంకో నాలుగు రోజులు ఉంది కదా, రూల్ 304 క్రింద నోటీసు ఇవ్వండి, మాద్దాం.

నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు -
వాగ్దాన సమాధానములు.

25, మార్చి, 1991

327

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అడ్వాన్స్‌గా వారి నోటీసుకు తెస్తున్నాం కాబట్టి అప్పటివరకు సమాధానం తెప్పించండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఓయస్, జేరో అవర్‌లో అవకాశం ఇస్తాను.
నక్షత్రపుగుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్దాన సమాధానములు
నిజాం చక్కెర కర్మాగారం టర్నోవరు

71-

*3043 - సర్వశ్రీ సి. విఠల్‌రెడ్డి (నర్సపూర్), జి. యాదగిరిరెడ్డి (రామన్నపేట), పి. నాగేశ్వరరావు, వి. నారయణరావు (మునుగోడు), ఎ. విఠల్‌రెడ్డి (రామాయంపేట):- చక్కెర పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) వందు కొట్ల రూపాయల టర్నోవరుతో నిజాం చక్కెర కర్మాగారం దేశంలో ప్రముఖ స్థానాన్ని సాధించిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) కొత్త విభాగాలను ప్రారంభించడానికి, ఇప్పుడున్న విభాగాల సామర్థ్యాన్ని మెరుగుపరచడానికి ప్రయత్నించిన నిధుల మొత్తం ఎంత;

(ఇ) చెరకు పండిస్తున్న ప్రాంతమైన, మెదక్ జిల్లాలోని నర్సపూర్ - సంగారెడ్డిల మధ్య కొత్త విభాగాన్ని ప్రారంభించే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా; అయినచో, అందుకు సంబంధించిన వివరాలెవ్వి?

చక్కెర పరిశ్రమల శాఖమంత్రి (శ్రీ మహమ్మద్ జానీ):-

(అ) అవునండీ.

(ఆ) ఈ క్రింది ప్రాజెక్టుల కోసం 1990-91 లో రూ.2 లక్షల మొత్తాన్ని కేటాయించడం జరిగింది:

1) మెదక్ వద్ద ఒక కొత్త డిస్ట్రిలరీ.

2) విజయనగరం జిల్లాలోని బొబ్బిలి, సీతానగరం చక్కెర యూనిట్లను పునర్వ్యవస్థీకరించడం. (2,500ల టి.సి.డి.ల సామర్థ్యం గల ఒక కొత్త చక్కెర యూనిట్లను ఏర్పాటు చేయడం.)

*An asterisk before the name indicates confirmation by the Member.

3) మెదక్ జిల్లాలోకి మధునగర్ చక్కెర యూనిట్ను 2,500ల టి.సి.డి.ల యూనిటుగా ఆధునీకరించడం/విస్తరించడం.

4) కరేంనగర్ జిల్లాలోని మెట్పల్లి చక్కెర యూనిట్ను 2,500 టి.సి.డి.ల యూనిటుగా ఆధునీకరించడం/విస్తరించడం.

(ఇ) నిజాం చక్కెర ఫ్యాక్టరీ మెదక్ జిల్లా నర్సాపూర్ సంగారెడ్డి మధ్య కొత్త యూనిటును ప్రారంభించే ప్రతిపాదన ఏదో తెలు.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్రెడ్డి:- నేను ప్రశ్న వేసింది ఒకటి, వారు సమాధానం చెప్పింది మరొకటి. 100 కోట్ల టర్నోవర్తో నిజాం సుగర్ ఫ్యాక్టరీ దేశంలో ప్రముఖ స్థానాన్ని పొందిన విషయం వాస్తవమేనా? 100 కోట్ల టర్నోవర్ వుంటే దానికి వచ్చిన లాభం ఎంత? ఇక రెండవది విస్తారంగా చెరకు పండే ప్రాంతాలైన నర్సాపూర్, సంగారెడ్డి మధ్యలో మీరు ఒక ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ ఏర్పాటుకు పూనుకొంటారా? మూడవది నిజాం ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ పరిధిలోగల ఖండసారి ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీల పరిధిలోగల పేద రైతాంగానికి 10 రూపాయలు రాయితీ ఎందుకు ఇవ్వడంలేదు? ఈ మూడు ప్రశ్నలకు స్పష్టంగా సమాధానం చెప్పండి.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- టర్నోవర్ 100 కోట్లు దాటిందని సమాధానం ఇచ్చాను. గత సంవత్సరం టర్నోవర్ 100 కోట్ల 8 లక్షలు అవుతే ఈ సంవత్సరం సీజన్ ఉండి కాబట్టి 124 కోట్లు ఉండవచ్చునని అంచనా వేశారు. ఇక మెదక్, నర్సాపూర్ మధ్యలో ఎస్.ఎస్.ఎఫ్. యూనిట్ కావాలంటున్నారు. ఆర్థిక పరిస్థితులను బట్టి ఆ ప్రతిపాదనను ఆలోచిస్తామని చెబుతున్నాను. ఇక నిజాం ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ జోన్లో గల ఖండసారి ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీలవారు 10 రూపాయల వర్వెస్ టాక్స్ ఇవ్వలేదనే అనుకొంటున్నాను. జోన్ అవతల ఉన్నవారికి ఇస్తున్నాం. జోన్ లోపల ఉన్న ఫ్యాక్టరీలో ఎఫెక్ట్ అవుతాయి కాబట్టి అక్కడి రైతులకు ఈ రాయితీ ఇవ్వడంలేదు. ఇది ప్రభుత్వ పాలసీ కాబట్టి పాలసీ మార్పుకోవలసిన పరిస్థితి ఉంది. దీనిగురించి పరిశీలించి పాసిటివ్లో ఉంటే మార్పుదానికి ప్రయత్నం చేస్తాం.

శ్రీ సిపాచ్. విఠల్రెడ్డి:- జోన్ బయట నర్సాపూర్, సంగారెడ్డి, తూర్పు ప్రాంతాలలో చెరకు పంట విస్తారంగా ఉంది. అక్కడ ఖండసారి పరిశ్రమల యాజమానులు రైతులను దోపిడీ చేస్తున్నారు. కాబట్టి అక్కడ ఎస్.ఎస్.ఎఫ్. యూనిట్ను ప్రారంభించినట్లయితే రైతులకు ప్రయోజన కరంగా వుంటుంది, ప్రభుత్వానికి కూడా లాభం వుంటుంది కాబట్టి వెంటనే

అక్కడ యూనిట్‌ను ఏర్పాటుచేయడానికి లైసెన్స్ గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రెకమెండ్ చేస్తారా? ఇక జోన్ పరిధిలో ఉన్న రైతులు ఏం తప్పు చేశారని వారికి రాయితీ ఇవ్వడంలేదు? అక్కడి పేద రైతులకు 10 రూపాయల చొప్పున పర్సెస్ టాక్స్ చెల్లించేందుకు అదేశాలు ఇస్తారా?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- సంగారెడ్డి, మెదక్, నర్సాపూర్ల మధ్య ఫ్యాక్టరీ కావాలంటున్నారు. అక్కడ చెరకు ఎవలెబిలిటీ ఉందో లేదో చూడవలసి ఉంది. అంతేకాక ఇందులో ప్రభుత్వ పాలసీకూ ఇన్‌వెస్ట్ అయి ఉంది. ప్రభుత్వపరంగా కొత్త ఇండస్ట్రీస్ ఏర్పాటు చేయాలా వద్దా అనేది ముందు నిర్ణయించవలసి ఉంది. అది ముఖ్యమంత్రిగారి పరిశీలనలో ఉంది. జాయింట్ వెంపర్‌లో చేయాలా లేక ప్లైవేట్ సెక్టార్‌లో ఓపెన్ చేయాలా లేక ఎన్.ఎస్.ఎఫ్. యూనిట్‌ను ప్రారంభించాలా అన్న విషయంలో ప్రభుత్వం పాలపరంగా నిర్ణయం తీసుకోవలసి ఉంది. ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకొంటే మే దగ్గర ఫ్యాక్టరీ పెట్టేందుకు మాకు అభ్యంతరం లేదు. మే అభిప్రాయాన్ని కేబినెట్‌లో కూడా చర్చించి ఒక నిర్ణయం తీసుకొనేందుకు ఆదేశనచేస్తామని మనవిచేస్తున్నాను. వారికి బాగా తెలుసు, ఫ్యాక్టరీ జోన్‌లో ఉన్న రైతులకు సంబంధించిన ఫైల్ కూడా ఫైనాన్స్ డిపార్ట్‌మెంట్‌కు పోయింది. ఫైనాన్స్ వారు క్లియర్ చేస్తే ఇవ్వడానికి మాకు ఏమీ అభ్యంతరం లేదు.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి:- లాభాలు వచ్చాయని మంత్రిగారు చెప్పారు. 8.40 ప్రభుత్వ నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీపైన అంచనాగా వచ్చే లాభం ఎంత? నికర ఉ. లాభం వోయినా, అదనపు లాభం ఎంత వచ్చింది? సంగారెడ్డి, నర్సాపూర్ మధ్యలో ఇంకొక ఫ్యాక్టరీ వేయడానికి ప్రతిపాదనలో ఉన్నది. అంటున్నారు. మా దృష్టికి వచ్చింది. మే ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. షుగర్ కేన్‌ను ఉత్పత్తి చేసే రైతులు, ఈ మధ్య ప్రాంతంలో షుగర్ ఫ్యాక్టరీ లేక వారు తమ చెరుకును దూరంగా ఉన్న ఫ్యాక్టరీకి చేరవేయలేకపోవడంవల్ల చెరుకు యొక్క వజన్ రావడం లేదు. అందువల్ల రైతులను రక్షించే దృష్టితో ఆ ప్రాంతంలో వచ్చే సంవత్సరానికి అయిన ఈ నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీని ఇంకొకదానిని సంగారెడ్డి, నర్సాపూర్ మధ్య రైతులకు అందు బాటులో ఉండేవిధంగా ఎప్పుడు నెలకొల్పుతారు? ఎప్పటివరకు పూర్తి చేస్తారు? రైతుల పంట ఉత్పత్తి ఎక్కడ అవుతోంది. ఈ జిల్లాను చెరుకు పండించే మొదటి జిల్లాగా గుర్తిస్తారా?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- రైతుల దగ్గర ఎక్కువ చెరుకు ఉందని మాడర్నయిజేషన్ చేస్తున్నాము. కొత్త ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి లైసెన్సు

కేంద్రప్రభుత్వం దగ్గర పెండింగులో ఉన్నది. రాష్ట్రపరిధిలో లేదు. రెండవది - ఈ సంవత్సరంలో ఎంత నష్టం, ఎంత లాభం అన్నారు. మొత్తం నిజాం షుగర్ ఫ్యాక్టరీ పోయిన సంవత్సరం 735 లక్షల రూపాయలు లాభం వచ్చింది. ఈ సంవత్సరం ఎస్టిమేట్ ప్రకారం - ఇంకా నేజిన్ జరుగుతున్నది - ఏప్రిల్ మసాంతానికి రు. 350 లక్షలు రావచ్చునని అనుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పుతూ, కొత్త ఫ్యాక్టరీకి కేంద్రప్రభుత్వం అనుమతి ఇవ్వలేదు అన్నారు, మాడర్నయిజేషన్ మాత్రం చేస్తున్నామని చెప్పారు. నేను ఒక్కమాట మంత్రిగారిని అడుగు తున్నాను. యీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కొత్త ఫ్యాక్టరీని పెట్టాలనే ప్రపోజిట్ ఏదైనా ఉందా? రెండవది - పర్వేజ్ టాక్సు క్రింద ఈనాడు మేరు రు. 16 నుంచి 30 రూపాయలకు పెంచిన మాట వాస్తవమా? దీంతో రైతులకు ఇచ్చే దామాషా ఏమైనా పెంచారా? షుగర్ ఫ్యాక్టరీకి ఎంత? గవర్నమెంటు ఎక్స్‌చేంజీకి ఎంత? స్పష్టంగా చెప్పాలి? ఎందుకంటే, జీవోస్ ఇష్యూ చేశారు.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా, కొత్త ఫ్యాక్టరీలు అదీలాబాదు, కడెం దగ్గర ఎన్.ఎఫ్.ఎఫ్. యూనిట్‌ను పెట్టాలని ప్రతిపాదన ఉన్నది, అది కేంద్ర ప్రభుత్వం వద్ద పెండింగులో ఉన్నది. రెండవది - వారు అడిగినట్లు, పర్వేజింగు టాక్సు, కేంద్రప్రభుత్వం లెవి ప్లైస్ ఎన్‌హాన్సు చేసింది కాబట్టి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పర్వేజింగు టాక్సును పెంచవలసిన అవసరం ఉన్నది. లెవి ప్లైస్ ఎన్‌హాన్సుమెంటు ప్రతిపాదన ఉన్నది. ఈ సంవత్సరం మేము ఇంప్లీమెంటుచేయడం లేదు. రు. 16 నుంచి రు. 30 పెంచే ప్రతిపాదన ఉన్నది. అమలులో మాత్రం మేము పెట్టలేదు. అది పెట్టినప్పుడు యీ నేజిన్ నుంచే పెట్టేవారము. కె. విద్యాధరరావు చెప్పినట్లుగా ఆటో మెటీక్‌గా రైతులకు రావలసిన వాటా ఇస్తున్నాము. 10 - 16 ఇస్తున్నాము. అది కూడా ప్రతిపాదన ఉన్నది. రు. 8 ఫ్యాక్టరీ జోన్‌లో ఉన్న రైతుల రోడ్డు సంక్షేమం చేస్తాము, కేవలం ఒక రూపాయి ప్రభుత్వ ఎక్స్‌చేంజీకి పోతున్నది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- తనుకు ఆఫీసర్ పర్వేజ్ టాక్సు కట్టమని నోటీసులు ఇచ్చారు.

నక్షత్రపు గుర్తుగల పక్షులు -
వాగ్భాష సమాధానములు.

25, మార్చి, 1991

331

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- నోటీసు ఇచ్చారుసార్. తనుకు ఆఫీసర్, కండనారి యునిటీకు వెళ్ళు గోదావరిలో రు. 30 పర్వేట్ టాక్సు కట్టమని నోటీసు ఇచ్చారు. పృతిపాదన ఉన్నది కానీ పెంచలేదు అంటున్నారు. కానీ మే ఆఫీసర్ నోటీసు ఇచ్చారు.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- కేంద్రప్రభుత్వం కనుక లెవీ ప్లైస్ ఎన్ హాన్సు చేస్తే ఆ పృతిపాదన అమలు చేస్తాము. ఇప్పుడు అమలు చేయడం లేదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అయితే, ఆ ఆఫీసర్ మీద చర్య తీసుకుంటారా? ఆ నోటీసు తమకే పంపిస్తాను. మాడర్నయిజేషన్ యొక్క ఉద్దేశ్యాలు ఏమిటి? సెంట్రల్ గవర్నమెంటు లైసెన్సు ఇంకా ఇవ్వలేదు అన్నారు. మీరు లైసెన్సుకొరకు ఎప్పుడు వాగ్భాషారు? ఇవ్వకపోవడానికి కారణాలు ఏమిటి? మాడర్నయిజేషన్ చేయడం వల్ల ఉత్పత్తి పెరుగుతుందా? దాని వల్ల ఫలితాలు, లాభాలు ఏమిటి చెప్పాలి?....

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- మాడర్నయిజేషన్ చేయడం వల్ల 2,500 మెట్రిక్ టన్నులు చెరుకు ఆడడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఈ నిజాం ఫుగర్ ఫ్యాక్టరీ లను ఒక పదకంపకారంగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము అధ్యక్షా ...

శ్రీ సిపావ్ విరల్ రెడ్డి:- మెదక్ - మొంబొడిపల్లిలో 1250 టన్నుల కృషింగ్ కెపాసిటీ ఉన్నది. దాన్ని 2,500 కెపాసిటీ పెంచడానికి పృతిపాదన ఉన్నదా? రెండవది, గజ్వెల్, తూఫాన్ ప్రాంతంలో ప్లైవేటు వ్యక్తులకు లైసెన్సు మంజూరు చేసి మాట వినిపిస్తున్నది, ఎంతవరకు వాస్తవం తెలుపాలి? అప్రయి చేశారు.

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- ప్లైవేటు వ్యక్తుల అప్లికేషన్ నాకు తెలియదు అధ్యక్షా....

శ్రీ సిపావ్ విరల్ రెడ్డి:- మొంబొడిపల్లి యూనిట్ కెపాసిటీ పెంచడానికి

శ్రీ మహ్మద్ జానీ:- మెదక్ యూనిట్ లో డిస్ట్రిబ్యూర్ కి పని పూర్తి అయింది. మే నెలలో ఆరు వేల కిలో లీటర్ల అల్లహాలు ఉత్పత్తి చేసి ఫ్యాక్టరీ ప్రారంభం అవుతుంది. చివరి పనులు మిగిలి ఉన్నాయి.

వరంగల్ జిల్లా, మేడారం వద్ద జంగమవాగుకు అడ్డంగా చెరువు నిర్మాణం
72-

*3837 - సర్వశ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు (మధిర), డి. రాజగోపాల్ (అచంట), ఎన్. రాఘవరెడ్డి (నక్రెక్కల్), పి. రామయ్య (నిడుమ్రెలు) - చిత్తతరహా నీటిపారుదల, విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపదరా:

(అ) 1976లో వరంగల్ జిల్లా, మేడారం గ్రామం వద్ద జంగమ వాగుకు అడ్డంగా కొత్త చెరువు నిర్మాణానికి మంజూరును యిచ్చిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) 1980 వరకు నాలుగుసార్లు కాలం పొడిగించిననూ, కాంట్రాక్టరు ఆ పనిని పూర్తిచేయని విషయం, అదే సంవత్సరం ఆ చెరువు గట్టకు గండుగపడిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఇ) అయినచో, ఈ చెరువు నిర్మాణానికి 30-9-1990 వరకు ఎంత ఖర్చు చేశారు; ఈ చెరువు క్రింద ఎంత ఆయకట్టుకు నీటి పారుదల జరుగుతుందని అంచనా వేశారు?

(చిన్నతరహా నీటిపారుదల శాఖమందిగ్ డాక్టర్ డి.ఎల్. రవీంద్రారెడ్డి.)

(అ) అవునండీ.

(ఆ) అవునండీ. వరంగల్లు జిల్లా ములుగు తాలూకా మేడారం గ్రామం దగ్గర జలకపు వాగుపై శివరామసాగర్ చెరువును నిర్మించే పనిన 21-9-99 శాతం ఎక్సెక్యూషన్ కాంట్రాక్టరు శ్రీ పి. సోమశేఖరరావుకు అప్పగించడం జరిగింది. నిర్వహించిన గడువులోపల అంటే 11-7-78 నాటికి కాంట్రాక్టరు పనిని పూర్తిచేయలేదు. వివిధ కారణాలను పేర్కొంటూ గడువును పొడిగించవలసిందిగా కోరారు. పని నెమ్మదిగా జరుపుతున్నందుకు జరిమానా విధించి గడువును కడపటి సారిగా 1980, డిసెంబరు వరకు (4వ సారి పొడిగింపు) పొడిగించడం జరిగింది. పని పూర్తికావన్న సమయంలో వర్షాలవల్ల 19-8-90న రెండువోట్ల చెరువు గట్టుకు గండుగపడ్డాయి. పనిని నిలిపివేశారు. అతర్వాత, కాంట్రాక్టరు గండుగ పూడ్చేపనిని చేపట్టలేదు. మిగతాపనిని పూర్తిచేయలేదు కాంట్రాక్టరు డిపాజిట్లను కోల్పోయే విధంగా జరిమానావిధిస్తూ 1984, ఫిబ్రవరిలో ఆయన కాంట్రాక్టును రద్దుచేయడం జరిగింది. కాంట్రాక్టును రద్దుచేసిన తర్వాత, సెంట్రల్ డిజైన్స్ ఆర్గనైజేషన్ సూచనల ప్రకారం గండుగ పూడ్చే పనిని కలుపుకొని మిగిలి వున్న పనికి రూ. 53,200 లక్షలకు సవరించిన అంచనాలను తయారు చేయడం జరిగింది. 1986, నవంబరులో సవరించిన అంచనాకు ప్రభుత్వం పరిపాలక మంజూరు ఇచ్చింది. 1987, ఏప్రిల్లో చిన్నతరహా సాగునీటి శాఖ చీఫ్ ఇంజనీరు దానికి సాంకేతిక మంజూరు ఇచ్చారు. మెసర్లు సూర్యనేని ఎర్ముమువర్సు అండ్ ఇంజినీర్సు అండ్ కాంట్రాక్టర్లకు టెండరు పర్మిట్మెంట్ పనిని అప్పగించడమయింది. ఆపని దాదాపు పూర్తయింది. 1989 లో నీటిని నిల్వ చేయడం జరిగింది. సాగునీటి సౌకర్యాన్ని కల్పించడంజరిగింది.

(సి) 30-9-90 నాటికి రూ. 43.483 లక్షలు ఖర్చు అయింది. ఈ పథకం క్రింద 348 ఎకరాల మాగాణి ఆయకట్టును అంచనా వేశారు.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఈ పృథ్వీని పరిశీలిస్తే, ఈ 8.50 ప్లాజెక్టు 1976వ సంవత్సరంలో అంగీకరించబడింది. టెండరు పిలిచారు. ఉ. 1978వ సంవత్సరానికి పూర్తి చేయాలని ఉంది. 21.99 శాతం ఎక్స్‌సైస్ పైన టెండర్స్ పిలిచారు అనే విషయాన్ని గమనించాలి. దీనిని 1980వ సంవత్సరం నాటికి నాలుగు సార్లు పొడిగించారు. అసలు ఆ పృథ్వీకత ఎందుకు ఏర్పడింది? పైగా 13 సంవత్సరాలు పట్టింది. ప్లాజెక్టు 348 ఎకరాలది. 1976వ సంవత్సరంలో 21.99 శాతం ఎక్స్‌సైస్ పైన ఇచ్చారు. 1980 నాటికి పూర్తి చేయాలి. అప్పటికి నాలుగు సార్లు పొడిగించారు. ఈ కాంట్రాక్టరు పైన ప్రభుత్వానికి ఎందుకు మోజు? ఎందుకు ప్రజల సొమ్ము దుర్వినియోగం జరిగింది? నేను అడిగిన ప్రశ్నలకు వారు ఇచ్చిన వాటిలోనే సమాధానాలున్నాయి. ఆ కాంట్రాక్టరు పైన ఎందుకు ప్రత్యేకత? ఎందుకు ఎక్స్‌సైస్ ఇచ్చారు? 13 సంవత్సరాలు ఎందుకు పట్టింది? వాస్తవానికి 4 సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయవలసింది.

(ఇంటర్‌ప్లస్)

డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- జాప్యం జరిగిన మాట వాస్తవమే. The Contractor did not complete the work within the stipulated time and he represented for extension of time quoting various exigencies like infection of malaria - early setting of monsoon-labour disturbances at the area etc., ఇవన్నీ కారణాలను కోట్చెస్తూ, ఎక్స్‌టెన్షన్ అడిగారు. రివెన్యూ ఎస్టిమేషన్ వస్తే మళ్ళీ ఎక్కువ ఖర్చువు తుందని, తప్పకుండా పూర్తి చేస్తారనే ఉద్దేశంతో ఇవ్వడం జరిగింది. పని నెమ్మదిగా జరుపుతున్నందుకు జరిమానా విధించి డిపాజిట్స్ ఫోర్‌ఫోర్ట్ చేసి, ఇవ్వడం జరిగింది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- కారణాలు వింటే, 'కొబ్బరి చెట్టు ఎందుకు ఎక్కావు అంటే దూడ గడ్డి కోసం' అన్నట్లుగా ఉంది. అసలు నాలుగు సార్లు ఎందుకు పొడిగించవలసి వచ్చింది? అయినా కూడా పూర్తి కాలేదు. 13 సంవత్సరాలు పట్టింది. ఒకటి, రెండు సార్లు పొడిగిస్తే సరే. కానీ వరుసగా నాలుగు సార్లు ఎందుకు పొడిగించారు? ఎందుకు ఆ కాంట్రాక్టరు పైన మోజు? మలేరియా అంటూ కారణాలు చెప్పడమేమిటి? సమాధానం సూటిగా చెప్పమనండి.

డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- రివ్వెడ్జ్ ఎస్టిమేషన్ అయితే ఎక్కువ అవుతుందని ఇన్వడం జరిగింది. అయితే సంబంధిత అధికారుల మీద చర్య తీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- 'కాంట్రాక్టరు డిపాజిట్లను కోల్పోయే విధంగా జరిమానా విధానం, 1984 ఫిబ్రవరిలో ఆయనను :కాంట్రాక్టర్లను' రద్దు చేయడం జరిగింది, అని సమాధానంలో చెప్పారు. ఆ డిపాజిట్లు ఎంత? ప్యాపర్ టైం లో పూర్తి చేయకపోవడం వల్ల గరవ్వుమెంటుకు ఎంత నష్టం వచ్చింది? అదనంగా గాంటు ఎంత కావాలని వచ్చింది? ఆయన పని లేట్ చేయడం వల్ల, గండు పడడం వల్ల అదనంగా పడిన భారం ఎంత?

డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- కాంట్రాక్టరు డిపాజిట్ ఫోర్ ఫేట్ చేసింది రు. 1,13,380. ప్రభుత్వానికి దీని వల్ల దాదాపు రు. 45 లక్షలు ఎక్కువయింది.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, మామూలుగా జరిగే తతంగంలోనే ఇది ఒక భాగము. 1976వ సంవత్సరంలో మొదలు పెట్టారు. అప్పటి ఎస్టిమేషన్ ఎంత? కాంట్రాక్టరుకు చెల్లించిన సొమ్ము ఎంత? కాంట్రాక్టరు ఆపని సరిగ్గా చెయ్యలేదని, ఎక్సెస్ ఇచ్చారనే, అందుకు కారణాలు చెప్పారని అన్నారు. ఎంత పని చేశారు? ఎంత చెల్లించారు? 1984 ఫిబ్రవరిలో కాంట్రాక్టు రద్దు చేయడం జరిగింది అన్నారు. 1990లో రెండు చోట్ల చెరువులకు గండు పడితే, ఆ పని ఆయన చేయలేదు అన్నారు. ఈ సమాధానం గందరగోళంగా ఉంది. క్లారిఫై చేయాలి.

డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- మొదట రు. 7.9 లక్షలతో శాంక్ష్న్ చేశారు. 1984లో కాంట్రాక్టును రద్దు చేశారు. అతనే ఆ గండు పూడ్చాలి. ఆయన చెయ్యలేనని అంటే, డిపాజిట్లను ఫోర్ ఫేట్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ పి. రామయ్య:- ఆయనకు ఎంత చెల్లించారు? 1984వ సంవత్సరంలో కాంట్రాక్టును రద్దు చేశారు. 1990లో అతను గండు పూడ్చే సమస్య ఎక్కడ నుంచి వస్తుంది? ఎందుకు ప్రభుత్వం ఈ వైఖరిని అవలంబించింది?

(ఇంటరప్షన్స్)

నా పశ్చకు సమాధానం రాలేదు.

వాగ్దానములు.

డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- ఎంత చెల్లించారు అనే సమాచారం ఇక్కడ లేదు. తరువాత వారికి అందచేస్తాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మా ఆవేదన అర్థం చేసుకోవాలి. మంత్రి గారిని ఇరుకున పెట్టాలనే ఉద్దేశం కాదు. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం మీద అదుపు ఏమిటి? రు. 7 లక్షల వర్క్ అయింది. రు. 45 లక్షలు ఎక్కువ అయింది. దీని వెనుక గల కారణం ఏమిటి? ఆయన మీద ఎందుకు ఇంత మోజు వచ్చింది? స్కాలర్‌షిప్స్ రు. 10 పెంచడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రాదే? వరుసగా నాలుగు సార్లు గడువు ఎందుకు పెంచవలసి వచ్చింది? ఈ ప్రభుత్వం బాధ్యులు కాకపోవచ్చు. ఈ మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పవలసి రావచ్చు. అసలు దీని వెనుక గల అదృశ్య హస్తం ఏమిటి? 21-99 శాతం ఎక్సైజీకి ఇచ్చారు. 13 సంవత్సరాల వరకూ ఆయనని ఎందుకు ఉంచు కున్నారు? తప్పుడు పని చేసినందుకు ఆయన అస్థులను ఎందుకు స్వాధీనం చేసుకోలేదు? అదృశ్య, మీరు ఆలోచించండి. రు. 7 లక్షలు ఓరిజినల్ ఎస్టిమేషన్

డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- అదృశ్య హస్తం ఏమీ లేదు. కాంట్రాక్టరు పని సరిగ్గా చేయలేదని రెండు సార్లు ఎంక్వయిరీ కమిషన్ వేయడం జరిగింది. సి.టి. రహమతుల్లాఖాన్, వీరరాజు conducted enquiry into the ineffective consolidation of foundation in the cut of front vagu - selection of unsuitable soil for formation of embankment - poor compaction of use of 2 tonne roller instead of 10 tonne roller poor quality of work carried out at the lower levels - breached pipe connection in weak zone etc., అనే కారణాలు ఇచ్చారు. ఖచ్చితంగా ల్యాప్స్ జరిగింది. 13 మంది అధికారుల మీద చర్య తీసుకోమని చెప్పారు. నలుగురు అధికారులు నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం రిటైర్ అయినారు. మిగతా వారి మీద చర్య తీసుకోవడం జరిగింది.

శ్రీ పి. రామయ్య:- ఆయనకు రు. 7 లక్షల కాంట్రాక్టుకు గాను ఎంత ఇచ్చారు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇది 13 సంవత్సరాల చరిత్ర....

(ఇంటరప్షన్స్)

డా. డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- ఆ సమాచారం నా వద్ద లేదు. తప్పకుండా వారికి ఇస్తాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- సభ ముందు పెట్టించండి.

కుప్పం నియోజకవర్గంలో పట్టు పరిశ్రమ శాఖ
అధికారులచే విధుల దుర్వినియోగం

73-

*3750 - శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి (వేలేరు):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి క్రింది విషయములు తెలిపెదరా.

(అ) కుప్పం శాసనసభ నియోజకవర్గంలో పట్టు పరిశ్రమ శాఖ అధికారులు బాటకపు లబ్ధిదారుల పేర్లతో సుమారు ఆరు లక్షల రూపాయల సబ్సిడీని దుర్వినియోగం చేసిన విషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) అయినచో, అందుకు బాధ్యులైన అధికారులపై చర్యయేమి?

ముఖ్యమంత్రి తరపున (శ్రీ మహమ్మద్ జానీ):-

(అ) లేదండీ.

(ఆ) ఈ ప్రశ్నకు తావు లేదు.

9 00 శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, బాటకపు లబ్ధిదారులు లేరు
ఉ అని మంత్రిగారు చెప్పడం సరైనది కాదు. 1989-90వ సంవత్సరంలో మా జిల్లాలో ఎన్ని యూనిట్స్ ఇచ్చారు? అందులో కుప్పం నియోజకవర్గం కోసం ఎన్ని యూనిట్స్ శాంక్ష్కన్ చేశారు? ప్రస్తుతం ఉన్నవి ఎన్ని? అవి పని చేస్తున్నాయా? లబ్ధిదారులున్నారా? లేకపోతే సరైన ఎంక్వయిరీ వేసి బాధ్యుల మీద చర్య తీసుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారా?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- మూడు ఫేజ్స్ లో తీసుకుంటారు. 1989-90లో చిత్తూరు జిల్లాలో ఇ.ఆర్.డి.పి క్రింద 710 యూనిట్స్ తీసుకుంటే వాటిలో 53 యూనిట్స్ కుప్పంలో తీసుకున్నారు. 1990-91లో 1343 యూనిట్స్ చిత్తూరు జిల్లాలో ఉంటే 217 యూనిట్స్ ఈ నియోజకవర్గంలో ఇ.ఆర్.డి.పి. క్రింద టేకప్ చేశారు. స్పెషల్ సెంట్రల్ అసిస్టెన్స్ ప్రోగ్రాం క్రింద 1989-90లో 234 ఎకరాలు చిత్తూరులో సాగుచేస్తే, అందులో 18 ఎకరాలు మాత్రం కుప్పంలో చేయబడింది. 1990-91లో 490 ఎకరాలు మలబర్ సాగులోకి తీసుకువస్తే కుప్పంలో 62 ఎకరాలు మాత్రం సాగులోకి తీసుకురాబడింది. ఇదికాక డి.పి.ఎ.పి. క్రింద 1989-90లో 3,518 యూనిట్స్ చిత్తూరు జిల్లాలో తీసుకొంటే దానిలో 769 యూనిట్స్ కుప్పంలో తీసుకోవడం జరిగింది. 1990-91కి గాను 186 యూనిట్స్ తీసుకొంటే దానిలో 36 మాత్రం కుప్పం నియోజకవర్గంలో తీసుకోవడం జరిగింది. కాబట్టి స్పెసిఫిక్

ఎలిగేషన్స్ గౌరవసభ్యుడు ఇస్మే దానిని ఎగ్జామిన్ చేయడానికి ఆలోచిస్తాము. స్పెసిఫిక్ ఎలిగేషన్ అనేది లేదు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- ఎలిగేషన్ ఈజ్ వెరీ స్పెసిఫిక్. 89-90లో 53 యూనిట్స్ సాంక్ష్కచేశామన్నారు, కానీ ఆ యూనిట్స్ లేవని చెబుతున్నారు. అక్కడ పని జరగలేదు. దీనిపై అధికారులచే ఎంక్వయిరీ చేయించండి లేక హౌస్ కమిటీని నియమించండి.

మిస్టర్ డిప్యూటీ స్పీకర్ (మంత్రిగారిని ఉద్దేశించి):- హౌస్ కమిటీ దాకా అక్కరలేదు. యూనిట్స్ లేవు అంటున్నారు కాబట్టి డిపార్ట్మెంటల్ ఎంక్వయిరీ చేయించండి.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- డిపార్ట్మెంటల్ ఎంక్వయిరీకి నేను సిద్ధమే.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు (కుప్పం):- అసలు కుప్పం నా నియోజకవర్గంలో ఉంది. వారు ఏదో వస్తుందని మాట్లాడారు, అంతే. నేను కూడా జుడిషియల్ ఎంక్వయిరీ చేయాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను, వాస్తవాలు బయటపడతాయి. అయితే 1989-90లో చిత్తూరు జిల్లాలో పట్టుపరిశ్రమను అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్దేశంతో నేడీ మాత్రం ఖచ్చితంగా ఇవ్వడం జరిగింది. 1989-90లో చిత్తూరు జిల్లాలో సబ్సిడీ రేట్తో కట్టింగ్స్ ఇవ్వడం జరిగితే అంతకుముందు 25వేల ఎకరాలలో ఈ పంట ఉంటే ఒక్క సంవత్సరంలో సాగుబడి అయ్యే భూమి 10 ఎకరాలు పెరిగిన మాట వాస్తవమేనా? ఈ విధంగా భారతదేశం మొత్తంలో ఒక్క చిత్తూరు జిల్లాలోనే 10 ఎకరాలు పెరిగిందని ఒప్పుకొన్నారు, అది కూడా వాస్తవమా? ఈ రెండూ కరెక్ట్ అవుతే రాష్ట్రమంతా సెరికల్చర్ అభివృద్ధికై కనీసం కటింగ్ సబ్సిడీ ఇవ్వాలి. ఇక రెండవది బడ్జెట్లో చూశాం, వరల్డ్ బ్యాంక్ ఎయిడ్ 125 కోట్ల రూపాయలు వచ్చింది. ఆ డబ్బు ఏమైందో ఎక్కడా మెన్షన్ చేయలేదు. ఈ డబ్బు ఖర్చుపెట్టి పట్టు పరిశ్రమ అభివృద్ధికి ఏమైనా పథకాలు చేపడతారా?

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- స్పెషల్ సెంట్రల్ అసిస్టెన్స్ ప్రోగ్రాం అంతా వరల్డ్ బ్యాంక్ ఎయిడ్ క్రింద వస్తుంది. గత రెండు సంవత్సరాలుగా ప్రోగ్రాం ఇంప్లెమెంట్ అవుతోంది, అది 118 కోట్ల ప్రోగ్రాం. అది ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో మొత్తంలో ఉంది. గత సంవత్సరం, ఈ సంవత్సరం కూడా బాగానే ఉంది. ఈ సంవత్సరంకూడా ఇంకో పదివేల ఎకరాలలో మలబరీ సాగులోకి వస్తుంది. ఈ స్కీమ్ వచ్చినతరువాత ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో పట్టు పరిశ్రమ అభివృద్ధి చెందుతున్నది. 89-90లో పదివేల ఎకరాలు, 90-91లో పది వేల ఎకరాలు తీసుకోవడం జరిగింది, 1991-92లో కూడా 10 వేల ఎకరాలలో ఈ కార్యక్రమం తీసుకొని ప్రభుత్వం ముందుకువెళుతున్నది.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- కటింగ్స్ సబ్సిడీ ఇచ్చినందువల్ల ఇది అభివృద్ధి చెందింది చిత్తూరులో పూవ్ చేశాము. కాబట్టి రాష్ట్రంమొత్తం మీద సబ్సిడీ ఇస్తారా అని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- ఆలోచన చేస్తాం.

రంగారెడ్డి జిల్లా, బషేరాబాద్ మండలంలో గ్రెన్నెట్ గనులు

74-

*1404 - సర్వశ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి (కర్వాన్), ఆర్. రవేంద్రనాథ్ రెడ్డి (అలంపూర్), వి. జయపాల్ (పర్యాల్), సిపావ్. విద్యాసాగర్ రావు (మెట్పల్లి):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రంగారెడ్డి జిల్లాకు చెందిన బషేరాబాద్ మండలంలోని కొర్విచేడు, మానన్పల్లి, నవాల, ఎక్వాయి, క్యాడ్గిర, జీవంగి గ్రామాల పరిధులలో గ్రెన్నెట్ (నాపరాయి) గనులు మిక్కిలి విస్తారంగానున్నవిషయం వాస్తవమేనా;

(ఆ) గత ఐదు సంవత్సరాలలో బషేరాబాద్ మండలంలోని గ్రామ పంచాయతీలు రాయల్వీగాను, గనుల త్రవ్వకపు కౌలుగాను పొందన మెత్తము ఎంత.

(ఇ) కౌలు, రాయల్వీ అదాయాన్ని తగ్గించి వేయడానికి స్థానిక రెవెన్యూ అధికారుల ప్రయత్నాన్ని గూర్చి ఏవైనా విజ్ఞప్తులు అందినవా;

(ఈ) అయినచో, అందుపై ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమి?

ముఖ్యమంత్రి తరపున భారీపరిశ్రమల శాఖా మంత్రి (శ్రీ పి. రామ చంద్రారెడ్డి):-

(అ) అవునండీ.

(ఆ) గత ఐదు సంవత్సరాలలో అంటే 1985-86 నుండి 1989-90 వరకు సేనరరేజి రుసుం క్రింద రూ. 4.05 లక్షల పైకాన్ని వసూలు చేయడమయింది. ఈ మొత్తాన్ని గ్రామపంచాయతీల అకౌంట్లకు నేరుగా జమచేయడమయింది. రాయల్వీ క్రింద సెన్సు క్రింద రూ. 1.01 లక్షలను వసూలు చేయడమైంది. ఈ మొత్తాన్ని జిల్లా కలెక్టరు బషేరాబాద్ మండలంలోని గ్రామపంచాయతీలకు, మండల ప్రజాపరిషత్తులకు, జిల్లా ప్రజా పరిషత్తులకు 12:8:5 నిష్పత్తిలో కేటాయించారు.

(ఇ) లేదండీ.

(ఈ) ఈ ప్రశ్నకు తావులేదు.

విజ్ఞప్తులు, రిప్రజెంటేషన్స్ రాలేదు కాని "అంధ్ర ప్రభ", డిసెంబర్ 23-1-90లో ఒక న్యూస్ ఆర్టికల్ వచ్చింది. దాని ఆధారంగా అక్కడి గనులను కాపాడేందుకు కట్టుదిట్టమైన ఏర్పాట్లు చేయబడ్డాయి. మూడు రోజుల క్రింద ఇలాంటి ప్రశ్న వేసినప్పుడు సమాధానం చెప్పాను. అక్కడ ఒక ఇబ్బంది ఉంది. ఈ మేన్ కర్నాటకలో కంటిన్యూ అవుతుంది ప్రతి ఏరియాలో మన బార్డర్లుంటుంది కాబట్టి ఈ రాష్ట్రం, ఆ-రాష్ట్రం కలిసి - ఎటా అయితే పోలీస్ డిపార్ట్మెంట్లో చేస్తారో అదేవిధంగా కొంత బార్డర్ ఫోర్స్ను క్రియేట్చేస్తే తప్ప దీనిని పూర్తిగా అరికట్టలేము. ఆ ప్రయత్నాలు కూడా జరుగుతున్నాయి. ఈ డబ్బును గ్రామ పంచాయతీలకు వాటి వాటి రేషియో ప్రకారం ఇచ్చారు. ఇందులో అవకతవకలు ఏమీలేవు.

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, బఖేరాబాద్ మండలంలోని అన్ని గ్రామాలలో కూడా నాపరాయి గనులు ఉన్నాయి. గనులు దండిగా ఉన్నాయని మంత్రీగారు ఒప్పుకొంటున్నారు. అలాంటప్పుడు ప్రభుత్వ భూములలోగాని, ప్రైవేట్ భూములలోగాని గనులను త్రవ్వడానికి ఎంతమంది ప్రయత్నంచేస్తున్నారు? కలక్టర్చే రిలేజ్చేయబడిన బాండెడ్ లేబర్ కొరకు అన్ని సొసైటీలు ఏర్పాటుచేయబడ్డాయి? బాండెడ్ లేబర్కు సహాయంచేసేందుకు ప్రభుత్వం ఏవిధమైన ప్రయత్నం చేస్తోంది? ఇక రెండవది రాయల్టీ క్రింద లక్షలాది రూపాయలు వసూలుచేయవలసిన అవసరం ఉంది. గనులు దండిగా ఉన్నప్పటికీ రాయల్టీ క్రింద చాలా తక్కువ డబ్బు వసూలుచేస్తున్నారు. అక్కరమంగా గనులను త్రవ్వే రాయి అమ్ముకోవడం జరుగుతోంది. హైదరాబాద్లో ఉన్న మేన్స్ డిపార్ట్మెంట్ దీనిని కంట్రోల్ చేయలేక పోతున్నది. కాబట్టి మేన్స్ డిపార్ట్మెంట్ అభినును తాలూకా కేంద్రమైన తాండూరులో ఏర్పాటుచేస్తే రాయల్టీ ఎక్కువగా వసూలుచేసే అవకాశం ఉంటుంది. కొంతమంది పెత్తందారులు రాజకీయ ప్రాబల్యంతో అక్కడ అక్కరమంగా త్రవ్వకాలు జరిపి ప్రభుత్వానికి కట్టవలసిన రాయల్టీని ఎగవేయడం జరుగుతున్నది. దీనిని అరికట్టేందుకు తీసుకొన్న చర్యలు ఏమిటో తెలియజేయాలి.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మొన్న అడిగిన ప్రశ్న ఈరోజు 9 10 బాల్రెడ్డి గారికి జ్ఞాపకం వచ్చినట్లు ఉంది. సమాధానం ఇచ్చాను. అక్కడ వచ్చే రెవెన్యూ విషయంలో రెవెన్యూ అధికారులు కుమ్మక్కయి, రెవెన్యూ రాకుండా తగ్గిస్తున్నారా? గ్రామ పంచాయతీలకు రావలసిన డబ్బు ఇస్తారా అనేది ప్రశ్న. వారు మొన్న అడిగింది జ్ఞాపకం ఉంది, సమాధానం

కూడా యిచ్చాను. మైనింగ్ డిపార్ట్మెంట్ను దీనికి ఏర్పాటు చేయాలి. వారు నుగురు ఆఫీసర్స్ తప్ప లోయర్ లెవల్లో ఎవరూ వుండరు. డిపార్ట్మెంట్కు సహాయం అవసరం ఉన్నప్పుడు రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ వారిని పేరంట్ డిపార్ట్మెంట్గా ఉపయోగించుకుంటున్నారు. రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంట్ వారి ద్వారా కట్టుదిట్టాలు చేశారు. కానీ ఇది సరిపోదు. మైనింగ్ డిపార్ట్మెంట్ వారు కర్నాటక గవర్నమెంట్, మన గవర్నమెంట్ మధ్య ఒక క్యాడర్ను క్రియేట్ చేసి అప్పుడప్పుడు విజిలెన్స్ చేయడం చాలా అవసరం. తాము పేర్కొన్న గామాల్లో 8 లీజెస్ వున్నాయి. అన్నీ రెగ్యులర్లైడ్ చేయడం జరిగింది. జమీందారుల యిన్ఫూయెన్సు సమస్య లేదు. బాండెడ్ లేబర్ కి యిచ్చే సమస్య లేదు. ఎవరికీ లీజెస్ మీద యివ్వలేదు. రిలీజ్ అయిన బాండెడ్ లేబర్ వుంటే కలెక్టరుకు అధికారాలు వున్నాయి. అందుకు సంబంధించి చట్టం చేయబడింది. తప్పకుండా దాని గురించి యాక్షన్ తీసుకుంటారు.

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, యిల్లేగల్గా నాపరాయి గనుల విషయంలో ఎంతోమంది త్రవ్వకాల ద్వారా సహాయం చేస్తున్నారని మంత్రిగారు సభకు తెలియజేశారు. అటువంటప్పుడు దీని విషయంలో మైనింగ్ డిపార్ట్మెంట్ ఎవరినీ తాండూరు సెంటర్లో ఎందుకు పెట్టడం లేదు? అందువల్ల దీనియొక్క రాయితీ తక్కువ వస్తోంది. సేల్స్ ట్యాక్స్ కూడా తగ్గుతోంది. రాష్ట్రపృథుత్వ ఆదాయం ఎందుకు పెంచుకోవడం లేదు? పెత్తందారులకు సవోర్లు ఎందుకు యిస్తోంది? అందువల్లనే దీనిని అరికట్టలేకపోతున్నాము. ఎందరో విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు. మైనింగ్ డిపార్ట్మెంట్ వారు ఏమీ చేయలేక పోతున్నారు. సేల్స్ ట్యాక్స్ వసూలు చేయలేకపోతున్నారు. అందువల్ల పృథుత్వ ఖజానాకు లాస్ వస్తోంది. బాండెడ్ లేబర్ కు నొస్కెట్ ద్వారా యివ్వడంలో తప్పు ఏమిటి? పృథుత్వ భూములు లోని గనులలో యిల్లేగల్గా పెత్తందారులు రాజకీయ నాయకుల బలంతో, వారి అండ ఉపయోగించుకుంటూ వుంటే, వంశపారంపర్యంగా త్రవ్వకుంటూ వుంటే, వారి మీద పృథుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, అదనంగా చెప్పవలసింది ఏమీ లేదు. అది వాస్తవం కాదు. ఏ రాజకీయ పార్టీ నాయకులు కూడా యిందులో లేరు. కంట్రాక్టర్లు, లీజ్ ఓనర్లు వున్నారు.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:- తాండూరులో మైనింగ్ డిపార్ట్మెంట్ వారివి కోట్ల రూపాయలను సంపాదించే గనులు వున్నాయి. మైనింగ్ డిపార్ట్మెంట్ వారి సెంటరు అక్కడ పెడితే తప్ప ఏమిటి?

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధికా, అక్కడ కొత్తగా ఒక చెక్ పోస్టును పెట్టాము. కానీ అంతమాత్రాన సరిపోదు. మేము గమనించింది ఏమంటే, యింకా చెక్ పోస్టులు కావాలి. కర్నాటక, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వాలు కలిసి జాయింట్ గా చెక్ పోస్టులు పెడితేనే సరిపోతుంది.

శ్రీ బి. బాల్ రెడ్డి:- చెక్ పోస్టుల విషయం కాదు అధికా, మైనింగ్ డిపార్ట్మెంట్ వారు రాయితీలను వసూలు చేసుకోవడానికి అక్కడ ఆఫీసు పెడితే తప్ప ఏమిటి? రాయితీ వస్తుంది, సేల్స్ ట్యాక్స్ వస్తుంది, తద్వారా రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఆదాయం కూడా పెరుగుతుంది. కంట్రోల్ చేయగలుగుతారు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- దొంగతనాలను పట్టడానికి చెక్ పోస్టులు, స్పాట్ చాలా అవసరం. కలెక్షన్ మైనింగ్ డిపార్ట్మెంట్ అధికారులు చేస్తున్నారు. కలెక్షన్ చేయడంలో యిబ్బంది ఏమీ లేదు. దొంగతనం ఆపడంలో కొంత యిబ్బంది వున్నది. కర్నాటక బార్డర్ కు అది తీసుకొని వెడతారు. అక్కడ రెండు గవర్నమెంట్స్ యొక్క కంట్రోల్ ఎఫరు వున్నాయి. పోలీసు డిపార్ట్మెంట్ లో యింటర్నల్ డెకాయిటీస్ విషయంలో, నేరస్థులను పట్టడానికి యిటువంటి ఏర్పాట్లు వున్నాయి. ఇంకో సందర్భంలో ఎక్స్ యిజ్ డిపార్ట్మెంట్ వారికి అరక్ పట్టడానికి కూడా ఇటువంటి కంట్రోల్స్ ఎఫర్స్ కావాలని చెప్పాను. అది ప్రభుత్వ యోచనలో వుంది. ఇంకా ఎక్కువగా కట్టుబడిట్టాలు చేసి యిన్ కం ఎక్కువ చేసుకోవడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నిస్తుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధికా, రంగారెడ్డి జిల్లాలోనే కాకుండా స్టేట్ లో చాలా చోట్ల ఈ యొక్క గ్రన్నెట్ మైన్స్ వున్నాయి. గ్రన్నెట్ యిండస్ట్రీని ఏర్పాటు చేస్తామని చెప్పి కొన్ని క్వారీస్ ను లీజుకు తీసుకొని యిండస్ట్రీని ఏర్పాటు చేయకుండా రా బ్లాక్స్ ను ఎక్స్ పోర్టు చేస్తున్న విషయం వాస్తవమా? ఇప్పటివరకు ఎన్ని క్యూబిక్ మీటర్స్ రాబ్లాక్స్ ఎక్స్ పోర్టు చేశారు? వాటిని లిరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటోంది? అదే విధంగా యూనిట్స్ ను ఎస్టాబ్లిష్ చేస్తున్నామని చెప్పి ఫారెస్ట్ ను లీజుకు తీసుకుంటున్నారు. లీజుకు తీసుకోకుండానే యిండస్ట్రీస్ ను మంజూరు చేసిన విషయాలు కూడా తమ దృష్టికి

తెలుగువస్తున్నాను. మరో విషయం, ఆగో వాలెష్ గగ్నెట్ లిమిటెడ్ వారికి ఎటువంటి క్వారీ లేకుండా, రాష్ట్రప్రభుత్వం ఫైనాన్స్ మంజూరు చేసిన విషయం వాస్తవం కాదా? ఇది ముఖ్యమంత్రి కుమారునిది అనేది....

(ఇంటరప్షన్స్)

ఉన్న విషయం చెబుతున్నాను. యూనిట్స్ పున్నవారు క్వారీస్ నుండి రాబాక్స్ ను ఎక్స్ పోర్టు చేస్తున్నారు.

Sri P. Ramachandra Reddy:- I take objection. We are going to answer you. Don't worry. Be patient. We are going to answer that, but don't mix it with the question.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- మొదటి ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పమనండి.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- మాధవరెడ్డిగారూ, మీ జిల్లాలో అన్నీ గుండురాళ్లే వున్నాయి. ఈ ప్రశ్న తెైమ్ సోనుకుసంబంధించింది. ప్రశ్న సున్నపురాతికి సంబంధించింది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ఇంగ్లీషులో గెగ్నెట్ మైన్స్ అని వుంది.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- తాము అడిగిన ప్రశ్న సారాంశం వేరు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- రాంగ్ ట్రాన్సిలేషన్ యిచ్చినందుకు సెక్రటరీయట్ అధికారులు బాధ్యులవుతారు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ప్రశ్నలో "Whether it is a fact that there are large extent of granite mines existing within the jurisdiction of the Korvicherdu, Maananpalli, Navalla, Ekvai, Kyodgira and Jeevangi villages in Basheerabad mandal" అని క్లియర్ గా వుంది. గగ్నెట్ మైన్స్ అని క్లియర్ గా వుంది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- బ్యాకెట్ లో నాపరాయి అని వ్యాశారు.

వాగ్రూప సమాధానములు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, కొందరు లేజుకు తేసుకొని ఇండస్ట్రీని ఎస్టాబ్లిష్ చేస్తామని చెప్పి రా బ్యాంక్స్ ను ఎక్స్ పోర్టు చేస్తున్నారు. దాన్ని అరికట్టడానికి ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు తీసుకుంటోంది?

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ లేజెస్ రా మెజిరేయల్ తృప్తి అమ్మందుకు పరిష్కారం తీసుకున్నట్లు వంటిది. ఆ విధంగా ఫ్యాక్టరీ పెడతామని పెట్టుకుండా రా మెజిరేయల్ అమ్మినట్లయితే తప్పకుండా చర్యతీసుకోవడం, వారి లెటర్ ఆఫ్ ఇంటింట్, లైసెన్సు క్యాన్సిల్ చేయడం జరుగుతుంది.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా,

(ఇంటరవ్యూస్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మినిష్టర్ గారు సమాధానం చెప్పబట్టాడు కూర్చోండి. Is it for quarreling?

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- ముఖ్యమంత్రి కూమారుని విషయం చెప్పకపోతే ఎలా? మైన్స్ లేజు లేకుండా శాంక్ష్ యిచ్చారు.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా,

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- రామయ్యగారు, మీ ఏరియాలో తేపు కదా. మీరు దయచేసి కూర్చోండి.

శ్రీ పి. రామయ్య:- అధ్యక్షా, గత శాసనసభా సమావేశాల్లోనే గనులను గురించి పెద్ద చర్చ జరిగింది. ఆ సందర్భంగా హౌస్ కమిటీ కూడా వేశాము. ఆ హౌస్ కమిటీ చాలా విచారింపి ప్రభుత్వానికి రికమెండేషన్స్ తో రిపోర్టు ఇచ్చింది. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వచ్చే రిసోర్సెస్, యిది ఒకటి. ప్రభుత్వం ఆ రిపోర్టును పరిశీలించిందా? ఆ రికమెండేషన్స్ ను అమలుపరచడానికి సిద్ధంగా వుందా?

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- ఇసుక, లైమ్ స్టోన్, గ్రానైట్ స్టోన్, మన స్టేట్ లో చాలా ముఖ్యమైనవి, ప్రభుత్వానికి వేటి వల్ల ఆదాయం వస్తోంది వెల్ ఆర్గనైజ్డ్ సిస్టం ఆఫ్ లీజింగ్ వుంది కలెక్టర్స్ విషయంలో కొన్ని మార్పులు చేసి, సరిదిద్దాము. వేటివల్ల వచ్చే ఆదాయం కొందరు ఆఫీసర్స్ అవకతవకల వల్ల తగ్గుతున్నట్లుగా అన్నారు. ఆ విధంగా ఏమీ లేదు. దొంగతనాలు జరుగుతున్నందున కట్టుదిట్టంగా చేరాము అని చెప్పాను.

వారు అడిగింది యిదివరకు చర్చకు వచ్చింది. మైనింగ్ మీద అడ్డగోలు బ్యాంకు వేసిన కాలంలో మైనింగ్ బీజి పెరుగుతుందన్నారు. పెరగలేదు. ఇతర రాష్ట్రాల నుండి తీసుకుపోతారు, మన రాష్ట్రంలో తీసుకుపోరా అని ఇదే సభలో మేము అపోజిషన్‌లో కుర్చున్నప్పుడు, ప్రతిపక్ష నాయకులు యిక్కడ కూర్చున్నప్పుడు తర్జనభర్జనలు జరిగాయి. అప్పటి ముఖ్యమంత్రిని తగ్గించడంబట్టి తగ్గించలేదు. మేము కూడా తగ్గించాలని సలహాలు చెప్పడం లేదు. చక్కటి ఆచరణతో, ఆదాయం పెంచుకోవడంలో అందరి సహాయం వుంటే పదింతలు ఆదాయం పెరుగుతుందని ఆశిస్తున్నాను.

ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయంతో శ్రీరాం సాగర్ కాలువల అభివృద్ధి

75-

*1698 - (వై) - సర్వశ్రీ ఎన్. రామకిషన్‌రావు, (చొప్పదండి), ఎం. దామోదర రెడ్డి (కమలాపూర్), డి. శ్రీపాదరావు (మంథని), ఎం.వి. మైసూరా రెడ్డి (కమలాపురం):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) ప్రపంచ బ్యాంకు నిధుల నుండి శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు కాలువలను అభివృద్ధి చేయటానికేదేని ప్రతిపాదన కలదా;

(ఆ) అయినచో, దానికి ప్రపంచ బ్యాంకు విధించిన షరతులేమి?

(ఇ) ఆ షరతుల ప్రకారమే టెండర్లను పిలిచారా?

ముఖ్యమంత్రి తరపున, చిన్ననేటి పారుదల శాఖా మంత్రి, (డాక్టర్ డి.యల్. రవీంద్రరెడ్డి):-

(అ) అవునండీ.

(ఆ) బ్యాంకు మార్గదర్శక సూత్రాల ప్రకారం టెండరు డాక్యుమెంటును ప్రతిపాదించవలసి ఉంది. వాటిని బ్యాంకు ఆమోదించవలసి ఉంటుంది. అంతే కాకుండా వివిధ విషయాలకు సంబంధించి ఒప్పందపు సమయంలో 34 ఒప్పందపు అంశాలను పాటించవలసివుంది.

(ఇ) అవునండీ.

శ్రీ యన్. రామకిషన్ రావు:- అధ్యక్షా, బ్యాంకు నిబంధనల ప్రకారం టెండర్స్ పిలిచారు. నిబంధనల ప్రకారం కంట్రాక్టర్లు పని చేస్తున్నారు. కంట్రాక్టర్లు పని చేయనప్పుడు ఇంజనీరింగ్ సంస్థ ఏమి చేస్తుంది?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇదే విషయంలో 304 నిబంధన క్రింద కూడా నోటీసు వుంది. మంత్రిగారు కప్పదాట, సమాధానం ఇచ్చారు. ప్రశ్నకు, సమాధానానికి సంబంధం లేదు. 34 నిబంధనలు వున్నాయన్నారు. ఆ నిబంధనలు ఏమిటో చెప్పకుండా తప్పుకున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- 304 క్రింద డిస్కస్ చేద్దాము. క్వశ్చన్ ఇచ్చిన వారు అప్పుడు పార్టీసిస్టేట్ చేయండి.

ALLOTMENT OF BAMBOO TO SIRPUR PAPER MILLS

76-

*1696-(M) -Q.-Sri P. Purushotham Rao (Sirpur):- Will the MINISTER FOR FORESTS be pleased to state:

(a) whether the Government are allotting sufficient quantity of Bamboos timber and coal to the Sirpur Paper Mills Limited in Adilabad District;

(b) if so, whether the management of the factory is utilising the same; and

(c) if not, the reasons therefor?

Minister for Forests (M. Chandra Sekhar):-

(a) Government are allotting the available Bamboos for working by M/s Sirpur Paper Mills Ltd., after meeting the requirements of Bamboos for the domestic sector. No timber is being supplied to the said Mills. As regards supply of Coal, the Singareni Collieries is supplying the coal to the said Paper Mills according to the eligibility and requirement indented by the unit from time to time.

(b) Yes, Sir.

(c) Does not arise.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, సిరిపూర్ పేపర్ మిల్స్ 9.20 యాజమాన్యం వారికి ప్రభుత్వం సక్రమమైన విధంగా కలప కానే, ముడి ఉ. సరకు కానే సప్లయ్ చేయడం లేదు కాబట్టి మేము ఫ్యాక్టరీ నడిపించే పరిస్థితిలో లేమంటున్నందువలన కార్మికులు అందోళ చెందుతున్నారు. మరి మంత్రిగారేమో మేము ఫ్యాక్టరీకి సరిపోయినంత బొగ్గు ఇస్తున్నాము,

హార్డ్ ఉడ్ యివ్వడం లేదని చెప్పడం జరిగింది. మన దగ్గర బాంబుమేదర శాస్త్రీ వాళ్ళకు కావాలి. హార్డ్ ఉడ్ కూడా అవసరంవుంటుంది వాళ్ళకు. వాళ్ళు బ్యాంక్ లో ఎక్కువ రేటుకు బొంగు అస్సాం నుంచి కూడా తీసుకోవడం జరుగుతున్నది. ఇక్కడ ఇలాంటి పరిస్థితి వున్నది కాబట్టి ఏ సంవత్సరం ఎంత హార్డ్ ఉడ్ సప్లయ్ చేసే అవకాశం వున్నది? గత మూడు సంవత్సరాల నుంచి ఎంత అలాట్ బేశారు? సిరిపూర్ పేపర్ మిల్స్ వారు ఎంత యూజ్ చేసుకుంటున్నారు?

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:- ఫారెస్ట్ డిపార్ట్మెంట్ సిరిపూర్ పేపర్ మిల్స్ కు సంవత్సరానికి 70 వేల మెట్రిక్ టన్నుల బాంబు, 45 వేల మెట్రిక్ టన్నుల హార్డ్ ఉడ్ సప్లయ్ చేయాలని అగ్రిమెంట్ జరిగింది. దాని ప్రకారం 1980-81లో 71,507, 1981-82లో 16,044, 1982-83లో 61,486, 1983-84లో 45,277, 1984-85లో 50,000, 1985-86లో 78,856, 1986-87లో 74,269, 1987-88లో 46,032, 1988-89లో 45,700, 1989-90లో 52,240 మెట్రిక్ టన్నుల బాంబు సప్లయ్ చేయడం జరిగింది. అదే ప్రకారంగా హార్డ్ ఉడ్ కూడా 1987-88వ సంవత్సరం వరకు మేము చేశాం. ఇప్పుడు హార్డ్ ఉడ్ వారు కోరడం లేదు. మేము ఇవ్వడం లేదు. బాంబు వారికి ఎంత అవసరం వున్నదో ఎంత తీసుకొంటున్నారు. ఈ బాంబు మేము సప్లయ్ చేసేది గాకుండా వారు వేరే ఆస్సామీ నుంచి తెచ్చుకొంటున్నారు. 1989వ సంవత్సరం తరువాత మాకు ఏమీ అగ్రిమెంట్ లేదు. 25 సంవత్సరాల అగ్రిమెంట్ వుండినది. 25 సంవత్సరాల తరువాత ప్రభుత్వం ఎంత సప్లయ్ చేయగలదో అంతే చేస్తామని సిరిపూర్ పేపర్ మిల్స్ కు చెప్పాము.

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, ఈ హార్డ్ ఉడ్ వారు అడగడం లేదు, మేము ఇవ్వడం లేదని మంత్రిగారు చెప్పడం జరిగింది. ఒక వేళ వారు హార్డ్ ఉడ్ కావాలని రిప్రజెంటేషన్ ఇస్తే సప్లయ్ చేసే దానికి అవకాశం వున్నదా?

శ్రీ ఎం. చంద్రశేఖర్:- మాకు అనుకూలంగా వుంటే ఇస్తాము.

జాతీయ రహదారులకు కేంద్రప్రభుత్వం కేటాయించిన నిధులు

77-

*3991-సర్వశ్రీ టి. పురుషోత్తమరావు (వరంగల్), సి. నర్సిరెడ్డి (మక్తల్), కె. చంద్రశేఖరరావు (సిద్దిపేట):- రోడ్లు, భవనముల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా;

వాగ్దానములు.

(అ) రాష్ట్రంలోని జాతీయ రహదారుల మరమ్మత్తు మరియు పునర్నిర్మాణముల నిమిత్తం కేంద్ర ప్రభుత్వం 1990-91 సంవత్సరానికి ఇచ్చిన సోమ్య యెంత?

(ఆ) రాష్ట్రంలోని జాతీయ రహదారుల మరమ్మత్తు మరియు పునర్నిర్మాణముల నిమిత్తం ప్రస్తుతం వాస్తవంగా కావలసిన సోమ్యయెంత;

(ఇ) భారత ప్రభుత్వం రోడ్ల అభివృద్ధి నిధులకుగాను ఇంకా ఎంత మొత్తాన్ని రేయింబర్స్ చేయవలసి ఉంది? ఇది ఎంత కాం నుండి రావలసి యుంది?

రోడ్లు, భవనాల శాఖమంత్రి (శ్రీ ఎస్. సంతోష్ రెడ్డి):-

(అ) 1990-91 సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలోని జాతీయ రహదారులను మరమ్మత్తు చేయడానికి రూ. 234.00 లక్షలు, తిరిగి వేయటానికి రూ. 495.00 లక్షల మొత్తాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం కేటాయించింది.

(ఆ) 1990-91 సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలోని జాతీయ రహదారులను మరమ్మత్తు చేయడానికి రూ. 505.32 లక్షలు, తిరిగి వేయటానికి రూ. 1914.72 లక్షల మొత్తం వాస్తవంగా కావలసిఉంటుంది.

(ఇ) కేంద్ర రోడ్డు నిధిని అధికం చేయవలసివుంది. ఉపరితల రవాణా మంత్రిత్వ శాఖ 1990-91లో రెండు పథకాలను ఆమోదించింది. కేంద్ర రోడ్డు నిధిని - అధికం చేసిన తరువాత మాత్రమే మిగిలిన పథకాలను ఆమోదించే విషయాన్ని పరిశీలించడం జరుగుతుందని తెలియచేసింది.

శ్రీ బి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలోని జాతీయ రహదారులు ఎన్ని? వాటికి రూ. 234 లక్షలు సాంక్ష్సన్ చేశాము అన్నారు. ఏ రోడ్డుకు ఎంత సాంక్ష్సన్ చేశారు? రోడ్లు పునర్నిర్మాణం చేయడానికి ఎన్ని పథకాలను, ఏ, ఏ పథకాలను ఆమోదించారు? ఆమోదించడానికి కావలసిన నిర్దేశక సూత్రాలు ఏమిటి? మొత్తం డబ్బు ఎంత? రోడ్ షెజ్ బ్రేక్ ఫిగర్స్ యివ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, మన రాష్ట్రంలో జాతీయ రహదారులగొంతులెండ్ 2587 కిలో మీటర్లు. మొత్తంగా ఆరు జాతీయ రహదారులు ఉన్నాయి. జాతీయ రహదారి నం 4, 5, 7, 9, 16, 43.

వాగ్రూప సమాధానములు.

1990-91 మన ఏప్రిల్ పాస్ బడ్జెట్ 22 కొట్ల రూపాయలు. పూర్తి నివారణ తరువాత సభ్యులకు అందజేస్తాను.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నేషనల్ ప్లావే రిపేర్ చేయడానికి వరల్డ్ బ్యాంక్ ఫండ్స్ కూడా ఇచ్చిన విషయం వాస్తవమా, కాదా? వరల్డ్ బ్యాంక్ ఫండ్స్ ఏ, ఏ రోడ్ల మీద ఖర్చు చేస్తున్నారు? ఎంత ఖర్చు చేశారు? ఖర్చు చేయకుండా వుంటే దానికి కారణాలు చెప్పాలి? ఫండ్స్ రిలేజ్ అయ్యాయి కానీ ప్రభుత్వ నిర్లక్ష్యం వలన గత రెండు సంవత్సరాల నుంచే పెండింగ్ లో వున్న మాట వాస్తవమా, కాదా?

శ్రీ ఎస్. సంతోషరెడ్డి:- నేషనల్ ప్లావేకు వరల్డ్ బ్యాంక్ నుంచి ఫండ్స్ లేవు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- నాగపూర్ వయా కరీంనగర్ పోయే రోడ్డు నేషనల్ ప్లావేగా తీసుకొని వరల్డ్ బ్యాంక్ ఫండ్స్ ఇచ్చారు గదా? వరల్డ్ బ్యాంక్ ఫండ్స్, ఏషియన్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్ వాళ్లు ఇచ్చిన డబ్బు ఏ రోడ్డు మీద ఖర్చు పెట్టారు?

శ్రీ ఎస్. సంతోషరెడ్డి:- వరల్డ్ బ్యాంక్, ఫండ్స్ నేషనల్ ప్లావేకు లేదు. ఏషియన్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్ ఫండ్స్ ప్లావేదాబాద్ టు రామగుండం వయా కరీంనగర్ రు. 70 కోట్లు మంజూరు అయింది. దాని గురించి చర్యలు తీసుకొంటున్నాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, చర్య తీసుకొంటున్నాం అంటున్నారు. ఈ రు. 70 కోట్ల సహాయం ఏషియన్ డెవలప్ మెంట్ బ్యాంక్ ఏ రోజున సాంక్ష్మన్ అయింది? ఇది అమలు చేయడం కోసం సబ్ డివిజన్స్ ను మంజూరు చేసి గౌండ్ చేయించిన మాట వాస్తవమా? కేవలం ఎక్స్ ప్లెండర్ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పెట్టవలసిన వాటా కేటాయించలేక ఈ పని ఆపు చేసిన మాట వాస్తవమేనా?

9.30 శ్రీ ఎస్. సంతోషరెడ్డి:- అదేమీ కాదు. దానిమీద ఎన్నో చర్యలు ఉ. తీసుకోవడం జరిగింది. దానిని త్వరితగతినీ పూర్తిచేయాలని టెండర్స్ పిలవడం జరిగింది. 87 శాతం క్వోట్ చేసినదాని మీద వివరణ ఇచ్చారు. అది రాగానే దానిని టెక్స్ చేయడం జరుగుతుంది. సబ్ డివిజన్స్ మంజూరు చేసింది కూడా వస్తుంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సబ్ డివిజన్స్ మంజూరు చేయించి ఉప్పుడు వస్తుంది? ఈ టెండర్స్ ఏ తేదీన పిలిచారు? ఇంకా ఏ గోల్డ్ బిడ్ షింగ్ వోవడానికి కారణం ఏమిటి? మేరేదో నిర్ధారంగా వస్తున్న గోల్డ్ బిడ్స్ నంటారేమిటి? దురదృష్టవశాత్తు, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఉప్పు బ్యాంక్ అసైన్మెంట్ సెక్యూర్ అయింది. నేషనల్ ఏజెన్సీస్ వద్ద కూడా ఉప్పు పరిస్థితి ఇదేవిధంగా ఉంది. కేవలం దురుద్దేశంతో ఇప్పుడు 75 రూపాయల టెండర్స్ను పిలిచారు. సబ్ డివిజన్స్ మంజూరు చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. సంతోష్రెడ్డి:- ప్రతిదానికి దురుద్దేశం అంటే ఏమి న్యాయం? ఎవరికి దురుద్దేశం ఉందో అందరికీ తెలుసు. అది వేరే చెప్పవలసిన పనిలేదు. 7 సంవత్సరాలుగా చారెడు మట్టికూడా రోడ్ల పోసిన పాపాన వోలేదు. అటువంటి వారు మాకు దురుద్దేశం అంటగట్టడం మంచిది కాదు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మాకు సమాధానం యివ్వలేదు. ఏషియన్ డెవలప్మెంట్ బ్యాంక్ వారు మంజూరుచేసిన తరువాత మేరు ఏతేదీన టెండర్స్ పిలిచారు. ఈ రోడ్లు ఎగ్జిక్యూట్ చేయడానికి గత ప్రభుత్వం సబ్ డివిజన్స్ మంజూరు చేసిన విషయం వాస్తవమేనా? గత ప్రభుత్వం అంటే చెన్నారెడ్డిగారి ప్రభుత్వం కాదు. మేరు కన్సల్టాంట్ కావద్దు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం. లేక మేరే చేశారా సబ్ డివిజన్స్? సబ్ డివిజన్స్లో స్టాఫ్ ఈనాడు పనిలేక గోల్డుగిల్లుకుంటూ జీతాలు తీసుకుంటున్న మాట వాస్తవమేనా? ఆ టెండర్స్ ఎప్పుడు పిలిచారు? ఎప్పుడు ఫైనల్ అయినాయి? ఉపన్యాసం చెప్పకుండా సమాధానం చెప్పండి.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్రెడ్డి:- ఎవరు ఉపన్యాసం యిస్తున్నారో అందరికీ తెలుసు నేను మేతో మనవి చేసేది ఏమిటంటే టెండర్స్ పిలిచాము.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- డివిజన్స్ పిలిచారా? లేదా ఆ సమాధానం చెప్పండి.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్రెడ్డి:- డివిజన్స్ పిలిచారు. సర్కిల్ ఆఫీస్ పెట్టడం కూడా జరిగింది. ఎవరూ కూడా అనుమాన పడవలసిన అవసరం లేదు. దానికి వివరాలు రాగానే బేకప్ చేద్దాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం వోయి 14 మాసాలు అయింది. సర్కిల్స్ పెట్టారని చెప్పారు. ఈ 14 మాసాలు బెండర్లు పిలిపి వాళ్ళు ఏమి చేస్తున్నారు. You have to come to our rescue please. మినిస్టర్ గారు కంప్లెట్ గా అప్పుదోవ పట్టిస్తున్నారు. Regarding G.O.s issued collecting thirty rupees..... మంత్రిగారు తప్పుదోవ పట్టించకుండా బెండర్స్ ఎప్పుడు పిలిచారు? ఎప్పుడు ఫైనల్ షేక్ చేశారు? మీరు గ్రాండ్ చేయడంలో ఎందుకు జాప్యం జరుగుతుంది? తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం సర్కిల్స్ పెట్టారని చెబుతున్నారే మరి బెండర్స్ ఎప్పుడు పిలిచారు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- బెండర్స్ ఎప్పుడు పిలిచారో, డేట్స్ చెప్పండి.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఈ సమాధానంతో ఈ హౌస్.....

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి (నల్గొండ):- అధ్యక్షా, ఈ హౌస్ పద్ధతి ప్రకారం నడుస్తూ వుంటే నాకు అభ్యంతరం ఉండదు. నేను లేచి నిలబడ్డాను. మీరు నాకు అవకాశం ఇవ్వడం లేదు.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఇప్పుడు ఈ సమాధానం చెబుతూ 1990-91 సంవత్సరానికి రోడ్లకు 234 లక్షలు కేంద్ర ప్రభుత్వం 495 లక్షలు మంజూరు ఇచ్చింది అనిచెప్పారు. మనకు అవసరం ఉన్నది 505 లక్షలు, తిరిగి వేయడానికి 1914 లక్షల మొత్తం కావాలని చెప్పారు. దానికి ఇచ్చిన డబ్బు 495 లక్షలు అంతా ఖర్చయిందా? లేక అందులో ఏమైనా మిగిలిందా?

శ్రీ ఎస్. సంతోషరెడ్డి:- మన రిక్వైర్మెంట్స్ ఎక్కువ ఉన్నా, మనకు వచ్చిన నిధులు తక్కువ ఉన్నప్పుడు మిగిలే ప్రసక్తే లేదు. ప్రస్తుతం దీనిని ఎన్ హాన్స్ చేయమని కేంద్ర ప్రభుత్వానికి రాయడం జరుగుతుంది. ఎ.డి.బివ విషయం కూడా వరల్డ్ బ్యాంక్ కు సంబంధం లేదు. దానికి సెపరేటు క్వశ్చన్ వేసేఉంటే బాగుండేది. గౌరవసభ్యులు అడిగారు కాబట్టి సమాధానం ఇస్తున్నాను.

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఇంత ఖర్చయింది, ఇంత మిగిలింది అని లెక్కలో చెప్పలేదు. 495 లక్షలు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చింది. అందులో మిగిలింది ఎంత?

శ్రీ ఎస్. సంతోష్‌రెడ్డి:- చెప్పాను కదా, మన లిక్వెడ్‌మెంట్స్ ఎక్కువ ఉన్నప్పుడు చాలేచాలని నిధులున్నాయి కాబట్టి యిన్ని యిన్ని ఎలునా ము. మొత్తం డబ్బు అంతా ఖర్చయింది.

(శ్రీ జి. శ్రీపాదరావు అధ్యక్షస్థానములో ఉన్నారు)

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగర రావు:- ఈ ప్రశ్న సమాధానం అభ్యంతర దగ్గర వుండి కూడా, మంత్రిగారికి సమాధానం యిచ్చినప్పుడు మంత్రి సమాధానం చెప్పలేదు అనకుండా చెబుతున్నారు. మాకు సమాధానం చెప్పి సమాధానం చెప్పి, అందుకు సప్లిమెంటరీస్ అడుగవచ్చా? టెండర్స్ ఎడిట్ పిలిచారు. దానికి 70 కోట్లు యిచ్చినప్పటికీ టెండర్స్ ఎక్సైస్ పెట్టడం ఎక్కువ డబ్బు రాష్ట్రప్రభుత్వం మీద పడే ప్రమాదం ఉంది. ఆ ప్రమాదం ఉంది కాబట్టి మంత్రిగారు చెప్పడానికి సాహసించడం లేదు. టెండర్స్ ఫైనల్‌లో చేసి ఎడిషనల్ ఇంప్లికేషన్ రాష్ట్రప్రభుత్వం మీద పడబోతుంది. ఇకపోతే, హైదరాబాద్ - రామగుండం రోడ్డు ఎప్పుడు బేకప్ చేస్తారు? నేను సమాధానం చెప్పవచ్చా?

Chairman:- I request that it should be in a question shape. Otherwise, he will also evade it.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- If he evades the answer can another Member answer it or not? How can he evade the answer? Only to disclose.... కనుక ఈ సమాధానం రాష్ట్రప్రభుత్వం తరపున ఇతర మెంబర్ దానికి జవాబు యిచ్చి సప్లిమెంటరీస్ అడుగవచ్చా?

Chairman:- Other Members also on their legs.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్‌రెడ్డి:- ఆన్సర్ తెలిసిన తరువాత జవాబు యివ్వాలి అవసరం లేదు.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- టెండర్స్ నేక్రెట్ కావచ్చును. అందులో వున్న రహస్యం బైటపెట్టుకుండా చెప్పవచ్చును. 70 కోట్లు వరల్డ్ బ్యాంక్ యిస్తున్నారు. 50 కోట్లు రూపాయలు అదనంగా ఖర్చవుతాయని మీకు తెలుసు, ఈ శాసనసభలో వున్న అధికారులకు తెలుసు, దేశం అందరికీ

తెలుసు. సమాధానం చెప్పకపోతే, మేము సమాధానం చెప్పి మీముమలను సస్పెండ్ చేస్తామేమిటో అడుగునా?

*0 శ్రీ ఎస్. సంతోష్ రెడ్డి:- సస్పెండ్ చేస్తామేమిటో అడుగునా అవసరం లేదు. అధ్యక్షా, మీముమలను బాగా కాకా పడుతున్నాడు.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- మీ తరపున కూడా అదే పద్ధతి పాటించండి. కాకా పట్టడం పార్లమెంటులోనా అన్ పార్లమెంటులోనా....

(At this stage several Hon'ble Members from the TDP were on their legs.)

Chairman:- Please take your seats.

Sri Ch. Vidyasagara Rao:- You take the cognizance of 'Kaka'. Do you take cognizance of 'Kaka'?

Chairman:- I have noticed the point. Please take your seat. There is nothing. Let him give the answer. What is this? Please maintain the dignity and decorum of the House, Please.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను ముందే చెప్పాను. ఈ ఎ.డి.బి. విషయంలో కానీ, రాష్ట్రంలో ఉండే ఈ రోడ్ల విషయంలో కానీ, మా ప్రభుత్వానికి చిత్తశుద్ధి ఉంది. రోడ్లను బాగుచేయడం మా బాధ్యతగా నెరవేరుస్తాము.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- ఎడిషనల్ డిరెక్టర్ పడుతుందా? లేదా చెప్పండి, ముమ్మలను చంపకండి.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్ రెడ్డి:- దానికి సమాధానం చెబుతుంటే తెలుసు అంటున్నారు. ఈ రోడ్లు చేస్తామని చెబుతున్నాను. మేము మాటకు కట్టుబడి ఉంటాము. 70 కోట్లు, కానివ్వండి, 100 కోట్లు కానివ్వండి చేస్తామని చెబుతున్నాను. 70 కోట్లు వరల్డ్ బ్యాంక్ నుంచి వచ్చింది.

శ్రీ సిపాచ్. విద్యాసాగర్ రావు:- ఇంప్లీకేషన్ ఎంత అని అడుగుతున్నాము.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్ రెడ్డి:- టెండర్స్ ఫైనల్ చేశాం కాబట్టి. ఎడిషనల్ ఇంప్లీకేషన్ ఎట్లా చెబుతాము. ఇందులో దాపరికం లేదు. లేకపోతే బిడ్లంబర రహస్యం ఏమీ లేదు. 20.6.1990న టెండర్స్ ను రిసేవ్ చేసుకోవడం జరిగింది. వాటిని మేము ఎ.డి.బి. రిఫర్ చేయడం జరిగింది.

శ్రీ డి. చిన మల్లయ్య (ఇందుర్మి):- ఈ రోడ్ల పరిస్థితి ఉట్టికి స్వర్గానికి కాకుండా పోయింది. ఆర్ అండ్ బి లేదు ఎ.డి.బి.లేదు. కరీనగర్ ఆర్ అండ్ బికి యిప్పుడు వున్న రిపేర్ పూర్తిచేసే సౌకర్యం కల్పించండి. వెహికల్స్ ప్యూనించడానికి చాలా యిబ్బందిగా వుంది. ఎ.డి.బి. కాకుండా ఆర్ అండ్ బి ఫ్రెంట్ నే నిర్మాణం చేపట్టి వాటి రిపేర్ చేయడానికి డబ్బు యిచ్చారు. 2, 3 సంవత్సరాలు స్పాన్సర్ కూడా కాలేదు. ఇది చాలా యిరుకుగా వుండి గంటల తరబడి వాహనాలు ఉండిపోయి యాక్సిడెంట్స్ అవుతున్నాయి. దీని కాంట్రాక్టరు ఏమే చేస్తున్నారు. లేక పోతే ఇంకో కంట్రాక్టరును అయినా పెట్టి ఈ మే లోపల వంతెన నిర్మాణం జరిగేదానికి పూనుకుంటారా? ఈ వంతెన కరీనగర్ జిల్లాలోని పాలేరు నదిపై ఉంది. దీని పని వెంటనే టేకప్ చేసి యిబ్బంది తొలగించడానికి చర్యలు తీసుకుంటారా?

శ్రీ ఎస్. సంతోష్ రెడ్డి:- నేను పరిశీలిస్తాను. ఇది సెపరేట్ క్వశ్చన్, అయినా, దీనిని వోట్ చేసుకొని పరిశీలన చేస్తాము.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- ఈ పద్ధతి ఏమిటో నాకు అర్థం కాలేదు. దయచేసి రూలింగ్ యివ్వండి. నేను పాల్గొంటాను. స్పీకర్ గారు నన్ను పిలిచారు. నేను నిలబడే ఉంటే 4 పక్షులు చేసి సమాధానం చెప్పే పద్ధతి మంచిది కాదు. మే పద్ధతి మీదే అది మే నిర్ణయానికి వదులుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- థాంక్యూ వెరీమచ్.

శ్రీ ఎమ్. రఘుమారెడ్డి:- మంత్రిగారు టెండర్స్ 70 కోట్లు అన్నారు. దానిలో గవర్నమెంట్ కమిటీమెంట్ ఎంత? ఎంత మొత్తం చేయబోతున్నారు? అందులో ఏమైనా లకూనాస్ ఉన్నాయా? 1988-90 సంవత్సరంలో నల్గొండ నుండి మిర్యాలగూడా మీదుగా నేషనల్ హైవే తీసుకునేదానికి ఈ సంవత్సరం డబ్బు పుతిపాదిస్తున్నారా? వివరాలు తెలియజేయండి.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్ రెడ్డి:- ఈ నార్మల్ పల్లి రోడ్ విషయంలో సెపరేట్ పక్ష వేయండి. సమాధానం చెబుతాను.

శ్రీ బి. పురుషోత్తమరావు:- నేషనల్ హైవేస్ 2352 కిలోమీటర్లు కవర్ అయింది. మిగిలిన 5540 కిలో మీటర్లు ఈ సంవత్సరం చేయడానికి 8వ ఫ్యాన్ లో ఇన్ క్యూడ్ చేయడానికి పరిశీలన చేస్తారా?

శ్రీ ఎస్. సంతోష్ రెడ్డి:- జాతీయ రహదారులు పెంచడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదించి పరిశీలన చేస్తాము.

GUNTUR WATER WORKS SCHEME

78-

*1708-(Z)-Q.- Sarvasri Ch. Jayaram Babu (Guntur-2), M.V. Mysoora Reddy and K. Lakshmi Narayana (Pedakurapadu):-Will the CHIEF MINISTER be pleased to state:

(a) the amount spent so far on Guntur Water Works Scheme; and

(b) the time by which the Scheme is likely to be completed?

Sri S. Santhosh Reddy:-

(a) So far, an amount of Rs. 1051.18 lakhs was spent on Guntur Water Supply Scheme.

(b) The Scheme is likely to be completed by the end of 1992.

డా. ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఈ స్కీమ్ మొత్తం కాస్ట్ ఎంత? ఇంతవరకు 13 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టామన్నారా? ఇంకా ఎంత ఖర్చుపెట్టవలసి ఉంది? ఎందుకంటే 1991-92కు పూర్తి చేసామంటున్నారు. ఎంత ఖర్చు పెట్టవలసి ఉంది? ఎప్పుడు రిలేజ్ చేస్తారు? ఎందుకంటే చాలా స్కీమ్స్, ముఖ్యంగా ఈ పి.డబ్ల్యు.ఎస్ స్కీమ్స్, టెక్నికల్ శాంక్వన్ ఉంటే ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ శాంక్వన్ ఉండదు. ఇంకో ముఖ్య విషయం ఏమిటంటే ఎన్నికల కమీషన్ వారు కూడా చెబుతున్నారు. ఫౌండేషన్ స్టోన్ అటువంటివి ఎలక్ష్షన్ టైమ్ లో వేయవద్దని. గత ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా ఎన్నిక జరిగేరోజున కూడా ఒక గ్రామములో శంకుస్థాపన చేశారు. బందరు గ్రామంలో చేసిన ఈ శంకుస్థాపనకు టెక్నికల్ శాంక్వన్ కానీ, ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ శాంక్వన్ కానీ లేదు. దానికి డబ్బు ఖర్చు పెట్టారు. 2 లక్షల రూపాయలతో ప్లాన్ చేశారు. దానికి మినిస్టరుగారు సమాధానం చెప్పాలి.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా ఈ గుంటూరు స్కీమ్ కు సంబంధించి 262 కోట్లు అవుతుంది. 1992 వరకు దీనిని పూర్తిచేయాలని డిపార్ట్మెంట్

వాగ్రూప సమాధానములు.

చెబుతుంది. ఇందులో చాలా డిలే అయింది. Every year they are giving sanction but not to the satisfaction. లాస్ట్ యియర్ 1991కి 321 లక్షలు యిస్తుంది. 344 లక్షలు ఖర్చు చేస్తారు. మిగిలిన దానికి అడగమనండి నేను సమాధానం చెబుతాను.

డా. ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- నేను అడిగింది ఎన్నికల సమయంలో డబ్బులు లేకుండానే ఎన్నో స్కేమ్స్ శాంక్షన్ చేశారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తం మీద మంచినీటి స్కేమ్స్ ఇటువంటివి ఎన్ని ఉన్నాయి? వాటన్నింటికి శాంక్షన్ ఉందా? ఉదాహరణగా ఈ స్కేమ్ గురించి చెప్పాను. బందురులో 22 టేదేన టిక్కికల్ శాంక్షన్ కనీ, ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ శాంక్షన్ కానీ లేకుండానే 2 లక్షలు పెట్టి ఒక పెలాన్ కట్టించారు. మీకు ప్రత్యక్ష నిదర్శనం కావాలంటే శాసన సభ ద్వారా ఒక కమిటీని వేసి కనుక్కోవచ్చును. ఇట్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్ మొత్తం మీద ఎన్ని స్కేమ్స్ డబ్బులు లేకుండా శాంక్షన్ చేసింది. దానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. దానికి యిప్పుడు సమాధానం లేకపోతే టేబుల్ మీద పెట్టమనండి.

శ్రీ ఎస్. సంతోష్ రెడ్డి:- గుంటూరు 1991 ఎమౌంట్ చెప్పి ఇంకా 26 కోట్లు అవుతుంది. గుంటూరు స్కేమ్ సంబంధించి అడిగారు, దానికి సమాధానం చెప్పాను. 1991కు యిచ్చిన ఎమౌంట్ చెప్పాను. దానికి ఇంకా 30 కోట్లు అవుతుంది. మిగతా విషయాలు అడగమనండి దానికి నేను సమాధానం చెబుతాను. మిగిలిన విషయాలు నాకు తెలియవు. I am not denying anything. You also know that.

(Interruptions)

Chairman:- No more supplementary. You abide by the BAC decisions.

పోలవరం ప్రాజెక్టు

79-

*1622-శ్రీ ఆర్. సత్యనారాయణ (మాడుగుల):- ముఖ్యమంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) పోలవరం ప్రాజెక్టు దర్యాప్తు పూర్తయిందా;

(ఆ) దాని అంచనా ఖర్చు ఎంత;

(ఇ) దానిని అనుమతి కోసం కేంద్ర పృథుత్వానికి పంపించారా?

ముఖ్యమంత్రిగారి తరపున చిన్నతరహా నీటి పారుదల మరియు విద్యుచ్ఛక్తి శాఖ మంత్రి (డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి)

(అ) పోలవరం ప్రాజెక్టుకు సంబంధించి "ప్రాజెక్టు నివేదిక" తయారు చేయడం కోసం అవసరమైన దర్యాప్తు పనులు పూర్తి చేయడం జరిగింది. అంతే కాక, పరిసర ప్రాంతాలకు అంగీకారం పొందడానికి కావలసిన దర్యాప్తులు, ఫోర్షోర్ సర్వేలు, మైక్రో ఎర్త్ క్వేక్ అధ్యయనాలు కొనసాగుతున్నాయి. పంపిణీ కాలువలు, డ్రైయినేజీ కాలువలకు కావలసిన భూమి ఎకరా రేటు నిర్ధారించేందుకు బ్లాక్ సర్వేపనులు కూడ జరుగుతున్నాయి. ఎండిడిఎల్ తగ్గించడం మొదలైన విషయాలకు సంబంధించి సలహా సంప్రదింపుల సంఘం చేసిన సూచనలు ఎంతవరకు అంగీకార యోగ్యమో పరిశీలించడం జరుగుతుంది.

(ఆ) 1989-90 షడ్యూలురేట్ల ప్రకారం ఈ ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయం రూ. 3030 కోట్లు.

(ఇ) కేంద్ర జలసంఘం కోరిన వివరణలకు సమాధానంతో పాటు సవరించిన తాజా ప్రాజెక్టు నివేదికను సాంకేతిక ఆమోదం కోసం 21-7-1990 తేదీన కేంద్ర జల సంఘానికి పంపడం జరిగింది.

9.50 శ్రీ డి. శివరామరాజు (అత్తిరీ):- అధ్యక్షా, కేంద్ర జల సంఘం ఉ. కోరిన వివరణలకు సమాధానంతోపాటు సవరించిన తాజా ప్రాజెక్టు నివేదికను సాంకేతిక ఆమోదం కోసం 21-7-1990వ తేదీన కేంద్ర జల సంఘానికి పంపడం జరిగిందని మంత్రిగారు సెలవిచ్చారు. ఇదివరకు ఈ ప్రాజెక్టుకు శంఖుస్థాపన చేయడం జరిగిందా? ఎవరు చేసారు, ఎప్పుడు చేసారు? ఇంతకుముందు పశ్చిమో శ్రీ మైసూరారెడ్డిగారు మాట్లాడుతూ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ శాంక్షను ఇచ్చి వేస్తున్నారని చెప్పారు. పరిస్థితి ఇలాగ ఉంది. 3,030 కోట్ల ప్రాజెక్టు కట్టడం కష్టసాధ్యమని, ఈ లోపల ష్టాడ్లో ఎలక్ట్రికల్ ప్రాజెక్టు కడితే బాగుంటుందని, ఈ పంపిణీ కాలువలు, డ్రైయినేజీ కాలువలకు కావలసిన లాండ్ ఎక్విజిషను ఆపి ప్లాడ్లో ఎలక్ట్రికల్ ప్రాజెక్టు క్రింద పెట్టి తద్వారా వచ్చే డబ్బును దీనికి ఉపయోగించవచ్చునని లోగడ కొంతమంది ఇంజనీర్లు సలహా ఇచ్చారు. ఆ ప్రకారం అయితే 1200 కోట్లతో, 1300 కోట్లతో ప్లాడ్లో ఎలక్ట్రికల్ ప్రాజెక్టు

వాగ్మాప సమాధానములు.

అవుతుంది, దానిద్వారా కొన్ని కోట్ల రూపాయలు వచ్చే అవకాశం ఉంది అలాగ ఫేబు మానర్ లో ఈ ప్రోజెక్టు పూర్తి చేయడానికి అవకాశం ఉంది ఆ ప్రతిపాదన ఆలోచిస్తూ కేంద్ర ప్రభుత్వం అనుమతి కేసును ఉన్నది దీని ప్రయత్నం చేస్తారా?

డాక్టర్ డి.ఎల్. రవేంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాకు గుర్తు ఉంది వరకు 1981వ సంవత్సరంలో కేర్నీశేషులు శ్రీ అంజయ్యగారు సోన్ నోడ్ వేసారు ఈ ప్రోజెక్టుకు గౌరవసభ్యులు చేసిన సూచనలను చూడకుండా పరిశీలిస్తాము.

పశు క్షేత్రాల బీకాల కేంద్రాలు

80--

*3479-సర్వశ్రీ సి. రామచంద్రారెడ్డి (అదిలాబాద్) డి. నర్సయ్య (అసిఫాబాద్), పి. పురుషోత్తమరావు:- పశుసంవర్ధక, మత్స్యగారముల శాఖ మంత్రి దయచేసి ఈ క్రింది విషయములు తెలిపెదరా:

(అ) రాష్ట్రంలోని జిల్లా కేంద్రాలన్నింటిలో పశుక్షేత్రాల బీకాల ఉత్పత్తి కేంద్రాలు, గొర్రెల, పందుల, కోళ్ల మార్కెటింగ్ కేంద్రాలను ప్రారంభించడానికేదేని ప్రతిపాదన కలదా;

(ఆ) అయినచో, వాటిని ఎప్పటిలోగా ప్రారంభిస్తారు?

పశు సంవర్ధక శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. వెంకటరెడ్డి):-

(అ) అన్ని జిల్లా కేంద్రాలలో పశుగణక్షేత్రాలను వ్యాప్తిను ఉత్పత్తి కేంద్రాలను, గొర్రెలు, పందుల ఉత్పత్తి కేంద్రాలను ప్రారంభించే ప్రతిపాదన ఏదీ లేదు. సంగారెడ్డి, మచిలీపట్నంలో మినహా అన్ని జిల్లా కేంద్రాలలో కోళ్ల మార్కెటింగ్ కేంద్రాలు పనిచేస్తున్నాయి. మచిలీపట్నంకు బదులుగా విజయవాడలో ఒక కోళ్ల మార్కెటింగ్ కేంద్రం ఉంది.

(ఆ) ఈ పక్షకు తావులేదు.

శ్రీ సి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన జిల్లాలలో, ముఖ్యంగా అదిలాబాద్ లాంటి జిల్లాలో ఇంటిగ్రేటెడ్ ట్రయిబల్ డెవలప్ మెంటు ఏజెన్సీద్వారా, ఇంటిగ్రేటెడ్ రూరల్ డెవలప్ మెంటు ఏజెన్సీద్వారా

ఎస్.బి., ఎస్.సి., బి.సి. కార్పొరేషను ద్వారా బడుగు వర్గాలకు, ఎవరైతే పావర్లకి దిగువ స్థాయిలో ఉన్నారో వారికి క్యాబిట్ ఫారం కాని పిగ్ ఫారం కాని పౌల్ట్రీ ఫారం కాని ఇస్తున్నాము. అటువంటి వారికి ఈ ఫారములలో లోకల్ ఎట్యాన్సిఫియర్ కు హేబిట్ అయిన పశువులను ఇస్తే వాటితో వారు అభివృద్ధి చెందడానికి అవకాశం ఉంది. అందుచేత ఇప్పుడైనా గౌరవనీయులైన మంత్రిగారు వెనకబడిన అదీలాబాద్ లో ఏదైనా ఒక ఫారం పెట్టడానికి ఆలోచన చేస్తారా? రెండవది - వ్యాక్సిను గురించి తమకు నేను మనవిచేస్తాను. మేకందరికీ తెలుసు. అదీలాబాద్ జిల్లాకు రోడ్డు ఫెసిలిటీ తప్ప మరొక ఫెసిలిటీ లేదు. రైల్వే ఫెసిలిటీ లేదు, వాయుదూత ఫెసిలిటీ లేదు. వ్యాక్సిన్ ఎక్కడినుంచి అయినా బైటనించి తేస్తే దానిని స్పెసిఫిక్ వేరియంట్ లో ఉపయోగిస్తేనే అక్కడి పశుసంపదకు లాభం ఉంటుంది. అందువల్ల అక్కడ వ్యాక్సిన్ తయారుచేసే యూనిట్ పెడితే ఆ స్పెసిఫిక్ వేరియంట్ లో వాడుటకు వేలుంటుంది, ఉండవలసిన స్టాండర్డుతో ఉంచడానికి వేలు ఉంటుంది. కనుక ఈ వెనుకబడిన అదీలాబాద్ జిల్లాలో వ్యాక్సిన్ ఉత్పత్తి కేంద్రమును, గొర్రెల ఫారంను పెట్టడానికి తగినంత లోను ఇవ్వడానికి అదీలాబాద్ జిల్లా కలెక్టరుగారు కూడా ఒక ఉత్తరం పంపించడం జరిగింది. కనుక ఇప్పుడైనా వాటిని ఇవ్వడానికి మంత్రిగారు ఆలోచిస్తారా?

శ్రీ ఎన్. వెంకటరెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇంతవరకు అటువంటి ప్రతిపాదన ఏమీ లేదు. గౌరవసభ్యులు ప్రతిపాదన పెట్టారు కనుక దానిని గురించి ఆలోచిస్తాము.

స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న

బి.సి. మరియు ఎస్.సిల హాస్టళ్ళలో అనారోగ్య పరిస్థితులు

80-ఎ

స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న నెం. 4655-జె.-సర్వశ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు, యన్. రాఘవరెడ్డి, పి. రామయ్య, డి. రాజగోపాల్:- గౌరవనీయులైన సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమచారం తెలియ చేస్తారా:

(ఎ) వెనుకబడిన తరగతుల హాస్టళ్ళు, సెడ్యూలు కులాల హాస్టళ్ళను అపరిశుభంగా నిర్వహించడం వల్లగా, సున్ను ఛార్జీలకు ఇచ్చే

స్వల్పవ్యవధి పశ్చ - బి.సి. మరియు ఎస్.సిల 25 మార్చి, 1991 359
హాస్టళ్లలో అనారోగ్య పరిస్థితులు

స్కాలర్‌షిప్పులు సరిపోక పోవడంవల్లను రాష్ట్రంలోని బలహీన వర్గాల విద్యార్థులలో సర్వత్రా అశాంతి వ్యాపించిన విషయం ప్రభుత్వ హాస్టళ్లకు తెలుసా?

(బి) అయితే, సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ నిర్వహిస్తున్న హాస్టళ్ల పరిశీలన మెరుగు పరచడానికి తీసుకోదలచిన చర్య ఏమిటి?

(సి) ధరల పెరుగుదలకు అనుగుణంగా మెన్చార్జీలన, పెంచే ప్రణాళిక ఏదైనా ఉందా?

సాంఘిక సంక్షేమ శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి ఎమ్. లక్ష్మీదేవి):-

(అ) (ఆ) లేదండీ. ఈ విషయంలో సర్వత్రా అశాంతి ఏదీ లేదు. హాస్టళ్ల నిర్వహణను మెరుగుపరచడానికి ప్రభుత్వం శ్రద్ధవహిస్తూనే ఉన్నది ప్రభుత్వం ఇటీవల ఉన్నత స్థాయిలో, శాఖాధిపతులతో సమీక్షించింది. 12-3-1991 తేదీ గల జి.ఓ.ఆర్.బి.నెం.167, జి.ఓ.ఆర్.బి.నెం.168, జి.ఓ.ఆర్.బి.నెం. 169లలో సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టళ్ల పరిస్థితులను మెరుగు పరచడానికి వరుసగా ఆదేశాలను జారీ చేయడం జరిగింది. హాస్టలు, భవనాలు నిర్మాణం హాస్టళ్ల నిర్వహణ పరిపాలనను పటిష్టపరచడం చేసే విషయాలు అందులో చేరి ఉన్నాయి.

(ఇ) అవునండీ.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ఏమీ లేదండీ, అంతా ప్రశాంతంగానే ఉందని చెప్పారు. దీనికి సంబంధించి మరొక మంత్రి గారు హాస్టల్స్‌లో జరుగుతున్న అన్యాయాల గురించి, వార్డును గురించి ప్రకటనలు కూడా చేశారు. దీనిమీద ఏమీ చేదని చెప్పడమనేది సరైనది కాదు. మంత్రిగారు పునరాలోచించుకోవాలి. హాస్టల్స్ నరకకూపాలుగా ఉన్నాయి తప్ప హాస్టల్స్ హాస్టల్స్‌లాగ లేవు. స్కాలర్‌షిప్స్‌లో ప్రభుత్వం ధనం ఇచ్చేదే తక్కువ. అయితే అందులో దుర్వినియోగం పాళ్లు సగానికన్నా ఎక్కువగా ఉన్నాయి. వారికి కావలసిన ఇతర సౌకర్యాల విషయంలో ఏమాత్రం శ్రద్ధలేదు. మంత్రిగారు స్వయంగా ప్రకటించారు. బి.సి. హాస్టలు విద్యార్థులు ఎవరైతే ఉన్నారో - బి.సిలే కాదు - కాలేజీ హాస్టలు విద్యార్థులు ఎవరైతే ఉన్నారో వారికి స్కాలర్‌షిప్స్ పెంచే విషయం ఆలోచిస్తారా? మొన్న మీరు చెప్పారు. ప్లాస్టల్స్ వరకు 30 రూపాయలు పెంచుతామని చెప్పారు. తగిన సంవత్సరంనుంచి చెబుతున్నారు.

36025 మార్చి, 1991 స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న - బి.సి. మరియు ఎస్.సి.
హాస్టళ్లలో అనారోగ్య పరిస్థితులు

అరవేతిలో బెల్లంపెట్టి మేము పెంచుతాము, పెంచుతామని ఆశ చూపుతున్నారు. ఈనాడు ధరలు ఎంత పెరిగాయో మీకు తెలియనిది కాదు. కనుక వాంఛిత విషయంలో పెంచుతారా? ఈ హాస్టల్స్‌యొక్క నిర్వహణ బాధ్యతను, వాటి అజమాయిషీ బాధ్యతను అక్కడున్నటువంటి హెడ్ మాస్టర్స్‌కు అప్పగిస్తారా? అవి వారి పరిధిలో ఉంటే సవ్యంగా నడుస్తాయనేది మాకున్నటువంటి అభిప్రాయం. వాటిపై అక్కడ ఏమాత్రం సూపరివిజను లేదు. ఇటీవల జరిగిన గందరగోళం బహిరంగంగా ప్రకృతికలలో వచ్చింది, తమకు తెలుసు. పూర్తిగా స్థానిక నాయకులయొక్క పలుకుబడికిలోనైనా చాలా అధ్వాన్నమైన పరిస్థితులలో ఉన్నాయి. అందువల్ల హాస్టల్స్‌యొక్క హెడ్ మాస్టర్స్ పరిధిలో వాటిని ఉంచుతారా? వారికి స్కాలర్‌షిప్స్ ఏమైనా పెంచుతారా?

శ్రీమతి ఎమ్.లక్ష్మీదేవి:- అదృష్టా, సర్వత్రా బ్యాడ్ కండిషనులో ఉన్నాయా అంటే లేదని ఆన్సరు చెప్పడం జరిగింది. అన్నీ అలాగే లేవు, కొన్ని బాగున్నాయి. 7 సంవత్సరాల పరిపాలనలో కొంత కృమశిక్షణ తప్పడం వాస్తవమే. దానిని సెట్‌రైట్ చేయడం గురించి పెద్దలు అడిగారు. అడ్వయిజరీ కమిటీ వేస్తున్నాము. నోషల్ వెల్ఫేరు యాక్టివిటీస్‌ను, హాస్టల్స్‌ను బాగా యాక్టివైజు చేయడానికి ఆర్.డి.ఓ అదృష్టత క్రింద అక్కడున్నటువంటి వాలంటరీ ఆర్గనైజేషన్లను, ప్రిన్సిపాల్స్‌ను కానీ హెడ్ మాస్టర్స్‌ను కానీ, ఎమ్.ఆర్.ఓను, ఎమ్.ఎల్.ఏను - వేరందరినీ ఇన్‌వాల్యు చేసి ఒక కమిటీ వేస్తున్నాము. దీనివల్ల హాస్టల్స్‌నున్నీంటినీ మెరుగు పరచడానికి వేలుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. స్కాలర్‌షిప్స్ విషయంలో పెద్దలు మనవిచేసారు. తప్పకుండా పెంచడానికి చర్య తీసుకుంటామని మనవి చేస్తున్నాను.

10.00 శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- మంత్రిగారు యిప్పుడు చెప్పిన సమాధాన ఉ. ములో కమిటీలు వేశామని సమాధానం చెప్పారు. కానీ ఆ కమిటీలు పంక్షన్స్ చేయడం లేదు. అది యదార్థము. పరిశీలించండి. కమిటీలు పంక్షన్స్ చేయడం లేదు. యికముందు ఆ కమిటీలు పంక్షన్స్ అయ్యేందుకు ప్రయత్నం చేస్తారా? ఈ శాసనసభలోనే హామీయిచ్చారు - బి.సి. హాస్టల్స్ విద్యార్థులు, కాలేజీ హాస్టల్స్ విద్యార్థులకు స్కాలర్‌షిప్స్ పెంచుతామని హామీయిచ్చారు. ఆ హామీ ఏమైనది?

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- ప్రస్తుతం 170 రూపాయలు నెలకు స్కాలర్‌షిప్ యిస్తున్నాము. పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మనవి.

స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న - బి.సి. మరియు ఎస్.సిల 25 మార్చి, 1991 361
 హాస్టల్ లో అనారోగ్య పరిస్థితులు

చేసినాను. కమిటీలు ద్వారా హాస్టలు పరిస్థితి మంచిగా చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నామని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. రామయ్య:- కల్లు ఉన్నాయి. కనపడవు. చెవులు ఉన్నాయి. వినపడవు. అట్లాగు ఉద్ది ప్రభుత్వ వైఖరి. గత నెల చెన్నపెల్లలు, వారిజన, బి.సి. హాస్టల్స్ కు సంబంధించినటువంటి విద్యార్థులు, ప్రతి కలెక్టరేట్స్ ముందర, ప్రతి ప్రధానమైన పట్టణాలలో ధర్మాలు జరిపారు. వారి గోడు వినలేదా ప్రభుత్వము. హైదరాబాదు వచ్చి మంత్రిగారికి వారు వినతి పత్రము యిస్తే మాకేమీ తెలియదు, అశాంతి లేదని వారు చెప్పడం ఎంత వరకు సమంజసము? కాస్మాటిక్స్ రేటు పెరిగినవి. అదనంగా కాస్మాటిక్స్ గురించి పే చేస్తారా? లేదా? ఎసెన్షియల్ కమోడిటీస్ ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నవి. యిప్పుడు ఎంత యిస్తున్నారు? ధరలు పెరిగిన దృష్ట్యా ఎంత పెంచబోతున్నారు? హాస్టల్స్ లోని విద్యార్థులు ఆరోగ్య పరిస్థితులు బాగా లేవు. వారికి గజ్జి కురుపులు వేస్తున్నవి. వారికి సక్రమంగా వైద్య సౌకర్యము జరిగేటట్లు ఏర్పాటు చేస్తారా? ప్రధానంగా స్కాలర్ షిప్ పెంచే విషయంలో - ధరలు పెరిగిన దృష్ట్యా పెంచాలి. గ్రీన్ కార్డు హోల్ ధర్మం పేద విద్యార్థులే హాస్టల్ లో ఉంటున్నారు కాబట్టి సబ్సిడీ రేటు ప్రకారం హాస్టల్ కు సప్లయ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. అవిధముగా యిప్పినప్పుడే బాగుంటుంది.

శ్రీమతి ఎమ్. లక్ష్మీదేవి:- కల్లు ఉన్నాయి. చెవులు ఉన్నాయి. మాకు అన్నీ వినపడుతున్నాయి. ఎక్కడా కన్సింపకపోవడం అనేది లేదు.

చైర్మను:- కల్లు ఉన్నాయి. చెవులు ఉన్నాయి. మీరు కృత్యను రూపములో మంత్రిగారిని ప్రశ్నించండి. Then, the Minister will answer. No other interruptions, please.

శ్రీమతి ఎమ్. లక్ష్మీదేవి:- సభ్యులు చెప్పిన విషయాలు దృష్టిలో ఉంచు కున్నాము. ప్రస్తుతం స్కాలర్ షిప్ 170 రూపాయలు యిస్తున్నాము. దానిని పెంచడానికి ప్రయత్నం చేస్తాము. ఈ విషయం ముందుగానే మనవి చేసినాము. హాస్టల్స్ విషయంలో ప్రభుత్వానికి కల్లు లేవు, చెవులు లేవు అన్నారు. కల్లు చెవులు ఉన్నాయి కాబట్టి - డిప్యూటీ డైరెక్టర్స్ లతో కాన్సల్టేషన్ ఏర్పాటు నివీధమైన చర్యలు తీసుకోవాలో వారికి సలహాలు

362 25 మార్చి, 1991 స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న - బి.సి. మరియు ఎస్.సిల
హాస్టళ్లలో అనారోగ్య పరిస్థితులు

యిచ్చాము. కమోడిటీస్ ఫ్రేష్గా ఉండాలని కలెక్టర్లనుకు ఆదేశాలు పంపడం జరిగింది. వారికి మంచి ఆహారము యివ్వాలని కలెక్టర్లనుకు ఆదేశించడం జరిగింది.

శ్రీ పి. రామయ్య:- వైద్య వెషయంలో చెప్పాను. ప్రభుత్వము డాక్టర్లను ఏర్పాటు చేసి వైద్య సౌకర్యము కల్పిస్తారా? ఆ విషయం గురించి మంత్రిగారు చెప్పలేదు..... (చాలా బిగ్గరగా మాట్లాడారు)

ఫైర్మన్:- మేకు పెట్టినది, నెమ్మదిగా మాట్లాడమని. మేకు విరిగే విధంగా ఉగ్గంగా, కోపముగా మాట్లాడితే బాగుండదు. I will get the answer. I do not want any comments.

(Interruptions)

శ్రీ యన్. చంద్రబాబు నాయుడు:- నాకు కూడా అవకాశం యివ్వాలి.

ఫైర్మన్:- అవకాశం యివ్వాలనేది జబర్నన్నే కాదు. It is my will. Do not question me.

(Interruptions)

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- పెరిగిన ధరల దృష్ట్యా శాసనసభ్యుల జీతభత్యాలు పెంచుకున్నాము. కానీ బి.సి., యన్.సి హాస్టలు విద్యార్థులు వారి రేటు పెంచకపోవడం వలన ఎలాంటి యిబ్బందులు పడుతున్నారో ఆలోచించండి. 170 రూపాయలు మీరు ఇస్తే, వారు భోజనము పెట్టగలరా? చాలా హాస్టల్సుకు బౌక డిపోల ద్వారా బియ్యము సప్లయి చేయకపోవడము వలన వారు బాగుకులో బయట కొనుక్కోవడం వలన వారికి మీరు యిచ్చే డబ్బు సరిపోవడం లేదు. గ్రీన్ కార్డు హోల్డర్లకు సప్లయి చేసే విధిగా బియ్యము, మంచినీటి, కిరసనాయిలు హాస్టల్సుకు కూడా అదే రేటుకు సప్లయి చేయించుతారా? చాలా హాస్టల్సులో తేటలు లేవు, కుర్చీలు లేవు, అనీ కంప్లయింటు యిచ్చినాము. ఏమీ యాక్షను తీసుకోవడం లేదు. నేను ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలో -- నా నియోజక వర్గములో -- అవంతివేమవరంలోని వార్డెన్ శ్రాగి వచ్చి అవసరీ పనులు చేస్తూ ఉంటే నేను దాని మీద కంప్లయింటు చేస్తే ప్రభుత్వము ఏమీ యాక్షను తీసుకోవడం లేదు. వారికి కావలసినటువంటి మినిమమ్ ఫెసిలిటీస్ కల్పించడం లేదు ఈ ప్రభుత్వము.....

స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న - బి.సి. మరియు ఎస్.సిల 25 మార్చి, 1991 363
హస్తశక్తుల అనారోగ్య పరిస్థితులు

చైర్మన్:- సభ్యులు సప్లిమెంటరీ క్వశ్చను వేస్తే బాగుంటుంది. స్పీకర్ మాట్లాడి టైము వేస్ట్ చేయవద్దు. బాగుచేయాలంటే కొంటున్నారు కాబట్టి సరుకులు చౌకడిపోయి ద్వారా సప్లయి చేయమని మీరు కోరండి. ఫెసిలిటీస్ కావాలని — ఆ విధంగా సప్లిమెంటరీ వేయండి.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- చౌర్యము చాలా దారుణంగా ఉంది. హస్తల్సు నిర్వహణ చాలా సక్రమంగా ఉందని అంటున్నారు. చాలా హస్తల్సులో అన్రెస్ట్ ఉంది. చాలా హస్తల్సులో బెంబేలు, లేవు. లైటు లేవు. అశాంతి ఏదో లేదు అని అంటే ఎలాగు?

చైర్మన్:- తమరు కూర్చోండి. మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతారు.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మిదేవి:- వైద్య సౌకర్యాలు లేవు అని అంటున్నారు. ప్రతి హస్తలుకు 200 రూపాయలు వైద్య సౌకర్యాలు నిమిత్తం యిస్తున్నాము. డాక్టర్లు ప్రతి నెలా హస్తలు విద్యార్థులను చెక్ అప్ చేయాలి. సలహాలు యివ్వాలనే ఉద్దేశ్యముతో కమిటీలు వేసినాము. సివిల్ సప్లయిస్, డిపార్టుమెంట్ నుంచి బియ్యము సప్లయి చేయడం లేదు అని చెప్పారు. పుచ్చుపోయిన సరుకులు అని అన్నారు. కలెక్టర్లు ద్వారా ఫ్రీగా సప్లయి చేయమని ఆదేశాలు కలెక్టర్లకు యివ్వడం జరిగింది. వాటరు, లైటు, ఫర్నిచరు విషయంలో ఎడ్వైజరీ కమిటీని వేసినాము. ఏకస్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ డి. రాజగోపాల్:- కమిటీస్ పని చేయడం లేదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలి. బి.సి. వెల్ఫేరు మంత్రిగారు, ఈ మంత్రిగారు ఈ మధ్యన హస్తలు నిర్వహణ సక్రమంగా లేదని పత్రికలలో ప్రకటనలు యిచ్చినవి చూసినాము. పొరపాటు అయితే — సబ్జుక్టు కరక్షను. హస్తల్సు నిర్వహణ బాగా లేదు. మేజిస్ట్రేట్ మేజింగులు పెట్టుకున్నారు. పాల్ చెక్ అప్ నెలకు ఒకసారి అన్నారు. ఏ డాక్టరు హస్తలుకు వచ్చి చెక్ అప్ చేయడం లేదు. 15 రోజుల కొకసారి డాక్టరు వచ్చి హస్తలులోని విద్యార్థులను చెక్ అప్ చేసి సౌకర్యము ఏర్పాటు చేయాలి. 170 రూపాయల నుంచి 250 రూపాయలకు

364 25 మార్చి, 1991 స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న - బి.సి. మరియు ఎస్.సిల
హాస్టళ్ళలో అనారోగ్య పరిస్థితులు

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- షెడ్యూల్డ్ సౌకర్యము కోసము ఇంతకు ముందు నెలకు రు. 200 ల చొప్పున డాక్టర్లకు ఇస్తున్నాము అని నేను ముందే నా జవాబులో చెప్పాను. గత 7 సంవత్సరాల నుండి ఇచ్చినటువంటి సలహాలను సరిగ్గా పాటించకపోతూ ఉండడంవల్ల, హాస్టల్స్ లో కృమశిక్షణ/లోటు ఏర్పడిందని మనవి చేశాను. దాన్ని సెట్ రైట్ చేసి, మంచి కృమశిక్షణతో ఒక కొత్త మార్పు తీసుకొని రావడానికి అడ్వయజరీ కమిటీనివేసి తగు చర్యలు తీసుకొంటున్నాము అని చెప్పాను.

ఆసుపత్రుల విషయంలో, రు. 400 లకు డాక్టర్లకు ఇచ్చే ఫీజును ఆసుపత్రుల విషయంలో, రు. 400 లకు డాక్టర్లకు ఇచ్చే ఫీజును పెంచామని మనవి చేస్తున్నాను. పి.హెచ్.సి. డాక్టర్లు ప్రతి వారము ప్రతి హాస్టల్ కు వచ్చి, పిల్లల పోల్స్ కండిషన్ చెక్ చేసి, మందులు ఇవ్వాలని సూచనలు ఇవ్వడం జరిగింది. హాస్టల్స్ పదవక్లాసు చదివే విద్యార్థికి ట్యూషన్ ఫీజు రు. 120లు ఇప్పుడు ఇస్తున్నటువంటి దాన్ని రు. 150లకు పెంచాము. ఇంతకంటే ఎక్కువ సలహాలు ఇచ్చి, హాస్టల్స్ కు చక్కబెట్టి రిజల్టును పెంచడానికి ప్రభుత్వము తగిన చర్యలు తీసుకొంటున్నది. గౌరవ సభ్యులు వేచిచూస్తే బాగుంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- పదవ క్లాసు చదివే విద్యార్థికి ట్యూషన్ ఫీజు పెంచామని చెప్పాము. ఆ పెంచింది లెక్కవేస్తే రోజుకు 80 పైసలు కూడా లేదు. బో కూడా రాదు. కాలేజీ హాస్టళ్ళలోని విద్యార్థులకు పెంచుతారా లేదా? రు. 70లు గానీ రు. 50లు గానీ నెలకు పెంచుతారా.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- కాలేజీ విద్యార్థికి రు. 170లు ఇస్తున్నాము. అది తక్కువనీ చెప్పి, ఎక్కువ చేయడానికి ప్రయత్నము చేస్తున్నామని కూడా చెప్పాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- ప్లాస్ట్రాలు విద్యార్థులకు రోజుకు రు. 0.80 పైసలు పెంచారు. కాలేజీ పిల్లలకు పెంచుతారా లేదా. వారికి ప్రయత్నము చేస్తున్నామంటే దాని అర్థం ఏమిటి? పెరిగిన ధరలను దృష్టిలో పెట్టుకొని, దానికి అనుగుణంగా కాలేజీ పిల్లలకు రు. 50 లు గానీ, 75 రూపాయలు గానీ పెంచుతారా? ఎప్పటిలోగా పెంచుతారు?

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- త్వరలో పెంచుతాము. ఎంతమేరకు పెంచు తారనేది పరిశీలన చేసి చెబుతాను.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి:- సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టళ్ళలోని వార్డున్స్ కొందరు అక్కడ వుండకుండా, వేరే ఎక్కడో వుంటున్నారు. అటువంటి వార్డున్సు మీద ప్రభుత్వము చర్యలు తీసుకొంటుందా? రెండు మూడు మాసాల నుండి పిల్లలకు సబ్బులు ఇవ్వకుండా చేయడంవల్ల, వారి హెల్త్ దెబ్బతినే అనారోగ్యం పాలవుతున్నారు. కిరాయి భవనాలలో పిల్లలుండడం వేత, తగిన వసతిలేక ఇరుకుగదులలో వుంటూ ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. వారిని ఆ ఇబ్బందుల నుండి తొలగించడానికి ప్రభుత్వము పిల్లలకు, ప్రభుత్వ భవనాలను కట్టించే ఏర్పాటు చేస్తారా?

ఎం. లక్ష్మిదేవి:- నా స్టేట్ మెంటును సభ్యులు చూసే వుంటారు. నేను విజిట్ చేసిన ప్రతి హాస్టల్లోనూ, అక్కడే వార్డున్సు వుండి తీరాలని సలహాలను ఇచ్చాను. ఎక్కడయినా వార్డున్సు హాస్టళ్ళలోలేనట్లు గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి వస్తే, దాన్ని వారు ప్రభుత్వము నోటీసుకు తీసుకవస్తే, స్పెసిఫిక్ ఇన్ స్ట్రెన్స్ చెబితే నేను తగిన చర్యలు తీసుకొంటాను.

శ్రీ జి. యాదగిరిరెడ్డి:- 3 నెలల నుండి పిల్లలకు సబ్బులు ఇవ్వలేదు.

(సమాధానము లేదు.)

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు (పుత్తూరు):- హాస్టల్స్ పరిస్థితి నివాస యోగ్యంగా లేవని ఇక్కడ మంత్రులు కూర్చోని ఒక సమావేశములో చర్చించుకొన్నారు. అందులో 1983 నుండి హాస్టల్స్ వీధ్యార్థులకు ఆప్ కో నుండి డ్రస్సు గుడ్డలను కొనవలెనని జి.ఓ.వుంది. ఇప్పుడు ఆప్ కో నుండి కొనడం మానివేసి, బిన్నీ గుడ్డను ఒక కోటి మీటర్ల గుడ్డను కొని, దాని మూలంగా మీటరుకు ఒక రూపాయి చొప్పున కోటి రూపాయలు స్కాండల్ ప్రయత్నం జరిగింది. దానివల్ల, ట్రయిబల్స్ కు కేటాయించిన 20 కోట్ల రూపాయలు వేవర్సు కోపరేటివ్ సొసైటీలకు రాకుండా, వేవర్సు నోరు కొట్టడం బాగా లేదు. వారికి ఆదాయం వచ్చేవిధంగా ఢిల్లీ కంపెనీ ద్వారా కొనడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఈ ప్రయత్నాన్ని మానివేసి, ఆప్ కో ద్వారా కొనుటకు ప్రతిష్ఠించా?...

(ఇంటర్మిషన్స్)

ఆప్ కో నుండి కొనాలని ఇంతకు ముందే గవర్నమెంటు ఉత్తరువున్నాయి. వేవర్సును నిరుద్యోగులుగా చేయకుండా, ఇప్పుడు జరుగబోతున్న స్కాండల్ను అరికట్టడానిమీద తగిన చర్యలు తీసుకొనుటకు ప్రభుత్వము హామీ ఇస్తుందా?

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మిదేవి:- మేము ప్రయివేటుగా కొనడం లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

వైర్మన్:- దయచేసి కూర్చోండి. అందరికి చాన్స్ వస్తుంది.

10-20 శ్రీమతి ఎం.లక్ష్మిదేవి:- మేము ప్రయివేటుగా కొనడం లేదు. హాస్టళ్లలో వుండే పిల్లలందరూ నూలు బట్ట వారికి సరిపోవడంలేదని, డ్యూరబిలిటీ లేదని, ప్రతి హాస్టలులోని పిల్లలందరూ డిమాండుచేసి మాకు తెలిపినందువల్ల హాస్టలు పిల్లలకు మాత్రం సెపరేట్ గా గుడ్డ వుండాలనే భావనతో, టెక్స్టయిల్ డెవలప్ మెంటు కార్పొరేషన్ నండి గుడ్డను తీసు కొంటున్నాము. ప్రయివేటుగా కొనడం లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె.పి. కొండారెడ్డి:- సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టళ్లలోని స్నానపు గదులు, మరుగు దొడ్లు, పరిశుభ్రంగాలేక, పిల్లలు ఆరోగ్యరేత్యా దెబ్బ తింటున్నారు. చాలా హాస్టళ్లలో ఇదే పరిస్థితి కొనసాగుచున్నది. మా జిల్లాలోని హాస్టళ్ల పరిస్థితి చాలా అధ్వాన్నంగా వుంది. దుర్వాసన వేస్తున్నది. అన్ని హాస్టళ్లను ఇంప్రూవ్ చేసే ప్రతిపాదన ప్రభుత్వము దగ్గరున్నదా లేదా? వెంటనే ఇంప్రూవ్ చేసే చర్యలు టెకప్పేస్తారా లేదా?

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మిదేవి:- తప్పకుండా ఇంప్రూవ్ చేస్తాము.

శ్రీ ఎస్. చంద్రబాబునాయుడు:- మంత్రిగారు చాలా సంతృప్తికరంగా పనిచేస్తున్నామని చెప్పారు. ఇటీవల పేపరులో వచ్చింది. పిల్లలకు తిండి కరువు, పెద్దలకు జేబులో అవినీతి బరువు. ఈ ప్రభుత్వ హాస్టళ్లన్నీ అంటురోగాలకు నిలయాలు. దీనిమీద రాష్ట్రము మొత్తం మీద వచ్చింది. నిక్కుషస్థితిలో సంక్షేమ హాస్టళ్లు. అంతేకాకుండా, మంత్రిగారు మాటాడతూ, హాస్టళ్లు దరిద్రంగా వున్నాయి, దీనికి రాష్ట్రమంతా రియాక్షన్. దీనికి బాధ్యులు మేజిస్ట్రేట్. వేళ్లందరినీ పురి తేయాలని చెప్పి

స్వల్పవ్యవధి పుష్క - బి.సి. మరియు ఎస్.సిల 25 మార్చి, 1991 367
హాస్టళ్ళలో అనారోగ్య పరిస్థితులు

మంత్రిగారి స్టేట్‌మెంట్. అదేవిధంగా ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడుతూ, అన్ని హాస్టళ్ళు కూడా చాలా బ్యాడ్‌గా ఉన్నాయని, విద్యా ప్రమాణాలు పడిపోయాయని, ఈ రోజు ఎవరయితే హాస్టళ్ళలో ఉన్నారో, వారికి విద్యకు బదులుగా అంటురోగాలు వస్తున్నాయని స్టేట్‌మెంట్ కూడా వచ్చింది. అంతకు ముందు కూడా వాస్తవాలున్నాయి. ఇవన్నీ వాస్తవాలు. ఒకటి ఆరోపన చేయాలి. ఇంతకు ముందు, రు. 200 లేక 150 రూపాయలు ఒక డాక్టరుకు ఇస్తామని అంటున్నారు, ఒకనారి డాక్టరు పోయి వారికి ఏవిధంగా ట్రీట్‌మెంట్ ఇస్తారు? దీన్ని ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. గుండ్ల పరిస్థితులు సరిగ్గా లేవు. ఎన్వైరాన్‌మెంట్స్ బాగా లేవు. కాబట్టి మీరు అవసరమయితే పర్యవేక్షణగా డాక్టర్లను పెట్టి, రోగాలకు అన్నింటికీ ట్రీట్‌మెంట్ చేస్తారా?

కంట్రోల్డ్ కమ్యూనిటీస్ సప్లయ చేయడం లేదు. మీరు ఎక్కువగా రైస్ ఇస్తున్నారేమో గానీ, మిగిలిన ఆయిల్, నిత్యావసర వస్తువులు సప్లయ కావడం లేదు. ఇంతకు ముందు అన్నీ సప్లయ చేసేవారు. దయచేసి, ఇప్పుడయినా సరే, నిత్యావసర వస్తువులు ఇస్తారా? మూడవది వేవర్సు చాలా ముఖ్యమైనది. సంక్షేమ హాస్టళ్ళకు కూడా ఆప్‌కో నుండి క్వార్టీ తీసుకొని వచ్చి డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసేవాళ్ళు. దానివల్ల సెంట్రల్ గవర్నమెంటు నుండి సబ్సిడీ కూడా వచ్చేది. ఆ డబ్బు సబ్సిడీద్వారా వేవర్సుకు ఇచ్చి, వాల్ల క్వార్టీను పేదవారికి డిస్ట్రిబ్యూట్ చేసేవారాము. ఇప్పుడు టెక్‌స్టయిల్ కార్పొరేషన్‌ద్వారా తీసుకొంటామని అంటున్నారు. ఆప్‌కోద్వారా క్వార్టీ తీసుకొంటారా? హాస్టళ్ళన్నీ చాలా బ్యాడ్‌గా ఉన్నాయి. వాటి కండిషన్స్ చాలా దయనీయంగా ఉన్నాయి. ఒక హౌస్ కమిటీని వేయండి. మొత్తం హాస్టళ్ళ పరిస్థితిని, వాటి కండిషన్స్‌ను సర్వే చేసి, మంచి సూచనలు అందజేస్తారు. కనుక హౌస్ కమిటీని వేస్తారా?

ఎం. లక్ష్మిదేవి:- ఆప్‌కో వద్ద బొత్తిగా కొనడం లేదనేది సత్యదూరమైన మాట. వారికి కావలసిన బ్యాడ్‌లింగ్, టవర్స్ ఇటాంటివ్ ఆప్‌కో దగ్గర నుండి తీసుకొంటున్నాము. పిల్లలు మాత్రమే కోరడంవల్ల వారి కోరికలను తీర్చడానికి పిల్లల డ్రస్ టెక్‌స్టయిల్ కార్పొరేషన్ నుండి తీసుకోవడం జరిగింది. రు. 200 నుండి 400 రూపాయలు డాక్టరుకు పే

368 25 మార్చి, 1991 స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న - బి.సి. మరియు ఎస్.సిల
హాస్టళ్ళలో అనారోగ్య పరిస్థితులు

చేయడం జరిగింది. పబ్లిక్ హాల్స్ సెంటర్స్ నుండి ప్రతి వారమూ వచ్చి చెక్ప్
చేయాలి. వారికి మందులు ఇవ్వాలి. ఎక్కడయినా లోటు జరిగినట్లు
మెంబర్స్ దృష్టికి వస్తే, అది ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తే, యాక్షన్
తీసుకొంటాము. హాస్ కమిటీ అక్కరలేదు.....

(ఇంటరవ్యూ)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీ సి.ఎం.గారు ఒప్పుకున్నారు.
మీ హాస్టళ్ళు సరిగా పనిచేయడంలేదని. అవినీతి పెరిగి పోయింది. హాస్
కమిటీని వేయండి.....

(ఇంటరవ్యూ)

శ్రీమతి ఇ. సీతారామమ్మ (కూచినపూడి):- రాష్ట్రములో మహిళా
సంక్షేమ హాస్టళ్ళు ఎన్నో వున్నాయి. వాటికి స్వంత ఇండ్లు ఎన్ని
వున్నాయి? అద్దె ఇండ్లు ఎన్ని వున్నాయి? సంక్షేమ హాస్టళ్ళలో మరుగు
దొడ్లు, బాత్ రూములు గాని, రూములు గాని సరియైన పరిశుభ్రత లేక
బాలబాలికలు అనేక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. వారికి పెట్టే భోజనము
ఏర్పాటు, ఎలా వున్నాయో మంత్రివర్యులు ఒకసారి విజిట్ చేసినట్లయితే,
ఎలాంటి బియ్యము వాడుతున్నారు? ఎలాంటి కూరగాయలు వాడుతున్నారో
ప్రత్యక్షంగా చూడగలరని ఆశిస్తున్నాను. హాస్టళ్ళను విజిట్ చేయాలని
కోరుతున్నాము. చెప్పుకోడానికి వేలులేని పరిస్థితులు వున్నాయి. ఫెసిలిటీస్
లేవు. ఒక హాస్ కమిటీని వేసినట్లయితే అన్ని క్లుప్తంగా పరిశీలన
చేయడానికి వేలుంటుంది. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వమున్నప్పుడు, ప్రతి
హాస్టలుకు 5 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించడం జరిగింది. హాస్టలు
బిల్డింగ్స్ కు కేటాయించడం జరిగింది. మీరు ఎన్ని బిల్డింగ్స్ కు కేటాయిస్తూ
న్నారు? ఇప్పుడు కూడా కొత్తగా ఏమైనా కేటాయించారా? అలా చేయకపోతే
హాస్టల్స్ పిల్లలు చాలా బాధలకు గురవుతారు.

శ్రీ బి. వెకంట్ శ్వరరావు:- మంత్రిగారు ప్రశాంతంగా వినాలి. నేను
ఈ ప్రభుత్వమని, ఆ ప్రభుత్వమని చెప్పడం లేదు. కోట్లాది రూపాయలు
ఖర్చు చేస్తున్నాము సంక్షేమం అనే పేరుతో బలహీన వర్గాలనే పేరుతో,
వారిజన గిరిజన వెనుకబడిన వారిని జప్తీ, కోట్ల రూపాయలు డబ్బు
దుర్వినియోగం అవుతున్నది. 190 శాతం పాళ్ళు వాస్తవం. తెలుగు దేశం

స్వల్పవ్యవధి పశ్చ - బి.సి. మరియు ఎస్.సిల 25 మార్చి, 1991 369
హాస్టల్స్ లో అనారోగ్య పరిస్థితులు

ప్రభుత్వములో అంతా స్వర్గం అయిపోయిందనే, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో 10:30 అంతా నరకం అయిపోయిందని మా అభిప్రాయం కాదు. ఉ. చంద్రబాబునాయుడు గారు చెప్పింది కూడా మాది అంతా స్వర్గం అని చెప్పలేదు. అక్కడ పరిస్థితులు చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నాయి. హాస్ కమిటీని వేస్తే, కనీసం సలహాలనయినా ఇస్తుంది. అధ్యక్షా, యిప్పుడు హాస్టల్స్ పరిస్థితి మాస్తే అక్కడ వాటినిర్వహణ కోసం తృప్తికర జాబులలో నీళ్లు లేవు. బియ్యంతో రాళ్లు, పురుగులు వస్తున్నాయి. ఇవన్నీ పరీశీలన చేయడానికి గాను దీనిమీద ఒక హావుస్ కమిటీని వేస్తే తప్పులేదు. మెజారిటీ సభ్యులు కాంగ్రెసువారే ఉంటారు కదా? హాస్టల్స్ నిర్వహణలో కొద్ది రూపాయలు దుర్వినియోగం జరుగుతున్నాయి. కాబట్టి మంత్రిగారు ఒక హావుస్ కమిటీని వేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మిదేవి:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో మొత్తం ఎస్.సి. హాస్టల్స్ 2210. అందులో గరల్స్ హాస్టల్స్ 520, ఎస్.టి. హాస్టల్స్ 518 ఉంటే అందులో గరల్స్ హాస్టల్స్ 121 ఉన్నాయి. బి.సి. హాస్టల్స్ మొత్తం 1063 ఉంటే గరల్స్ హాస్టల్స్ 248.

(ఇంటర్వ్యూస్)

చైర్మన్:- మంత్రిగారు హావుస్ కమిటీ వేయడానికి ఒప్పుకుంటున్నారా?

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మిదేవి:- హావుస్ కమిటీ వేసే ప్రసక్తిలేదు. ఇప్పుడు పెద్దలు చెప్పిన వాటిమీద ఎవరైనా దోషమైతే వారిమీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఆయా ప్రాంతాలలో ఉన్న ఎం.ఎల్.ఏ.లతో కలిపి సలహా కమిటీలు వేసి అందులో వారిని సభ్యులుగా వేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు మరల యిక్కడ హావుస్ కమిటీ వేస్తే దాని రిపోర్టు యివ్వడానికి చాలా టైము పడుతుంది. అందువల్ల యీలోపుగానే ప్రభుత్వం సర్వేన పద్ధతిలో మెషనరీని యాక్టివ్ గా చేయడానికి చూస్తున్నాము. దీనికొరకు ఎడ్యుకేషన్ కమిటీని వేస్తున్నాము. ఇప్పుడు మొదట హాస్టల్స్ అన్ని కూడా ప్రక్కాళన చేయాలని చూస్తున్నాము. చేస్తున్నాము కూడా.

శ్రీమతి ఎస్. రాజకుమారి (వినుకొండ):- అధ్యక్షా, గుంటూరు జిల్లాలో వినుకొండ నియోజకవర్గంలో హాస్టల్స్ విషయంలో నేను చెప్పదలచుకున్నాను. నేను ఆ ప్రాంతానికి ఎం.ఎల్.ఏ.గా ఉంటున్నాను

కాబట్టి నేను చెప్పగలుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం వారు గత 5 సంవత్సరాలలో కట్టించిన హాస్టల్సుకు, ప్రత్యేకంగా గరల్స్ హాస్టల్సుకు బాత్ రూములు కాంపౌండ్ వాల్స్ లేకుండా కట్టారు. అంతే కాకుండా గత 7 సంవత్సరాల నుంచి కూడా తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంవారు హాస్టల్సులో పిల్లలకు కూడా పచ్చ రంగు దుస్తులు సప్లయచేశారు. ఆ దుస్తులను మామూలు దుస్తులుగా మార్చి పిల్లలకు సప్లయ చేస్తారా?

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- నోదర సభ్యురాలు చెప్పినట్లు....

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- హవుస్ కమిటీ సంగతి చెప్పాలి.

శ్రీ సిపావ్. విఠల్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, అధ్యక్షా,.....

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- అధ్యక్షా, యిప్పుడు సభ్యులు అడిగిన వాటికి నేను సమాధానం చెబుతాను. ఇదివరకు ప్రభుత్వం హాస్టల్సు కొన్ని కట్టారు. కానీ వాటికి బాత్ రూములు, డ్రైనింగు హాల్సు లేవు. అందువల్ల యిప్పుడు కట్టబోయే హాస్టల్సు తిగినవిధంగా స్థల సేకరణ చేసి ఆ లోపాలు లేకండా కట్టిస్తున్నాము. ఇప్పుడు కొన్ని ప్రయివేటు బిల్డింగ్సులో హాస్టల్సు నడుస్తున్నాయి. ప్రయివేటువారు మన స్టూడెంటుస్కు అనుకూలంగా కట్టిన హాస్టల్సు కావు. వాటిని విద్యార్థుల అనుకూలంగా షూర్పుడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అంతేకాకుండా ఎక్కడైతే హాస్టల్సుకు కాంపౌండ్ వాల్స్ లేవో వాటిని కూడా కట్టించడం జరుగుతుంది.

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, నేను స్పెసిఫిక్ ఆన్సర్ మంత్రిగారు యివ్వాలని కోరుతున్నాను. ఈ నోషల్ వెల్ఫేర్ హాస్టల్స్ నిర్వహణ విషయంలో మేము ఎన్నోసార్లు చెప్పినప్పటికీ పురాణాలలో చెప్పినట్లు నరకయాతనంతా ఎక్కడ ఉందయ్యా అంటే యీనాడు యీ హాస్టల్సులో పిల్లలు పడుతున్నారు. గత 5 సంవత్సరాలలో పరిస్థితి అట్లాగు ఉంది. హాస్టల్సుకు సరైన బిల్డింగ్సులేకండానే నడుపుతున్నారు. కాబట్టి ఆ బిల్డింగ్సు కట్టడానికి ఏమైనా డబ్బు యీ ప్రభుత్వం కేటాయించిందా?

స్వల్పవ్యవధి పశ్చ - బి.సి. మరియు ఎస్.సిల 25 మార్చి, 1961 371
హాస్టళ్లలో అనారోగ్య పరిస్థితులు.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- అధ్యక్షా, ప్రియమేలు బిల్డింగ్సులో ఎస్.సి. హాస్టల్స్ 1180 ఉన్నాయి. ఎస్.టి హాస్టల్స్ ప్రియమేలు బిల్డింగ్సులో 1021 ఉన్నాయి. వీటిని ప్రభుత్వ బిల్డింగ్సుగా మార్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

శ్రీ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- దయచేసి- సభ్యులు వేసిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు యిచ్చేకంటే యిప్పుడు మంత్రిగారు హవుస్ కమిటీని వేయడానికి అభ్యంతరం ఏమిటి? ఆ కమిటీలో సభ్యులు సందేహాలు తేరి మంచి చెడులు తెలుస్తాయి. హవుస్ కమిటీ వెయ్యడంలో యిబ్బంది ఏముంది?

చైర్మన్:- ఇప్పుడు బ్రిజ్ బెంపెనెనుంచి కూడా హవుస్ కమిటీని వేయాలని అడుగుతున్నారు. మంత్రిగారు దీనికి ఏమై సమాధానం చెబుతారు?

డాక్టర్ ఎం.వి. మైసూరారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు మంత్రిగారు కనుక హవుస్ కమిటీని వేయడానికి ఒప్పుకుంటే గత 5 సంవత్సరాల కాలంలో ఏమి లోబ్బు జరిగాయి? గత ఒక సంవత్సరంనుంచి, యీ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఏమి జరిగాయి అనేది తెలిసి మంచే జరుగుతుంది కాబట్టి మంత్రిగారిని హవుస్ కమిటీని అంగీకరించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- అధ్యక్షా, సభ్యురాలు నన్నవనేని రాజ 10-40 కుమారిగారు అడిగినటువంటి ప్రశ్నకు మేము పసుపు బిట్టలు ఇవ్వడం ఉ. లేదు. తరువాత గౌరవసభ్యులు మన మైసూరారెడ్డిగారు అడిగినటువంటి ప్రశ్నకు వారు ఐదేళ్లు కానీ, ఏడేళ్లు కానీ ఏదైనా పొరపాటు ఉంటే హాస్టల్స్ అన్నిటిలో పెద్దలు వెంకటేశ్వరరావుగారు మనవీ చేసినట్లుగా తప్పని సరిగా చర్య తీసుకొని అన్ని హాస్టల్స్ సక్రమమైన పద్ధతిలో నడవడానికి తగినటువంటి చర్య తీసుకొంటామని తమ ద్వారా సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

Chairman:- You want to hear me. Let other Members also speak. I hope you will cooperate with me.

372 25 మార్చి, 1991 స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న - బి.సి. మరియు ఎస్.సి
హాస్టళ్లలో అనారోగ్య పరిస్థితులు

Sri P. Nageswara Rao:- We will definitely cooperate with the Chair.

(ఇంటరప్యూన్స్)

చైర్మన్:- నేను చెప్పిస్తాను. నాగేశ్వరరావుగారు మీరు ఒక మాట వినండి. మీకు ఇస్తాను వినండి. మీ నేట్ మీరు రెజ్యూమ్ చేయండి. నాగేశ్వరరావు గారు, రజబీగారు మీ హ్యూలో హవుస్ కమిటీ రావాలి. Let us hear other Members నా దగ్గర నుంచి ఏమి వస్తుందో, వారి దగ్గర నుండి ఏమి వస్తుందో ఒక్క నిమిషం - మీకు ఓపిక లేకపోతే, నలుగురు లేచి వుయ్ డిమాండ్ హవుస్ కమిటీ అన్నంతలో రాదు. డిప్యూటీ లేడర్ ఆఫ్ ది అపోజిషన్ విద్యార్థరరావుగారు అంటే నాకు చాలా గౌరవం. వారిని నేను కొరుతున్నాను. Please co-operate with me. ఒక దిక్కునే నలుగురయిదుగురికి ఇచ్చాను. మళ్ళా వారికి ఇస్తాను.

(ఇంటరప్యూన్స్)

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- ఇప్పుడు విషయం ఈ హవుస్ కమిటీ వేయాలా వేయకూడదా అనేటటువంటిది. దాని కంటే ముందు మంత్రిగారు ఏమి చెప్పారు అంటే హాస్టల్ విద్యార్థులకు ఇచ్చేటటువంటి వేతనం పెంచే ఆలోచన ఉంది, పెంపుతాము అలోచిస్తాము అన్నారు, చాలా సంతోషం. కానీ పుణ్యకాలం దాటిపోతుంది. రెండు నెలలు అయితే ఎలక్షన్స్ అయిపోతాయి. తరువాత విద్యార్థులై కాదు ఎవరూ పట్టించుకోరు. ఇప్పుడే నిర్ణయం తీసుకోడానికి సరయినటువంటి అవకాశం ఉంది. ఈ ఎన్నికల లోపలే నిర్ణయం తీసుకుంటారా? వారు పెంపుతారనే విషయం ఇంత అని ప్రభుత్వ దృష్టిలో ఉంటే ప్రభుత్వం ఏమే ఉద్దేశముతో ఉంది? ఎంత పెంచాలని ఉంది. ఎన్నికల ముదే ఈ నిర్ణయం ప్రకటిస్తారా? లేకపోతే ఎన్నికల తరువాత ప్రకటిస్తారా? రెండవది, మొత్తం హవుస్లోని పార్టీల వారు హవుస్ కమిటీని కొరుతున్నారు. అపోజిషన్ వారు కొరుతున్నారు. కాంగ్రెస్ వారు కొరుతున్నారు. హవుస్ కమిటీ వద్దన్న పార్టీ హవుస్లో ఒక్కటి కూడా లేదు. అన్ని పార్టీలు అడుగుతున్నాయి. యిక ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం ఎందుకు ఉండాలో నాకు అర్థం కావడంలేదు. అందులో ఇప్పుడు వారు చెప్పినట్లుగా వారిని గురించి బయటపడడం, వేరేని గురించి బయటపడడంకాదు. మొత్తం ఈ జరుగుతున్నటువంటి అవకతవకలు,

స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న - బి.సి. మరియు ఎస్.సిల 25 మార్చి, 1991 373
హాస్టళ్లలో అనారోగ్య పరిస్థితులు.

వ్యవస్థలో ఉన్న వాటి గురించి హవుస్ కమిటీ వేసి తెలుసుకొని దానిని ఎలా బాగుచేస్తాము అనేటవంటి ఉద్దేశం కాని మాకు మాత్రం వారిని తీట్టాలి, వేరిని తీట్టాలి - ఎవరు తప్పులు చేశారు అంటే గతించినది గతించింది. ముందు భవిష్యత్తులో అయినా ఈ హాస్టల్స్ సక్రమంగా పని చేసేటటువంటి విధానాన్ని కనుగొన గలుగుతామా అనేటటువంటిది చాలా ముఖ్యం. ఎన్నికల కంటే ముందే ఈ విధ్యార్థులకు పెంచుతామన్నది చెప్పాలి. ఈ రెండింటికి జవాబు చెప్పించాలని కోరుతున్నాను.

చైర్మన్:- మీ వ్యాఖ్య తీసుకున్నాను. జవాబు చెప్పిస్తాను. హవుస్ కమిటీకి కామన్ వ్యావస్థ ఉంది. ఇంకొకటి మీరు అడిగింది పెంచుతారా అని. ఈ రెండింటికి జవాబు కావాలి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- పుణ్యకాలం దాటి పోతుంది.

చైర్మన్:- హవుస్ కమిటీని అందరూ అడుగుతున్నారు ...

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- హవుస్ కమిటీ చాలా ముఖ్యం. సింపుల్ ఇన్స్ట్రక్షన్లు ఉన్నాయి పెంచుతారు అనేది ఒకటి. హవుస్ కమిటీ చాలా అవసరం. లేకపోతే ఈ హాస్టల్స్ సరిగా పని చేయలేవు. ఈ రెండింటికి సమాధానం తమరు యిప్పించాలని కోరుతున్నాను.

చైర్మన్:- వాట్ లెరంట్ ఈజ్ - హవుస్ కమిటీ వారు వద్దన్నారు.

(ఇంటరప్షన్స్)

వినేటటువంటి అలవాటు ఉంటే చెప్పే అలవాటు ఉంటుంది. రెండవది పుణ్యకాలం గడచిపోతుంది పెంచుతారా అన్నారు. మిగతా హవుస్ వ్యాఖ్య తీసుకోవాలి. హవుస్ కమిటీ కావాలంటే ఇక్కడి నుంచి ఆర్డర్ వస్తుందా, వారు ఏమి అంటారు వినండి.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- రు. 120 ఇచ్చేది రు.150 లకు పెంచు తున్నామని చెప్పాను. మరి స్కాలర్షిప్స్ పెంచడానికి త్వరలో పెంచుతామని కూడా చెప్పాను. కొత్త హాస్టల్ బిల్డింగ్స్ కట్టిస్తామని చెప్పాము. లైట్, వాటర్ - ఇవన్నీ ఫెసిలిటీస్ మేము కల్పిస్తామని కూడా చెప్పాము. డాక్టర్ ఫెసిలిటీస్ పెంచుతామని చెప్పాము - ఇంకా ఎందుకు హవుస్ కమిటీ?

శ్రీ సి. నర్సిరెడ్డి:- దానికన్నా ఇంపార్టెంట్ హవుస్ కమిటీ....

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- చాలా మంది సభ్యులు ఇంతరకు మనవి చేశారు. నేను మీ ద్వారా మంత్రిగారిని మళ్ళీ కోరుతున్నాను. ఈ హవుస్ కమిటీ వేయడం చాలా అవసరం. దానికి కారణం - (1) డబ్బులు చెల్లించేటటువంటిది ఎనౌన్స్మెంట్, కావాలి. (2) ఇచ్చిన డబ్బులు కూడా సరిగా అందడం లేదు. కరేరనగర్ జిల్లాలో జరిగింది మీ దృష్టికి కూడా వచ్చింది. ఆ డబ్బులు రాక పిల్లలు బజారులో కూరగాయలు బదులు తెచ్చుకున్న సంగతి మీకు తెలుసు. మంత్రిగారు చెప్పినట్లుగా ఎక్కువ హాస్టల్స్ ప్రైవేటు బిల్డింగ్స్లోనే ఉంటున్నాయి. హాస్టల్స్కు టెండర్స్ గవర్నమెంట్ పిలిచిన తరువాత ఎస్.సి., బి.సి. హాస్టల్స్ సగము వరకు కట్టినవి ఎన్నో ఉన్నాయి. దాని వల్ల ప్రభుత్వానికి చాలా నష్టం వాటిల్లు తోంది. దీని గురించి హవుస్ కమిటీ చాలా అవసరం. (3) గతములో ఈ శాసన సభలో అప్పుడు మంత్రిగా ఉన్న గోతారెడ్డిగారు అట్లాస్ పుస్తకాలు సప్లయ చేసిన దాని మీద దాదాపు కొన్ని కోట్ల కుంభకోణంబయటపడింది, మీకు తెలుసు. ఇంతవరకు అతేగతే లేదు. ఇటువంటి కుంభకోణాలు ఎన్నో జరుగుతున్నాయి. డబ్బులు ఇచ్చేది కాకుండా నోట్బుక్స్, పుస్తకాలు వారికి సప్లయ చేయలేదు. ఇంతవరకు ఒక్క నోట్బుక్ కానివ్వండి, పుస్తకం కానివ్వండి సప్లయ కాలేదు. కాంగ్రెస్ వారు అవలీన్స్ వారిజనులు, గిరిజనులు అంటారు. మరి ఒక్క హాస్టల్ విద్యార్థికి కూడా పుస్తకాలు చేరలేదు. ఈ మధ్య దళారులు తింటున్నారు. అధికారులు లక్కల రూపాయలు కుంభకోణాలు చేస్తున్నారు. ఇది స్పష్టం. దయచేసి, ఇది కేవలం ఆ ప్రభుత్వం, ఈ ప్రభుత్వం అన్నది కాదు వారిజన, గిరిజన విద్యార్థుల కోసం మీరు ఖర్చు పెడుతున్నా సరిగా చేరడం లేదు. దుర్వినియోగం అవుతోందా, సక్రమంగా చేరుతోందా అనేది తెలుసుకోవడం అవసరం. ఇందులో రాజకీయాలు చొప్పించవలసిన అవసరం లేదు. కాబట్టి మీరు స్పీకర్గా హవుస్ కమిటీ వేయాలని, మీకు మంత్రిగారికి మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్. నరసింహులు (ఆలేరు):- ఇంతకుముందు విద్యాసాగరరావు గారు చెప్పిట్లుగా ఇందులో రాజకీయాల విషయం కాకుండా ముఖ్యంగా పిల్లల బాగోగుల కొరకు, అనేక అవకతవకలు హాస్టల్స్లో ఉన్న మాట అందరి సభ్యులకు తెలిపిన విషయమే. ముఖ్యంగా ఈ అవకతవకలు -

పిల్లలకు పెట్టే తిండి సరిపోతోందా, లేదా, డబ్బులు యిచ్చేది పెంచితే వారు వారికి అవసరమైన రీతిలో ఉండగలుగుతారా, అదే విధంగా హస్తశిల్పంలో ఎన్ని రూమ్స్, ఎన్ని బాత్ రూమ్స్ ఉండాలి, గవర్నమెంట్ డాక్టర్స్ సరిపోతారా లేకపోతే సోషల్ వెల్ఫేర్ ద్వారా డాక్టర్స్ని అప్పాయింట్ చేసి 10, 20 హస్తశిల్పానికి ఒక డాక్టర్ని - ఏర్పాటు చేయడమా, అదే విధంగా సివిల్ సప్లయ్స్ ద్వారా మరి ఈ బిర్యాన్ని కూడా సప్లయ్ చేసే విధానం - అదే విధంగా ఈ హస్తశిల్ప యొక్క పరిస్థితి ఎట్లా ఉంటోంది అంటే రిజిస్ట్రేషన్ చూస్తే 'నిల్', ఎడ్యుకేషన్ 'నిల్'. కేవలం మేము పెడుతున్నాం, మీరు తినండి అన్నట్లు ఉంది తప్ప నిజంగా రాష్ట్రంలోగానీ, దేశంలోగానీ హరిజనులు బాగుపడాలని, పైకి రావాలన్న ఉద్దేశం ఉన్నట్లులేదు ఈ ప్రభుత్వానికి. కాబట్టి ఈ పార్టీ, ఆ పార్టీ అని కాకుండా, ఏమ ప్రభుత్వం అని కాకుండా వారు పైకి వచ్చేట్లు చూడాలి. ఏ గవర్నమెంట్లోన్నా పిల్లవాడు స్కూలుకు వెళ్లి చక్కగా చదువుకొని సెంట్వర్సెంట్ రిజిస్ట్రేషన్ తెచ్చిందిలేదు. వారు బాగా చదువుకొనేట్లు చేయడం ప్రభుత్వ ఉద్దేశంగా ఉండాలి. దీనికి హౌస్ కమిటీని వేయడంలో తప్పులేదు, దయచేసి హౌస్ కమిటీని వేయడం బాగుంటుందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, హౌస్ యొక్క మూడో కూడా 10.50 చూడాలి. ప్రతి ఒక్కరూ హస్తశిల్ప సక్రమంగా నడవడంలేదని, హౌస్ కమిటీని వేయాలని కోరితే ప్రభుత్వం ఎంత పట్టుదలగా ఎందుకు ఉందో అర్థంకావడంలేదు. ఈ ప్రభుత్వం, ఆ ప్రభుత్వం అని కాదు. నేను అడిగే దానికి మంత్రిగారు స్పష్టంగా జవాబు చెప్పాలి. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హయాములో ఎన్ని హస్తశిల్ప బిల్డింగ్స్ మంజూరు అయ్యాయి, ఎన్ని కట్టారు? గతం సంగతి మరిచిపోండి. మీరువచ్చాక ఈ 14 మాసాలుగా మీరు ఎన్ని హస్తశిల్ప బిల్డింగ్స్ సాంక్ష్మిచేశారు? ఇక రెండవ విషయం హస్తశిల్పంలో క్రమశిక్షణలేదని, క్రమశిక్షణ తీసుకురావాలని మంత్రిగారే ఒప్పుకొన్నారు. హస్తశిల్పంలో క్రమశిక్షణ వుండేట్లు చేస్తామని మంత్రిగారు చెప్పారంటే అది కమిటీమెంట్. ఇక స్కాలర్షిప్ ఎమౌంట్ను పెంచబోతున్నామన్నారు. ఇలాంటి పాలన డెసిషన్ తీసుకొనేటప్పుడు శాసన సభ సమావేశాలు జరుగుతుంటే శాసనసభలోనే ప్రకటించాలని తమకు తెలుసు. స్కాలర్షిప్ను ఎమౌంట్ను పెంచబోతున్నట్లు మంత్రిగారు సూచనప్రాయంగా చెప్పారు, తరువాత ఎనౌన్స్ చేస్తామన్నారు. మేము మంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే ఈ శాసనసభ సమావేశాలు ముగిసేలోగానే స్కాలర్షిప్ ఎమౌంట్ను పెంచండి.

ప్రకటించండి. ఇక అటు అధికార పక్షంవారుగానీ, ఇటు ప్రతిపక్షాలవారు గానీ, అందరూ సంక్షేమ హాస్టళ్ళు సక్రమంగా లేదని అంటున్నప్పుడు వెంటనే హౌస్ కమిటీని ఏర్పాటుచేయాలని కోరుతున్నాను. ప్రభుత్వం అంగీకరించకపోతే దయచేసి మేర్మనా ఎనాన్స్ చేయమని డిమాండ్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ యం. ఓంకార్ (నరసంపేట):- అధ్యక్షా, హౌస్ కమిటీని వేయ వలసిన ప్రాముఖ్యతను గురించి గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు కాబట్టి దాని గురించి నేను వివరించడంలేదు. ఇక రెండవ ఉపప్రశ్న ఏమిటంటే వరంగల్ జిల్లాలోని కొత్తగూడెంలో ఒకటి, చెల్వాకలో ఒకటి - అంటే నా నియోజక వర్గంలో ఒకటి, జగన్నాయకగారి నియోజకవర్గంలో ఒకటి - మొత్తం రెండు హరిజన ఆశ్రమ పాఠశాలలు ఉన్నాయి, అవి షెడ్యూల్ ఏరియాలో ఉన్నాయి. వాటికి గత సంవత్సరం బడ్జెట్ రిలేక్స్ కాలేదు, ఈ సంవత్సరం ఇప్పటివరకూ రిలేక్స్ కాలేదు. పంతుళ్ళు అప్పుతెచ్చి బేఇజుతీపాలు అవుతున్నారు. కాబట్టి కొత్తగూడెం, చెల్వాకలలోగల హరిజన ఆశ్రమ పాఠశాలలకు వెంటనే బడ్జెట్ను మంజూరుచేస్తారా?

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- గౌరవ సభ్యులు అడిగిన దానిగురించి పరిశీలిస్తాము. ఇకపోతే గవర్నమెంట్ కమిటీని వేశాము, అందులో మూడు డి.ఓ.లు కూడా తేశాము. హాస్టల్స్కు చక్కబెట్టడానికి ఏవిధమైన చర్యలు తీసుకోవాలో అధికారులను, అనధికారులను అందరినీకూడా ఇన్వార్టివేసి హాస్టల్స్లో పరిస్థితులు మెరుగుపరచడానికి చర్యలు తీసుకొంటున్నాం. త్వరలో హాస్టల్స్ అన్నీ సక్రమంగా నడుస్తాయనే అభిప్రాయం మాకు ఉంది. నేను సభ్యులకు మనవిచేసేది మిమ్ములనందరినీ ఇన్వార్టివేస్తాము, హౌస్ కమిటీనివేస్తే అనవసరంగా ఎక్కువ టైం పడుతుంది, మేముచేస్తే అతి త్వరలో చేయడానికి అవకాశం ఉంటుంది. మూడు నెలల టైంలోనే 3 డి.ఓ.లు జారీచేసి అనతి కాలంలోనే హాస్టల్స్లో పరిస్థితులను మెరుగు పరుస్తామని నేను చెప్పినా కూడా గౌరవ సభ్యులు హౌస్ కమిటీ కావాలంటున్నారు కాబట్టి తప్పనిసరిగా హౌస్ కమిటీని వేస్తాము.

(ప్రతిపక్షాల సభ్యులనుంచి చప్పుడు)

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా,.....

నక్షత్రపుగుర్తులేని పశువులు -
వ్యాతపూర్వక సమాధానములు

25 మార్చి, 1991

377

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన ప్రకారం హౌస్ కమిటీకి అంగీకరించాం, ఇక చర్చ ఎందుకు?

చైర్మన్:- మీరు సీనియర్స్, నేను మీకు ఎడ్వయిజ్ ఇస్తే బాగుండదు.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, వారు థాంక్స్ చెప్పడానికి లేవారు. మంత్రీగారు ఒప్పుకొన్నారు, హౌస్ కమిటీ ఏర్పాటుకు మీరుకూడా మాతో సహకరించినందుకు థాంక్స్ చెప్పతున్నాను. ఇందులో ఫిజికల్స్, హేండ్ కేపెడ్ పర్సన్స్ హాస్టల్స్ ను కూడా చేర్చాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి ఎం. లక్ష్మీదేవి:- నోషన్ వెర్సెస్ రేరు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- టర్మ్స్ ఆఫ్ రిఫరెన్స్ నిర్ణయించేటప్పుడు మమ్ములను when we have agreed for House Committee to propose good functioning of Hostels - that can also be there.... any hostel maintained by the Social Welfare Department in the State.

Chairman:- Now I declare that a House Committee is constituted.

Sri P. Ramachandra Reddy:- I earnestly appeal to save the time. We have agreed for a House Committee. Let us save time and go to the other business of the House please.

నక్షత్రపుగుర్తులేని పశువులు -
వ్యాతపూర్వక సమాధానములు

ISSUE OF GRANITE MINING LICENCES

151-

1287 Q.-Sri G. Muddukrishnama Naidu: Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that plenty of Granite is available in the State;

(b) if so, the number of quarries identified together with number of persons given Mining Licences;

(c) the number of granite polishing units functioning in the State;

(d) the conditions laid down for issue of licences; and

(e) the extent of royalty the State is getting at present?

A.-

(a) Yes, Sir.

(b) Identification of quality granite is in progress. So far 407 quarry leases have been granted.

(c) 35.

(d) Quarry Leases for Granites are granted with a condition that cutting and polishing units will be commissioned within a period of 2 years from the date of grant of the quarry lease.

(e) Rs. 1.196 crores towards the Mineral Revenue has been collected from the Quarry leases Black and Coloured Granites during the year 1989-90.

SLUM AREAS IN MUNICIPALITIES

152-

1897 Q.- Smt. G. Aruna:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether the Collector's Conference held on 7th March, 1990 recommended to the Government to publish the places in slum areas in the Municipalities which were recorded in the village accounts as objectionable porambokes as unobjectionable if these places were occupied by the people and constructed houses in them prior to ten years; and

నక్షత్రపుగుర్తులేని పక్షులు -
వ్యాతపూర్వక సమాధానములు.

25 మార్చి, 1991

379

(b) if so, the decision taken by the Government thereon?

A.-

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

RELOCALISATION OF AYACUT UNDER K.C.CANAL

153.-

1918 Q.- Sri N. Varadarajula Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to relocalise the ayacut under K.C. Canal in Cuddapah and Kurnool Districts; and

(b) if so, the guidelines to be followed in this regard?

A.-

(a) At present there are no such proposals.

(b) Does not arise.

SEPARATE PUBLICATION OF EAMCET EXAMS. RESULTS OF MUSLIM MINORITY STUDENTS

154.-

2628 Q.- Sri V. Rambhupal Chowdary:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the result of Muslim Minority students have been published separately while declaring the 1990-91 EAMCET Examinations results;

(b) whether it is proper to publish the results separately; and

(c) if not the persons responsible for the same?

A.-

(a) Yes, Sir.

(b) and (c) Yes Sir. In order to facilitate easy picking up of candidates belonging to minority for their selection and inter-se-merit list of 661 Muslim Minority candidates indicating their Hall-ticket number and rank obtained in EAMCET - 90 was published for the benefit of Muslim candidates. So the question of fixing up of responsibility on any person does not arise.

REPAIRS OF ROADS ETC., IN ADILABAD DISTRICT

155-

3221 Q.- Sarvasri D.Narasaiah and C.Ramachandra Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the extent of damages caused to the Zilla Praja Parishad and Mandal Praja Parishad Roads and Minor Irrigation tanks in Adilabad District due to heavy rains in the month of August, 1990;

(b) the amount allotted for the repairs to the roads restoration of tanks; and

(c) the time by which the repairs and restoration works will be started and completed?

A.-

(a) The following damages are caused during August 1990 Floods in Adilabad District:-

(i) 232 Nos. of Roads to a length of 386 Kms. at an estimated cost of Rs. 263.53 lakhs; and

(ii) 101 Nos. of Minor Irrigation tanks were damaged at a cost of Rs. 27.52 lakhs.

(b) An amount of Rs. 5.00 lakhs have been allotted for the repairs of Roads and Rs. 1.00 lakh for the repairs of Minor Irrigation tanks in September/October, 1990;

(c) It is proposed to complete the works by the end of March, 1991.

నక్షత్రపుగుర్తులేని ప్రశ్నలు -
ప్రాతపూర్వక సమాధానములు

25 మార్చి, 1991

381

**INSTALLATION OF GANESH STATUE ON
GIBRALTER ROCK IN HUSSAIN SAGAR LAKE**

156-

3565-Q.- Sri D. Sivarama Raju:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to instal Ganesh Statue instead of Buddha Statue on the Gibralter Rock in Hussain Sagar Lake; and

(b) if so, the expenditure involved therein?

A.-

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

STAR HOTELS

157-

3611-Q.- Sri C. Narsi Reddy:- Will the Chief Minister be pleased to state:

(a) the number of star hotels situated in the State for the convenience of tourists; and

(b) whether there is any proposal to start hotels for the convenience of tourist?

A.-

(a) 87 star hotels are situated in the State.

(b) Yes, Sir.

PRODUCTION BY NAGARJUNA FERTILISERS

158-

3686-Q.- Sri C. Narsi Reddy:- Will the Minister for Major Industries be pleased to state:

J.No. 13-8

(a) the time by which Nagarjuna fertilizers will go into production; and

(b) the production capacity of the said plant?

A.-

(a) The schedule mechanical completion date of M/s. Nagarjuna Fertilizers and Chemicals, Limited is August, 1991 and the Scheduled Commercial Production date is November, 1991.

(b) Urea : 4,95,000 Tonnes per annum.

RECONSTITUTION OF FISHERMEN CORPORATION

159 -

1533-Q.- Sri Baddam Bal Reddy:- Will the Minister for Animal Husbandary and Fisheries be pleased to state:

(a) whether fishermen corporation is going to be re-constituted; and

(b) if so, the particulars thereof?

A.-

(a) The Board of Directors of Andhra Pradesh Fisheries Corporation, limited will be reconstituted soon.

(b) Does not arise.

YEMMIGANUR CO-OP. MILK PRODUCER SOCIETY

160-

2563- Q.- Sarvasri Ch. Vidyasagar Rao and R. Ravindranath Reddy:- Will the Minister for Animal Husbandary and Fisheries be pleased to state:

(a) whether the Yemmiganur Co-operative Milk Producer Society's membership dropped from 330 to just 13 as the management failed to pay arrears amounting to Rs. 2 lakhs to the members;

(b) whether the management have shown an expenditure of Rs. 2½ lakhs towards the society's building although only rupees one lakh was spent;

(c) whether the management sold away two cooling machines, one van and one jeep borrowed Rs. 50,000 from Co-operative Town Bank and offered the Society Building on rent to Andhra Bank and Co-operative Central Bank; and

(d) if so, the action taken by the Government on a memorandum submitted to the Collector, Kurnool by the outgoing members of the Society?

A.-

(a) No, Sir.

(b) As per check measurement books the expenditure incurred on the building including compound wall toilets and bath rooms is Rs. 2,24,321.00 excluding electrical fittings, painting etc.

(c) The Society has borrowed Rs. 50,000/- from Yemmiganur Co-operative Town Bank. However, as the procurement of milk from 1982 onwards has come down, maintenance of van and jeep with drivers and cooling machines has become uneconomical and they were disposed off by auction for Rs. 53,438/- and this has been accounted for. The building has not been rented to Andhra Bank and Co-operative Central Bank. A portion of the building was rented to M/s Agro Chemicals at Rs. 1500/- per month from May 1990 so as to meet the establishment charges and remaining portion used by the Society itself.

(d) It have been reported that no such memorandum has been received.

**STARTING OF 1200 VETERINARY
DISPENSARIES ETC., IN THE STATE**

161-

3481-Q.-Sarvasri C. Ramachandra Reddy, D. Narasiah and P. Purushothama Rao:- Will the Minister for Animal Husbandary and Fisheries be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to start 1200 Veterinary Dispensaries, Research Stations and Cold Storage Plants in three regions of the State; and

(b) if so, the details of financial allocation thereof?

A.-

(a) Applications for about 1200 Veterinary Institutions have been received. Proposals are under consideration to seek World Bank assistance. In respect of Research Projects and Cold Storage Plants, Project Reports are still under consideration.

(b) The question of financial allocation at this stage does not arise.

LOCAL FISHING RIGHTS TO FISHERMEN'S CO-OPERATIVE SOCIETY

162-

3889- Q.- Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi:- Will the Minister for Animal Husbandry and Fisheries be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to entrust local fishing rights to the Fishermen's Co-operative Society at Gandhi Jana Sangam in Sangam Mandal of Nellore District; and

(b) if so, when will the proposal materialise?

A.-

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

ELECTROCUTION IN GANAGAPUTRA COLONY

163-

1700-(Q)Q.- Sri M. Kodanda Reddy:- Will the Minister for Minor Irrigation and Power be pleased to state:

(a) whether it is a fact that many persons have been electrocuted because of the H.T. Electric line passing through Gangaputra Colony and Ramnagar Colony in Musheerabad Constituency; and

(b) whether there is any proposal to remove the said line, if so, the time required to remove it?

A.-

(a) There is no report of any electrocution in Gangaputra Colony and Ramnagar Colony in Musheerabad Constituency.

(b) The shifting of 33 KV and 11 KV lines in Gangaputra Colony area has already been completed as required by the Gangaputra Sangam. Regarding shifting of the line passing-over Ramnagar Colony, it is to be stated that no requisition is received from any person to shift the lines indicating the willingness to pay the cost of the shifting. The cost of laying the underground cable in this area is about Rs. 85.5 lakhs.

HEIGHT OF SADASIVAPURAM ANICUT, ERPEDU MANDAL

164-

2138-Q.-Sri B. Gopalakrishna Reddy:- Will the Minister for Minor Irrigation and Power be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to rise the height of Sadasivapuram Anicut, Erpedu Mandal of Chittoor District; and

(b) whether investigation relating to Upper Puttur Tank, Adavaram, Bathinayyakona, Arappakona and other tanks in Srikalahasti constituency completed; if so, the reasons for not taken up the execution of the work connected with the said tanks?

A.-

(a) There is no such proposal to raise the height of Sadasivapuram Anicut in Erpedu (M) Chittoor District.

(b) The investigation relating to the Upper Puttur Tank Adavaram, Arapukona and other new tanks in Srikalahasti constituency near Eguvapudi, near Jayalakshmipuram and Regigunta have been completed and the estimates are under processing and preparation. The investigation relating to Bathinayyakona is at the preliminary stage. The execution of these schemes will be taken up after their sanction depending on their technical feasibility and financial viability.

NAINAPALLI LIFT IRRIGATION SCHEME IN VETAPALEM MANDAL

165-

3139-Q.- Sri M. Janakiram:-- Will the Minister for Minor Irrigation and power be pleased to state:

(a) whether it is a fact that the foundation stone was laid for Nainapalli Lift Irrigation Scheme under the aegis of Andhra Pradesh State Irrigation Development Corporation in Vetapalem Mandal in Prakasam District; and

(b) if so, the stage at which its execution stands at present?

A.-

(a) No, Sir.

(b) Does not arise.

132 K.V. SUB-STATION IN MANDASA OF SRIKAKULAM DISTRICT

166-

3399-Q.- Sarvasri K.Yerrannaaidu and G.S.S.Sivajai:- Will the Minister for Minor Irrigation and Power be pleased to state:

(a) whether any decision has been taken to construct a 132 K.V. Sub-station in Mandasa area of Tekkali Division of Srikakulam District; and

(b) if so, the time by which the work will be started?

A.-

(a) and (b) There is no proposal to construct 132 K.V. Sub-station in Mandasa area of Tekkali Division in Srikakulam District in Eighth Plan Transmission Scheme. However, 132/33 K.V. Sub-Stations at Palakonda and Palasa are included in VII Plan and Mandasa area can be fed from Palasa with better Voltage. The construction of Palasa 132/33 K.V. Sub-station is programmed to be taken up during 1991-92.

BY-PASS ROAD NEAR SALUR

167-

2722-Q.- Sri' L.N. Sanyasi Raju:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to lay a by-pass road near Salur at 43 on the National Highway in Vijayanagaram District; if so, the estimated cost therefor and the time by which the said work is likely to be commenced;

(b) whether there is any proposal to construct a new bridge on Vegavathi river near Salur at 43 on the National Highway in Vijayanagaram District; if so the estimated cost thereof and the time by which the said work will be commenced; and

(c) whether there is any proposal to repair the old bridge on Vegavathi river which was damaged in 1990 cyclone; if so, the time by which the said work will be started together with the amount proposed to be spent?

A.-

(a) and (b) Yes, Sir. There is a proposal to form by-pass to Salur town including construction of a high level bridge across river Vegavathi from K.m. 487.400 to 491.410 of Raipur.- Visakhapatnam section of N.H. 43, the alignment proposals for the above scheme have been sent to Ministry of Surface Transport for approval and the same is awaited. The date of commencement of work or estimated cost cannot be reported at this stage as even the alignment

is not finalised. The scheme may cost around Rs. 8.00 Crores approximately.

(c) Yes, Sir. There is a proposal to take up the work of bridge across Vegathi river at Km 490/4 of Raipur - Visakhapatnam Road (N.H. 43) in Salur Town limits of Vizianagaram District, under Cyclone Emergency Reconstruction Project with the loan assistance of the World Bank. The approximate estimate amount is Rs. 200 lakhs. It is expected to ground the work by the end of the year 1991.

CONSTRUCTION OF BRIDGE NEAR NANDIGAMA

168-

3077-Q.- Sri Ch. Jayarambabu:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) the time by which the construction of the Bridge near Nandigama (Kesara) on Munneru will be completed;

(b) the loads that are being carried on the said bridge at present;

(c) whether it is a fact that weigh bridges were constructed on both the sides of the said bridge; and

(d) whether they have been constructed by the R.&B or by private persons?

A.-

(a) The construction of new bridge and approaches near Nandigama is programmed to be completed by September, 1992.

(b) At present, the loaded lorries up to 16.5 M.Ts. are passing on the existing old bridge.

(c) Yes, Sir.

(d) The weigh bridges were constructed by private parties with temporary permission given by

Superintending Engineer, R.-&B Department in the interest of the safety of the baily bridge.

CONSTRUCTION OF INSPECTION BANGALOWS

169-

3803-Q.- Sri Nallapareddi Sreenivasul Reddy:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to construct Guest Houses of the Roads and Buildings Department in the following places in three regions of the State:

1. Chittedu in Nellore District.
2. Talakona in Chittoor District.
3. Basar in Adilabad District.

(b) if so, when will the said proposal materialise?

A.-

(a) Yes, Sir. Necessary orders have been issued in G.O.Ms.No. 34, Transport Roads and Buildings (B.I.-2) Department, dated 23.2.1990 sanctioning an amount of Rs. 24.00 lakhs for the construction of two suited Inspection Bungalows at the following places costing Rs. 8.00 lakhs each:

1. Chittedu in Nellore District.
2. Talakona in Chittoor District.
3. Basar in Adilabad District.

(b) Does not arise in view of reply at (a) above.

ESTIMATED COST OF NATIONAL HIGH WAY GUEST HOUSE AT NAYUDUPETA

170-

3921-Q.- Sri Nallapareddi Srinivasul Reddy:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) the estimated cost of national Highway Guest House at Nayudupeta at Nellore District;

J.No. 13-9

(b) when the foundation stone laid for the construction of National Highway Guest House at Nayudupeta in Nellore district; and

(c) the time by which the said work will be started and completed?

A.-

(a) The Government of India have sanctioned an estimate for Rs. 7.80 lakhs for the work of improvements to Inspection Bungalow at Nayudupeta on N.H. 4 in Nellore District.

(b) The foundation stone was laid on 25.8.1990.

(c) Tenders have been received on 1.2.1991 and the work will be taken up after finalisation of agency and it will be completed in one year from the date of commencement.

SETTLEMENT OF PENSION TO ROAD INSPECTORS

171-

3958-Q.- Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) whether it is a fact that pension has not been settled to Sri V. Satyanarayana, Retired Road Inspector, Rajahmundry (R & B) Division A.P.P.Mills Township Q.No. 3/15 of Mallayyapeta, Rajahmundry - 533 105 and J.S. Sarma, Retired Road Inspector, Rajahmundry (R & B) Division, Municipal Colony, Door No. 23-3-7, Rajahmundry - 533 105; Provincialised Work Inspectors, Grade-II from 1983; and

(b) if so, the reasons therefor and the time by which pension is likely to be granted?

A.-

(a) In G.O.Ms.No. 212, Irrigation and Power Dept., dt. 29.3.1979, the Government have ordered that all Workcharged employees who have completed 10 years of total service, are made eligible to all the benefits like leave, pension etc., on par with the Government employees. As the individuals

(i) Sri V. Satyanarayana (ii) Sri J.S. Sarma, Road inspectors have retired on 31.12.1976 and 23.3.1978 respectively i.e. prior to the issue of above order the question of settlement of pension in their cases does not arise. However, the issue of sanction of financial assistance of Rs. 100/- per month to those work-charged employees who retired prior to 29.3.1979 is separately under consideration of Government in Irrigation & Command Area Development Department.

(b) Does not arise in view of the position, explained in (a) above.

CONSTRUCTION OF NATIONAL HIGH WAY GUEST-HOUSE AT NORTH RAJUPALEM

172-

4162-Q.- Sri Nallapareddi Srinivasul Reddi:- Will the Minister for Roads and Buildings be pleased to state:

(a) the estimated cost of construction of National High way, R.&B Guest House at North Rajupalem in Nellore District;

(b) whether proposals have been sent to Government of India; if not, when will they be sent to Government of India and administrative approval obtained; and

(c) when will the said work be started and completed?

A.-

(a) and (b) There is no proposal for construction of National High way (R.&B) Guest House at north Rajupalem in Nellore District.

(c) Does not arise.

SALE OF LEPROSY HOSPITAL AT GANNAVARAM

173-

3018-Q.- Sarvasri M. Ratna Bose, P. Venkateswara Rao and K. Bhaskara Rao:- Will the Minister for Medical and Health be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to sell the Government Leprosy Hospital along with land near Kesarapalli, Gannavaram Mandal, Krishna District;

(b) if so, the reasons therefor; and

(c) whether the said hospital is affiliated to the Siddhartha Medical College, Vijayawada?

A.-

(a) and (b) The question of alienation of land is under examination by Government.

(c) No, Sir.

RATE OF INFANT MORTALITY

174-

3642-Q.- Sri C. Narsi Reddy:- Will the Minister for Medical and health be pleased to state:

(a) the rate infant mortality in the State at present;

(b) whether it is a fact that the rate of infant mortality increased particularly in districts during 1989-90; and

(c) if so, the steps taken to arrest the same?

A.-

(a) Infant mortality rate was 81 per 1000 live births, as per Sample Registration System Estimates 1989, which is the latest available.

(b) Infant mortality has not increased during the 1989. On the other hand it had decreased by 2 points from 83 in 1988 to 81 per thousand live births in 1989.

(c) Children below one year were immunized against the six, killer diseases, i.e., Diphtheria, Tetanus, Pertusis. Polio, T.B., and Measles during 1990.

నక్కతపగుర్తులేని పశువులు -
వ్యాపారక సమాధానములు.

25 మార్చి, 1991

393

**FINANCIAL ASSISTANCE TOWARDS
DIFFERENTIAL CANE PRICE**

175-

2462-Q.- Sarvasri Kodela Sivaprasadarao and G. Muddukrishnama Naidu:- Will the Minister for Sugar Industries be pleased to state:

(a) whether it is a fact that an amount of Rs. 50 lakhs of arrears are due from the Government towards the difference of the rate fixed for the sugarcane to Nagarjuna Sagar Factory in Gurajala, Guntur District; and

(b) if so, the steps taken by the Government to release the arrears?

A.-

(a) No, Sir.

(b) Government provided financial assistance towards differential cane price between the statutory minimum price and State Advised Cane Price as loan to the Co-operative Sugar Factories up to 1987-88 season. Government stopped the above financial assistance from 1988-89 onwards.

RELEASE OF SUGAR CANE CESS

176-

2838-Q.- Sarvasri T. Rajeswara Rao, Ch. Vidya-sagar Rao, R. Ravindranath Reddy, V. Jayapal and Baddam Bal Reddy:- Will the Minister for Sugar Industries be pleased to state:

(a) whether the Government of India have released necessary amounts from sugar cane cess and granted licence to raise the crushing capacities to Nizam Sugar Factory, Madhunagar from 1750 tonnes to 2500 tonnes and Nizam Sugar Factory, Metpally from 1250 tonnes to 2000 tonnes;

(b) whether the Nizam Sugar Factory Limited called for tenders to buy equipment but did not

finalise so far, which resulted in a loss of Rs. 20 crores in the last year's crushing season by way of transporting additional sugar cane from Madhunagar to Medak factory and diversion of one lakh tonnes of Sugar cane from our State to the neighbouring Maharashtra thus forgoing the cess levy, purchase tax, molasses, etc.;

(c) whether Nizam Sugar Factory Units are going to incur further loss of Rs. 20 crores in the ensuing crushing season also; and

(d) if so, action proposed to be taken to prevent the same?

A.-

(a) Government of India have not released any, amounts from Sugar Cane cess for carrying out Expansions. Letter of intent have been issued by Government of India for carrying out Expansions of Nizam Sugar Factory Units at Madhunagar and Metpally.

(b) Nizam Sugar Factory Limited has called for open tenders and orders for Plant and Machinery have been finalised by the State Level Committee constituted by the Government. N.S.F. has released the orders for Plant and Machinery also.

In spite of inter unit transfer of sugar cane by incurring some additional cost on transport, N.S.Fs, performance was impressive (Project of Rs. 417.65 lakhs) and has not incurred loss during season the 1989-90.

(c) N.S.F. is expected to achieve more than 100% capacity utilisation during 1990-91 season and are not expected to incur any loss on working of the units.

(d) In view of the higher capacity utilisation and good production performance, the Company may not incur loss during the season 1990-91.

INCLUSION OF CERTAIN CASES IN B.C. LIST

177-

3751-Q.- Sarvasri K.V. Narsi Reddy, A. Rambabu, Ch. Ramachandra Rao and Ch. V. Hara Rama Jogaiah:- Will the Minister for Backward Classes Welfare be pleased to state:

(a) whether there is any propoosal with the Government to include Kapu, Balija, Teluga and Ontary castes in the list of Backward Classes in the State?

A.-

(a) Yes Sir, it is under examination.

చైర్మన్:- ప్రశ్నలు - సమాధానములు ముగిసినవి.

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. 'జీరో అవర్'ను ఎందుకైతే అనుమతించారో అందుకోసం ఉపయోగపడడం లేదు. జీరో అవర్లో ఎన్ని ప్రశ్నలు రెయిజ్ చేసినా సమాధానములు రావడం లేదు.

చైర్మన్:- పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ అని మీరు అన్నప్పుడు 'అండర్ విత్ కాన్జి' అని నేను అడగవలసి వస్తుందికదా. This is settled in the B.A.C., that only one Member from one party. It is Zero Hour. It has to be brought to the notice of the Government to get them alert and to see the problems are solved.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- మేము 'జీరో అవర్'లో ఎంతటి ప్రాముఖ్యం గల అంశాలు మీ దృష్టికి తెచ్చినప్పటికీ అదేరోజు కాకపోయినా మరుసటి రోజైనా, ఆ మరుసటి రోజైనా ప్రభుత్వం నుంచి వాటికి సమాధానాలు రావలసిన అవసరం ఉందా లేదా?

Chairman:- You want a ruling? You will get a chance Mr. Raghuma Reddy, you will get a chance. ---

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- యస్. ఈ రోజు ఎంతోమందిని తప్పుడు ఎన్కౌంటర్ల పేరుతో పోలీసులు కాల్చి చంపుతోంటే....

(అంతరాయము)

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగర్ రావు:- అధ్యక్షా, పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్. 'జేరో అవర్'లో మేము సమయాన్ని సక్రమంగా ఉపయోగించుకొంటున్నాం, మీరు సక్రమంగా మంత్రులకు డైరెక్షన్ ఇస్తున్నారు. ప్రధానమైన సమస్యలను ప్రభుత్వం నోట్ చేసుకొని పరిష్కరించే ప్రయత్నం చేస్తున్నది. అందువల్ల 'జేరో అవర్'లో మీరు రూలింగ్ ఇవ్వడం అంటే అది 'జేరో రూలింగ్' అవుతుంది. కాబట్టి తమరు రూలింగ్ ఇవ్వకండి.

శ్రీ యం. రఘుమూర్తి:- అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారి కుమారుడిపై ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా ఉన్న మేము, అధికార పార్టీకి చెందిన శాసన సభ్యులు కొన్ని నిర్దిష్టమైన ఆరోపణలు చేయడం జరిగింది. ఆపో పాలిషింగ్ గెన్నెట్ యూనిట్ క్కే ముఖ్యమంత్రిగారి కుమారుడికి ఎస్.ఎఫ్.సి. ద్వారా, ఇతర ఏజెన్సీలద్వారా 5 కోట్ల రూపాయలు మంజూరుచేసినట్లు, ఒక ఇండస్ట్రీని సిక్ చేసి దానిని ఇక్కడ ఒక ఇండస్ట్రీగా ఏర్పాటుచేసినట్లు 11.00 ఆరోపణలు ఉన్నాయి. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు తన అధికార ఉ. దుర్వినియోగం చేసి కుమారుని కొరకు అతి త్వరలో ఫిబ్రవరి 20వ తేదీనాడే శాంక్షన్ వేయించినట్లుంటే పరిస్థితి ఉంటే, ఇది అప్పిలేషన్ ఎప్పుడు పెట్టారు? ఎంత తొందరలో చేశారు? దీంతో బాబాదారులు ఎవరు? ఏ ఏ ఏజెన్సీల ద్వారా ఎంత డబ్బు ఇప్పించారో ఈ వివరాలు సభకు తెలియజేస్తే బాగుంటుంది. ఈ వివరాలు తెలియడానికి హౌసు కమిటీ ద్వారా విచారణ జరిపించాలని కోరుతున్నాను. అదే కాదు, సి.బి.ఐ. ఆఫీసర్స్ కు 100 మందికి పోరసరఫరాలశాఖకు సంబంధించిన అధికారులు విదేశీమారక మందును తాపి, విందులు తీసుకున్నారని బలమైన ఆరోపణలు వచ్చాయి. స్వయంగా ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రతిష్టకు భంగం కలిగే విధంగా ఆరోపణలు వచ్చాయి. ప్రతిపక్షం, అధికార పక్షం మెంబరు, సీనియర్ శాసనసభ్యుడు ఆరోపణలు చేశారు. ఇవి వాస్తవాలా, అవాస్తవాలా తెలుసుకోవాలంటే, హౌసు యొక్క గౌరవాన్ని రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి కుటుంబసభ్యులు మీద అధికార దుర్వినియోగం చేశాడనేటటువంటి ఆరోపణలు పోవాలంటే, హౌసు కమిటీని వేసి వాస్తవాలను వెల్లడించడానికి ముందుగా ప్రభుత్వం యీ వివరాలతో ఒక స్పెషల్ మెంటును ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి (కోవూరు):- నన్ను ప్యస్తావించారు కాబట్టి, నన్ను చెప్పనీయండి? నేను ముఖ్యమంత్రిగారి కుమారుడు అర్హులు కారని చెప్పలేదు.

(ఇంటరప్షన్)

నేను కాంగ్రెసు సీనియర్ శాసనసభ్యుణ్ణి, నన్ను చెప్పనీయండి అని మనవ చస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రిగారి కొడుకులు అర్హులు కారని నేను చెప్పలేదు. వారు తేసుకోవడంలో తప్పు లేదు. ఎంత వేగంగా జరిగిందో, అంత వేగంగా సామాన్య మానవులకు కూడా ఇవ్వాలని చెప్పాను. ఇప్పుడు నా మనవి ఏమిటంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు, మంత్రివర్గం, సభ్యులకు కొన్ని పాయింట్సును క్లారిఫైచేస్తే పోతుంది. మన మీద తప్పులేకుండా పోతుంది. ప్రతిష్ఠాలు విమర్శించే అవకాశం లేకుండా పోతుంది. అందరికీ నేను కొన్ని పాయింట్సు అడుగుతున్నాను. (క్లారిఫికేషన్స్).....

(ఇంటరప్షన్)

(శ్రీ పి. నాగేశ్వరారావు, శ్రీ విద్యాసాగరరావు
తదితరులు నిలిచి ఉంటారు.)

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసుల్ రెడ్డి:- మీరు విమర్శించకుండా చేయమంటున్నాను..... నేను కొన్ని పాయింట్సు అడుగుతున్నాను. కొన్ని సందేహాలు అడుగుతున్నాను. కొన్ని సందేహాలు అడుగుతాను. జవాబు పెప్పితే విమర్శించే అవకాశం లేకుండా పోతుంది. లెసెన్సు లేనది ఏ గ్యాన్జెట్ ఫ్యాక్టరీ పెట్టడానికి వేలులేదు. ఎప్పుడు లీజ్కు అప్లయి చేశారు? ఎవరెవరి పేర్లతో అప్లయి చేశారు? ఎక్స్టెంట్ ఎంత? ఎండి సి. నుంచి ఎప్పుడు విత్డ్రా చేశారు? అప్లికేషన్ ఎప్పుడు పెట్టారు? ఎప్పుడు వచ్చింది? రెండు లక్షల వరకు ఇది ఎక్సుపోర్టు చేసుకోవచ్చు. కాబట్టి, ఇది పూర్తి అయ్యేదాకా గ్యాన్జెట్ ఫ్యాక్టరీకి ఎప్పుడు అప్లయి చేశారు, ఎప్పుడు ఇచ్చారు? మళ్లీ స్టేట్ ఫైనాన్సియల్ కార్పొరేషన్కు ఎప్పుడు ఇచ్చారు? ఇండస్ట్రియల్ కార్పొరేషన్కు ఎప్పుడు ఇచ్చారు?

Sri P. Ramachandra Reddy:- Sir, shall I answer to what Sri Reghuma Reddy has raised? Or to what Mr. Sreenivasulu Reddy is raising.... We know our responsibilities-

Chairman:- Yes - I heard it....

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసురెడ్డి:- క్లార్కిఫై చేస్తే మన మీద విమర్శ రాకుండా పోతుంది. అయితే ఎ.పి.ఎస్.ఎఫ్.సి స్టేటు గవర్నమెంటు, తరువాత, డైరెక్టరు ఆఫ్ మెన్స్ అండ్ జియాలజీ వేరందరు ఎంత యుద్ధప్రాతిపదికమీద నడిపారు? అప్లికేషన్ ఇచ్చింది ఎప్పుడు, వారు ఇచ్చింది ఎప్పుడు? ఇవన్నీ ఎండిసి నుంచి విత్ డౌ చేసి ఇచ్చారా? అందులో 2/3 ఫైనాన్సియల్ ఐడిసి ఇస్తున్నది కదా? ఇవన్నీ క్లార్కిఫై చేస్తే ఇబ్బంది లేదు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- శ్రీ రఘుమారెడ్డిగారు జేరో అవర్లో ఏదీ అయితే అడిగారో దానికి ఐయాం గోయింగ్ టు ఆన్సర్.... యీ వాసులో కొన్ని సంప్రదాయాలు, పద్ధతులు ఉన్నాయి, మనం ఒకసారి భిన్నంగా పోతే రేపు చిక్కులో పడతాము. ఒక అలిగేషన్, వ్యక్తిగతంగా చేసే ముందు తమకు నోటీసు ఇవ్వాలని 280 క్రింద వస్తే చాలా మంచిది - సంప్రదాయం కూడా. నేను ఫార్మాలిటీస్ మీద నిలబడడంలేదు. కానీ, శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు పేపరులో ఇచ్చింది, చదివాను, ఫర్దర్గా, క్లార్కిఫై చేస్తున్నారు, వారు ఏమీ అంటారంటే, State Government charged so and so.... stating that there was nothing wrong in the Chief Minister's encouraging his sons to start a project. Dr. Reddy wondered at the way the project was given clearance and the aid by APSFC. He hopes that the files pertaining to other people would also get the same consideration and priority. ఇది వారు రేజీ చేశారు. దాన్ని మెన్షన్ చేసి రఘుమారెడ్డిగారు అడుగుతున్నారు. అధ్యక్షా, ఆక్స్ ఫోర్టీ గ్రాన్టేట్ యూనిటీకు నాయుడు పేట, నెల్లూరులో 100 పర్సెంటు ఎక్స్ పోర్టు ఓరియెంటెడ్ తెక్సైన్స్ అబ్లైయిన్ చేశారు, గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా వారు అగస్టు 1989లో ఇచ్చారు. ఫార్మాలిటీస్ అన్నీ కంప్లీట్ అయిన తరువాత యీ ప్రాజెక్టు రిపోర్టు తెక్క ప్రకారం 487.15 లక్షలు ప్రాజెక్టు బోటల్ కాస్టు. దీని ఫైనాన్సియల్ స్పెషల్ ఎట్లా ఉంటుంది అంటే, ప్రొమోటర్స్ షేర్ రు. 147.39 లక్షలు, స్టేట్ సబ్సిడీ ఉన్నదీ, దానికి 15 లక్షలు, ఎ.పి.ఐ.డి.సి. నుంచి 99.76 లక్షలు, ఎ.పి.ఎస్.ఎఫ్.సి. - 225 లక్షలు మొత్తం 487 లక్షలు బోటల్ ప్రాజెక్టు. ఇది గవర్నమెంటు ఆఫ్ ఇండియా క్లియర్ చేసిన తరువాత

మొదలు ఎ పి ఐ డి సి. లో ప్రాజెక్టు తయారు అయిన తరువాత 17 ఇన్ డస్ట్రీ అంటారు. లోడ్ ఇండస్ట్రీ వారు ఇన్ ప్రిస్క్రిప్టెడ్ గా 12.10.90లో ఎగ్జి అయ్యారు. మేము ఫైనాన్సు చేస్తామని, యు గౌ అపాడ్ 10ని ఫైనాన్సు కార్పొరేషన్ వారు అన్నారు. 30.1.1990న ఇన్ ప్రిస్క్రిప్టెడ్ ఎగ్జి అయ్యారు. ఆ తరువాత లాండు కొనడం దీని ఫార్మలిటీస్ కంప్లీట్ చేయడం ప్రమోటర్. రేషియో డబ్బు తేవడం ఇవన్నీ జరిగాయి. తరువాత 100 పరె 05 ఇంపోర్టు ఇంపోర్టు ఓరియంటెడ్ ప్యాంటు కనుక, బి.ఎన్. అంటారు. ఏదీ అయితే ఫారెన్ కరెన్సీలో బి.ఎన్. సిస్టమ్ ఉంటుందో దీనికి సాయం ఉన్నది. దీన్ని తొందరగా చేయాలని ఉన్నది ఈ విధంగా దీన్ని 99.76 లక్షలు ఎ.పి.ఐ.డి.సి. ఫైనల్ లెట్ చేశారు. 13 ఫిబ్రవరి 91న పాసు చేశారు. ఫైనాన్స్ కార్పొరేషన్ 20.2.91న పాసు చేశారు. ఈ ఐ.డి.బి.ఐ. 100 పర్సెంటు రిఫైనాన్స్ చేశారు. 25.2.91న లెటర్ ఆఫ్ ఇంటిమేషన్, శాంక్ష్ ఐ.డి.సి.వారు ఇచ్చారు. 16.3.91న ఈ విధంగా శాంక్ష్ చేశారు. యు గౌ అపాడ్, కంప్లీట్ ది ఫార్మలిటీస్ అని లెటర్ ఆఫ్ ఇంటిమేషన్ ఇచ్చారు.

ఈ లెటర్ ఆఫ్ ఇంటిమేషన్ ఐ.డి.బి.ఐ. లెటర్ వచ్చాక ఇచ్చారు. 1 ఐ.డి.బి.ఐ. 1.3.91 నాడు మొత్తం సెంట్ పర్సెంట్ రిఫైనాన్స్ చేస్తాము, ఈ యిన్ స్టిట్యూషన్ కు మీరు సహాయం చేయవచ్చు అని అన్నారు. ఇది ఎక్స్ పోర్టు ఓరియంటెడ్, మార్చి లోపల చేయాలి, ఎక్స్ పోర్టు యింపోర్టు, ఫారెన్ కరెన్సీ మీద నిబంధనలు రాబోతున్నాయి కనుక మీరు త్వరగా చేస్తే మేము నూటికి నూరు శాతం రిఫైనాన్సు చేస్తాము అని అన్నారు. ఈ విధంగా 1.3.91 నాడు వస్తే 22వ తేదీ 1991 నాడు యింటిమేషన్ ఇచ్చారు ఈ యింటిమేషన్ వారికి యిస్కూ చేయబడింది. ప్రమోటర్స్ షేర్ వచ్చింది ల్యాండ్ కొన్నారు. ఈ టోటల్ ప్రాజెక్టుకు ఇంత వ్యవస్థ వున్నది. దీనిలో ముఖ్యమంత్రి కుమారుడా, మరొకరా అనేది రికార్డులో లేదు. నేను వెరిఫై చేశాను. ఇద్దరు కుమారులు, వారి డాటర్ ఇన్ లా వున్నారు. వారి యిన్ వెస్ట్ మెంట్, ఒక కుమారుడిది రూ. 20 లక్షలు, డాటర్ యిన్ లా ది రూ. 5 లక్షలు, యింకో కుమారుడిది రూ. 10 లక్షలు, ఆల్ రెడీ రూ. 35 లక్షలు వారు యిన్ వెస్ట్ చేశారు. రూ. 2.85 లక్షల విలువగల ల్యాండ్ కొన్నారు. ఈ యిన్ స్టిట్యూషన్ విషయంలోనే కాకుండా, సిమిలర్ ప్రాజెక్టు యిన్ నల్గొండ, యిదే స్టేట్ లో చేశారు. అవి ఇండో రా గేన్స్ లో ప్రివేట్ లిమిటెడ్, నల్గొండ జిల్లా. ఇది కూడా అదే టైమ్ లో

బోర్డులో 16.3.91 నాడు, అంటే అప్పికేషన్ యిచ్చిన 15, 20 రోజుల్లో చేశారు. ఆరు యూనిట్స్ ఈ విధంగా వున్నాయి. ఏవయితే మార్చిలో....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సర్, నల్గొండలో ఎవరిది?

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- ఇండోరా గ్రన్నెట్ ప్లెవేట్ లిమిటెడ్ యీ నల్గొండ డిస్ట్రిక్టు ప్రమోటర్ పేరు నాకు తెలియదు. రేఖా గొడ్వాన్ ప్లెవేట్ లిమిటెడ్, సాగర్ ఎగ్జిక్యూట్ లిమిటెడ్, అనందా గ్రన్నెట్స్ లిమిటెడ్, సుశులత డయాగ్నోస్టిక్ అండ్ రేసెర్చ్ సెంటర్ ప్లెవేట్ లిమిటెడ్. మంత్రి కొడుకులూ కాదు, ఏ అధికారి కొడుకులూ కాదు, కామన్ వేఫర్. అధ్యక్షా, మరో రెండు నిమిషాలు భరించాలి. నేను క్యాబినెట్ లో జాయిన్ అయినాక నేను, ముఖ్యమంత్రిగారు కూర్చోని యిండస్ట్రియల్ ఫెలోషిప్, స్టాగ్నేషన్ వచ్చినందున, దీన్ని బాగా స్పెషల్ వేయాలని కనీసం 10 మీటింగ్స్ అయినా ఆఫీసర్స్ తో జరిపాము. మొదట కార్పొరేషన్స్ వారితో నా స్థాయిలో, తరువాత మేనేజింగ్ డైరెక్టర్స్, పబ్లిక్ సెక్టర్ తో వాటి వ్యవస్థ విషయం చర్చించడం జరిగింది. ఆ వ్యవస్థ, సంతృప్తికరంగా లేనట్లు మేకు తెలుసు, నాకు తెలుసు. వారు కూడా అడ్వయిజ్ చేశారు. ఒక అప్పికేషన్ యిచ్చిన రోజు నుండి ఆ ఫైలు రోజు రోజుకు ఎంత కపిలిందో అనేది డైరీలు పెట్టాము కార్పొరేషన్ లో, డిపార్ట్ మెంట్ లో ఏ ఒక్క రోజు కూడా వేస్తు కాకుండా అతను వచ్చి రిమైండ్ చేయడం కాకుండా వీటిని పూర్తి చేయాలని. We will appreciate if it is sanctioned within one week. అన్నాము. ఒక బోర్డు మీటింగ్ నుండి మరో బోర్డు మీటింగు లోపల ఎన్ని అప్పికేషన్స్ వస్తే వాటన్నింటినీ బోర్డులో పెట్టే ప్రయత్నం చేయండి. అన్ని అప్లైక్షన్స్ ఒకేసారి చేయండి. మీరు కూర్చోని పౌఛారా కరెక్టుగా నింపుకోండి. సమస్యలు, అప్లైక్షన్స్ వుంటే త్వరగా తీర్చుకోండి, ఆలశ్యం చేయవద్దు అన్నాము. ఇంతకంటే వేగంగా కావాలని అంటాము. 15, 20 రోజులు చాలా ఎక్కువ. స్క్రీనింగ్ అయి బోర్డు మందు అది రేడిగా వుండాలి. బోర్డు మీటింగ్ యిండుమిండుగా నెలకు ఒకసారి జరుగుతుంది. దీనిలో ఏదీ కూడా డౌట్ ఆఫ్ ది వే చేయలేదు. ఇంకా స్పీడ్ గా చేసే ప్రయత్నం చేస్తాము. వీరితోబాటుగా మరో ఏడు మందికి కూడా 15, 20 రోజుల లోపల క్లియర్ చేయడం జరిగింది. రఘుమారెడ్డి గారు హౌస్ కమిటీ కావాలని అడిగారు. నేను అక్కడ కూర్చున్నప్పుడు ఎల్ అవనీర్ అనే సంస్థ విషయంలో అప్పుడు అధికారంలో వున్న వారికి బంధువు విషయంలో మా వైపునుండి యితర వైపుల నుండి

ఎలిగేషన్స్ వచ్చాయి. ముఖ్యమంత్రిగారి బంధువు అనగానే కొంచెం ఎమోషన్తో హౌస్ కమిటీ వేయండి అని అన్నారు. నేను అక్కడ కూర్చోని హౌస్ కమిటీ వద్దండి అని చెప్పాను.

విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, వారు హౌస్ను మిస్టేడ్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- దయచేసి వినండి. ఏదైనా డౌట్ ఆఫ్ ది వే శేశారా? బంధువు కాబట్టి రూల్స్కు విరుద్ధంగా చేశారా, అది చెప్పండి చాలు. హౌస్ కమిటీ వద్దు. మంచి సాంప్రదాయం కాదు అని అక్కడ నుండి కూడా చెప్పాను. ఇన్సిడెంటల్గా, రాఫువరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన ఆ కమిటీలో నన్నుకూడా మెంబర్గా వేశారు. మేము ముఖ్యమంత్రి యిన్ ఫ్లూయెన్సు వున్నట్లు ఎక్కడా చెప్పలేదు. సత్యరూపమ్మైన రిపోర్టు కూడా యిచ్చాము. Irregularities in other Departments. అగ్రి మెంట్కు వ్యతిరేకంగా జరుగుతే, కాషన్ చేశాము, అంతే. శ్రీనివాసులురెడ్డి గారు అన్నారు, ముఖ్యమంత్రి కొడుకులు యిండస్ట్రీస్ పెట్టవద్దు అని అనడం లేదంటూ. లోన్ యివ్వవద్దని అనడం లేదు. స్పీడప్ చేశారు, ఒకటో రోజు యిచ్చారు అని వారు అన్నారు. అది కరెక్టు కాదు. నేను యిప్పుడే డేట్స్ చెప్పాను. 1989 నాటి లైసెన్సు అదీ. అదే విధంగా ఆ డేట్ లోపల అటువంటివి మరో ఏడు వచ్చాయి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- నో, నో.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- మీరు దయచేసి యిండస్ట్రీయల్లైజేషన్ను...

Sri K. Vidyadhara Rao:- The Hon. Minister is misleading the House.

Sri P. Ramachandra Reddy:- This is not the way. I am on my legs. Most indecent. Most irresponsible. I am on my legs.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Sir, on a point of order.

(Interruptions)

చైర్మన్:- మీరు కూర్చోండి, మీకు ఛాన్స్ వస్తుంది. మీ పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏమిటి?

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఒక్క నిమిషం, నన్ను చెప్పనివ్వండి. Let me conclude in a minute. ఇండస్ట్రీస్ విషయం పోలిటికల్నాక్ చేయకుండా, దయచేసి కూర్చోండి.

(Interruptions from Sri K. Vidhadhara Rao)

I am not yeilding. What is this? Don't exploit industries.

(Many Members from Treasury Benches rose to speak)

Chairman:- Please resume your seats. I will ask the Rule also. మీరు కూర్చోండి నేను చెబుతున్నాను.

(కొందరు అధికారపార్టీల సభ్యులు నీలబడి మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించారు)

I am requesting you once again to resume your seat. I am giving answer.

Sri K. Vidyadhara Rao:- Please give me one minute time.

Sri P Narasimha Reddy (Zaheerabad):- Please give an opportunity. I am on the Board.

చైర్మన్:- మీరు మీ సీట్లో కూర్చోండి. తరువాత చెబుతాను.

Sri K. Vidyadhara Rao:- I will quote the Rule. The Minister has mislead.

చైర్మన్:- దయచేసి వినండి. గొంతు పెద్దది చేసి మాట్లాడవద్దు, నాకు వినబడుతుంది. మీరు కోపం లేకుండా మాతో కోఆపరేట్ చేయండి. మాట్లాడినప్పుడు అన్నర్ వస్తే కూడా, నాకంటే సీనియర్ మెంబర్స్ అయి

వుండే నన్ను చెప్పమనడం బాగాలేదు. మీరు మాట్లాడుతూ When I am on my legs, why should they disturb. అని అన్నారు. నాకు ఛాన్స్ యిచ్చారు కనుక, విడిచిపెట్టవద్దు అనవద్దు విద్యాధరరావుగారూ. ఒక్కొక్క సారి స్పీకర్ కు ఛాన్స్ వుంటుంది. మీడి, వారిది కూడా ఓపికతో వింటున్నాము. మెల్లగా, సామ్యంగా మాట్లాడితే హౌస్ అంతా వింటుంది. దాన్ని పెద్ద యిస్య వేయకండి. I request all the Members. జూనియర్స్ మేమంతా వున్నాము. మీ దగ్గర నేర్చుకోవలసి వుంటుంది. మీరు ఎంత సామ్యంగా మాట్లాడితే, మేము అంత బాగా వింటాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అద్యక్షా, మీరు నాకు సలహా యిచ్చినందుకు సంతోషం.

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri P. Ramachandra Reddy:- What is the point of order? What is it that is against the Rules for which the Hon. Member wants to raise the point of order? If he is going to speak I am not going to accept.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మినిష్టర్ గారు వన్ మినిట్ చెప్పండని అన్నారు. రూల్ 148 క్రింద:...

(అధికార పార్టీ నుండి ఇంటరప్షన్స్)

చైర్మన్:- వారు రూల్ గురించి మాట్లాడుతున్నారు. మీ ఇంటరప్షన్స్ ఎందుకు? మీ హడావిడి వలన మరో రెండి నిమిషాలు పోతుంది కదా.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు రూల్ 148 క్రింద హౌస్ ను తప్పుదారి పట్టిస్తూన్నారని, అది బీబీ ఆఫ్ ప్రివెలెజ్ అనే విషయం మీ దృష్టికి తీసుకురావాలని అనుకున్నాను. కారణం ఏమంటే ఎల్ అవనేర్ విషయంలో, గతంలో మేము హౌస్ కమిటీ అడగలేదు అని చెప్పారు. ఈ హౌస్ లో కూర్చోని ఎంతమంది శాసనసభ్యులు 'ముఖ్యమంత్రి అబ్బడు, హౌస్ కమిటీ వేయలి. కార్మిటెన్ టెలిఫోన్ ఫ్యాక్టరీకి యిచ్చారు' అని పెద్దగా, కంఠశోషితో యిక్కడనుండి అరిచారు. ఈనాడు హౌస్ కమిటీ

కొరకు డిమాండ్ చేయలేదని అంటున్నారు. హౌస్ కమిటీ కొరకు కాంగ్రెస్ వారు డిమాండ్ చేస్తే ఆనాటి ముఖ్యమంత్రి he was prepared for a judicial probe. అధ్యక్షా, ఆనాడు సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ యిండస్ట్రీస్ డిపార్ట్మెంట్, ఈ రాష్ట్ర కాంగ్రెస్ పార్టీ నేత జలగం వెంగళరావుగారి, ఆధ్వర్యంలో వుంది. ఆయన ఇండస్ట్రీస్ అండ్ కామర్స్ మినిష్టర్ గా వున్నారు. నలుగురు సెలక్షన్ కమిటీ మెంబర్లు వున్నారే, ఆనాడు హౌస్ కమిటీని వేశారు. ఈనాడు అతి వేగంతో వేశాము అని మంత్రిగారే ఒప్పుకుంటున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారి పేరు క్లియర్ చేసుకోవాలి అంటే, ఆనాటి పృథుత్వానికి వున్నట్లే ఈనాటి పృథుత్వానికి కూడా చిత్తుకుద్ది వుంటే హౌస్ కమిటీకి అంగీకరించమనండి. అంతే కాని గతంలో చేసినా చేయలేదు అని తప్పు దోవ పట్టించవద్దు అని చెబుతున్నాను.

Chairman:- It will not come under Rule 148. ప్రివీ లేట్ నోటీసు యివ్వవలసి వుంటుంది.

(Interruptions from Treasury Benches)

Why do you bother? I am answering all these things.

శ్రీ పి.రామచంద్రారెడ్డి:- జేరో అవర్లో మేము నోట్ చేసుకుంటాము, సమాధానం చెప్పము అనే సాంప్రదాయం వున్నా, ఈ విషయంలో నేను పర్సనల్ గా సమాచారం కలెక్టు చేసి తమ ముందు, సభముందు సమాధానం చెప్పడానికి నిలబడ్డాను. గతంలో జరిగిన యిన్స్టిడెంట్ ను నేను రాంగ్ గా కోట్ చేసి ఉంటే - పృతిదానికి మెమోరి ఉంటుంది నా మెమోరి మీద ఆధారపడి చెబుతున్నాను, నేను మాత్రం వద్దు అన్నాను. వారు ఏమన్నారో నాకు తెలియదు నేను లేచి వద్దు అన్నాను. అది సాంప్రదాయం కాదు అన్నాను టైట్ ఆఫ్ ది వే ఏమైనా చేసినట్లయితే రికార్డు చూసి చెప్పండి అని అన్నాను We need not go into that.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇదంతా ఏమిటి? అది ఎవరికి కావాలి యిప్పుడు? మీరు ఏమి చేస్తారో, అది చెప్పండి.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఆనాడు హౌస్ కమిటీ ఎవరు అడిగారు? ఆనాడు ఒక న్యాయం, ఈనాడు ఒక న్యాయమా?

Sri P. Ramachandra Reddy:- This is not the way. Don't waste time. Nothing is done illegally and out of the way.

(Sri K. Vidyadhara Rao, Sri N. Chandrababu Naidu
Sri P. Ashok Gajapathi Raju and some
other TDP Members rose to speak)

Chairman:- (To Sri K. Vidyadhara Rao) You are Deputy Leader of main Opposition.

Sri K. Vidyadhara Rao:- When the Minister has 11.20 come forward with the answer, we have a right to a question.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- చెప్పనివ్వక పోతే ఎట్లా? అయితే చెప్పము. ఉరుకుంటాము. ఉహాగానాలు ఎందుకు? అద్దంలో చూపించినట్లు అన్ని సత్యాలూ వారికి చెప్పదలచుకున్నాము.

(ఇంటరప్షన్స్)

(తెలుగుదేశం పార్టీ శాసన సభ్యులు శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి,

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు, ఇంకా పలువురు ఒకేసారి

మాట్లాడేందుకు ప్రయత్నం చేశారు)

చైర్మన్:- విద్యాధరరావుగారూ, మీరు డెప్యూటీ లీడర్. ఈ రకంగా అయితే.....

(ఇంటరప్షన్స్)

రెస్పాన్స్ యువర్ సీట్స్. జీరో అవర్తో, పెద్దలందరికీ తెలిసిందే ...

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సమాధానం చెబుతున్నాము అని అన్నారు....

చైర్మన్:- నేను చెప్పేది వినండి. పేషన్స్ ఉండాలి. You have no patience.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- హవుస్‌ని వారు మిస్‌లేడ్ చేశారు. మార్నింగ్ కూడా ఇట్లాగే జి.వో.లు....

ఛైర్మన్:- విద్యాధరరావుగారూ, మీకు వినేది కూడా రావాలి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇవ్వలేదన్నారు. మళ్ళీ మరొక మంత్రిగారు ఈ విధంగా అంటున్నారు....

ఛైర్మన్:- నేను చెప్పేది వినండి. మీకు ముందు మాట్లాడితే ఏమి లాభం? ఆ క్వశ్చన్‌తో ఆన్సర్ ఇస్తే నోట్ అవుతుంది. ముందు మీరు వినండి

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా,....

ఛైర్మన్:- మీకు వినే అలవాటు లేకపోతే ఎట్లా? నేను చెప్పేది కూడా వినాలి. When you are the Deputy Leader, you cannot stand and talk like this. మేము చెప్పేది వినకపోతే ఎట్లా? మనకు ఫార్మాలిటీస్ లేకుండా ఇతరులను అంటే ఎట్లా? మెల్లగా చెప్పండి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు తమ సమాధానంలో వాలంటీర్ చేశారు. He wanted to clear the image of the Hon. Chief Minister. When he has come forward, we have a right to seek clarification. He cannot deny. He cannot take shelter under zero hour.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సెహెచ్. వెద్యాసాగర్‌రావు:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయులు రామచంద్రా రెడ్డిగారు చెప్పింది చాలా వివరంగా ఉంది. చాలా ఇంఫార్మేంట్ ఇష్యూ. ముఖ్యమంత్రిగారి మీద ఎలగేషన్స్ చేస్తూ హవుస్ కమిటీ వేయమన్నారు. ప్రొట్రమోనే అనిపించవచ్చు. అడిగే హక్కు ఎవరికయినా ఉంది. హవుస్ కమిటీ వేయాలని అన్న తరువాత రామచంద్రారెడ్డిగారు చెప్పింది హవుస్ కమిటీ వేయండి అనే డిమాండ్, వేయవలసిన అవసరం లేకుండా చెప్పినట్లుగా అనిపిస్తోంది. నాకు కూడా జ్ఞాపకం ఉంది. వారు గతంలో కూడా ఇటువంటి సందర్భాలలో తెలుగుదేశం పార్టీలో ఉన్నప్పటికీ కూడా వివక్షత

లేకుండా స్టేడ్ చేశారు. I also remember. సభ్యులకు అవమానం కలిగిన దానికి వారు వేలయితే సర్క్యులేట్ చేస్తే మంచిది. బాధాకరమైన విషయం - పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డర్ ఏమంటే, గౌరవ శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు లేచి, ప్రతి పక్షాలను తృప్తిపరచడానికి చెప్పండి అని అన్నారు. మా ప్రతిపక్షనాయకులం - నేనూ, నాగేశ్వరరావుగారు కానీ ఎవరైనా సరే మా స్వార్థం కోసం కాకుండా, ప్రజల సమస్యల కోసం ఖచ్చితంగా అడుగు తున్నాము. ఈ విధంగా అడిగి ఆన్సర్ తీసుకునే అవసరం లేదు. వారికసలు ఏముందో? చాలాసార్లు చూశాను. వారి అసమ్మతి కోసం మళ్ళీ ఈ శాసన సభను, ప్రభుత్వాన్ని గందరగోళం చేయదలచుకుంటే చేసుకోమనండి. మా సమయాన్ని వృధా చేయవద్దు. మా గురించి కామెంట్ చేయవద్దు.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులరెడ్డి:- నేను ఆ మాట అనలేదు.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- He has told me and, therefore, I am raising. Otherwise, it is none of my business to reply you. ఏదయినా ఉంటే రెండు, మూడు డిమాండ్స్ చెప్పమనండి. ఈ రోజు పేపర్ లో వచ్చింది. సిన్నే బ్రిగర్ అన్నారు; శ్రీనివాసులు రెడ్డిగారు బ్రిగర్ లా ఉండాలి అన్నారు, ఆసెంబ్లీలో. బ్రిగర్ లా ఉండనివ్వండి. కానీ తెలుగుదేశం బ్రిగరా, కాంగ్రెస్ బ్రిగరా అనే కన్ఫ్యూజన్ లేకుండా చూసుకోమనండి. మమ్మల్ని మాత్రం అనకండి అని మీ ద్వారా వారికి మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఫైర్రన్:- ఒకసారి ఛాన్స్ ఇచ్చాను. దయచేసి కూర్చోండి. ఆ విషయం అయిపోయింది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పి నందుకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. వారు చెప్పారు కనుక నా అభిప్రాయం చెబుతాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

ఛైర్మన్:- నో ఇంటరప్షన్స్. మీకు రూల్స్ లేవా? నార్మల్స్ లేవా? కూర్చోండి. నాగేశ్వరరావుగారూ, మీకు ఇచ్చిన జేరో అవర్ అవకాశాన్ని యుటిలైజ్ చేసి మరొక ప్రశ్న వేయండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- తప్పకుండా, మంత్రిగారు చెప్పారు కనుక నా అభిప్రాయం వ్యక్తం చేస్తున్నాను. నేను డివియట్ కావడం లేదు. నేను టైం వేస్ట్ చెయ్యను. ముందు నా అభిప్రాయం చెప్పనివ్వండి. ఇటువంటి సందర్భాలలో ఏదయినా అనుమానాలకు తావు వచ్చే పరిస్థితి వస్తే, స్పీకరు గారి అనుమితతో వెబుతారు, మంత్రిగారు వెంటనే స్పందించినందుకు నాకు చాలా సంతోషంగా ఉంది. ఒక్క విషయం. నాకు పర్సనల్ గా గ్రీవెన్స్ ఏమీ లేదు. కొత్తగా ఇండస్ట్రీలు పెట్టుకునే సందర్భాలలో పెట్టిన అప్లికేషన్స్ కూడా అన్నీ స్పీడ్ గా ప్రాసెస్ చేసే పరిస్థితి ఉంటే, చాలా సంతోషం. అనంతవార్ జిల్లాలో రైన్ ఫాడ్ ఏరియా, ఇన్ స్పాట్ కంపెనీ, శాతవాహన - దాని కోసం అల్ రెడీ నేను రియిజ్ చేశాను. దీనికి ఇ.డి.బి.ఐ. క్లియరెన్స్ ఇచ్చింది. రు. 45 కోట్లు ప్రాజుక్టు. సెంట్రల్ మినిస్టర్ యత్వంతో నా గారు ఫైనాన్స్ మినిస్టర్, వారు క్లియర్ చేసి, లెటర్ వ్రాసి పంపారు. అది ఈ గవర్నమెంట్ వద్ద పడి ఉంది. డబ్బు లేదు అంటున్నారు. దీనికేమో డబ్బు వచ్చిందన్నారు. మంచిదే. దానికి కూడా డబ్బు ఇవ్వమని చెప్పండి. రు. 45 కోట్లలో రు. 2 కోట్లకు - ఈక్విటీ షేర్ కు డబ్బు లేదంటే, రు. 4 కోట్లకు రు. 99 లక్షలు ఇచ్చారు. మంచిదే. ఎవరిది అని అడగను. అనవసరం. పర్సనల్ గా పోవడం విషయంలో నేను వ్యతిరేకిని. కానీ అన్ని ఇండస్ట్రీలకు సంబంధించి కూడా అదే స్పిరిట్ మెయిన్ టెన్ కావాలి. అప్పుడే డిస్క్రిమినేషన్ లేకుండా ఉంటుంది. దయచేసి ఆ రకంగా ఇంకా ఇండస్ట్రీలకు కూడా స్పీడ్ చేస్తే సంతోషం. అధ్యక్షా, ఇప్పుడు నా జేరో అవర్ పాయింట్ రెయిజ్ చేయవచ్చునా?

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- సమాధానాలు రాలేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. విద్యాధరగౌతు:- అధ్యక్షా,

ఛైర్మన్:- మీరు వెనక్కి చూసి మాట్లాడండి. డెహ్రాట్ లీడర్ గా మీరు వారిని కంట్రోల్ చేయాలి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేను చెప్పిన దానికి కూడా త్వుంటా క్లియర్ చేస్తామంటే ఫరవాలేదు....

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- గతంలో మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతూ.

శ్రీ పి. అశోక గజపతిరాజు:- వారికి మ్మేకు ఇవ్వండి.

ఛైర్మన్:- మ్మేక్ ఇవ్వమని చెప్పే అవసరం లేదు. రెండు సార్లు వారికి ఇవ్వబడింది. నాగేశ్వరరావుగారిని జేరో అవర్ ఇష్యూ చెప్పనివ్వండి. You cannot go against the decisions of BAC. విద్యాసాగర్ రావు గారు కూడా క్లారిఫై చేసి, వచ్చింది అంటే కొంత వినాలి. వినను, పట్టు బడతాను అంటే దానిని ఏమీ చెయ్యలేను. వేరే పద్ధతిలో అడగవచ్చు. వేరే కోర్స్ ఉంది. అదే మాట్లాడతాను, ఎవరు ఏదీ మాట్లాడినా నేను థాన్స్ తీసుకుంటాను, ఎవరినీ మాట్లాడనివ్వను అంటే బాగుండదు. I request you to cooperate.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- మీరే ఎక్కువ అవకాశం తీసుకుంటున్నారు.

ఛైర్మన్:- ఇటువంటి పరిస్థితులలో నేను మాట్లాడాలి. I know the Speaker would not speak, but you are making me to speak.

Sri P. Nageshwar Rao:- I want to raise....

(Sri A. Madhava Reddy, Sri P. Ashok Gajapathi Raju and Sri Gali Muddikrishnama Naidu rose to speak)

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు వాలంటీర్ చేశారు. When he has volunteered, he has to answer all the questions.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- వారికి మ్మేక్ ఇవ్వండి.

Chairman:- I cannot surrender. All of you are once upon a time Ministers.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నా పాయింట్ చెప్పనీవ్వండి.

ఛైర్మన్:- ప్రతి దానికి సమాధానలు రావు. కో ఆపరేట్ చెయ్యండి.

(అధికార పక్ష సభ్యులు కొంతమంది

మాట్లాడడానికి ప్రయత్నించారు)

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఈ హౌసులో ప్రీసిడెంటు ఉంది.

(అంతరాయం)

Sri N. Chandrababi Naidu:- We want a ruling.

ఛైర్మన్:- అనవసరంగా కామెంటు చేయకండి. విద్యాధరరావుగారూ మీరు ఎక్స్‌ప్రెసియన్స్ మెంబర్. Do not you like to hear me then? Mr. Vidyadhara Rao, I do not like you to interfere in between in this way and also after getting answer. Other Members when they are on their legs we must co-operate.

Sri K. Vidyadhara Rao:- He evaded certain answers.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- యు హావ్ పర్మిటెడ్ మీ మెడ్జెల్ ఏరియాలో.

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్:- ముందు వారిని కూర్చో బెట్టిండి.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మీరు నాకు పర్మిషన్ ఇచ్చారు.

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్:- మీరు ఒక మాట వినండి - విద్యాధరరావు గారూ - ఎవరికి అవకాశం దొరకదు. వారికి దొరకదు. వేరికి దొరకదు. I do not allow like that. You first ask them to sit.

Sri K. Vidyadhara Rao:- It is necessary that.... అంతే కాదు అధ్యక్షా....

Chairman:- I do not give you the opportunity. You hear me. జేరో అవర్లో ఛాన్స్ ఇచ్చారని దాని కోసమే ఎక్కువ కూర్చునే అవసరంలేకుండా అసలు పాయింట్ చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది. I do not allow like that.

(అంతరాయం)

మీరు కూర్చోబెట్టి అప్పుడు మీరు మాట్లాడండి. మీరు హడావుడి చేస్తే ఎవరికి దొరకదు. మీరు మీ సభ్యులను కూర్చోబెట్టండి. You ask them to sit. How can it be? నేను మీతో మాట్లాడతాను.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఏమిటండీ మీరు చెప్పేది?

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్:- విద్యాధరరావుగారూ మీరు వింటారా? వారిని కూర్చోబెడితే నేను మీతో డిస్కస్ చేసి టైం ఇవ్వేట్లుగా ఉంటుంది. It cannot be like that. Ask them to sit first. ఒక్క మాట విని మీరు వాళ్లను కూర్చోబెట్టండి. అప్పుడు మీకు నేను మాట్లాడే అవకాశం ఇస్తాను. మీకు అశక్తి లేకుంట్లో నేను ఏమి చేసేది? I have said. Ask them to sit first.

(అంతరాయం)

మీరు కూర్చోబెట్టండి. అప్పుడు నేను అవకాశం ఇస్తాను. మీరు కూర్చున్న తరువాతనే....

శ్రీ పి. మాధవరెడ్డి:- మైకు ఇవ్వండి.

ఛైర్మన్:- మీరు కూర్చున్న తరువాతనే మైకు ఇస్తాను.

శ్రీ సిపావ్. విశ్వరెడ్డి:- అధ్యక్షా, నాగేశ్వరరావుగారు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వండి. వారి అభిప్రాయం వినండి.

(అంతరాయం)

ఛైర్మన్:- మీరు కూర్చుంటే వారికి అవకాశం దొరుకుతుంది. మీకు నేను మేకు ఇస్తాను. మీరు వారిని కూర్చోబెట్టండి. అందరూ కూర్చోండి మొదలు. లేకపోతే లాభం లేదు. మీరంతా నేను చెప్పేది వినాలి. నేను మీకు అవకాశం ఇస్తాను అన్న దానిలో I am going to explain. Ask them to sit first. If you sit I will give you the opportunity. నేను చెప్పేది వినకుండా ప్రెజర్స్ తెస్తుంటే ప్రెజర్స్ కు భయపడ కూడదు. వినకూడదు. I hope you will co-operate with me. Ask them to sit first. I am going to give you. మీరు కూర్చోబెడితే మీకు మేకు దొరుకుతుంది. వారిని కూడా అడుగుతాను. అందరికీ ఛాన్స్ దొరుకుతుంది. వారిని కూడా మాట్లాడనిస్తాను.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- సర్, మే ఐ డా యువర్ అబెన్సన్!

ఛైర్మన్:- ఎస్.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, తమరి ద్వారా దయచేసి గౌరవ సభ్యులందరూ కూర్చుని బిజినెస్ నడపాలని కోరుతున్నాను. రెండవది. సర్ గౌరవనీయ డెప్యూటీ చీఫ్ గారు తమ సభ్యులను కంట్రోల్ చేసి సభను నడవనివ్వండి. ఆ విధంగా సభ సమయం కాపాడుకుంటే చాలా బిజినెస్ చేయవచ్చు. జేరో అవర్ అంటే - సమాధానం చెప్పమంటే చెప్పాము. తరువాత కంటిన్యూయేషన్ అంటారా లేక తక్కిన బిజినెస్ అంటారా మీరు చూడండి. కానీ ఈ విధంగా టైం వేస్ట్ చేయడం మంచిది కాదు. ఎవరికీ సంప్రదాయం కాదని, నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. జేరో అవర్ త్వరత్వరగా చేయడానికి చూద్దాము. ఒక నిమిషంతో చేయగలుగుతాము. ప్రపంచం ఏమే మునిగి పోయేది లేదు.

(అంతరాయం)

Chairman:- Nothing wrong in it. వీద్యాధరరావు గారు మీరు కంట్రోలు చేసుకోండి. మీరే అన్నీ చెబుతుంటే ఎట్లా? Why do you stand? I am not going to give you, Mr. Madhava Reddy. You are not supposed to press me. Mr. Vidyadhara Rao, where is the control then? Just a minute. I will let you know.

Sri K. Vidyadhara Rao:- We want House Committee.

Chairman:- Do not you want to hear the Chair also?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మంత్రిగారు ఒక సమాధానంతో వాలంటర్ చేశారు. సంతోషం. కానీ అర్థ సమాధానం చెప్పడం మంచి పద్ధతి కాదు. మీరు గాన్మెట్టికి లీడ్ ఎప్పుడు ఇచ్చారు? లీడ్ అప్లికేషన్ ఎప్పుడు పెట్టుకున్నారు? లీడ్ ఎప్పుడు గాంట్ చేశారు? ఈ ఒక్కరికే కాక 6 యూనిట్ల కోసం ఇచ్చామన్నారు. ఈ సంబంధించిన డైరెక్టర్స్ నిక్ యూనిట్ అయిన మోనార్క్ ఎల్గాయిన్ కాస్టింగ్ లిమిటెడ్లో కూడా డైరెక్టర్లు? ఈ డైరెక్టర్లు ఒకటే అయితే మీరు ఇంత వేగంగా ఏ విధంగా ఇచ్చారు. అంతేకాదు గతంలో ప్రిసిడెంటు ఉంది. ఒక ఉన్నత స్థానంలో ఉన్న వ్యక్తికి సంబంధించిన బంధువులకు ఏదయినా అతి వేగంగా జరిగినప్పుడు అనుమానలకు అవకాశాలున్నాయి. ప్రజల అనుమానాలు తీర్చాలంటే - ఇప్పుడు నేగెత్వరరావు గారు చెప్పారు. జాప్యం గురించి - ఒక యూనిట్ కు రు. 45 కోట్లకి జాప్యం జరిగిందే అన్నారు. అందువేత అనుమానాలు తీర్చడానికి హౌసు కమిటీకి అంగీకరించండి. ఏ లోపం లేకపోతే, మీకు చిత్తశుద్ధి ఉంటే - అవకతవకలు జరగకపోతే ఎందుకండీ అనుమానం హౌసు కమిటీ వేయడానికి? గతంలో ముఖ్యమంత్రి గారికి సంబంధించిన దానిలో హౌసు కమిటీ వేసి క్లియర్ చేశామని అన్నారు. ఏ అవకతవకలూ జరగనప్పుడు ఇప్పుడు కూడా అదే విధంగా హౌసు కమిటీ వేసి క్లియర్ చేయండి. మీరెందుకు అనుమాన పడుతున్నారు?

Chairman:- You need not repeat.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఏ అవకతవకలూ జరగనప్పుడు ముఖ్యంగా ఈ నాడు అనుమానాలు తీర్చడానికి సమాధానం చెప్పాము అన్నారు. చాలా సమస్యలకు అనుమానాలకు తీర్చలేకపోయారు.

ఛైర్మన్:- మీరు చెప్పిన దానినే రివీట్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ముఖ్యమంత్రిగారి ఇద్దరు కొడుకులున్నారు. కొడలున్నారు. అదే సంస్థకు అంత వేగంగా ఇచ్చినప్పుడు ప్రజల అనుమానాలు తీర్చడానికి మీరు హౌసు కమిటీ వేయడానికి ఎందుకండీ అనుమానం? ఎందుకండీ భయం?

ఫైర్యన్:- మొత్తం జేరో అవర్ మేరే తీసుకుంటారా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- గతంలో కూడా అల్లుడిగారికి ఇచ్చారని వేయలేదా? సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ సెలక్షన్ కమిటీ, స్క్రీనింగ్ కమిటీ అహ్మద్ చేసిందని చెప్పినా మీరు హౌసు కమిటీ కోరారా లేదా? ఇవ్వాళ రాష్ట్ర పృథుత్వం రూల్స్ వయొలేట్ చేస్తే, అంత వేగంగా ఇచ్చారంటే అనుమానాలు తీర్చడానికి హౌసు కమిటీ వేయమన్నాము.

ఫైర్యన్:- మీరు అడిగారు కదా, హౌసు, కమిటీకి....

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేడ్చల్ ఫిరియాలో....

(అంతరాయం)

What is this? You have given me permission.

ఫైర్యన్:- అందరూ కూర్చోండి. Mr. Vidyadhara Rao, do not you hear me? రూల్స్ 29! క్రింద రూల్స్ కలిసి మాట్లాడితే ఏళ్లా? అంతేకాదు జవాబు చెప్పినందుకు మీరు థాంక్స్ చెప్పవలసిన అవసరం ఉంది.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- సమాధానం రాలేదు.

(అంతరాయం)

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేడ్చల్ ఫిరియాలో బీడీ అఫిలియేషన్....

(అంతరాయం)

ఫైర్యన్:- మీరు 388, 389 క్రింద రూల్స్ చదివితే తెలుస్తుంది.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- మేడ్చల్ ఫిరియాలో బీడీ, ఫైతాన్ ఫ్యాక్టరీ ద్వారా....

('No' 'No' from Opposition Benches)

(The Hon'ble Members from the TDP were persisting with their demand for House Committee.)

Chairman:- Mr. Vidyadhara Rao, do not you rear me? It does not look nice for any one in the House. You have to co-operate with me. మీకు ఎంత భాన్సీ అంటే కంత్ భాన్సు దొరికినా వాళ్ళను మాట్లాడనివ్వడం లేదు. ఈ పద్ధతి మంచిదిగా లేదు. ఈ పద్ధతి బాగాలేదు. మీరు అన్నప్పుడల్లా మౌను కమిటీ వేయమని అడగకూడదు. సాగదు.

Sri P. Nageswara Rao:- You have given me permission. I am on my legs.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- నేను కోరేది ఏమిటంటే, యీ కంపెనీల 11.4% షేర్స్ నుకు సంబంధించి వెంటనే ఒక హావుస్ కమిటీని వేయాలని కోరుతున్నాను. అందుకంటే ఇందులో ఎన్నో అవకతవకలు జరుగుతున్నాయి. ఇదీవరకు జరిగాయి. ఒక ముఖ్యమంత్రి ఇన్ వాల్వ అయినపుడు ఇదీవరకు ఆయన మీద హావుస్ కమిటీని వేయడానికి అప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారు ఒప్పుకున్నారు. కాబట్టి అదే విధంగా ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారి కుమారులు, కొడుకులు యింట్లో ఇంవాల్వ అయి ఉన్నారు కాబట్టి దీనిమీద ఎంక్వయిరీకి ఒక హావుస్ కమిటీని వేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- నాదీ ఒక పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ ఉంది....

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- నాదీ ఒక పాయింటు ఆఫ్ ఆర్డర్ ఉంది. ఇప్పుడు హావుస్ ఆర్డర్ లో లేదు. దానికొరకు యిప్పుడు విద్యాధరరావు గారు ఒక హావుస్ కమిటీని వేయాలని అడుగుతున్నారు. ఆయన అడుగు తున్నది కరెక్టు అయినా గతములో ఎన్.టి.ఆర్. గారు తన అయిస్కి సంబంధించిన కంపెనీమీద హావుస్ కమిటీని వేయడానికి ఒప్పుకున్నారు. అట్లాగే యిప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారిని కూడా ఆయన కుమారునికి సంబంధించిన కంపెనీ వ్యవహారంలో అవకతవకలు జరిగాయని కాబట్టి దానిని వెలుపలికి తీయడానికి ఒక హావుస్ కమిటీని వేయాలని అడుగుతున్నారు. కానీ, యిప్పుడు పృజలకు సంబంధించిన విషయాలను యిక్కడ చర్చించడానికి అవకాశం లేకుండా వేస్తూ ముఖ్యమంత్రుల అల్లుళ్ళకు, కొడుకులకు సంబంధించిన కంపెనీలమీద అవకతవకలు తీయడానికి హావుస్ కమిటీలు వేయాలని అడుగుతూ కాలం యిక్కడ గడపడంలో ఔచిత్యం లేదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, యిప్పుడు మోనార్క్ కాన్సింగ్స్ కు సంబంధించిన కంపెనీ డైరెక్టరు, అట్లాగే గ్రెనోబ్స్ కంపెనీలో ఉన్న డైరెక్టర్లు కూడా ఒకరే అనే మాట నిజమేనా?

ఛైర్మన్:- ఇంతవరకూ మీరు మాట్లాడుతూ ఉన్నారు. మీరు చెప్పి నట్లుగానే నేను యిక్కడ ప్రవర్తించాలనేదా మీ వాదన.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, యిప్పుడు పత్రికలలో వచ్చిన వార్తలమీద ప్రతిపక్షాలవారు యిక్కడ చర్చలోకి తీసుకువచ్చి ముఖ్యమంత్రి కుమారుల కంపెనీల వ్యవహారంలో అవకతవకలు లోన్ను గ్రాంటుల విషయంలో తెలుసుకోవడానికి హామీ కమిటీని వేయాలని అంటున్నారు. అట్లాగే, యిక్కడ శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారు మేమేదో తమను అడ్డుపెట్టుకొని వాదిస్తున్నట్లు ఆయన మాట్లాడినారు. కానీ శ్రీనివాసుల్ రెడ్డిగారి సహకారం మాకు యిక్కడ అక్కరలేదు. ఇప్పుడు గౌరవనీయులైన నాగేశ్వరరావుగారు అడిగినట్లు ఏదో ఒక కంపెనీకే తొందరలో లోన్ను శాంక్షన్ చేసే విధానం కాకుండా అన్ని అప్లికేషన్స్ విషయంలో కూడా ప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకోవడానికి ప్రయత్నము చేస్తే యీ సమస్య పరిష్కారము అవుతుంది. కాబట్టి ఇంతటితో యీ చర్చను ఆపి ప్రజాప్రాముఖ్యత గల చర్చలను చేసుకుంటే మంచిదని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా నేను ఒక విషయం అడుగుతున్నాను..

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, విద్యాధరరావుగారికి ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు ఛైర్మన్ పర్మిషన్ లేకుండా మాట్లాడడానికి అవకాశం కలుగజేసారా?

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, నేను జేరో అవర్ లో నాకు యిచ్చిన అవకాశాన్ని వదులుకోవడానికి సిద్ధంగా లేను. నన్ను పిలిచారు కాబట్టి నేను నాకు సంబంధించిన అత్యవసర సమస్యలు చెప్పిన తరువాత ఆవసరం అనుకుంటే విద్యాధరరావుగారికి పర్మిషన్ యివ్వండి ఇప్పుడు నేను చెప్పబోయేది ఏమిటంటే, మేడీవ్ ల్ ఏరియాలో బేడీ ఫ్లైతాన్ ఫ్యాక్టరీ ఒకటి ఉంది....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇప్పుడు నాకు మంత్రిగారివద్దనుండి యీ హామీ కమిటీ నియామకం విషయంలో సమాధానం కావాలి....

ఫ్లోరెన్:- నాగేశ్వరరావుగారు మాట్లాడిన తరువాత నేను మీకు మైక్ యివ్వగలను. అంతవరకూ ఓపికతో కూర్చోవాలి విద్యాధరరావుగారు....

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారి కుమారునికి సంబంధించిన మోనార్క్ కాస్టింగు కంపెనీకి లీజు ఎంతవరకూ యిచ్చారు. ఆ కంపెనీని నడుపుతున్న డైరెక్టర్లు ఎవరు? గ్రెనేట్స్ కంపెనీకి చెందిన ముఖ్యమంత్రిగారి కుమారులు డైరెక్టర్లుగా ఉన్నారు వారు, వీరు ఒకరే అవునా, కాదా?

ఫ్లోరెన్:- నేను నాగేశ్వరరావుగారిని పిలిచాను. ఆయనకు మైక్ యిచ్చినపుడు మీరు లేచి మాట్లాడితే ఎట్లాగు?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇప్పుడు ప్రభుత్వం తరపునుంచి మంత్రులు వారికి కన్వేనియంట్గా ఉన్నవాటికి సమాధానాలు చెబుతున్నారు. మోనార్క్ కాస్టింగు కంపెనీ డైరెక్టర్లకు, యీ గ్రెనేట్స్ కంపెనీ డైరెక్టర్లకు సంబంధాలు ఉన్నాయా లేదా? వారు, వీరు ఒకరే అవునా కాదా మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

ఫ్లోరెన్:- విద్యాధరరావుగారినినేను కోరేది ఏమిటంటే ముందు నాగేశ్వర రావుగారిని జీరో అవర్కు సంబంధించి వారి పాయింటులు చెప్పనివ్వండి. తరువాత మిమ్ములను పిలుస్తాను.

శ్రీ పి. నాగేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, మేడ్చల్ లో బేడీ ఫ్లోటాన్ గారికి సంబంధించిన ఒక మెడికల్ ఫ్యాక్టరీ ఉన్నది. అందులోనుంచి వచ్చే వాటర్, దానికి సంబంధించిన గాలి వల్ల అక్కడ నివశించే కాలనీ వాసులకు చాలా యిబ్బంది కలుగుతున్నది. కాలనీవాసులు కంప్లెయింట్స్ యిచ్చినా కాలుష్య నివారణకు ఏమీ చర్యలూ తీసుకోవడంలేదు. ప్రక్కనే ఉన్న ఫౌల్టరీ ఫారములు, కూరగాయల తోటలు కూడా యీ వాటర్ వల్ల కాలుష్యము అయిపోతున్నాయి. ఈ తోటలను రక్షించడానికి గాను తగిన చర్యలు తీసుకోవడానికి యీ ప్రభుత్వం వెంటనే ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఉన్న క్వాలిఫైడ్ బీచర్లు మొత్తం 6,000 మంది ఉద్యోగాలు లేకుండా ఖాళీగా ఉన్నారు. వారు మొన్న 22వ తేదీనుంచి నిరాహార దీక్షలు ప్రారంభించారు. వారి డిమాండ్లు చాలా ఉన్నా అందులో ముఖ్యమైనవి మాత్రం నేను చెబుతున్నాను.

1989 సంవత్సరంలో డి.ఎస్.సి. సెలెక్టు చేసి ఉపాధ్యాయులుగా కొందరిని తీసుకున్నారు. అదే విధంగా 1989 సంవత్సరంలో 1989 సంవత్సరంలో పరీక్షలలో కొంతమంది ప్యాస్ అయినవారు ఉన్నారు. ఇప్పుడు పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. క్వాలిఫైడ్ టీచర్లు కూడా ఉన్నారు. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు యిక్కడ ఉన్నారు కాబట్టి ఆ ఖాళీలలో క్వాలిఫైడ్ టీచర్లను వేయడానికి హామీ యివ్వవలసిందిగా కోరుతున్నాను. పార్మిట్టము తెక్సర్స్కు ఏ విధంగా ఖాళీలు పూర్తిచేస్తూ ఉద్యోగాలు యిస్తున్నారో అదే విధంగా వేరికి కూడా ఉద్యోగాలు యివ్వాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. మాధవరెడ్డి:- ఈ టీచర్లు నియామకం విషయంలో అన్ని పార్టీలవారు యిక్కడ రైజ్ చేసారు. 3, 4 రోజులనుంచి రైజ్ చేస్తున్నా ఎవరూ ప్రభుత్వం తరపునుంచి యాక్షన్ తీసుకోవడంలేదు. కనీసం సమాధానం యివ్వడంలేదు.

ఫైర్మన్:- జేరో అవర్లోని విషయాలను వెంటనే అన్వర్స్ మంతులు యివ్వడానికి సాధ్యపడదు కదా?

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా నేటికేరువ అంటూ కొంత మొత్తాలను వసూలు చేస్తున్నారు. ఈ నేటి కేరువ వసూలు వల్ల రైతులు చాలా బాధలు పడుతున్నారు. అధికారులు ముందుగా డిమాండు నోటీసు లేకుండా యీ నేటికేరువ నొమ్ము వసూలు చేస్తున్నారు. మే దృష్టికి ఒక సంఘటన తీసుకువస్తున్నాను. తూర్పుగోదావరి జిల్లా 11.50 యంత్రమూరు గ్రామంలో చిట్టిబాబు అనే కృష్ణమనాయుడిని మొన్న ఉగాది ఉ. పండుగనాడు పోలీసు స్టేషన్కు తీసుకొనివెళ్లినారు. ఆ చిట్టిబాబు అసలు ఏమీ అయినాడో యింతవరకు తెలియదు. పోలీసులు ఏమంటున్నారు అంటే, రెవెన్యూ అధికారులు మాకు చెప్పారు గాబట్టి మే పోలీస్ మేము ఎర్ర జండాలు పాతాము, ఆ పోలీస్ మేరు కొత కొయడానికి వేలు లేదు, మేరు రెవెన్యూ శిస్తు చెల్లించే వరకు ఈ చిట్టిబాబును విడుదల చేసేది లేదని - ఆ చిట్టిబాబు ఏమైనాడు అనేది ప్రభుత్వం చెప్పాలి. అన్నింటి కంటే ముఖ్యమైనది, ఈ రాష్ట్రములో నక్సల్బెట్ల ఎర్ర జండాలు పాతుతున్నారనేది మాతాము గాని రెవెన్యూ అధికారులు నకిలీ నక్సల్బెట్ల మాదిరిగా తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో ఎర్ర జండాలు పాతుతున్నారు. ఎర్ర జండాలు పాతితే రైతులు పంట కొసుకోడానికి వేలు లేదు. ఆ పంటను తీసుకుపోవడానికి

వీలు లేదు. కరప మండలాధ్యక్షుడు ఉమామహేశ్వర రావు స్పష్టంగా పేపర్లో స్టేటుమెంటు యిచ్చారు. నక్సల్వైటు పాతే విధంగా రెవెన్యూ అధికారులు ఎర్ర జండాలు పాతడం ఏమిటి, మా పంట వొలాలు కోసుకో నివ్వకపోవడం ఏమిటి అని. కలక్టరును సంప్రదించడం జరిగింది. మే ద్వారా పృథుత్వానికి మనవి చేస్తున్నాను. వెంటనే ఆ శిస్తు వసూళ్లు నిలిపి వేయండి. కరప మండలం ఎండమూరి గ్రామములో చిట్టిబాబును పండుగ నాడు పోలీసులు తీసుకు వెళ్లి స్టేషనులో బంధించారు. అట్లా, రైతులకు అవమానం జరగడానికి వీలు లేదు. రైతులను అవమానపరిచినందుకు ఆ ఎస్.ఐ. మేద, అదే విధంగా రెవెన్యూ అధికారుల మేద తప్పకుండా చర్య తీసుకోవాలని మంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. రెబ్ దెమ్ నోట్ ఎట్లీస్ట్. రైతులను యింత అవమానపరిచారు, పండుగనాడు అతనిని బంధించి తీసుకు వెళ్లారు. రామచంద్రారెడ్డి గారిని జవాబు చెప్పుమనండి, కనీసం పరిశీలిస్తా మని చెప్పుమనండి.

శ్రీ రమచంద్రారెడ్డి:- రామచంద్రారెడ్డి గారు, మీరు నోటు చేసుకోవడం లేదని వారికి అనుమానంగా వుంది.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- పండుగ నాడు శిస్తు కొరకు రైతును అవమానపరిచి లాకప్లో పెట్టారు. కరప మండలం, ఎండమూరు గ్రామ రైతు కృష్ణమ రాజు పొలంలో పని చేస్తున్న రైతు చిట్టిబాబును తీసుకు వెళ్లారు, యింతవరకు తీరిగి రాలేదు. ఎర్ర జండాలు పాతుతున్నారని పేపర్లో స్పష్టంగా వచ్చింది, మండలాధ్యక్షుడు విమర్శించారు. విడుదల చేసి అతనికి స్వాయం జరిగేట్లు చూడండి. అతనిని బంధించిన పోలీసుల మేద రెవెన్యూ అధికారులు మేద చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను. సమాధానం చెప్పుమనండి.

Chairman:- The Minister is noting down.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- పండుగ నాడు రైతును కన్ఫెస్ చేస్తే ఎట్లా?

Sri P. Ramachandra Reddy:- I will certainly take note of it. If you can contact me, I will give the Information. I am taking down all the points.

تھا۔ اب ایسے آفیسر کو قتل قطب شاہ ابن محمد لیٹ اتھاڑی کو لا جا رہا ہے تاکہ قتل قطب شاہ کی پوری پینٹ
اتھاڑی کو جس میں رہا کر کے کیلئے۔ میں حکومت سے مطالبہ کرتا ہوں کہ ایسے آفیسر یہاں پر نہیں لانا چاہئے۔ ایک
درخواست آپ کے پاس روانہ کر رہا ہوں۔

(شرعی سید سجاد نے ایک درخواست چیرمین کے حوالے کی)

. శ్రీ యం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, హాం పోర్ట్ ఫోలియో బాధ్యత 12.10 తీసుకున్న మంత్రీగారు వీనాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మేకా బాపిరాజు అనే మ. వ్యక్తి మేకా కన్వలెన్స్ సర్వేసెన్ లిమిటెడ్, మేకా యిన్వెస్ట్ మెంట్స్ లిమిటెడ్ వగైరా సంస్థలు పెట్టి రెండు వేల మందిని మోసగించి రెండు కోట్ల రూపాయల వరకు కాజేశాడని గత సంవత్సరము యీ శాసన సభలో పృథుత్వ దృష్టికి తీసుకు రావడం జరిగింది; ఆయన మీద చర్య తీసుకోండి అని. అప్పుడు సి.బి.సి.ఐ.డి.కి పంపించాలని కోరితే దాని ప్రకారము సి.బి.సి.ఐ.డి.కి ఆ కేసును అప్పగించారు - నిజీ పోలీసు నుండి మార్చి - కానీ ఆ సి.బి.సి.ఐ.డి. వారు కూడ ఏమీ చేయలేకపోయారు. ఆ మేకా బాపిరాజును నామ్ కే వాస్ట్ అరెస్టు చేసి తరువాత వదిలి పెట్టారు. కాని ఆయనతోపాటు మరో 20 మంది ముఖ్యమైనటువంటి ముద్దాయిలు ఉన్నారు, వారిని యీ రోజు వరకు ముట్టుకోలేదు, వారు స్వేచ్ఛగా తీరుగు తున్నారు. ఈ మేకా బాపిరాజు యిప్పుడు మద్రాసులో అటువంటిదే యింకొక కంపెనీ పెట్టి అక్కడ వ్యాపారం సాగిస్తున్నాడు. ఇక్కడ మోస పోయిన వారికి ఏ విధమైనటువంటి డబ్బు వాచసు యివ్వలేదు, అతను చేసిన నేరానికి శిక్ష అనుభవించడం లేదు. పె్గా సి.బి.సి.ఐ.డి. కూడ అతనితో కుమ్మక్కయినారనే అనుమానం బలంగా వస్తున్నది. అసలు యీ కేసు గతి ఏమైంది? నిజీ పోలీసులు చేయడం లేదని సి.బి.సి.ఐ.డి.కి అప్పగిస్తే అంతకంటే అధ్వాన్నంగా తయారు అయిన తరువాత యింక న్యాయం ఎక్కడ జరుగుతుంది? రెండు వేల మందిని మోసగించి రెండు కోట్ల కాజేసిన ఆ వ్యక్తి మీద ఏమీ కఠిన చర్య తీసుకున్నారు, ఇక ముందు జరుగకుండా ఏమీ చర్య తీసుకుంటారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, అది నాకు తెలియదు, నేను తప్పకుండా దాని యిన్వెస్ట్ మెంట్స్ తెప్పించుకొని - చట్ట ప్రకారం ఎవరైనా టాలరేట్ చేసేది లేదు - వీనల్ లా ప్రకారము గాని కంపెనీ లా ప్రకారం గాని తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్.వి. కృష్ణయ్య:- అధ్యక్షా, నేను కన్సిస్టెంట్ గా 19వ తేదీ నుండి ప్రతి రోజు జేరో అవర్ లో ఒక విషయాన్ని రేజీ చేస్తున్నాను. కానీ ప్రభుత్వానికి చేమ కుట్టినట్లు అయినా లేదు. రోజు రోజుకు డెవలప్ మెంట్స్ వస్తున్నాయి. తెలంగాణాలో పోలీసు అధికారులు ప్రజలను ప్రశ్ని గామములో వందలాది మందిని కొట్టి లక్కలు, కొట్ల రూపాయలు అవినీతిగా వసూలు చేయడమే గాకుండా చేతులు, కాళ్ళు విరగ గొడుతున్నారు. జనాన్ని చెట్లకు కట్టి తుపాకులలో కాల్చివేసి ఎన్ కౌంటర్స్ అని చెబుతున్నారు. నేను ఒక విషయం అసెంబ్లీలో అందరి దృష్టికి తెస్తున్నాను. నీన్నే ఒక విషయం విన్నాను. ఈనాడు స్పీకరు స్థానములో అక్కడ కూర్చున్నటువంటి శ్రీ శ్రీ శ్రీ శ్రీపాదరావు గారిని, ఒక కాన్స్టేబులు, నిన్ను ర్యాడికల్ అని చెప్పి కాల్చి వేస్తే నీకు దిక్కు ఎవరు అన్నాడనే విషయాన్ని యీ సభ దృష్టికి తెస్తున్నాను. నేను ఇందిరా గాంధీ గారిని, చరణ్ సింగ్ గారిని అరెస్టు చేసిన వాడిని, నేను ఒక లెక్క అని ఇండో టిబెటిన్ ఫోర్స్ నుండి వచ్చినటువంటి ఒక కాన్స్టేబుల్ శ్రీపాదరావు గారిని అన్న విషయాన్ని యీ సభ దృష్టికి తెస్తున్నాను. నేను ఒక మాట చెబుతున్నాను. అతీ త్వరలోనే నన్ను గానీ మరొకరినీ గానీ, అందరి కంటే ముందు నన్నే తుపాకులతో కాల్చివేసి ఎన్ కౌంటర్ అని ప్రకటించేటటువంటి ప్రమాదం యీనాడు కరేంనగర్ లో మిగతా తెలంగాణా ప్రాంతములో వుంది. అది, నేను 19 వ తేదీ నుండి కన్సిస్టెంట్ గా, యిన్ సిస్టెంట్ గా, పర్సిస్టెంట్ గా యీ సభ దృష్టికి తెస్తున్నాను. స్పీకరు గారికి చెప్పినా, మంత్రిగారికి చెప్పినా అతీ గతే లేదు. జిల్లా పరిషత్తు సమావేశములో మొన్న 9వ తేదీనాడు యీ పోలీసుల దుర్మారగాలకు వ్యతిరేకంగా, ఎజెండా కూడ జరుగనివ్వకుండా ఎడ్జర్స్ మెంటు మోషన్ ను అన్ని పక్షాలు ఏకగ్రీవంగా ఆమోదించాయి. రాత్రి పొద్దు పోయి జరిగిన కరేంనగరము సమావేశములో కూడ నేను యీ విషయాన్ని తీసుకు వచ్చాను. దానికి హాజరైన ముఖ్యమంత్రిగారు కూడ సరైన సమాధానం చెప్పలేదు. పార్లమెంటులో ప్రజాస్వామ్యములో వాస్తవంగా కొంత మంది శాసన సభ్యులను పోలీసులచేత చంపించడమే యీ ప్రభుత్వం యొక్క ధ్యేయం అయితే యీ ప్రభుత్వాన్ని చెప్పుమనండి. ఈ రోజు సిరిసిల్లా పోలీసు స్టేషనులో, వేములవాడ పోలీసు స్టేషనులో, చందుర్తి, కోనాపురపేట, ఇల్లంతకుంట్ల, హుస్సాబాదు, యంకా మిగతా అనేక పోలీసు స్టేషనులలో ఎంతో మంది కాళ్ళు చేతులు విరిగి మూలుగుతున్నారు - ఎన్నో వందల మంది - మీరు ఇండో టిబెటియన్ ఫోర్స్ ను తీసుకువచ్చి, బోర్డర్ సెక్యూరిటీ ఫోర్స్ ను తీసుకు వచ్చి, ప్యారామిలటరీని తీసుకు వచ్చి తెలంగాణాలో

పున్న ప్రిజలందరిని యీ రకంగా పొందివదలమకుంటే, అది మే పాలసీ అయితే, దమ్ముంటే చెప్పమని అడుగుతున్నాను ఈనాడు పార్లమెంటు ఎన్నికలు ప్రకటించిన తరువాత కూడ, ముఖ్యమంత్రిగారు యిక్కడ అసెంబ్లీలో వాగానం చేసిన తరువాత యీ రకమైనటువంటి మర్కానాలు సాగతూ వుంటే ఎట్లా ఓర్పుకోవాలో చెప్పండి ప్రభుత్వం యొక్క హాసమే, మీరు చేయిస్తున్నారంటున్నాను. అందుకని 19వ తేదీ నుంచి అడుగు తున్నాను. ఈ నాటికి అయినా మే పాలసీ అదే అయితే, దమ్ములను చంపడమే పాలసీ అయితే, ప్రజలను యీ రకంగా చిత్రవాంఛలకు గురిచేసి, పోలీసులకు అధికారము యిచ్చి అవినేతి పనులు చేయడమే మే వడ్డెము అయితే మేకు దమ్ముంటే సమాధానం చెప్పండి....

శ్రీ పి. పురుషోత్తమరావు:- అధ్యక్షా, అదిలాబాదు జిల్లాలో ముఖ్యంగా నా సిరిపురీ నియోజకవర్గములో 1990 జూలై, ఆగస్టు, సెప్టెంబరు మాసాలలో కురిసిన భారీ వర్షాల వల్ల ఎన్నో గ్రామాలు ముంపుకు గురి కావడం, పంటలు నష్టపోవడం, స్వాండ్ కాస్ట్ పోయడం జరిగింది ఆ సందర్భంగా వ్యవసాయ అధికారులు ప్రజలకు ఏదో ఆర్థిక సహాయం చేస్తామని గ్రామాలు తిరిగి సర్వే చేయడం జరిగింది కాని యిప్పుటి వరకు కూడ మా జిల్లాలో ప్రాణహత గాని గోదావరి గాని, మిగతా చిన్న చిన్న వాగుల వల్ల ముంపుకు గురి అయిన గ్రామాల ప్రజలకు గాని, భూములు పంటలు నష్టపోయిన వారికి గాని, స్వాండ్ కాస్ట్ కు, స్వాండ్ ఎరోజన్ కు గురి అయిన వారికి - ఫ్లడ్ ఎఫెక్ట్డ్ విలేజెస్ ప్రతి సంవత్సరం యీ విధంగా మునిగిపోతూ వుంటే - సురక్షిత ప్రాంతాలలో గ్రామాలు నిర్మించి యిండ్లు కట్టించడానికి ఎలాంటి చర్య తీసుకోలేదు. అందుకని ఆ విధంగా ముంపుకు గురి అయ్యే ప్రజలకు సురక్షిత ప్రాంతాలలో గ్రామాలు నిర్మించి, స్వాండ్ కాస్ట్ కు, స్వాండ్ ఎరోజన్ కు గురి అయిన వారికి, పంటలు పోయినవారికి నష్ట పరిహారం చెల్లించడానికి ప్రభుత్వం చర్య తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి. పెంచలయ్య (సూళ్ళూరుపేట):- అధ్యక్షా, ఇదివరలో లక్ష్మీక పసన్న కేంద్రాలుగా వెలిసినటువంటివి యిప్పుడు సిక్ కేంద్రాలుగా తయారు అయినవి. అలాంటి ప్రాంతాలలో పరిశ్రమలను ప్రోత్సహించాలని బేకవర్డు పీరియాడ్ లో పరిశ్రమలకు ప్రోత్సాహం యివ్వాలనే వుద్దేశంతో ప్రభుత్వం కొన్ని చర్యలు తీసుకోవడం సంతోషించదగ్గ విషయం ముఖ్యంగా నెల్లూరు జిల్లాలో సూళ్ళూరుపేట నియోజకవర్గం చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం.

అందులో నాయుడ వేట ఒక గ్రామం. ఇప్పుడు ఆరోపణ చేసిన సభ్యులు నాయుడువేటకు సంబంధించినవారు. ఎంతో మంది పారిశ్రామికవేత్తలను నేను కలిశాను, వోత్సహించడం జరిగింది. కొంత మంది ముందుకు వస్తున్నారు. అయితే ఆ పరిశ్రమలను దెబ్బ కొట్టాలనే కుట్రతో యీ వీధంగా ఆరోపణలు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకొని మాకు పరిశ్రమలు ఎక్కువ ఏర్పాటు చేసే వీధంగా వోత్సహం యివ్వాలని కోరుతున్నాను. మీకు యీ పిటిషనును పంపుతున్నాను

(పిటిషను అందజేయబడినది.)

శ్రీ బి. బాల్రెడ్డి:- అధ్యక్షా, జంట నగరాలలో తోపుడు బండ్లు, డబ్బాలు పెట్టుకొని చిన్న చిన్న వ్యాపారం చేసుకొని జీవించే సామాన్య ప్రజలు ఉన్నారు. వారు నిరుద్యోగ సమస్యతో బాధ పడుతున్నారు. అయితే ట్యాఫిక్ పోలీసు వారు, లా అండ్ ఆర్డరు పోలీసు వారు వారిని పౌరాస్ చేయడం జరుగుతోంది. ఈ విషయములో ముఖ్యమంత్రిగారు స్వయంగా 20.1.91 నాడు ట్యాఫిక్ ఎడ్వైజరీ బోర్డులో నిర్ణయం తీసుకున్నారు. వారికి అల్మరేట్ గా ఏదైనా చూపించే వరకు వారిని తొలగించమని చెప్పారు. అయినప్పటికి ముఖ్యమంత్రిగారు యిచ్చిన హామీకి విరుద్ధంగా ట్యాఫిక్ పోలీసు వారు, లా అండ్ ఆర్డరు పోలీసు వారు సామాన్య జనాన్ని తొలగించడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. వెంటనే దానిని ఆపాలని కోరుతున్నాను.

ఇక రెండవది, ప్రభుత్వ డిపార్టుమెంటుకు దుస్తులు వగైరా సప్లయ చేయవలసిన బాధ్యత ఆవోకు ఉంది. 33వ సంవత్సరములోనే జి.ఓ. ద్వారా అందరికి తెలిపినప్పటికీ కూడ యివాళ కోట్ల రూపాయల విలువ గల బట్టలను యితర సంస్థల నుండి తీసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. 50000 మంది వేసేత పారిశ్రామికుల పొట్ట గడిచే పరిస్థితి లేదు. వారి పొట్టమీద కొడుతున్నారు. అక్కడ ఆవోలో కూడ అవినీతి, కుంభకోణాలు జరుగుతున్నాయి. వాటిని వెంటనే ఆపాలని కోరుతున్నాను. వారికి పని కల్పించాలి. ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు కావలసిన బట్టలు అన్ని ఆవో ద్వారా సప్లయ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. చినమల్యయ్య:- అధ్యక్షా, నిజామాబాదు పట్టణ మునిసిపల్ ఏరియాలో ఉండే కల్లు దుకాణాన్ని గీత పారిశ్రామిక సహకార సంఘం

నుండి రద్దు చేసి వేలం వేశారు. ఆ వేలం వేయడం న్యాయం కాదని కోర్టుకు వెళ్ళారు. కోర్టు వారు కూడ ఉత్తర్వులు యిచ్చారు - పాఠశాలకు సోన్సైటీకి లైసెన్సు యిచ్చి ఆ దుకాణాన్ని వేదవారి చేతుల్లో వుంచాలని ఉత్తర్వులు యిచ్చారు - ఆ ఉత్తర్వులు యిచ్చి మూడు నాలుగు మాసాలు అయినప్పటికీ అధికారులు యిప్పటి వరకు ఆ కోర్టు ఉత్తర్వులను అమలు చేయడం లేదు. కనుక ఇది కోర్టు ధిక్కరణ క్రింద 12.10 రాకుండా, ప్రభుత్వం అన్యాయం చేసిందని లేకుండా ఈ 500 మందికి మ. న్యాయం జరిగే పద్ధతిలో ఈ దుకాణాలకు వెంటనే లైసెన్సు ఇప్పించి సోన్సైటీలద్వారా నడిపించడానికి ఏర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతూ ఈ పిటిషను అందజేస్తున్నాను.

(పిటిషనును అందజేయడమైనది.)

శ్రీ మహమ్మద్ రజబ్ అలీ (సుజాతానగర్):- అధ్యక్షా, ఆంధ్ర పత్రికయొక్క ఎంప్లాయిస్ యూనియన్ విజయవాడలో ఉంది. మేకు తెలుసు. ఆంధ్ర పత్రిక చాలా సనాతన మైనటువంటిది, 85 సంవత్సరాల క్రితం స్థాపించబడినటువంటిది. దానిలో పనిచేసే వందలాది కార్మికులు తమ గ్రేవెన్సెస్ పరిష్కారం కాకుండా బజారుల పాలయ్యే పరిస్థితి ఒకటి ఏర్పడి ఉంది. దానిని సత్వరమే పరిష్కారం చేయడానికి ఇచ్చినటువంటి పిటిషనును తమ ద్వారా పిటిషను కమిటీకి సమర్పిస్తున్నాను. ఇందులో ఉన్నటువంటి గ్రేవెన్సెస్ను సానుభూతితో ఆలోచించి సత్వరం పరిష్కారం చేయవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

Mohd. Virasath Rasool Khan (Charminar):- Sir, I would like to bring to your kind notice about the problems of the school children. They are under lot of mental tension. They have to carry heavy load of books on their backs. In addition to that they have to carry on one tiffin box and a water bottle besides their books. All put together the weight of the three items will be more than the weight of the child. Private and Government schools do not have the water storage facility. Sometimes the water is also contaminated. The toilets. The toilets are

stinking. The school managements are taking heavy donation from the school children but they are not providing basic facility of water storage. Through you I request the hon'ble Minister for education to give strict instructions to the concerned to provide water storage facility to see that there is no water shortage.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, పలమనేరులో ఒక మహిళా పాలిటెక్నిక్ కాలేజీ పెట్టారు. ఆ కాలేజీలో లెక్కరద్దుగా మహిళలు లేరు, మొత్తం మగవారిని, 35 సంవత్సరాల లోపు వయసు ఉన్న యంగ్‌స్టర్లును వేసారు. వారు ఆ విద్యార్థినులను అసభ్యంగా బీటీ చేస్తున్నారని, వారి హాస్టల్స్ కు పోతున్నారని, అక్కడ కూడా అసభ్యంగా బిహేవ్ చూస్తున్నారని చెబుతున్నారు. రైస్ మిల్కులో ఒక హాస్టలు తీసు కున్నారు. ఒక రూంలో 150 మంది విద్యార్థినులు ఉన్నారు, అక్కడ ఫుడ్ సరిగా లేదు, అక్కడ డ్రైనింగు హాలు లేదు. వారు నానా ఇబ్బందులు పడుతూ ఉంటే కాంగ్రెస్ శాసనసభ్యులు పోయి చూసి వచ్చారు. వారు కూడా ప్రామిస్ చేసారు. మేము ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకొని పోతాము, మేము న్యాయం చేస్తాము అని. అక్కడి పరిస్థితి చాలా ఘోరంగా ఉంది. ప్రెస్సిపాల్ వారిని పిలిచి బుతులు తిడుతున్నాడు. వాళ్ళ ఫౌండర్స్ కు, అందరికీ ప్రిన్సిపాల్, లెక్కరద్దు అసభ్యకరమైన లెటర్లు వ్రాస్తున్నారు. ఈ విధంగా లెక్కరద్దు కూడా అమూయితో మిస్ బిహేవ్ చేస్తున్నారు కనుక అక్కడ వెంటనే మహిళా లెక్కరద్దును వేయాలని, అక్కడ హాస్టలు వసతి కల్పించాలని కోరుతున్నారు. అక్కడ అర్కిటెక్చర్ పెట్టారు. కానీ అక్కడ ఎక్స్‌మెంటు లేదు, ల్యాబ్ లేదు. ఆ కోర్సు తిరుపతిలో ఉంది కనుక ఆ విద్యార్థినులను తిరుపతి మార్పించాలని రిప్రజెంటేషను ఇచ్చారు. విద్యార్థినులు కనుక ప్రభుత్వం వర్య తీసుకొని మహిళా లెక్కరద్దును నియమించి ఆ మగ లెక్కరద్దును వెంటనే ట్రాన్స్‌ఫర్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

(చైర్మన్ గారికి అందజేశారు)

శ్రీ జె.కె. రెడ్డి (నెల్లూరు):- అధ్యక్షా, రిటైర్డ్ ఎంపలయిన్ గాటుక్యూట్లో డిస్క్రిమినేషను ఉంది. దానిలో న్యాయం కావాలని కోరు తున్నాను. దీనికి సంబంధించిన విటిషను తమ ద్వారా విటిషను కమిటీకి అంద జేస్తున్నాను.

(విటిషను అందజేశారు)

అధ్యక్షా, ఒక రిక్వెస్టు. మేము ఎప్పుడు మాట్లాడబోయినా ఆ సభ్యులలో గొడవ. వారు మాట్లాడుతూ ఉంటే వారిని ఎలా చేస్తున్నారు. వారు ఎప్పుడూ మమ్ములను డిస్టర్బు చేస్తున్నారు, మాకు ఎవరు న్యాయం చేస్తారు? దీనికి పరిష్కారం ఏమిటి? ఈ ఆరోపణలు, ప్రత్యారోపణలతో ఈ సభలో కాలం గడిచిపోతున్నాది. ప్రజా సమస్యలను గురించి మాట్లాడే అవకాశం మాకు ఇక్కడ ఇవ్వడం లేదు, ఎట్లాగ?

చైర్మన్:- అది మనలో ఉండాలి, అది మంది చెడితే వచ్చేది కాదు.

డా. ఎస్. వేణుగోపాలాచారి (నిర్మల్):- అధ్యక్షా, శ్రీరామసాగర్ ప్రాజెక్టు సరస్వతీ కెనాల్ క్రింద 40 వేల ఎకరాలకు నీటి పారకం ఉంది. గత ప్రభుత్వ హయాములో లిఫ్ట్ ఇరిగేషను పథకాలు చేబట్టాలని ప్లా లెవెర్ కమిటీ నిర్ణయం చేయడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ నెల 30వ తేదీన అదిలాబాద్ జిల్లా రానున్నారు కనుక ...

Sri P. Ramachandra Reddy:- We will certainly attend.

డా. ఎస్. వేణుగోపాలాచారి:- అధ్యక్షా, తమకు ఈ విజిషనును అంద జేస్తున్నాను.

(విజిషను అందజేశారు)

చైర్మన్:- మీరు చెప్పిన విషయాలు ఈ విజిషనులో లేవు.

డా. ఎస్. వేణుగోపాలాచారి:- ఉన్నాయి అధ్యక్షా.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, ఆ మహిళా పాలి టెక్నిక్‌లోని మగ లెక్చర్స్ సాఫీన్ మహిళా లెక్చర్లను నియమిస్తామని హామీ ఇమ్మనండి, అక్కడ పరిస్థితి చాలా ఘోరంగా ఉంది.

Sri P. Ramachandra Reddy:- We will look into it.

శ్రీ జి. ముద్దు కృష్ణమనాయుడు:- మంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు. చేస్తామని అన్నారు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, మేము అడిగినదానికి సమాధానం చెప్పమనండి.

ఛైర్మన్:- ఆగండి, సమాధానం వస్తుంది, నేనే చెప్పమని అడుగు చామనుకున్నాను.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, తమ ఆదేశానుసారం చెబు తున్నాను. దీనిలో రహస్యం ఏమీ లేదు. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ స్టేట్ షేనాన్సు కార్పొరేషను ఫంక్షనింగు కొంచెము తెలుసుకొనడం అవసరం. మనం ఎవరికైతే అప్పు ఇస్తామో వారికి ఐ.డి.బి.ఐ. వారు రీఫైనాన్సు చేస్తారు. ఈ సంస్థకు మార్చి ఫస్టునాడే మేము రీఫైనాన్సు చేస్తాము అని కమిటీ అయినారు. ఇది మనకన్నా వేగంగా ఐ.డి.బి.ఐ. వారు శాంక్షను చేసారు. అక్కడ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇన్‌ఫ్లూయన్సు ఏమీ లేదు. అది కేంద్ర ప్రభుత్వ సంస్థ. రిజర్వు బ్యాంకు ఆఫ్ ఇండియా క్రింద పని చేస్తుంది. గత నెల నుంచి రెండు మాసాలనుంచి అన్నింటినీ ఏవిధంగా తొందరగా డిస్‌పోజ్ ఆఫ్ చేయగలుగుతాము, శాంక్షను చేయగలుగుతాము అని స్పీడ్ అప్ చేసాము, చాలా కాన్‌సెంట్రేట్ చేస్తున్నాము. నాకు కొంచెము. ఎ.పి.ఐ.డి.సి. ఛైర్మన్‌గా అనుభవం ఉంది. కనుక మా అనుభవాలు కూడా వారికి చెప్పి ఎట్లాగ తొందరగా చేయగలుగుతారు అనే ప్రోసెస్ చేసాము. దీనిలో ప్రత్యేకంగా ఏమీ చూపించలేదు. మైనింగు డైరెక్టరునుంచి కూడా లెటరు పొందిన తరువాతనే ఈ స్కీము కమిటీలో శాంక్షను చేయబడింది. శ్రీ టి.ఎస్. శాస్త్రి, డైరెక్టర్ ఆఫ్ మెన్సు అండ్ జియాలజీ లెటరు కూడా మాకు ఉంది. మైనింగు కార్పొరేషను క్లియరెన్సు ఉంది. ఈ యూనిట్ సిక్ యూనిట్ అవునా, కాదా అనే ఇన్ఫర్మేషను నా దగ్గర లేదు ఇన్ఫర్మేషను తెప్పించి తెలుసుకొని చెబుతాను. లేకపోతే మీరు ఇంకొక ప్రశ్న అడిగితే చెబుతాను. అందులో దాపరికం ఏమీ లేదు. సిక్ యూనిట్ను అన్నీ బి.ఐ.ఎఫ్.ఆర్. ముందు ఉంటాయి. మళ్ళీ ఇంకా సహాయం ఇచ్చి ఎలాగ పునరుద్ధరించగలుగుతాము, రివైటల్ చేయగలుగుతాము అనే స్కీము క్రింద ఉందో లేదో చూసి చెబుతాను. ఇప్పుడు నా దగ్గర ఉన్న ఇన్ఫర్మేషనుబట్టి నేను ఈ సభ సభ్యునిగా చెబుతున్నాను. ఇందులోనాకు ఉన్న అనుభవాన్ని బట్టి అవుట్ ఆఫ్ ది వే ఏదీ చేసినట్లు ఎక్కడా కూడా లేదు. అందరితోబాటు దీనిని బ్రీట్ చేసారు. నేను ఆ అల్లరిలో ఇన్ఫర్మేషను పాస్ ఆన్ చేయలేక పోయాను. ఈ ఫారిన్ ఎక్స్‌చేంజీకి సంబంధించి ఎన్ని కేసులు ఉన్నాయో అవన్నీ మార్చి 20 లోపల ఎక్స్‌చేంజీట్ చేయాలని రిజర్వు బ్యాంకు

ఐ.డి.బి.ఐ.సి అడిగింది. ఐ.డి.బి.ఐ. అన్ని రాష్ట్ర సంస్థలకు 20 లోపల చేయమని, తరువాత, ఫారిన్ ఎక్స్‌పెంజీ నిబంధనలు రాబోతున్నాయని అన్నారు. ఎ.పి.ఐ.డి.సి.కి, ఎ.పి.యస్.యఫ్ కి ఏమీ బేధమంటే యస్.యఫ్.సి.కి 12.20 రీఫైనాన్స్ ఐ.డి.బి. అంతా చేస్తుంది. ఏజెన్సీగా ఉంటారు. వేరీ డబ్బు మ. ఎక్కడా ఇరకదు. ఎ.పి.ఐ.డి.సి. వేళ్ళకు ఈ క్విట్ పార్టిసిపేషను ఉంటుంది. వారు - వేరు షేరుహోల్డరును, పార్టనర్లుగా ఉంటారు. అది ఇన్వెస్టిమెంటు - మనం డబ్బు ఎక్కువ యిస్తేనే గరవమెంటు నుంచి ఎక్కువ బడ్జెట్ యిస్తేనే వారు ఎక్కువ ఇన్వెస్టిమెంటు చేస్తామని చెప్పారు. నాగేశ్వరరావుగారు నా దృష్టికి తెచ్చిన కేసు - డబ్బు యిప్పుడు లేదు. మేము తక్కువగా పార్టిసిపేషను చేస్తామంటున్నారు. వాళ్ళు 5 పర్సంటు అడుగుతున్నారు. వేళ్ళు 3 పర్సంటు అంటున్నారు. ఒక కాలంలో 26 పర్సంటు వరకు ఇన్వెస్ట్ చేసేది. బడ్జెట్ ఉన్నప్పుడు. బడ్జెట్ పెంచడానికి ప్యాయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. ముఖ్యమంత్రిగారితో మాట్లాడినాను. ఎ.పి.ఐ.డి.సి ఎక్కువ డబ్బు యిస్తే - వేరే ఇనిస్టిట్యూషన్సు 3 ట్నెముస్ ఎక్కువ డబ్బు ఇస్తామంటున్నారు. ఇండస్ట్రియల్ గ్రోత్ జనరేట్ అవుతుంది. నా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే ఎవరైనా సరే ఇండస్ట్రి పెడితే ఎంకరేజ్ చేయండి. వారు, వేరు, ఎవరు అని సంబంధం ఉంది అనకండి. 1989 సంవత్సరములో లెన్సెస్ను పొందిన సంస్థ యి. ఫైనాన్షియల్ ఇనిస్టిట్యూషన్సు 1991 సంవత్సరములో కూడా క్లియరు చేయకుండా ఉంటే అంతకంటే ఫౌరం ఉండదు. యిందులో అవకతవకలు లేవు. ఏ మాత్రము ఈయనకు - పక్షపాతము చూపించి యింకొకరిని దూరము పెట్టలేదు. అట్లాగే నిష్పక్షపాతంగా నడిచినాడే నేను ఇండస్ట్రి మినిస్టరుగా ఉంటాను లేకపోతే పోతానని చెబుతున్నాను. నేను విద్యాధరరావు గారికి వారి సహచరులకు విజ్ఞప్తి చేసేది ఏమిటంటే ఇండస్ట్రియల్ ఫీల్డ్లో మనం వెనక ఉన్నాము. చాలా రోజుల నుంచి కొద్దిగా మందుకు పోయినాము. యిప్పుడు ఆగిపోయినాము. దయచేసి దీనిని పోలిటకల్వైజేషను చేయవద్దు. ఏదైనా ఉంటే మాకు వ్రాయండి. ఎవరైనా చర్య తీసుకుంటాము. అవుట్ ఆఫ్ ది వే పోయి మేము చేయము. దిక్కులేని వాడిని అడిగే వాడు లేడనే భావన రానీయమని చెబుతూ నేను యింతటితో దీనిని ముగించాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

Chairman:- The House now stands adjourned for tea-break.

(The House then adjourned at 12.21 p.m.)

సభ తిరిగి మధ్యాహ్నం 12-45 గం.లకు పరమావేశమైనది.

(ఉపసభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో వున్నారు)

సభా కార్యక్రమము

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా, ఇందాక్ మేము రెయిజ్ చేసిన ఇష్యూలో మాకు సమాధానం రాలేదు. మేము రెండే రెండు కృత్యం అడిగినాము. సమాధానము చెప్పమనండి. చక్కగా హుందా తనంగా హుస్సు ఎటువంటి గందరగోళము లేకండా జరపడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ఇప్పుడు ఏదైతే పాలిటిస్ యూనిట్ ఇచ్చారో మైనింగు లీజుకి ఎ.పి.ఎం.సి.లీజు తీసి వేసి వేళ్ళకు ఇచ్చిన మాట వాస్తవమేనా? అదే డైరెక్టర్లు మోనార్లు ఎలాయ్ కాన్సింగు లిమిటెడ్ లో సిక్ యూనిట్ లో ఉన్న డైరెక్టర్లు, వారే, అదే సంస్థకి చెందిన డైరెక్టర్లు మళ్ళీ యూనిట్ పెట్టిన మాట వాస్తవమేనా? ప్రభుత్వం యొక్క అస్తులను కొల్లగొట్టడానికి వారు తోడ్పడుతున్నారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- పానల్ ఆఫ్ డైరెక్టర్స్ అది కోల్లజు అయిందని చెప్పినారు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఉదయం మూడు విషయాలు అడిగినారు. లాస్టుకి నేను తెలుసుకుని చెబుతాను అన్నాను. మోనార్లు ఎలాయ్ కాన్సింగు యూనిట్ సిక్ యూనిట్. తరువాత అందులో ఉన్న డైరెక్టర్లు గానీ, ప్రమాటర్లు గానీ అందులో లేరు.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇన్నారు. మైనింగు డైరెక్టర్లుగారు ఉన్నారు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- మైనింగు క్లియరెన్సు ఉంది అధ్యక్షా, మైనింగు డైరెక్టర్లుగారు లెటర్ ఇచ్చినాక లెటర్ ఆఫ్ శాన్ క్షన్ కమ్యూనికేట్ చేసినాము. వారు అడిగిన వాటికన్నీటికి జవాబు చెప్పాము. వారు బేటిమీద వ్రాసి పంపిన పేజీకి కూడా సమాధానం చెప్పాను. మళ్ళా మళ్ళా అడగడం బాగాలేదు. వారు నా ఛారిటీని చాలెంజి చేయాలి అంటే దానికి జోరో అవరు కాదు. నేను చెప్పేది ఏమీ ఇంక మిగలలేదు.

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, లేదు అధ్యక్షా, . . .

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- మాధవరెడ్డిగారు మీరు ఏదైనా కార్పొరేషన్ కి ఛైర్మన్ అవండి, మీకు దాని పోస్టింగు తెలుస్తుంది. ఇందులో తప్పు ఏమీ లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు కోరిన సమాధానం మీకు సంతృప్తి అయిన సమాధానం ఎట్లా వస్తుంది?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఎ.పి.ఎం.సి.కి కేటాయించిన గ్రెనట్ (స్ట్రూటూర్ క్యాస్ మెన్) మైనూ కాన్సిల్ చేసి వారు ముఖ్యమంత్రిగారి కొడుకులు ఉన్నారు అనే ఉద్దేశంతో స్పెషల్ ఫేవర్ గా లీజ్ అవుట్ చేసిన మాట వాస్తవమేనా?

Sri P. Ramachandra Reddy:- It is baseless. This case has come up in 1989. Then the present Chief Minister was not the Chief Minister. His family members have started industries in different places. We should encourage them.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఎ.పి.ఎం.సి.కి చెందిన లాండు అవునా కాదా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అది కరెక్టు కాదు అని చెప్పారు.

Sri P. Ramachandra Reddy:- Mr. K. Vidyadhara Rao must thank me. I have given lot of information. If you want more information other than this, you put a separate question, I will answer.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- మీరు ఏది అయితే మైనీంగు లేకుండా ఇచ్చారో అది ఎ.పి.ఎం.సి.కి చెందిన లాండు కాదా? ఆ సంస్థకి దానిమీద అధికారాలు ఉన్నాయా లేదా?

Sri P. Ramachandra Reddy:- Mr. Vidyadhara Rao, please put a separate question.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:-వారిని మేము ఒకటే అడుగు తున్నాము.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇటువంటి దానికి జేరో అవర్ కాకుండా ఇంకో పద్ధతి దొరకలేదా? మనం ఇప్పటికే రెండు గంటలు ఖర్చు పెట్టాము. If you feel that it is so important, you have got some other means. Is it Zero Hour? It is extended hours together.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అయ్యా, తప్పుదారి పట్టిస్తే పివిలేజి మోషన్ ఇవ్వండి, జైలుకి పోతాను. ఇంతకంటే ఎక్కువ చెప్పేది ఏమీ లేదు. మే ఇష్టముంటే హవుసు నడపండి, లేకపోతే ఆపితే ఆపండి.

Mr. Deputy Speaker:- I understood that we have spent more than one hour. Let us do the business set for today. Let us not waste whole time of the Assembly.

12.50 శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఈ లాండు మీద ఎ.పి.ఎం.సి.కి అధికారం ఉందా లేదా?

Sri P. Ramachandra Reddy:- Off-hand, I cannot say anything. Sir, let him put a separate question. I will answer. Zero-Hour is exploited in a bad sense. మీరు లేరు, అధ్యక్షా, పేనల్ ఆఫ్ చెర్మన్ గారు దీనికి గుంట సేపు టైము ఇచ్చినారు.

Mr. Deputy Speaker:- It is not a precondition. If your notice is in order I will certainly allow.... Let us do some business please.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇన్ని ప్రశ్నలకు చాలాంటి వేసి సమాధానాలు ఇచ్చించారు అధ్యక్షా, దీనికి కూడ చెప్పించండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు నోటీసు ఇవ్వ వచ్చు కదా. ఇంకా మూడు రోజులు సమయం ఉంది కదా. ఈ లోపుగా రికార్డులు ఏమీ

టాంపర్ కాపు. ఆకాశము ఏమీ విరిగి పడదు. ఆ మాత్రం ఒప్పుకోవేకపోతే ఎట్లా? మన రూల్సు అన్ని ఏమీ అవుతాయి.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- నోటీసు ఇస్తాను మరి మీరు ఎలా చేస్తారా?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- అది ఏమీ ప్రికండిషన్ కాదు. మీ నోటీసు సరిగా ఉంటే ఎలా అవుతుంది లేకపోతే లేదు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- విద్యాధరరావుగారు ఛైరుతో ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ అడగడం బాగా లేదు. చక్కగా ప్రవర్తించి సభలో మన బిడినెస్ చేసు కుందాము.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- జీరో అవరు.....

శ్రీ ఎ. మాధవరెడ్డి:- అధ్యక్షా, అధ్యక్షా,

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరంతా ఎంత కేకలు పెట్టినా ఇంతకన్న గట్టిగా కేకలు వేసితా ఇంక ఎక్కువ ఇన్ ఫర్మేషన్ రాదు. రాదని మీకు తెలుసు. జీరో అవర్ ని అన్ డ్యూ ఎడ్వాన్స్ డిత్ ఇప్పటికే వాడుకుంటున్నాము. మీకు తెలుసు. ఎంత అరిచినా మీకు సమాధానం రాదు. ఈసభలో ఉన్న వారందరికి కూడ మీతోబాటు సమానమైన హక్కులు ఉన్నాయి. ఇతరుల హక్కులను దెబ్బ తీయవద్దు.

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- అధ్యక్షా, నేను చెబుతాను....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీకు నోటీసు ఇచ్చే సహనం లేదు. నోటీసు ఇచ్చే ఇంటరెస్టు లేదు.

(ఇంటరప్షన్స్)

Whatever he talks it does not go into the records. Whatever Mr. Naidu talks, it does not go into the Records. I have not permitted him.

(ఇంటరప్షన్స్)

Sri M. Janakiram (Udayagiri):- Sir, a Point of order. I am not trying to defend in this House the

Chief Minister's son. I want the Hon'ble Members to hear me for a minute. Being an Industrialist, I know that 100% Export units have got lot of benefit according to Government of India rules. It is being financed by 7½% - let me tell you. 100% Export units can be given exemption from Mining Corporation also. This is the first priority sector and another thing - they cannot try to tarnish the image of the Chief Minister or any Ministers. Do you mean to say that they should do pyrapees and get money?.... let us see to good precedences....

Mr. Deputy Speaker:- I have not permitted anybody.... Please resume your seats. Any cross-talk or exchange between Members will not go into records. Challenges and counter-challenges of the members will also not go into the records. Please resume your seats. If there is anything the Hon'ble Minister will reply and not by me. I have noted the point of you.

శ్రీ కె. యర్రన్నాయుడు (హరిశ్చంద్రాపురం):- అధ్యక్షా, మేడ్యారా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమిటంటే ఈ రోజు సభలో ఉన్న అందరి తాలూకు హక్కులు కాపాడవలసిన బాధ్యత మీ మీద ఉంది. గత శాసన సభలో జేరో అవరు లేకపోయినప్పటికీ ప్రతిపక్ష నాయకులందరినీ సంప్రదించి దానికి ఒప్పుకుని ప్రతి ఒక్క పార్టీకి మీరు, అవకాశం ఇస్తున్నారు. అయితే గత ఐదు రోజుల నుంచి ఈ శాసన సభ జరిగేప్పుడు పార్టీ సభ్యుడికి అవకాశం ఇచ్చి సమాధానం తరువాత చెబుతామని వర్యలు తీసుకుంటామని చెబుతున్నారు. ప్రతి పక్ష నాయకులు ఛైరుకి సలహాలు కూడ ఇచ్చారు. ప్రభుత్వం కూడ స్పష్టంగా సమాధానం ఇచ్చింది. అయితే ఒక సాంప్రదాయం ఉంటుంది. తెలుగుదేశం వారికి ఏవిధంగా అయితే అడగడానికి అవకాశం ఇస్తున్నారో మిగతా వారికి కూడ అట్లాగే అవకాశం ఇవ్వాలి. వారు అడిగిన వాటికి కూడ సమాధానం ఇప్పించాలి. లేకపోతే వారిని జేరో అవరు విడిచిపెట్టి వేరే ఫారములో అడగమనండి. మేము చెప్పవలసినవి కూడ

ఎన్నో సమస్యలు ఉన్నాయి. కేవలం ఒక్క పార్టీకే అటువంటి అవకాశం ఇచ్చి ప్రజా సమస్యలపైన అడిగితే మాకు అవకాశం దొరకడం లేదు. సమాధానాలు లేవు. మీరు హవుసుని సక్రమంగా పెట్టాలి. ఇది నా పాయింట్ ఆఫ్ ఆర్డరు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- సభను ఆర్డరులో పెట్టడం కోసమే నేను ఇతర మెంబర్సు కోపరేషన్ కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- అధ్యక్షా,

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విద్యాధరరావుగారు మీరు అనేక అపరుచ్య సిట్టిలు ఎపీలు చేసుకున్నారు. ఇంకా ఏమిటి?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇలాంటి సమాధానాలు మాకు వస్తున్నందుకు ప్రొటెస్టుగా నేను ఒకటి ఒక సమాధానం అడిగాను మీరు ఏ భూమి అయితే లీడ్ అవుట్ చేశారో దానిమీద ఎ.పి.ఎం.సి.కి రైటు ఉందా, లేదా అని, అది ఎ.పి.ఎం.సి. లాండు అవునా కాదా అని. కేవలం ముఖ్యమంత్రిగారి కొడుకు అయినంత మాత్రాన స్పెషల్ ఛేవర్ చూపి ఎ.పి.ఎం.సి. లాండు వేళ్లకు ట్రాన్స్ఫరు చేశారు. అనేక మంది పారిశ్రామిక వేత్తలు అప్లికేషన్సు పెట్టుకుంటే దానికి అనుమతించలేదు. ఉదాహరణకు ద్వారకా తిరుమలలో అనుమతి ఇవ్వలేదు. హవుసు కమిటీని వేయడానికి నిరాకరించారు. వేటన్నిటికి నిరసనగా మాపార్టీ వాకౌట్ చేస్తున్నాము.

(తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన గౌ. సభ్యులు వాకౌట్ చేశారు.)

(ఇంటరప్షన్)

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నా పర్మిషన్ లేకుండా ఎవరు మాట్లాడిన రికార్డులోకి పోదు.

ప్రకటనలు

Mr. Deputy Speaker:- The remaining matters under rule 304 posted today are postponed.

సభా సమక్షములో ఉంచిన పత్రములు

Mr. Deputy Speaker:- The papers which are to be laid on the Table are deemed to have been laid.

Mr. Deputy Speaker:-

- 1.00 మ. 1. Copies of G.O.Ms.No. 532, P.R & R.D (Mandal.I) department dated: 27.8.1990.
G.O.Ms.No. 597/P.R. & R.D.(Mandal.I) Dept.,
dt. 1.10.1990.
G.O.Ms.No. 624 P.R. & R.D., (Mandal.I) Dept.,
dt. 23.10.1990.
G.O.Ms.No. 91/P.R. & R.D. (Mandal.I) Dept.,
dt. 18.2.1991.
2. Copies of Annual Reports of the Andhra Pradesh State Trading Corporation Ltd., for 1987-88; 1988-89; and 1989-90.

సభాకార్యక్రమము

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- ఇప్పుడు 304 తీసుకోవడం లేదా?

మీస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- 304 ఏమీటీ. ఇప్పుడే ఒంటిగంట అయింది. సాయంత్రము మరల కూర్చుందాము.

Sri P. Ramachandra Reddy:- Sir, Mr. K. Vidyadhara Rao whenever he wants, whenever he raises, cannot go on speaking without the permission of the Chair. We oblige that. It has gone something wrong with him. Every time, on his own, he goes on speaking. He goes on shouting. How can the business be run Sir? How to hear others?

(Interruptions)

(Some Hon. Members were on their legs waving their hands and shouting.)

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- ఈ చేతులు తీపుడం మాకు వస్తుంది.

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (2) 1991, నేర 25 మార్చి, 1991 437
విచారణ సంహిత (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ)
బిల్లు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- 304ను వోస్టేపోస్ చేశాము. ఇప్పుడు సమయం లేదు. Now we will take up Government Bills please.

ప్రభుత్వ బిల్లులు:

(1) 1991, ఆంధ్రప్రదేశ్ వినోదముల పన్ను (సవరణ) బిల్లు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రి తరఫున "1991, ఆంధ్రప్రదేశ్ వినోదముల పన్ను (సవరణ) బిల్లు"ను ప్రవేశ పెట్టడానికి అనుమతి కొరకు ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- Motion moved.

The Question is:

"That the Andhra pradesh Entertainment Tax (Amendment) Bill, 1991 be introduced".

. . (Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

(2) 1991, నేర విచారణ సంహిత (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రి తరఫునుంచి "1991, నేర విచారణ సంహిత (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లును" ప్రవేశ పెట్టడానికి అనుమతి కొరకు ప్రతిపాదిస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:- Motion Moved.

The Question is:

"That the Code of Criminal Procedure (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1991" be introduced."

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

(Interruptions)

Sri P. Ramachandra Reddy:- Mr. Vidyasagar Rao, for your information, at the time of discussion, we will clarify.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, I gave a notice to you. If you don't take care even to take the notice. It is not within the competence of the Legislature. On that, I gave a notice to you. If you don't take pains to see the notice, what is my legitimate right Sir?

Sri P. Ramachandra Reddy:- Sir, I will clarify.

Mr. Deputy Speaker:- It is not competence, we can throw it away after hearing you and hearing all the Members also. If it is not within the competence, we need not pass it. We do not pass it.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- తమరు పర్మిషన్ ఇచ్చినట్లయితే విద్యాసాగర రావుగారు కూడా నాతో డిస్కస్ చేసినారు. ఇందులో కొన్ని అబ్జెక్షన్స్ వారు మేము కూర్చోసే డిస్కస్ చేసేప్పుడు ఏవన్నా సవరణ అవసరం వుంటే చేస్తాము. I only sought the leave to introduce and during discussion time we will rectify if there is anything.

Mr. Deputy Speaker:- Yes, if there is anything, your views will be certainly taken into account. Certainly we will consider all the aspects also. After all, it is not for the sake of advantage of any Party or any individual Member. It is a common Law.

ప్రభుత్వ బిల్లులు: (2) 1991, నేర 25 మార్చి, 1991 439
 విచారణ సంహిత (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ)
 బిల్లు.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- ఇప్పుడు మూవ్ చేస్తే డిస్కర్షన్ అప్పుడు సవరిస్తాము.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- అధ్యక్షా, తమరు నిస్పక్షపాతంగా వుండాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. నిస్పక్షపాతంగానే వుంటున్నాము.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- చెప్పవలసిన పరిస్థితికి దారితీస్తున్నాయి కాబట్టి చెబుతున్నాను. నేను మొదట మంత్రిగారి దగ్గరకే వెళ్ళాను. ఈ అబ్జెక్షన్స్ పొరపాటుగా వున్నవి, ఈ బిల్లు తీస్తే బాగుండును అని వారికి సలహా ఇచ్చాను. కావాలని అబ్జెక్షన్స్ చేయడం లేదు. చట్ట ప్రకారంగా నోటీసు ఇచ్చినాము. నా నోటీసును మీ దగ్గరకు రాకుండా, దానిని రిజిక్ట్ చేయకుండా వుండడం సరైన శుద్ధి కాదు గదా? So, legally I am entitled to give a notice. Before that I gave a notice. ఎవరి తప్పు చెప్పండి? నాది తప్పు, వారిది తప్పు, నెక్కటేరియట్ ది తప్పు, ఎవరిది తప్పు?

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- నోటీసు నా దగ్గరకు రాలేదు. దీని వలన ఏ సభ్యునికి కానీ నష్టం, కష్టం కలిగేది లేదు. You will have ample opportunity during discussion. This Bill is not intended for any benefit of any party or any individual Member.

శ్రీ సిహెచ్. విద్యాసాగరరావు:- నేను మొత్తం కుంటున్నా కూడా వినకుండా, చూడకుండా.... When I recorded my objection, you must give some Ruling.

Mr. Deputy Speaker:- It is not as though, the Bill is finally passed. It is only introduced.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- That is there Sir. I appreciate it. I express my thanks to you. Without seeing my notice, మీరు ఈ రకంగా అనడం భావ్యం కాదు. if you go on..

440 25 మార్చి, 1991 1991-92 సం.నకు బడ్జెటు (ఓట్ ఆన్ అక్టోబర్)పై చర్చ.

Mr. Deputy Speaker:- Your notice will be certainly taken at the time of consideration.

Sri Ch. Vidyasagar Rao:- Sir, thank you,. Atleast you have taken cognizance of the notice. I am very grateful to you.

• సభా కార్యక్రమము

శ్రీ జి. ముద్దుకృష్ణమనాయుడు:- 304 తేసుకోరా సార్.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- 304 పోస్ట్ పోస్ట్ చేశాము.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- ఇది నాలుగువసారి పోస్ట్ పోస్ట్ చేయడం.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇప్పుడు తేసుకుంటే అవుతుందా?

శ్రీ కె. విద్యాధరరావు:- రేపు ఎట్టి పరిస్థితిలోనో పోస్ట్ పోస్ట్ గాకుండా చూడాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఏమీ చేస్తాము మరి. ఎవరిది తప్పు? నా తప్పు? ఇంత సమయం జేరో అవరేకే తేసుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబునాయుడు:- "అసెంబ్లీ రౌండ్" సినిమా మీద ఈ రోజు రూలింగ్ ఇస్తామన్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఈ పూట సభ వాయిదా పడే ముందు ఇస్తాను. ఇప్పుడు బడ్జెట్ మీద చర్చ మొదలు పెడదాము.

1991-92 సం.నకు బడ్జెటు (ఓట్ ఆన్ అక్టోబర్)
పై చర్చ.

శ్రీ కె. రంగారావు (తిరువూరు):- బడ్జెట్ పైన నా అభిప్రాయాలు చెప్పబోయే ముందు తమరి అనుమతితో ఈ సభలో వున్న గౌరవ సభ్యుల అనుమతితో నేను రెండు విషయాలు చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ సభయొక్క విలువలను, గౌరవాన్ని, ప్రాముఖ్యతను, పవిత్రతను గుర్తెరిగిన ఒక చిన్న

ప్రజా ప్రతినిధిగా బడ్జెట్ పై ప్రసంగించేప్పుడు మిమ్ములను కానీ, ఇతరులను కానీ, వేధించి, విసిగించే అభిప్రాయాలు నాకు లేవు. కొన్ని సందర్భాలలో బడ్జెట్ పైన నాకు వున్న అభిప్రాయాలు నేను ప్రకటిస్తూ ఉదాహరణగా మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఎవరు ఏ విధంగా అపార్థం చేసుకోవద్దని మీరు ఇచ్చిన కాలాన్ని సద్వినియోగం చేసుకొని నా అభిప్రాయాలను ప్రకటిస్తూనానని మనవిచేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెట్ ను జాగ్రత్తగా పరిశీలన చేసినప్పుడు ఇది ఈ రాష్ట్రంలో వున్న అన్ని వర్గాల ప్రజల సమస్యలను పూర్తిగా అవగాహన చేసుకొని ఆ సమస్యలు పరిష్కారం చేయాలనే ఆశ, పట్టుదల, దీక్ష వున్న ఒక నాయకుడు, గౌరవనీయ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన వున్నతమైన, ఉత్తమమైన బడ్జెట్ అని సభలో నా అభిప్రాయాలను ప్రకటిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, జాగ్రత్తగా పరిశీలన చేసినట్లయితే, పెద్దలు నన్ను అపార్థం 11.10 చేసుకోవద్దు, సీతారామమ్మగారు కూడా నన్ను అపార్థం చేసుకోవద్దు మ.

కాపురం చేసే అమ్మ కాలి గోళ్లవద్దే తేలుతుంది అన్నట్లుగా ఈ తాత్కాలిక బడ్జెటును పరిశీలన చేసినప్పుడు, ఈ తాత్కాలిక బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టినటువంటి జేరును మనము ఆలోచించినట్లయితే, బడ్జెట్ ను తయారు చేసినటువంటి, ప్రసంగించినటువంటి గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న సమస్యలు, కలవరమైనటువంటి పరిస్థితులను, అస్థ వ్యస్థమైనటువంటి పరిస్థితులను - అవి ఎవరి వల్ల నయినా కానివ్వండి నేను వ్యక్తిగతంగా ఒక రాజకీయ పార్టీని కానీ, ఒక ప్రభుత్వాన్ని కానీ నేను చూపించదలచుకోలేదు. కానీ వాటిని పరిష్కారం చేయాలి ఈ రాష్ట్ర సర్వతోముఖాభివృద్ధికి కృషి చేయాలి. రాష్ట్రాన్ని ఉన్నతమైనటువంటి పరిస్థితులలో ముందుకు తీసుకుపోవాలనే ఆలోచన ఉన్నటువంటి నాయకుడు ఈ బడ్జెట్ తయారు చేశారని చెప్పి మరొకసారి మనవి చేస్తున్నాను. మరొకటి ఏమిటంటే ఈ బడ్జెట్ ను చదివినప్పుడు నాలాంటి ఒక సామాన్య కార్యకర్తకు గుర్తు వచ్చేది ఏమిటంటే ఈ దేశములో 20 సూత్రాల ఆర్థిక కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశపెట్టి బ్యాంకులను జాతీయం చేసి సమాజములో ఉన్నటువంటి రైతు, కూలి, కార్మికులకు కొన్ని సంవత్సరాలుగా వారు చేస్తున్నటువంటి కష్టానికి వారు పడుతున్నటువంటి శ్రమకు, ఎండనక, వాననక, చలనక ఈ దేశాన్ని మహాన్నతమైన స్థాయికి తీసుకుపోతూ ఉన్నప్పటికీ కూడా కూడు, గూడు, గుడ్డ లేకుండా కష్టపడుతున్నటువంటి అన్ని వర్గాల ప్రజలకు న్యాయం చేయాలనే ఆలోచనతో ఈ దేశములో ఉన్నతమైనటువంటి మార్పులు విప్లవాత్మకమైనటువంటి మార్పులుచేసి శాసనాలు, చట్టాలు చేసినటువంటి

ఇందిరాగాంధీ యొక్క ఆశలను, సిద్ధాంతాలను పూర్తిగా అర్థం చేసుకున్నటువంటి నాయకుడు ఈ బడ్జెట్ తయారుచేసినారు. ఈ చిన్న బడ్జెట్ ఈ రాష్ట్రం యొక్క భవిష్యత్తును తప్పకుండా తీర్చిదిద్దుతుందనే ఆలోచన కలుగతోందని చెప్పి నేను మీకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెట్లో ఉన్నటువంటి సబ్సిడీ అన్నిటి మీద నేను మాట్లాడవలచుకోలేదు. కొన్ని విషయాలు మాత్రమే, నాకు తెలిసినటువంటి, అనుభవం ఉన్నటువంటి, ఆచరణలో మనము చూస్తున్నటువంటి విషయాలనే నేను తమకు మనవి చేయదలచుకొన్నాను. ముఖ్యంగా ముఖ్యమంత్రిగారు తాను బాధ్యతలు తీసుకున్న తరువాత ఆయన తీసుకున్నటువంటి ప్రధానమైనటువంటి చర్య ఈ రాష్ట్రములోని రోడ్ల విషయం. అధ్యక్షా తమకు తెలుసు. దేశానికి స్వాతంత్ర్యము వచ్చిన తరువాత పంచాయితీ రాజ్ వ్యవస్థను మనము ఏర్పాటు చేసుకొన్న తరువాత మనము నిష్పక్షపాతముగా ఆలోచన చేసినట్లయితే, ప్రజాప్రతినిధులుగా గ్రామాలలో నివసించేటటువంటి వ్యక్తులుగా మనము ఆలోచించినట్లయితే 1947 పూర్వం ఉన్న పరిస్థితులను, ఈనాడు ఉన్న పరిస్థితులను బేరీజు వేసుకున్నట్లయితే ప్రతి గ్రామానికి ఒక రోడ్డు వేసుకున్నాము, ప్రతి గ్రామానికి కరెంట్ తెచ్చుకోడానికి ప్రయత్నం చేశాము, ప్రతి గ్రామములో పాఠశాలను పెట్టుకొన్నాము, ముఖ్యమైన గ్రామాలలో హాస్పిటల్స్ కూడా పెట్టుకున్నాము, ప్రతి గ్రామములోను పంచాయితీ ఆఫీసు కట్టుకున్నాము. అనేక రకాలైన అభివృద్ధిని మహాన్నత మైన స్థాయికి ఈ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేసుకొన్నాము. దురదృష్టవశాత్తు ఏదో కొన్ని కారణాల వల్ల రోడ్ల పరిస్థితి మనము పరిశీలన చేసుకున్నట్లయితే రోడ్లు ఇంకా ఇంకొక అయ్యుడు సంవత్సరాలు మనము నిర్లక్ష్యం చేసి ఉంటే ఈ రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి ప్రతి రోడ్డు కూడా మనము చిన్న తనములో స్వాతంత్ర్యము రాక పూర్వం ఉన్న డొంక రోడ్లలాగ తయారు అయ్యేటటువంటి దుస్థితి ఈ రాష్ట్రములో కలిగి ఉండేది రోడ్లకు. దీనిని గుర్తించి గౌరవనీయులైనటువంటి మన నాయకుడు ముఖ్యమంత్రిగారు వంద కోట్ల రూపాయలు ఇచ్చి, మున్సిపాలిటీలకు ప్రత్యేకమైనటువంటి నిధులు ఇచ్చి ఈ రాష్ట్రములోని రోడ్లను యద్ద పౌతిపదిక పైన, ఏ ప్రాంతానికి వెళ్ళినా కూడా ఎంతో స్పీడ్గా ఈ రోడ్లు బాగుచేయడానికి పని జరుగుతోంది, ముందుకు పోతోంది. ప్రత్యక్షముగా మనము చూస్తున్నామని చెప్పి నేను మనవి చేస్తున్నాను. బడ్జెట్లోని చాలా విషయాలు చూసినట్లయితే శుష్క పీయాలు శూన్య వాస్తావుగా కాకుండా ఆచరణలో

చెప్పింది చేయాలి అని చెబుతున్నట్లు, మనము అనుకుంటున్నట్లు, పనిచేసే ప్రభుత్వముగా ఉండాలనే ధోరణితోనే ఏ పద్దు చూసినా మేము ఇది చేస్తాము, దానికి ఇంత గ్రాంట్ ఇస్తున్నాము, ఈ కార్యక్రమానికి ఇంత ఇస్తున్నాము అని, మొదలు పెడుతున్నాము, ఇందుకే ఇంత గ్రాంట్ ఇచ్చామని చెప్పి మాటలు కాకుండా, వాగ్దానాలు కాకుండా ఆచరణలో ఈ రాష్ట్రాన్ని తీర్చిదిద్దాలనే ఉద్దేశంతోనే ఈ నాయకుడు పని చేస్తున్నాడు ఈ ప్రభుత్వం పని చేస్తోంది అనే విషయాన్ని నేను మనవి చేస్తున్నాను. నేను పెద్ద పెద్ద లెక్కలు చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఆచరణలో మీరు రైతు నాయకులు, ఇక్కడ ఉన్న వారందరూ రైతు నాయకులు, ముఖ్యంగా ఇక్కడ ఉన్నటువంటి నాయకులు తాము ఆలోచన చేసినట్లయితే ఎన్నో త్యాగాలు చేసినటువంటి, జాతీయ స్థాయి కలిగినటువంటి, ఉన్నత భావాలు కలిగినటువంటి పార్టీలకు చెందిన నాయకులు కూడా ఈ సభలో ఉన్నారు. అందుచేత వారిని నేను ఎడ్యుకేట్ చేయాలని కానీ, లేకపోతే వారికి ఏదో నేను చెప్పి వారికి జ్ఞానోదయం కలిగించాలనేటటుంటి వీన్న ఆలోచన చేసే ఉద్దేశముతో నేను చెప్పడం లేదు. కనుక, ఈ రోడ్డు విషయం చూసినప్పుడు చాలా ఉన్నతమైనటువంటి త్యాగాలు చేసి, ఉద్యమాలు నడిపిన పార్టీలు ఈ విషయంపైన రాజకీయ పార్టీల నాయకులు కూడా రోడ్లను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నప్పుడు వారు ఎందుకు స్పందించలేదో, ఎందుకు ఆలోచన చేయలేదో, దానికి సరయిన నిర్ణయం చేయలేదో అన్నప్పుడు నాకు కొంచెము కష్టం కలుగుతూ ఉంది. ఎందుకంటే నాకు ఒక సంపూర్ణమైన గౌరవం ఆ పార్టీల పైన ఉంది. ఆ పార్టీలు 10 ఓట్లు కోసం, 4 సీట్లు కోసం పెట్టినటువంటి పార్టీలు కాదు. ఈ దేశములో, ఈ ప్రపంచములోనే ఒక ఉన్నతమైనటువంటి చుక్కానిగా నిలబడి ఎంతో మంది ఈ దేశం లేక ప్రపంచ విచ్ఛిన్నతలకు ఎదురువొడ్డి ప్రాణాలు అర్పించడానికి పోరాటాలు సాగించేటటువంటి పార్టీ కూడా తాత్కాలికమైనటువంటి ఏర్పాట్ల ద్వారా, తాత్కాలికమైనటువంటి స్నేహాల ద్వారా రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి ప్రజలు కొంచెము నిర్లక్ష్యం చేయబడుతూ ఉన్నప్పుడు పరిస్థితులు తారుమారు అవుతున్నప్పుడు వారు ఎందుకు గట్టిగా మాట్లాడలేదనేటటువంటి బాధ, ఆవేదనతో నేను మాట్లాడు తున్నాను తప్ప ఎవరినీ విమర్శించాలని కాదు. వారు తప్పు చేశారని కాదు. వారి మీద ఉన్న గౌరవం తోనే నేను మాట్లాడుతున్నాను.

మీరు ఇరిగేషన్ విషయం చూసినట్లయితే వందల మైళ్ళ దూరాన ఉన్నటువంటి నాగార్జునసాగర్ వాటర్ మా కృష్ణ జిల్లాలో కూడా చివరకు

కొల్లెరుకు 1983 వరకు వచ్చేటటువంటి దశకు కాలవలు త్రవ్వించడం జరిగింది. మళ్ళా పెద్దలు ఎన్.టి. రామారావు నా యుక్తవయస్సులో ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేయబడింది. ఆయన చేసినటువంటి ప్రసంగాలు కానీ, ఆయన చేసినటువంటి ఆలోచన కానీ తప్పకుండా ఈ రాష్ట్రాన్ని ఇంకా ముందుకు తీసుకుపోతుందని అనుకున్నాము. కానీ ఆనాడు కాలవలు పూర్తి కావడానికి అవకాశం లేకుండా ఆనాడు కాలవలు తెచ్చిన ప్రభుత్వం పోయింది. ఆనాడు నాకు ఉన్న అనుభవం ప్రకారం మా ప్రాంతములో ఉన్నటువంటి పరిస్థితులను చూసినట్లయితే రు. 20 కోట్లు వెచ్చించినట్లయితే, సప్లయ ఛాన్సీ కానీ, డ్రాఫ్ట్ లేక చెక్ డామ్స్ కానీ, లేకపోతే డామ్స్ కానీ కట్టి ఉంటే అక్కడ మిగిలినటువంటి భూములు సస్యశ్యామలం అయ్యే అవకాశం ఏర్పడి ఉండేదని నేను అభిప్రాయ పడుతున్నాను. కానీ 1983 తరువాత మరీ ఏ కారణం చేతో కానీ డబ్బు వెచ్చించలేకపోయారు, దానితో అవి పూర్తి చేయలేకపోయారు. ఆ కార్యక్రమం ఈవేళ పూర్తిచేయాలంటే- కొంతమంది ఇంజనీర్స్ అయినటువంటి మిత్రులను, పెద్దలను అడిగితే దాదాపు రు. 150 కోట్లు ఖర్చుపెడితే కానీ ఆ కార్యక్రమం పూర్తి కాదు ఆ భూములు పంటలు పండడానికి అవకాశం ఉండదు, నీటిని అన్ని వర్గాల ప్రజలకు - చిన్న, పెద్ద, మధ్య వర్గాల రైతులకు కూడా అందించడానికి అవకాశం లేకండా ఉందన్న విషయాన్ని మనవి చేస్తున్నాను. కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చించి కాలవలు త్రవ్వస్తే కొద్ది ధనం వెచ్చించలేక పోయినందువల్ల ఈవేళ మధ్య తరగతి క్రింద ఉన్నటువంటి ప్రజల భూములు పండడానికి అవకాశం లేక ఒక ప్రక్క ఉన్నటువంటి భూములు సస్యశ్యామలంగా ఉంటే పేదవారి భూములు అన్ని పండడానికి అవకాశం లేనటువంటి దుస్థితిలో ఉండి రైతులు బాధపడు తున్నారు, ఆవేదన పడుతున్నారు. కనుక ఇలాంటి నిర్లక్ష్యం చేయకూడదని భవిష్యత్తులో ఈ ప్రభుత్వం దానిని గుర్తించాలని తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. ఆచరణలో న్యాయాన్ని కలుగజేయాలనే తలంపు ఉన్నటువంటి నాయకులు మేరు. వెంటనే దీనిని పరిశీలన చేయించండి, అధికారులకు ఆదేశాలు ఇవ్వండి, బడ్జెట్ ఏర్పాటు చేయండి వెంటనే. ఆ కాలవల వల్ల జరగవలసిన ప్రయోజనాన్ని ఆ ప్రజలకు అందించడానికి ఆలోచన చేయమని చెప్పి గౌరవనీయులైన సభా నాయకులను, వారి యొక్క మంత్రివర్గములో ఉన్నటువంటి గౌరవనీయులైన మంత్రులను నేను హృదయపూర్వకంగా కోరుకుంటున్నాను. ఇంకా నిర్లక్ష్యం చేయవద్దు. నిర్లక్ష్యం చేసినందువల్ల ఈనాడు దేశములో ఉన్న పరిస్థితులను మేకు

వేరుగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు, గౌరవసభ్యులకు చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. నిర్ణయం చేయకుండా బడ్జెట్ను ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. పెంచలయ్య (కోడూరు):- ఎవరూ నోట్ చేసుకోవడం లేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మినిస్టర్స్ ఇద్దరు మాట్లాడుకుంటున్నారు, సంతోషపెట్టేటగా విషయాలను ఫోలో అవుతున్నట్లు లేదు అంటున్నారు.

శ్రీ టి. పెంచలయ్య:- ఆయన కంఠశోష తప్ప....

Mr. Deputy Speaker:- I have drawn their attention.

శ్రీ కె. రంగారావు:- తరువాత పవర్ విషయం మనము ఆలోచన చేసినట్లయితే - పెద్దలు ముద్దుక్కుషమనాయుడుగారు చాలా లెక్కలు చెప్పారు. కానీ మా హయాములో 100 శాతం మేము పెంచాము అని చెప్పారు. మనకు అందరికీ తెలుసును. గ్రామీణ ప్రాంతములలో మనము నివసించినాము, వ్యవసాయ పరిస్థితులు మనకు పూర్తిగా తెలుసు. కానీ ఆచరణలో చూస్తే మరీ గతములో కరెంట్ వ్యవహారములో నిర్ణయం చేయబడిందని, కరెంట్ వ్యవహారములో లక్షలాది మంది రైతుల యొక్క మోటార్స్ తగలబడిపోయాయని, వారికి సరయినటువంటి నేరు లేదని వారి పొలాలు ఎండిపోయి కోట్లాది రూపాయల పంటలు నాశనం అయ్యాయని ఈ గౌరవ సభలోనే ప్రతిపక్ష నాయకులు కానీ లేక ప్రభుత్వ పక్షములో ఉన్న వారు కానీ ఆందోళన చెందినటువంటి విషయం నేను తమకు వేరుగా గుర్తు చేయవలసిన అవసరం లేదు. మరీ అది ఎట్లా జరిగింది, ఏమిటి అని లెక్కలు చెప్పి నేను విసిగించదలచుకోలేదు. పెద్దలు చెప్పారు. మీరు పరిశీలన చేయండి. కరెంట్ విషయములో కూడా ఈనాడు బడ్జెట్లో పొందుపరచిన విధముగా ప్రత్యేకమైన ప్రాధాన్యత యిచ్చి కరెంట్కు కూడా మరీ తొందరగా ఈ రాష్ట్రానికి మిగులు రాష్ట్రంగా ఒకప్పుడు ఉన్న పేరును, పరిస్థితులను పునరుద్ధరించాలని చెప్పి తమ ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారని, మంత్రివర్గ సభ్యులను హృదయపూర్వకంగా కోరుకుంటున్నాను.

తరువాత సాంఘిక సంక్షేమ కార్యక్రమాల గురించి ఆలోచన చేద్దాము. నేను పెద్ద పెద్ద విషయాలను గురించి ఎక్కువ విషయాలు మాట్లాడి మీ కాలాన్ని వృధా చేయను. పంపిణీ విధానం ఉంది. పంపిణీ విధానం మీకు

తెలుసు. 1982లో ప్రభుత్వం దిగిపోయే ముందు ఉన్నటువంటి విజయభాస్కర రెడ్డిగారు మిడ్ డే మేల్స్, రు. 1-90 పైసలకే కిలో బియ్యం అని - ఈ విషయాలను ఒకరు శాసనం చేసి దానిని తాత్కాలికంగా కొద్ది మేరకు అమలుజరపడం అనేది జరిగింది. ఆ ప్రభుత్వంవోయింది, పెద్దలు 11.20 రామారావుగారి నాయకత్వాన ప్రభుత్వం వచ్చింది. వారు కూడా రెండు మ. రూపాయలకు కిలో బియ్యాన్ని పేదవారికి ఇచ్చి వారిని ఆదుకోవాలనే కార్యక్రమం తీసుకొన్నారు. అయితే కుటుంబానికి 25 కిలోల చొప్పున బియ్యం ఇస్తామన్నారు. అయితే నెలకు 25 కిలోల బియ్యం తీసుకొన్న కుటుంబం ఎక్కడైనా ఉండేమో గుండెలమీదవేయి వేసుకొని ఇక్కడ ఉన్న గౌరవసభ్యులు ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. పంపిణీవిధానం చూస్తే డీలర్స్ కు రెండు రోజులు రెండుపూటలో, లేక మూడు రోజులు మూడు పూటలో ఇచ్చి బియ్యం అమ్మాలని చెప్పే పరిస్థితులు మనం అనుభవించాం. ఈ పంపిణీ విధానంవల్ల న్యాయం జరుగుతుందా? ఈ పథకాన్ని మంచి ఉద్దేశంతో ప్రవేశపెట్టారు, అయితే పంపిణీవిధానంలో తగిన అజమాయిషీ చేసేందుకు సరైన చర్యలు తీసుకోలేదు. దానివల్ల జరిగింది ఏమిటంటే నెలలో మూడు పూటలు మాత్రమే బియ్యం అమ్మారు. పేదవారు ఒకేసారి 50 రూపాయలు తెచ్చుకొని బియ్యం కొనుక్కోలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారని మనందరికీ తెలుసు. కొన్ని ప్రాంతాలలో ఎవరిదగ్గరైనా 50 రూపాయలు అప్పుతెచ్చుకొని బియ్యం కొనుక్కంటే అతని కుటుంబంలోని సభ్యులలో ఒకరు ఖచ్చితంగా ఒకరోజు అప్పు ఇచ్చినవారి హౌలంతో పనిచేసిన సంఘటనలు కూడా రాష్ట్రంలో జరిగాయని మనవిచేస్తున్నాను. అందువల్ల ఈ పంపిణీ విధానంలో మార్పుచేసి, అధికారులకు ఆదేశాలు ఇచ్చి డీలర్స్ కు బియ్యం వచ్చాక నెలలో కనీసం 15, 20 రోజులపాటు ప్రతిరోజూ బియ్యం అమ్మించే ఏర్పాట్లుచేయాలని తమద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. ఇది చాలా ముఖ్యమైన సమస్య కాబట్టి దీనిగురించి ఆలోచనచేయండి. దీనికి తోడుగా మిడ్-డే మేల్స్ కార్యక్రమాన్నిగురించి ఆలోచించండి. ఇదివరకు మనం ఈ కార్యక్రమాన్ని అమలు చేయడం జరిగింది. మిడ్-డే మేల్స్ కార్యక్రమం అనేది చాలా ఉత్తమమైన కార్యక్రమం. ఈ సందర్భంలో తమకు మనవిచేసేది ఏమిటంటే మన దేశంలో, మన రాష్ట్రంలో నిర్బంధ విద్యావిధానం ఉన్న నిర్బంధ విద్యార్థులకు పాఠశాలకు వచ్చేటట్లేసి చదివించే పరిస్థితులు మనకు లేవు. అందువల్ల అలాటి ప్రభుత్వం ఆలోచన చేసి మిడ్-డే మేల్స్ కార్యక్రమాన్ని పాఠశాలలో ప్రవేశపెడితే ప్రతిపేదవాడి

నిర్బంధింప కుండానే స్కూల్కు వస్తారు, చదువుకొంటారనే ఆలోచనతో ఆ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది. మిడ్-డే మేల్స్ కార్యక్రమం రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం కార్యక్రమంకంటే చాలా ఉపయోగకరమైనది. మనం రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకం క్రింద ఇస్తున్న బియాన్ని సగటున ఒక కుటుంబంవారు 15 కిలోలు తీసుకొని ఉంటారు, వారి కుటుంబానికి కావలసిన మిగతా 15, 20 కిలోల బియాన్ని బయటి మార్కెట్లో కొనుక్కొంటే అదనంగా వారికి ఖర్చవుతుంది. ఈ విధంగా బయటి మార్కెట్లో వారికి కావలసిన బియాన్ని అదనంగా డబ్బు ఖర్చుచేసి కొనుగోలుచేయడంవల్ల వారికి 25 రూపాయలు నష్టంవస్తోంది. ఈ పథకాన్ని తీసివేయాలని నేను అనడంలేదు కాని అలాచేసినట్లయితే స్వేచ్ఛామార్కెట్లో 3 రూపాయలకు మించి ఈ రాష్ట్రంలో అమ్మడానికి అవకాశంలేదు. పేదవర్గాల్లో వుట్టినవాడిగా ఈ పథకానికి నేను వ్యతిరేకినే కాదు. కాని మనంచేపట్టిన కార్యక్రమం సక్రమంగా జరుగుతోందా లేదా, దీనివల్ల న్యాయం కలుగుతోందా లేదా అనేది మనం అలోచించవలసిన అవసరం ఉంది. పాఠశాలల్లో మిడ్-డే మేల్స్ కార్యక్రమాన్ని ప్రవేశపెడితే ప్రతి పేద కుటుంబంనుంచి ఇద్దరు పిల్లలు పాఠశాలకు వస్తారు మిడ్-డే మేల్స్ వల్ల ప్రతివిద్యార్థికి సగటున రోజుకు రూపాయిన్నర అవుతుందనుకొంటే నెలకు 45 రూపాయలు అవుతుంది, కుటుంబంనుంచి ఇద్దరు విద్యార్థులు వస్తే ఆ కుటుంబానికి 90 రూపాయలు లాభంకలుగుతుంది. ఉదయం భోజనంలేక పోయినా, రాత్రికి భోజనం లేకపోయినా మధ్యాహ్నం భోజనం వారు తిని ఆ పేరుతో పాఠశాలకు వచ్చి విద్యాభ్యాసంచేసేందుకు అవకాశం ఉంటుంది. ఇది అంతటి ఉన్నతమైన కార్యక్రమం. ఉదయం భోజనం లేకపోయినా, రాత్రికి భోజనంలేకపోయినా మధ్యాహ్నమైనా ఆకలిమంటను తీర్చుకొందామని పేద కుటుంబాలకు చెందిన విద్యార్థులు పాఠశాలకు వచ్చి చదువుకొనే అవకాశం వుంటుంది తద్వారా విద్యావ్యాప్తి జరుగుతుంది. కాని ఆ కార్యక్రమం నిర్లక్ష్యం చేయబడింది. పేద కుటుంబాలకు ప్రయోజనం కలిగించే ఇలాంటి కార్యక్రమం గురించి అలోచించాలని నేను తమద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఆ కార్యక్రమానికి ప్రాధాన్యత ఇవ్వండి. కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చించే రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకంవల్ల జరిగిన ప్రయోజనం ఏమిటి? ఏమీ ప్రయోజనం జరగలేదు. కనుక మిడ్-డే మేల్స్ పథకాన్ని ప్రవేశపెడితే దానికన్నా ఉత్తమమైన ప్రయోజనం కలుగుతుంది, సమాజంలో అట్టడుగున ఉన్నవారి బిడ్డలు చదువుకొనేందుకు

అవకాశం కలుగుతుందిని తమ ద్వారా గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారికి మనవిచేస్తున్నాను. దానికి ప్రత్యేకమైన బడ్జెట్ను కేటాయించి ఆ పథకాన్ని పునరుద్ధరించండి అని కోరుతున్నాను. దీనిగురించి రాజకీయ అనుభవం కలిగిన పెద్దలు పట్టించుకోనందుకు నేను విచారపడుతున్నాను. కారణం ఏమిటంటే కులాలపేరుతో ఏలగకాలం రిజర్వేషన్స్ పెట్టి హరిజనులను హరిజనులుగా, పేదవారిని పేదవారిగా ఉంచడంకంటే, రెండు రూపాయలకు కిలో బియ్యం పథకంకంటే ఈ పథకం ప్రయోజనకరమైంది, దీనిగురించి ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. గౌరవనీయులైన ప్రతిపక్ష నాయకులు జాతీయ పార్టీలకు చెందినవారు, త్యాగాలు చేసిన వారు, సమాజంలోని అట్టడుగు పేద ప్రజానీకానికి న్యాయం జరగాలని ఆశించేవారు కనుక, వారి కోసం పోరాటాలు జరిపినవారు కనుక, నేను వారికి విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాను, నన్ను అపార్థించేసుకోవద్దు. ఏదీ ఉపయోగకరమైందో ఆలోచించండి, మీరు పోరాటాలు జరిపిన రీతిలో ఆలోచనచేయండి, అలాంటి సూచనలుచేసే సహాయాన్ని అందించండిని మనవిచేస్తున్నాను. సోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్ట్మెంట్ వారు చేసిన కార్యక్రమాలను పరిశీలనచేసి ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా చాలా ఉన్నతమైన భావాలతో ఆలోచించారు. వారికి నేను సాంఘిక సంక్షేమాన్ని గుర్తిచేరుగా చెప్పనవసరంలేదు, వారి కుటుంబం ఉన్నతమైన సేవచేసిన కుటుంబం. అట్టడుగున ఉన్నవారికోసం చేసిన సేవల ఫలితంగా, వారి కుటుంబంలోని సేవాతత్పరుడు బాలకృష్ణారెడ్డిగారికి భారతదేశం ప్రశంస పొందడం జరిగిందన్న విషయాన్ని ఈ సందర్భంలో మీకు గుర్తుచేస్తున్నాను. అలాంటి ఉన్నతమైన కుటుంబంలో పుట్టినవారు, స్కూలల్లో ఆఫ్ ది స్టూడెంట్ చదువుకొన్నవారు, జాగ్రత్తగా ఆలోచించి ఇంకా ముందుకుపోయి కొత్త కార్యక్రమాలను చేపట్టి తద్వారా ఈ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేసేందుకు కృషిచేయాలని మేధావీ గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారిని నేను ప్రార్థిస్తున్నాను. ఇళ్ల స్థలాల విషయానికివస్తే 1983 నాటికి ఈ రాష్ట్రంలో 19 లక్షల కుటుంబాలకు ఇళ్ల స్థలాలను ఇవ్వడం జరిగింది. ఆనాడు చెన్నారెడ్డిగారి నాయకత్వంలోగల ప్రభుత్వంలో ఇది జరిగింది, నేను కూడా ఆ ప్రభుత్వంలో ఒక సభ్యుడిగా ఉన్నాను. కాని దీనిగురించి ఆలోచనచేస్తే 19 లక్షల మందికి ఇళ్ల స్థలాలు ఇచ్చామేకాని నూటికి 20, 25 మంది మాత్రమే ఆ స్థలాలను ఆక్రమించుకోగలిగారు. ప్రభుత్వం కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చింది పేదవారికి కనీసం నీడన్నన ఏర్పాటుచేసేందుకు ఇళ్ల స్థలాలను ఇవ్వాలని ఆలోచన చేసింది. కాని జరిగిందేమిటంటే ఆ

భూములను వారు ఆక్రమించుకోలేకపోయారు. కూటికి గతినేవారు గజానికి 100 రూ.లు, 200 రూ.లు ఖర్చుపెట్టి స్థలాలు కొనుక్కోలేని పరిస్థితిలో, అర్జురత్ననవారిని గుర్తించి వారికి ఇళ్ల స్థలాలు ఇచ్చారు కాని ఇతర విషయాలను గుర్తించి ఆలోచించకపోయడంవల్ల వారు ఆ స్థలాలను ఆక్రమించు కోలేకపోయారు. అనాటి ప్రభుత్వం 1978-83 మధ్య కాలంలో ఇళ్ల స్థలాలు ఇవ్వడం జరిగింది, అయితే వాటిని లబ్ధిదారులు ఎందుకు ఆక్రమించుకోలేదని జిల్లా అధికారులతో సమావేశం ఏర్పాటుచేస్తే ఆ భూములలో వెంటనే ఇళ్లు కట్టుకొనేందుకుగాని, గుడిసెలు వేసుకొనేందుకు గాని అవకాశంలేదు, ఆ భూములను లెవలింగ్ చేయాలన్నప్పుడు, లెవలింగ్ చేయించుకొనడానికి వారికి స్థానికతలేదు కనుక లెవలింగ్ కొరకు లెవలింగ్ గ్రాంట్ పేరిట ప్రత్యేకమైన గ్రాంట్ను ఇచ్చి ఆ భూములను లెవలింగ్ చేయించడం జరిగింది. అంతేకాక రెండు స్కేమ్స్ అప్పుడు ఇంట్రాడ్యూస్ చేశాము. ఒకటి పర్మినెంట్ హౌసింగ్ స్కేమ్, రెండవది తాత్కాలిక హౌసింగ్ స్కేమ్ - దానిని హబ్లింగ్ ప్రోగ్రాం అన్నారు. గుడిసెలు వేసుకొనేందుకు వెయ్యి రూపాయల చొప్పున ఉచితంగా ఇవ్వాలని లేక పర్మినెంట్ హౌజింగ్ కట్టుకొనేందుకు 4, 5 వేల రూపాయల చొప్పున అప్పుగా ఇచ్చే కార్యక్రమం చేపట్టడం జరిగింది. భూములను లెవలింగ్ చేసే కార్యక్రమాన్ని యుద్ధప్రాశి పదికమ్మే చేసి ఇళ్లు కట్టించే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాలని ప్రభుత్వం చెప్పనప్పుడు అనాడు జిల్లాల కలెక్టరు ఒకరిపై ఒకరు పోటీపడి ఈ కార్యక్రమాలను చేపట్టడం జరిగింది. అయితే గ్రామాలలోని పేదవారు మేము అప్పులు తీర్చలేం కాబట్టి వెయ్యి రూపాయలు ఇవ్వండి అని అంటే అనాడు రాష్ట్రంలో హబ్లింగ్ ప్రోగ్రాం పెద్దఎత్తున చేయడం జరిగింది. అటువంటి స్కేమ్స్ కూడా సైమల్టేనియస్గా అమలుజరపాలి. ఆవాళ రామారావుగారి నాయకత్వంలో ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసినా చాలా మంచి స్కేమ్స్ అమలుజరిగే తీరు చూస్తూ, కొన్నిప్రాంతాలలో - రెండు ఉదాహరణలు మాత్రమే చెప్పుతాను. నా మ. నీయోజకవర్గములో చిన్నపేట అనే గ్రామంలో 200 ఇళ్లు కట్టారు. వాటిలో ఈ నాటివరకూ ప్రవేశించలేదు. అవి శిథిలవస్తూ ఉన్నాయి. అందువల్ల లక్షలాది రూపాయలు వృధా అయ్యాయి అనే సంగతి మనవి చేస్తున్నాను. మేకు తెలుసు - బందరు పట్టణంలో క్లీ.శే. రంగారావు మునిసిపల్ ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ మినిష్టరుపేరు మీద కాలనే కట్టారు, అందులో

ఇళ్లు నిర్మాణం చేశారు, వర్షం పడితే ఆ గృహాలలో ఉండడానికి అవకాశం లేదు. లక్కలాది రూపాయలతో చక్కని ఇళ్లు కట్టారు. దూరదృష్టి లేక పోవడం వల్ల, అధికారులకు సరైన ఆలోచన లేకపోవడం వల్ల, అజమాయిషి లేకపోవడం వల్ల అందులో ప్రజలు నివాసం చేయడానికి ఏమాత్రం అవకాశం లేకుండా పోయింది. అంతే కాదు, ఒక హాసింగు బోర్డు కాలనీ కట్టారు - బందరులో అదే పరిస్థితి ఉన్నది. నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే, ముఖ్య మంత్రిగారు ఇలాంటి పరిస్థితులు జరగకుండా, ఇలాంటి పరిస్థితులు రాకుండా ఇచ్చిన ఫలితాన్ని సద్వినియోగమై, ఖర్చు చేసినటువంటి ధనం ఉపయోగమై ఆ ప్రజలకు మేలు జరిగే పరిస్థితులు కల్పించాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్య మంత్రిగారిని కూడా కోరుతున్నాను - హాస్టల్ వ్యవహారం చూస్తే ఇంకా చాలా రథస జరిగింది. అంతేకాదు, ఇక్కడ ఉన్నటువంటి గౌరవసభ్యులు అపార్థం చేసుకున్నా సరే నేను ఇండాక జీవో చూశాను. చాలా మంది కంటిన్యూ చేశారు, రివైజ్ చేశారు - ఆ మంత్రిగారు ఒక జీవో ఇచ్చారు. హాస్టల్స్ మీద అజమాయిషి చేసేకమిటి, ఆ కమిటీవల్ల హాస్టల్స్ మనుగడకే చాలా ప్రమాదం వస్తుంది. ఆ హాస్టల్స్ సక్రమంగా నడవడానికి అవకాశం లేదు. నేను హాస్టల్ విద్యార్థిగా, అనుభవం ఉన్న వ్యక్తిగా మనవి చేస్తున్నాను కనుక, అక్కడ ఒక హాస్టల్ లో చదువుకునే పిల్లల తల్లిదండ్రులు, ముఖ్యంగా కనుక, అక్కడ ఒక హాస్టల్ లో చదువుకునే పిల్లల తల్లిదండ్రులు, ఆర్.డి.వో., ఎం.ఆర్.వో., ఎం.డి.వో., డాక్టర్లు, ఇంకా ఎం.ఎల్.ఎ. ఎం.పి. రాజ్యసభ సభ్యులు వేరందరూ ఆ కమిటీలో వేస్తే ఆ హాస్టల్ సక్రమంగా నడవడానికి అవకాశం ఉంటుందా? ఆ బాధ్యతలు సక్రమంగా హాస్టల్ వార్డెన్ నిర్వహించడానికి అవకాశం ఉంటుందా అన్నది ఆలోచన చేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అలాంటి కార్యక్రమంలో కట్టు దిట్టమైన వర్కలు ఏర్పాటుచేయండి, అజమాయిషి చేయండి. ప్రయోజనాలు పిల్లలకు అందేటట్లు చూడండి? విజిలెన్సు పెట్టండి, అధికారులపై, కమిటీ వేయండి, ఉన్నతమైన కమిటీడ్ అధికారులను నోషల్ వెల్ ఫేర్ డిపార్టుమెంటు As far as may knowledges goes most of them studied by staying in the Social Welfare Hostels. Most of the Officers now working studied by staying in Social Welfare Hostels. Most of the people stayed in the Social Welfare Hostels have got some commitment. They got the education through the Social Welfare Hostels. వారితో కమిటీ వేయండి? సరైన అజమాయిషి చేయండి తప్ప, యీ విధమైన కమిటీ వేసి హాస్టల్ పరిస్థితులు

అస్థవ్యస్థం చేసి హాస్టల్స్ను ఒక ఎక్స్పిరిమెంటల్ యూనిట్గా మేరు తయారు చేయవద్దని తమద్వారా నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. గతంలో జరిగిన పరిస్థతులు మళ్ళీ పునరావృత్తం కాకూడదు. మంచిగా ఆలోచన చేయండి - అదే విధంగా ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్ ఉన్నది. దీని విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారికి మే ద్వారా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. కానీ, వారు ఇచ్చిన రూ. 4 కోట్లు అక్కా 20 వేల మంది వరకు కొత్తగా ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్ ఇస్తామంటున్నారు. అంటే, దిక్కు లేనివారికి, వసతి లేనివారికి ఒకప్పుడు యీ స్కేమ్ 5 కోట్లతో ప్రారంభించబడింది. ఆ 5 కోట్లు మించి ఒక్క రూపాయికూడా బడిట్లు పెంచలేదు. అంతేకాకుండా, అనేక రకాల పెన్షన్ ఇస్తామని ప్రకటించారు. వితంతువులకు బాలింతలకు, సదుపాయాలు కల్పిస్తామన్నారు. ముసలివారికి, ఎగ్రికల్చరు లేబర్ పెన్షన్ అన్నారు. అనేక రకాలుగా యీ పెన్షన్ పేదవారికి ఇవ్వాలంటే, 5 కోట్లు కాదు, మేరు ఇచ్చిన 4 కోట్లు కాదు, సమాజంలో తమసర్వస్వాన్ని ధారపోసినవారికి ఇవాళ చేయాలంటున్నారు కనుక 20 కోట్లు రూపాయలు కనేసం మంజూరు చేయండి. అన్ని వర్గాల వారికి పెన్షన్ ఇవ్వండి? పని చేసే ప్రభుత్వంగా, ఆచరణలో ఇంకా ఉన్నతమైన స్థితికి వెళ్లెందుకు ఆలోచించడని చెప్పి మేద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. వికలాంగుల పెన్షన్ ఉంది - బ్లెండు వేపుట్, చెవిటివారు, కుంటివారు ఉన్నారు వారిని గురించి ఆలోచన చేయండి? వారికి కూడా ప్రత్యేకమైన కార్యక్రమాన్ని తీసుకుని, పెన్షన్ ఏర్పాటు చేయడమే కాకుండా వారికి కూడా తగిన బడ్జెటును ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. అభాగ్యులైన ప్రజలను కూడా అదుకోవడానికి వారిలో నిరాశానిస్పృహలను తొలగించి, సమాజంలో అనేకులు ఉన్నారు, పేదలు ఉన్నారు, అనేకటలుంటే ఒక ఆలోచన కలిగించడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. అధ్యక్షా, పెద్దలు ముఖ్యమంత్రిగారు, అంబేద్కర్ సెంటెనరీ సమయంలో వారు కొన్ని రాయితీలు ప్రకటించారు. నాకు తెలుసు, అంబేద్కర్పైన వారికి ప్రేమాభిమానాలు, వారికి ఉన్న విలువ ఎవరూ చెప్పక్కరలేదు. ఏవో కొన్ని కార్యక్రమాలు పెట్టారు, సెంటెనరీ సెలబ్రేషన్ టైమ్లో, ముఖ్యమంత్రి వారికి టైబ్లరి కట్టిస్తామని, ఇంకా కొన్ని కార్యక్రమాలు అవి చేస్తామని చెప్పి వారు చెప్పడం జరిగింది. అట్టడుగున ఉన్న పేదప్రజలకు, ఆయన జీవితాంతం పోరాటం సాగించిన ఒక ఆశాజ్యోతిగా, రాజ్యాంగాన్ని రచించిన ప్రపంచ నాయకుడిగా, భారత రత్న కాదు, ప్రపంచ

గత్తుగా నిలిచినటువంటి వ్యక్తి. ఆయన సాగించిన పోరాటానికి కేవలం లైబ్రరేలు, విగ్రహాలు నిర్మించడం కాదు. విగ్రహాలు ప్రతి ఉరిలో వేసుకుంటున్నారు ప్రజలు. దానికి ప్రాముఖ్యతకాదు; ఆ ప్రజలకు మందిరాలు కాదు. విగ్రహాలు కాదు, వాటికోసం కోట్లాది రూపాయలు వెచ్చించనక్కరలేదు. దేశంలో ప్రజలపై అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయి, వాటికి ఫుల్స్టాప్ పెట్టాలి. గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారిని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను - సెంటినరీ సెలెబ్రేషన్స్ టైమ్ లో ఒక టైమ్ బౌండు హౌగ్గామ్ పెట్టి, 10 లక్షల ఎకరాలు బంజరు భూమిని - ప్రభుత్వ భూమిని పేదలకు పంచండి. ప్రతేకమైన కమిటీని వేయండి? ప్రతి జిల్లాకు ఒక కమిటీని వేయండి? ఆ జిల్లాలో ఉన్నటువంటి కమిటీలు అక్కడ ఉన్న భూములను లెక్కలు తేల్చి రికార్డు చూసి ఆ భూములను ఆ పేద వారికి ఏ విధమైన సమస్య లేకుండా, పంచేటట్లయితే ఆయన ఆత్మకు శాంతి కలుగుతుంది. ఆయనకు విలువ ఇచ్చినట్లు అవుతుంది. ఆ కార్యక్రమాన్ని గురించి తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి జనార్థనరెడ్డిగారు మాత్రమే చేయగలరు. మీకు ఆశ, ఆలోచన, పట్టుదల, ధీక్ష ఉన్నాయి. చేయవలసిందిగా తమకు సలహాయిస్తున్నాను. మందిరాలు, విగ్రహాలువద్దు. అవి దేశంలోపెరుగుతే వాటికోసం గొడవ చేసుకోవద్దు. అందువల్ల ప్రయోజనం లేదు. ఊరి ఉరుకీ మందిరాలు, విగ్రహాలు ఉన్నాయి. పేదవారు ఉపయోగించుకోవడానికి అవకాశం కల్పించుకోలేని పరిస్థితి ఉన్న దేశంలో, ఆలోచించలేని పరిస్థితులు ఉన్న దేశంలో వారి కోసం మందిరాలు, కొన్ని కార్యక్రమాలు పెట్టి రాష్ట్రాన్ని, దేశాన్ని చిన్నాభిన్నం చేయాలనే ఆలోచనకు స్పష్టతేప్పో కార్యక్రమం మీరు తీసుకోండి. ఆలోచించండి, ఈ రాష్ట్రాన్ని సర్వతోముఖాభివృద్ధితో ముందుకు తీసుకుపోవడానికి ప్రయత్నం చేయండి మనవి చేస్తున్నాను.

(బెల్)

అధ్యక్షా, రిక్నా వర్కర్స్ ఉన్నారు రిక్నా, ఆటోవర్కర్స్ విషయం మేము చూస్తాము అని చెప్పారు. వారికోసం బడ్జెటు పెంచండి. పేద ప్రజల కార్యక్రమాలను తీసుకోండి, రైతుకూలీలు, కర్మికుల సమస్యల పరిష్కారానికి ముందుకు వెళ్లండి. రాష్ట్రంలో మే నాయకత్వం సువర్ణకర్ణాలతో లిఖించే విధంగా, సువర్ణయుగంగా ప్రజలు చెప్పుకునే విధంగా చేయండి. ఈ కొద్ది కాలంలోనే నాయకుడి మీద మంచి అభిప్రాయం ఏర్పడింది. ఆ అభిప్రాయాన్ని సుస్థిరం చేయండి. అందరి సహాయ సహకారాలను తీసుకోండి. రాష్ట్రాభివృద్ధిని ముందుకు తీసుకువెళ్లడానికి

ప్రయత్నించండి. కాలం వృధా చేయకుండా, మనం ప్రజలకు పనికి వచ్చే వట్టాలను చేయవలసి వుంటుంది. ప్రజలు మనలను ఎన్నుకొని వారికి ఉపయోగపడే శాసనాలు, వట్టాలు చేస్తామని మనలను గురించి ఆలోచిస్తున్నారు ప్రజలు. పూజులు, త్యాగమూర్తులు అయినటువంటి శ్రీ సుందరయ్య గారు, గొతు అప్పన్న గారు, ఉన్నత భావాలు కలిగినటువంటి పూల సుబ్బయ్య గారు, జైపాల్ రెడ్డిగారు, వెంకయ్యనాయుడు, తరిమెల నాగిరెడ్డిగారు ఇటువంటి ఎందరో మహనీయులు ఈ సభలో వున్నారు. శ్రీ సిపాచ్. రాజేశ్వరరావు వంటి పార్లమెంటరీయన్స్, ఏ పార్టీ వారైనా కావచ్చు, ఈ సభలో వున్నారు. శ్రీ సిపాచ్. విఠల్ రెడ్డి, శ్రీ ఓంకార్ వంటి వారితో ఈ సభలో వుండే గౌరవం అందరితోబాటు నాకు కలిగింది. 5 సంవత్సరాల కాలంలో ఎన్నో విమర్శలు జరిగాయి. ఎన్నో ఆలోచనలు చేశారు. మీరు నన్ను ఆపార్థం చేసుకోవద్దు. ఏ ప్రజలైతే ఎన్నుకొని మనలను ఈ సభకు పంపారో, వారిని గురించి మనం సరిగా ఆలోచన చేయడం లేదు. ఇది విమర్శ చేయడం కాదు. నాకు వున్న అభిప్రాయం చెబుతున్నాను. మీరు కూడా విమర్శించండి. కానీ కాగితాలు విసరడం, మైకులు విరచడం, అసభ్యంగా మాట్లాడడం మంచిది కాదు. అది ఈ సభకు గౌరవం కాదు. మర్యాద కాదు. ఈ విషయం తమ ద్వారా అన్ని పార్టీల వారికి హృదయపూర్వకంగా మనవిచేస్తూ, ఈ అవకాశం యిచ్చిన తమరికి, పెద్దలకు నా హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలను సమర్పిస్తూ శలవు తీసుకుంటున్నాను.

నియమభంగ ఆక్షేపణ "అసెంబ్లీ రౌండ్ సినిమా గురించి"

మిషన్ డెవలప్మెంట్ స్పెషల్:- హోం మినిష్టర్ గారూ, అసెంబ్లీ రౌండ్ సినిమాకు సంబంధించి శుక్రవారం నాడు అసెంబ్లీలో ప్రస్తావన జరిగింది. దాని మీద ప్రభుత్వం ఏమైనా నిర్ణయం తీసుకుందా? చర్య తీసుకున్నారా? ఏమి చేయబోతున్నారు?

శ్రీ యస్. సంతోష్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, ఆ రోజు చర్చల సందర్భంగా మనం ఒక విషయం అనుకోవడం జరిగింది. ఒకవేళ అందులో ఏమైనా అంశాలు శాసనసభా గౌరవానికి భంగకరంగా గానీ, శాసనసభ్యులను అవమానపరిచే విధంగా వుంటే పరిశీలించి నిర్ణయం తీసుకొని, హౌస్ కమిటీకి

నిర్ణయం తీసుకోండి అని అన్నాము. అందరి అభిప్రాయం ఏమిటంటే "అసెంబ్లీ రౌండ్" అనేది మనలను కించపరచే విధంగా వున్నట్లయితే ఆ విషయంలో తమరు రూలింగ్ ఇవ్వండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- గవర్నమెంట్ తరపున నిర్ణయం తీసుకోలేదా, నా అభిప్రాయం చెబుతాను. తరువాత ఏదయినా వుంటే మీరు చెప్పండి. గత శుక్రవారం నాడు "అసెంబ్లీ రౌండ్" అనే సినిమాను గురించి సభలో వివిధ పార్టీల సభ్యుల తమతమ అభిప్రాయాలను వెలిబుచ్చిన మీదట ఆ అంశమును నేను పరిశీలిస్తానని, ఈ రోజు నా నిర్ణయం తెలియజేస్తాను అని చెప్పాను. ఈ సినిమా ఘటింగ్ మన శాసనసభలో జరుపుకొనడానికి ఎలాంటి పరిశీలన ఇవ్వలేదు. ఈ సినిమాలో ఏ భాగమూ శాసనసభా ప్రాంగణంలో తీయబడలేదు. గత 30 సంవత్సరాల నుండి అప్పుడప్పుడు అరుదుగా శాసనసభ ఆవరణలో సినిమా ఘటింగ్ జరుపుకొనడానికి తగు ప్రరతులతో కూడిన ఫర్మిషన్స్ ఇవ్వబడినట్లు, ఘటింగ్స్ జరిగినట్లు దాఖలాలు వున్నాయి. కానీ వాటి గురించి సభ ముందు ఎట్టి వివాదం లేదు. ఇప్పుడు ఆ విషయం మనకు అప్రస్తుతం. 'అసెంబ్లీ రౌండ్' అన్న టైటిల్ వున్న ఈ సినిమా నేను చూశాను. 'అసెంబ్లీ' అంటే మన రాష్ట్రంలో సర్వసాధారణంగా 'శాసనసభ' అని మాత్రమే ప్రజలు అర్థం చేసుకుంటారు. అంతే కాక ఈ సినిమా యొక్క కథలో కూడా ఈ పదం స్పష్టంగా శాసనసభకే అన్వయించబడినది. ఈ పిక్చర్ యొక్క కథను, సంఘటనలను పరిశీలించినట్లయితే ఇది ప్రభోదాత్మకంగా వున్న పిక్చర్. సమాజంలోను, రాజకీయాల్లోను చివరకు దుర్మార్గం నశిస్తుంది, న్యాయం జయిస్తుంది, మంచి వర్ధిల్లుతుంది అనేది ఈ సినిమా థేమ్ గా కనబడుతుంది. ఈ మంచి లక్ష్యాలను సాధించడానికి మంచి సాధనాలను మాత్రమే అనగా అపాంసాయితమైన సాధనాలను మాత్రమే అనుసరించాలని మహాత్మాగాంధీ నిర్దేశించినా, అపాంసా సూత్రాలను ఈనాడు అనేక సినిమాలలో అన్వయించడం లేదు. ఈ సినిమాలో కూడా ఆ యొక్క అపాంసా సూత్రాలను పరిఘటించలేదు. అందుకు మనం ఈ ఒక్క పిక్చర్ ను తప్పు పట్టలేము. "అసెంబ్లీ రౌండ్" అనే ఈ టైటిల్ వదాన్ని ఈ సినిమాలో ఎ.ఎల్.ఎ. ఎన్నికల ఘట్టంలో దుఘ్మడైన ఒక అభ్యర్థి గెలుపుకై ప్రయత్నం చేసి ఒక ప్రొఫెషనల్ రౌండ్ దుర్మార్గ వర్ణనను ఎదుర్కొంటున్న ఎదుటి అభ్యర్థి గురించి ప్రజలముందు వాడతాడు. ఎదురు అభ్యర్థి రౌండ్ అనియు అతను గెలిస్తే అసెంబ్లీ రౌండ్ అవుతాడు అనియు

అంటాడు. దయ్యాలు వేదాలు వల్లిస్తాయి అన్నట్లుగా పార్లెలో రౌడీ వాడే ఈ పదాన్ని మంచి అభ్యర్థి గురించి అంటాడు. ఆ సందర్భంలో అది ప్రజలను మోసగించడానికి చేస్తున్న అసత్య ప్రచారంలో భాగం. ఇక ఈ సినిమా ప్రొడ్యూసర్ ప్రజల ఆశను, దృష్టిని బాగా ఆకర్షించడానికి ఈ పదాన్ని టైటిల్ గా పెట్టుకున్నట్లు కనబడుతున్నది. ఈ టైటిల్ గానే, ఈ సినిమాలో కథ గాని ఏ ఒక్క శాసనసభ్యుని గాని ఏ ఒక్క రాజకీయ పార్టీని గాని ఉద్దేశించి చేయబడినవి కాదు అని కనబడుతుంది. కథలోని సన్నివేశాలను బట్టి శాసనసభ్యులను గాని, సభను గాని కించపరచే ఏమీ లేవని నా అభిప్రాయం. టైటిల్ మాత్రం శాసనసభ్యులను గురించి ప్రజలు అపార్థం చేసుకోవడానికి అప్రతిష్టపాలు చేయడానికి ఆస్కారం అవుతుందనేది నా అభిప్రాయం. ఈ విషయం గురించి మనం ఈ సభలో మరింత ఎక్కువగా చర్చ జరిపినట్లయితే ప్రజలు మనలను అనవసరంగా అపార్థం చేసుకోవడానికి అవకాశం వుంది. అందుచేత చర్చలు విరమించి ఈ పిక్చర్ యొక్క టైటిల్ ను తగురీతిగా సవరించేందుకు ప్రొడ్యూసర్ తో సంప్రదించి గాని, ప్రభుత్వ పరిమితిలో వున్న ఇతర అవకాశాలను ఉపయోగించి గాని వెంటనే చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. This is my ruling.

శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డి:- అధ్యక్షా, మొన్న చర్చల సందర్భంలో, నేను స్పీకర్ గా వున్నప్పుడు ఏదో పర్మిషన్ యిచ్చానన్నారట. "అసెంబ్లీ రౌడీ" అన్న సినిమాకు నేను అనుమతి యివ్వలేదు. "వేపుల్స్ ఎన్ కౌంటర్" అన్న సినిమాకు మొత్తం మేన్యుస్క్రిప్ట్ చదివి, ఆ ఒక్క దానికి మాత్రం అనుమతి యిచ్చాను. చర్చ సందర్భంలో నా పేరు అన్నారు కనుక అటువంటి పర్మిషన్ యివ్వలేదని చెబుతున్నాను.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు దీనికి పర్మిషన్ యివ్వలేదు.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- అధ్యక్షా, మీ రూలింగ్ బాగానే వుంది. ఇక్కడ అసెంబ్లీలో చర్చించాము. గౌరవనీయులైన స్పీకర్ గారు రూలింగ్ యిచ్చారు. అసెంబ్లీ సభ్యులను కించపరచేవిధంగా లేదని మీరు ఒప్పుకుంటాన్నారు. ఆ పిక్చర్ లో అసెంబ్లీని చూపించే విధానంలో ఎటువంటి క్రిటిసిజం లేదు. కానీ ఒక మంచి థీమ్ ను తీసుకొని, అసెంబ్లీ సభ్యులకును గౌరవం వచ్చే విధంగా ఈ పిక్చర్ ను తీశారనేది నా అభిప్రాయం. డెలొగ్స్

కూడా అందుకు అనుగుణంగానే వున్నాయి. ఇది అవకాశంగా తీసుకొని గుంటూరు జిల్లాలో యన్.యన్.యు.ఐ. అనే స్కూలెంట్స్ ఆర్గనైజేషన్ లోని వెంకట్రావు అనే సంయుక్త కార్యదర్శి కట్ అవుట్స్ తగులబెట్టి థియేటర్ పెన్ ఎటాక్ చేశారు. ఇది తీవ్ర విషయం. ఈ ఫాసిస్టు విధానాల వల్ల రాబోయే రోజుల్లో మరే డేంజరెస్ గా తయారవుతుంది. మంత్రిగారు యిప్పటి వరకు ఏమీ యాక్షన్ తీసుకున్నారు?

శ్రీ పి. కృష్ణమూర్తి:- అధ్యక్షా,.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఆయన గుంటూరులో జరిగిన సంఘటన చెబుతున్నారు. చెప్పనీయండి.

శ్రీ యన్. చంద్రబాబునాయుడు:- గుంటూరులో మీ పార్టీ వారే ఎటాక్ చేశారు. మీకు దమ్ములుంటే ఒప్పుకోండి. దమ్ములు లేకపోతే కూర్చోండి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇటువంటి వాటివల్ల అపార్థాలు పెరగడానికి అవకాశం వస్తుంది. ఇప్పుడు సందేహ నివృత్తి కోసమే రూలింగ్ ఇచ్చాను. అటువంటి సంఘటనలు జరుగకుండా చూడవలసిందిగా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

(సభను సాయంత్రం 4-30 గంటలకు వాయిదా వేస్తున్నాను).

(The House then adjourned at 1-50 P Ms to meet again at 4-30 P.M.)

(ఉపసభాపతి గారు అధ్యక్షాచారమునొనర్చుచున్నారు)

(సభ తిరిగి సాయంత్రం 4-30 గంటలకు సమావేశమైనది.)

1991-92 సంవత్సరమునకు బడ్జెటు
(ఓట్ ఆన్ ఎకౌంట్) పెంచర్చు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- విఠల్ రెడ్డిగారూ, బడ్జెట్ మీద చర్చ.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- అధ్యక్షా, 1991-92 సంవత్సరానికి సంబంధించి ఒకటి ఆన్ ఎకౌంట్ కు రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టింది. ఫుల్ బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టకపోవడం వల్ల వనరుల సేకరణ గురించి కానీ, కార్యక్రమాల గురించి కానీ వివరంగా ఏదీ. ఫుల్ బడ్జెట్ ప్రవేశ పెట్టడంతో 1991-92 సంవత్సరం చివరకు మొత్తం రూ. 233 కోట్ల ఒక లక్ష లోటు చూపించినా,

అది సుమారుగా రూ. 800 కోట్లకు పెరుగుతుందని నా అంచనా. రెవెన్యూ లోటు రూ. 420 కోట్లు ఉంది. ఈ రెవెన్యూ లోటును ఏ విధంగా భర్తీ చేస్తారు? దీని గురించి ప్రభుత్వం సంపూర్ణంగా చెప్పడం లేదు. కానీ దీని పర్యవసానం, ఫలితాలు వారు పరోక్షంగానో, ప్రత్యక్షంగానో ప్రజలపై పన్నుల రూపంగా వేసి వసూలు చేస్తారు. ఎందుకు పన్నులు వేయడం లేదంటే, ఎన్నికలు వస్తున్నాయి కనుక పన్నులు వేస్తే అప్రతిష్టపాలు అవుతారనే ఉద్దేశంతో పన్నులు లేకుండా 'ఓట్ ఆన్ ఎకౌంట్' ప్రవేశ పెట్టారు. కనుక ఇది ఎన్నికల బడ్జెటు అని స్పష్టంగా చెప్పదలచుకున్నాను. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆదాయం పెంచడానికి కూడా ఏ చర్యలూ తీసుకోలేదు. భూసంస్కరణల గురించిన ప్రస్తావన ఈ ప్రభుత్వానికి అసలే లేదు. కాస్త గవర్నరుగారి ప్రసంగంలొనామమాత్రంగా చివరి పేజీలో ఒక పదం వాడారు. వారికి చిత్తశుద్ధి లేదు. భూసంస్కరణలు అమలు చేయాలని, సమగ్ర చట్టం తీసుకుని రావాలని వారికి లేదు. అమలు చేయడానికి సిద్ధంగా లేరు. వాగ్దానాలు చేసుకుంటూ, చేసుకుంటూ కాలం గడపాలనే ఉద్దేశమే ఉంది. నిజంగా చిత్తశుద్ధి ఉన్నట్లయితే, భూసంస్కరణల చట్టాలు రెండు వచ్చాయి. ఒకటి. తెలంగాణాలో భూసంస్కరణల చట్టం. అది చాలా విప్లవాత్మకమైన చట్టం. ప్రజా ఉద్యమం తరువాత, ఎన్నో విప్లవ ఉద్యమాల తరువాత అనివార్య పరిస్థితులలో తెలంగాణాలో భూసంస్కరణల చట్టం తెచ్చారు. ప్రజల ఉద్యమాలను దెబ్బతీయడానికి, ప్రజలను మోసం చేయడానికి కానీ అప్పుడు భూసంస్కరణల చట్టం తెచ్చారనుకోవాలి. ఎందుకంటే, అంత అభివృద్ధికరమైన, విప్లవాత్మకమైన భూసంస్కరణల చట్టాన్ని అమలు చేయడంలో సంపూర్ణంగా విఫలం అయినారు. అప్పుడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమే ఉంది. దేశముఖీలు, దేశపాండేల వద్ద వేల ఎకరాల భూమి ఉండేది. జాగీర్దారులను రద్దు చేశారు. జాగీర్దారుల ఆధీనంలో లక్షలాది ఎకరాలు ఉండేవి. తెలంగాణాలో భూసంస్కరణ చట్టం అమలు చేస్తే సుమారు 6 లక్షల ఎకరాల భూమి తెలంగాణాలో లభించేది. తెలంగాణాలో కౌలుదారే చట్టం చేస్తూ, మూడు ఫ్యామిలీ హోల్డింగ్స్ అంటే ఎవరికి ఎక్కువ ఉంటే వెంటనే వారి నుండి దానిని తీసుకోవాలని చట్టం. అంత అభివృద్ధికరమైన చట్టాన్ని నేరుకార్చారు. ఎవరి వద్ద నుండి కూడా భూమిని తీసుకోలేదు. భూస్వాములు కానీ, జాగీర్దారులు కానీ మక్తదారులు కానీ ఎవరూ కూడా మూడు ఫ్యామిలీ హోల్డింగ్స్ కంటే ఎక్కువ గల భూమి డిక్లరేషన్ ఇవ్వలేదు. దానిపై చర్యలు లేవు. వారి భూములను లాక్కునే ప్రయత్నం లేదు.

ఆదర్శంగా ఒక్క ఖమ్మం జిల్లాలో మాత్రం ఆచరణకు తెచ్చారు. అక్కడ పౌజా ఉద్యమాల వల్ల లక్ష ఎకరాల భూమిని పేదలకు ఇచ్చారు. కానీ మిగతా జిల్లాలలో నేరుకార్చారు. అమలు చేయడానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రాలేదు. ఉదాహరణకు దొంతి డేజ్ ముఖ్ వద్ద 10 వేల ఎకరాల భూమి ఉండేది. కానీ త్రే ఫ్యామిలీ హోల్డింగ్స్ డిక్లరేషన్ ఇవ్వలేదు. హాకేంపేట, అప్పంపేటలో ఇక్కముద్దోన్ అనే భూస్వామి డిక్లరేషన్ ఇవ్వలేదు. ఆయనకు మెదక్ లోనే కాకుండా వరంగల్, ఖమ్మం జిల్లాలలో సుమారు 20 వేల ఎకరాల భూమి ఉంది లక్ష్మపూర్ ఇతర ప్రాంతాలలో ఉంది. తెలంగాణాలో వేల, లక్షల ఎకరాల భూమి అన్యాయానికి చేశారు. భూమి దొరకకుండా చేశారు త్రే ఫ్యామిలీ హోల్డింగ్స్ కంటే ఎక్కువగల భూములను రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకుని ఉండవలసింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి రావలసి ఉంది. పేదలకు ఇవ్వవలసి ఉందినది. తరువాత ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత భూసంస్కరణల చట్టం తెచ్చారు దానిలో కూడా అప్పుడున్న పి.పి. నరసింహ రావుగారు ఆర్డినెన్సు తెచ్చారు 10 ఎకరాల మాగాణి, 20 ఎకరాల మెట్ట ఎవరికి ఉన్నా, ఎవరూ రిజిస్టర్ చేయడానికి వీలులేదని, అమ్మడానికి వీలు లేదని ఆర్డినెన్సు తెచ్చారు. అన్ని రికార్డులు మాయం అయినాయి. పింపి చేయబడ్డాయి. భూములు అన్యాయానికి అయింది రిజిస్టర్ అయినాయి తిరిగి భూసంస్కరణల చట్టం తెచ్చారు.

4.40 సా. మేకు చిత్తశుద్ధి లేదు. కాబట్టి ఈ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం భూస్వాములతో రహస్య మంతనాలు జరిపి, ప్రజలకు పెప్పెమాటలు, చిత్త శుద్ధి వుంది. భూసంస్కరణలు ప్రవేశపెడుతున్నాము. ఇన్ని లక్షల ఎకరాల భూమి పేదలకు యిస్తాము అని చెబుతున్నారు. భూమి అంతా మాయం అయింది. ఎక్కడికి పోయింది? మే ప్రభుత్వ విధానం వల్ల, జాప్యంవల్ల ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధి లేకుండావున్న పర్యవసానంగానే ఈనాడు భూసంస్కరణలు సంపూర్ణంగా విఫలం అయినాయి. నేను మేతో మనవి చేస్తున్నాను. ఇప్పుడు వున్న ముఖ్యమంత్రిగారు 1975-76 లో రెవెన్యూ మినిస్టర్ గా వున్నారు. ఆయన రెవెన్యూ మినిస్టర్ గా వున్నప్పుడు ఆసెంబ్లీలో వాగ్దానం చేశారు. సుప్రీంకోర్టు యిచ్చిన తీర్పుకు అనుగుణంగా మేము సవరణలు తెస్తాము అని ఆనాడు చెప్పారు. ఇప్పుడు సుమారు 15, 16 సంవత్సరాల తరువాత ముఖ్యమంత్రి అయినారు. ఇప్పుడు కూడా మిగులు భూములు పంచుతామనే అంటున్నారు. మిగులు భూములు పంచుతామనేది నినాదం. నేను ఒక విషయం మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. కండి గ్రామంలో 149 ఎకరాల మిగులు భూమి ఒక్కొక్క ఎకరం రూ. 50 వేలు విలువ చేసే భూమిని కండి మహారాజా

సరండర్ చేశారు. ఆ భూమి ఎక్కడికి పోయింది. సుల్తాన్పూర్లో మొత్తం భూమి 790 ఎకరాలు వుంటే, ఆ భూమి ఎక్కడికి పోయింది. సుల్తాన్పూర్ భూమి ఎక్కడా దొరకడం లేదు. మీరు ఏమి పంచుతారో చాలో అర్థం కావడం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ మధ్య కొత్త నినాదం చేశారు. మేము మిగులు భూములు పంచుతాము అని అన్నారు. మీరు మిగులు భూములు పంచే సమస్య లేదు. నేను నా విచారం వ్యక్తం చేస్తున్నాను. నా కాన్స్టిట్యూయెన్సీలో గుండాల, మాచనూరులో మిగులు భూమి 50 ఎకరాల లభించగా, మేము ఎస్టేట్ మెంట్ కమిటీలో వుండి పేద హరిజనులకు, బలహీన వర్గాలకు పంపిణీ చేసి వారి చేతికి సర్టిఫికేట్లను యిచ్చిన తరువాత రెవెన్యూ సెక్రటరీ గారు స్టే యిచ్చారు. ఆ భూమి యిప్పుడు ఏమి అవుతోంది? భూస్వామి ఆ భూమిని ఇళ్లస్థలాల కింద అమ్ముకొని లక్షలాది రూపాయలు గడించాడు. ఇప్పుడు ఆ భూమిలో ఇళ్లు కడుతున్నారు. ఇది మే యొక్క భూమి పంపిణీ విధానం. నేను చెప్పేది ఏమిటంటే, 10-8-90 నాడు పంపిణీ చేసిన భూమి విషయంలో, స్టే యివ్వడానికి రెవెన్యూ సెక్రటరీకి ఏమి అధికారం వుంది? మిగులు భూములను పంచడానికి కూడా అధికారులు అవరోధాలను కలిగించడం, యిబ్బంది పెట్టడం, పంపిణీ చేసిన భూమిని పేదవారికి దక్కకుండా చేయడం జరుగుతోంది. ఈ విషయం గమనించవలసిన అవసరం వుంది. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో, పాయకరావు పేటలో ప్రభుత్వ భూమి 400 ఎకరాలు వుంది. ఆ భూమిని రాఘవయ్య, దత్తయ్య, అనే యిద్దరు వ్యక్తులు ఆక్రమించారు. అది పేదలకు దక్కవలసిన భూమి. ఆ మొత్తం భూమిని వారు ఆక్రమించారు. ఆ భూమి విషయంలో కూడా రెవెన్యూ మినిష్టర్ గారు స్టే యిచ్చారు. పేదవర్గాలవారికి, బలహీన వర్గాల వారికి లభించవలసిన భూమి విషయంలో, భూస్వాములకు అనుకూలంగా స్టే యిచ్చారు. పేదలకు, బలహీన వర్గాలకు పంచే చిత్తశుద్ధి ఈ ప్రభుత్వానికి వుందా? ఈ విషయంలో నేను స్పష్టంగా చెప్పదలచుకున్నాను. మీరు భూస్వాములకు అనుగుణంగా వున్నారు. ఈనాడు భూస్వామ్య విధానాన్ని రద్దు చేసే చిత్తశుద్ధి మీకు లేదని నేను స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. మీకు చిత్తశుద్ధి వుంటే ముందుకు రాండి. సవరణలు తీసుకురండి. సుప్రీంకోర్టు తీర్పు ప్రకారం సవరణలు చేయకుండా జాప్యం చేయవలసిన అవసరం ఏమి వుంది? ఎన్నో చట్టాలకు సవరణలు వస్తున్నాయి. కోఆపరేటివ్ చట్టంలో సవరణలు తెచ్చారు. చిత్తశుద్ధి వుంటే, ముఖ్యమంత్రిగా ఈ సెషన్లోనే, సుప్రీంకోర్టు తీర్పుకు అనుగుణంగా సవరణ తెచ్చి అన్యాయాంతం అయిన

భూములను తీసుకొని మీరు పంచండి. అప్పుడు మీకు చిత్తశుద్ధి వుందని అనుకుంటాము. మీరు పేద, బలహీన వర్గాల కోసం పని చేస్తున్నారని అనుకుంటాము. అది మీ నుండి కాదని నేను స్పష్టంగా చెబుతున్నాను. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలో వున్నప్పుడు కూడా యిదే విషయం చెప్పాను. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలో వున్నప్పటికీ సి.పి.ఐ. తరపున అదే విషయం చెబుతున్నాను. ఇది భూస్వాములకు అనుకూలమైన ప్రభుత్వం అని పదేపదే చెప్పకతప్పదని మనవి చేస్తున్నాను.

కనీస వేతనాలనుగురించి ఈ బడ్జెటులో లేదు అధ్యక్షా, మీరు వ్యవసాయ కూలీలకు కనీసవేతనాలు యివ్వడం గురించి, పరిశ్రమలలో పనిచేసే వేలాది కార్మికుల కనీస వేతనాలు అమలు చేయడం గురించి పట్టించుకున్నట్లు లేదు. మీరు చేసిన చట్టం మీరే అమలుచేయడం లేదు. ఎన్నో పరిశ్రమల్లో కనీస వేతనాలు కూడా యివ్వడం లేదు. ఈ విధంగా ఆంధ్ర దేశంలో నిలువుగా కార్మికులను దోచుకుంటూ వుంటే మీ యంత్రాంగం ఏమయింది? వ్యవసాయ కూలీల వేతనాల చట్టం కూడ మీ ప్రభుత్వం అమలుపరచడం లేదు.

ప్రాజెక్టుల విషయం తీసుకుందాము. 1986లో మనం, శ్రీరాంసాగర్ ప్రాజెక్టు రెండవ దశ, శ్రీశైలం రైట్ బ్యాంప్ కెనాల్ రెండవదశ, ఈ రెండింటి విషయంలో రూ. 616 కోట్ల మేరకు ప్రపంచ బ్యాంకుతో ఎగ్జిమంట్ అయినాము అధ్యక్షా, ఇప్పటికీ ఏదైనా అమలుజరుగుతున్నదా అధ్యక్షా. 86లో అగ్రిమెంట్ అయితే యిప్పుడు 1991లో వున్నాము. మీరు సంపూర్ణంగా విఫలం అయినారు. అమలుపరచడం లేదు. మీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేయవలసిన కార్యక్రమాలు కూడా చేయడం లేదు. పునరావాసం కల్పించడం లేదు. రిసీటిల్మెంట్ చేయవలసిన బాధ్యత రాష్ట్రప్రభుత్వానిది. అలా చేయని పర్యవసానంగా రూ. 616 కోట్ల కార్యక్రమం అగిపోతున్నది. అదే విధంగా జూరాల ప్రాజెక్టు విషయంలో బడ్జెటులో రూ. 2400 లక్షలు పెట్టారు. ఎంత అసమర్థత యంత్రాంగంలో? ఎంత అసమర్థత గవర్నమెంట్లో? 1990లో 2400 లక్షల రూపాయలు పెట్టారు బడ్జెటులో ఖర్చు చేసింది ఎంత? రూ. 1800 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చు చేశారు. ఇప్పుడు ఓట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బడ్జెటులో రూ. 2500 లక్షలు పెట్టారు. మీకు ఖర్చు చేసే శక్తి వుందా? సామర్థ్యం వుందా? జూరాల ప్రాజెక్టును అభివృద్ధి చేయగలుగుతారా అని అడుగుతున్నాను. ఇది చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం.

కరువు కాటకాలతో బాధపడుతున్నారు ఆ జిల్లా పశుజంతు మేరు ఖర్చు చేయడంలో ఏ విధంగా విఫలమైనారో చెబుతున్నాను. తెలుగుగంగ, ఇది బృహత్పథకం. దీనికోసం 5 వేల లక్షల రూపాయలు కేటాయించారు. అందులో రూ. 4000 లక్షలు మాత్రమే ఖర్చు పెట్టారు. ఇప్పుడు ఈ బడ్జెటులో మరలా రూ. 5000 లక్షలు కేటాయించారు. 4000 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు చేయగలుగుతారు. మే అసమర్థత యంత్రాంగం ఏ విధంగా పని చేస్తుందో చూద్దాము. వంతెనల పూర్తి పూర్తిగా దశలో వుంది. మేరు దాన్ని ప్రారంభించే పరిస్థితిలో లేదు. నోమశిల ప్రాజెక్టును నేను స్వయంగా చూశాను. వెంగళరావు గారి ప్రభుత్వం వున్నప్పుడు నోమశిల ప్రాజెక్టు తయారయింది. నేరు ప్రాజెక్టులో వున్నా వదలడం లేదు. దాని క్రింద సేద్యం లేదు. మరో రూ. 2 కోట్లు లేదా రూ. 30 కోట్లు యిచ్చినట్లయితే కెనాల్ త్రవ్వినట్లయితే ఎన్నో లక్షల ఎకరాల భూమి సేద్యం అవుతుంది. ప్రాజెక్టులో నేకు వున్నాయి. గాలేరు - నగరి, నీటి పథకం ప్రారంభిస్తామని చెప్పి ఈ సంవత్సరం రూ. 10 కోట్లు కేటాయించారు. మేరు రూ. 40 కోట్లు ఖర్చు చేస్తారా? మే యంత్రాంగం ఏ విధంగా వుందో చెప్పాలి. వాల్మీ ప్రాజెక్టు 1982లో తయారు అయింది. ఈ ప్రాజెక్టు ద్వారా 29 వేల ఎకరాల భూమిసాగు అవుతుంది. ప్రాజెక్టులో నేరు వున్నప్పటికీ ఒక్క ఎకరం నేల సాగు కావడం లేదు. మే బృహత్తర పథకాలను ఈ విధంగా నెరవేరుస్తున్నారు. భీమా ప్రాజెక్టు విషయంలో బడ్జెటులో రూ. 5 కోట్లు కేటాయించారు. ఒక్క ప్లెసా కూడా ఖర్చు కాలేదు. దీనికి ఎవరు బాధ్యులు? ప్రభుత్వంలో అసమర్థత వుంది అనే విషయం స్పష్టంగా చెప్పదలచుకున్నాను అధ్యక్షా. దిండి ప్రాజెక్టులో నేరు వున్నది. దీని గేట్లు పెంచి అందరికి నేరు ఇస్తామని మన ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న బహిరంగ సభలో చెప్పారు. ఇది వట్టి వాగ్దానాల ప్రభుత్వమా? ప్రజలను దగా చేసే ప్రభుత్వమా? ప్రజల సమస్యలను పరిష్కారం చేసే ప్రభుత్వమా అనేది వారే ఆలోచించుకోవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నది. ఇక విద్యుచ్ఛక్తి విషయానికి వస్తే ఈ సంవత్సరం ఓట్ ఆన్ అకౌంట్లో రూ. 436 కోట్లు కేటాయించారు. కానీ 1990-91వ సంవత్సరంలో రోజయ్యగారు అర్థికశాఖా మంత్రిగా వున్నప్పుడు ఆ రూ. 436 కోట్ల కేటాయించారు. అందుచేత వారు ఖర్చు పెట్టినది ఎంత? ఉత్పత్తి అయినది ఎంత? రూ. 436 కోట్ల ఖర్చు పెట్టగలిగారా? ఏ విధంగా ఖర్చు పెట్టగలిగారు? స్వేచ్ఛ విద్యుచ్ఛక్తి విభాగం, రామగుండం

4-50 సా.

సూపర్ ధ్యల్ మూడవ విభాగం, ముద్దునూర్ సూపర్ ధర్మల్ అలాగే విజయవాడ మూడవ దశ అదనంగా 210 మెగావాట్ల విద్యుచ్ఛక్తి రావలసి వున్నది. కానీ ఇప్పటికి ఏమీ లేదు. అదే గాక ప్రధానంగా విశాఖపట్టణంలో రెండువేల మెగావాట్ల శక్తి వున్న కేంద్రం పెట్టాలని చెప్పారు. కానీ ఇప్పటికీ ప్రారంభం కాలేదు. దానికి 14 వందల 77 కోట్ల 54 లక్షల రూపాయలు కేటాయించారు. కానీ ఇంకా కాలేదు. అదనంగా 1990-91 సంవత్సరంలో 2 వేల మెగావాట్ల విద్యుచ్ఛక్తిని ఉత్పత్తి చేస్తామని రోశయ్యగారు చెప్పారు. కానీ ఇప్పటికీ ఎక్కడ వేసిన గొంగళి అక్కడనే వున్నది. మా సింగూర్ ప్రాజెక్టులో కూడా 10 మెగావాట్ల విద్యుత్ ఉత్పత్తి అయ్యేది వుండేను. కానీ బడ్జెట్లో రోశయ్యగారు వున్నప్పుడు కేటాయించిన మొత్తంలో ఒక్క పైసా కూడా ఖర్చు కాలేదు. అదే పరిస్థితి ఇప్పుడు కూడా వున్నది.

రెండవది మన రాష్ట్రంలో తుఫాను వలన ఎంతో ప్రాణ నష్టం, ఆస్తి నష్టం సంభవించింది. అనేక రహదారులు కొట్టుకుపోయాయి. ఎంతో విపత్తర పరిస్థితి వాటిల్లింది. ప్రపంచ బ్యాంక్ వారు రు. 713 కోట్ల ఇచ్చి దానికి అగ్రిమెంట్ అయింది. కానీ వారి బృహత్తర కార్యక్రమం ఏమిటి? ఇప్పటికీ కూడా ప్రారంభం కాలేదు. దాదాపు ఒక సంవత్సరం సమీపిస్తున్నది. దానిని అమలుపరచగలుగుతారా? అమలుపరిచే శక్తి వున్నదా? వారి దగ్గర ఆ స్థోమత, యంత్రాంగం వున్నదా? కాబట్టి ఇందులో కూడా వారు సంపూర్ణంగా విఫలం అవుతారనే విషయం చెప్పక తప్పదు. అదే రకంగా వ్యవసాయరంగం చూస్తే రైతులకు గిట్టుబాటు ధర లభించడం లేదు. వ్యవసాయ రంగంలో సంపూర్ణంగా విఫలం అయినారు. ఉత్పత్తి తగ్గిపోతున్నది. వ్యవసాయ రంగానికి సంబంధించి ఒక చిన్న ఉదాహరణ చెబుతాను. రసాయనిక ఎరువులను బ్లాక్ మార్కెట్లో అమ్ముతున్నారు. దీనిని అరికట్టే శక్తి ఈ ప్రభుత్వం దగ్గర లేదు. ఎందు కంటే ఎప్పుడయితే వ్యవసాయ తరుణం వస్తుందో అప్పుడు అమోహినియా ఫాస్ఫేటు రేటు రు. 200 వరకు వెడుతుంది. నేను స్వయంగా డైరెక్టర్ గారికి, సెక్రటరీగారికి ఉత్తరం వ్రాసాను. కానీ మూసా అనే మొనాపాలిస్టులు మొత్తం వాళ్ళ చేతులలోకి తీసుకొని ఈ రసాయనిక ఎరువులను బ్లాక్ మార్కెట్లో అమ్ముతున్నారు. వారు, వీరు ఏమయినా కలిసారా? ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్తుతుద్ది వున్నట్లయితే వాళ్ళను ఎందుకు పట్టుకోలేదు? ఎందుకు శిక్షించడం లేదు? ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఏమీ చేస్తున్నది.

సాంఘిక సంక్షేమ హాస్టల్స్ పరిస్థితి చాలా అభయంగా ఉన్నది. అసలు కొత్త బిల్డింగులే లేవు. పాత బిల్డింగులలో నేటి వసతి లేదు. బాత రూమ్స్, లెట్రీన్స్ లేవు. పండులు తీరుగుతున్నాయి. విద్యార్థులకు భోజన వసతి లేదు. వాళ్లు నికృష్ట జీవితం గడుపుతున్నారు. పోస్టులలో కనెక్షన్లు పరిస్థితులలో హాస్ కమిటీకి ఒప్పుకోవలసి వచ్చింది. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్ కొంత స్థాయిలో ఉన్నాయి. వాటిని కాపాడుకోవలసిన అవసరం ఉంది. మెన్ చార్జీలు రు. 120 నుంచి రు. 150 చేశారు. ఇది సర్వోత్తమం. ఇవాళ ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. ఏదో రు. 30లు ఉన్నాయి. ఎక్కడ చేశారు. ఇలా పెంచే బదులు ప్రతి హాస్టల్ కు రు. 1-90 పెంచు బియ్యం సప్లయ చేస్తే మంచిది. రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ కు కూడా ఇలా చేయండి. ఇది గుర్తించవలసిన అవసరం ఎంతయినా ఉన్నది.

ఇక గ్రీన్ కార్డు విషయంలో - ముఖ్యమంత్రిగారు చాలా ప్రాముఖ్యత గల శాఖలను వారి దగ్గరే పెట్టుకున్నారు. ఎందుకంటే నేను సంజీవరెడ్డి గారి క్యాబినెట్ లోను, బ్రహ్మానందరెడ్డిగారి క్యాబినెట్ లోను, పి.వి. నరసింహారావు గారి క్యాబినెట్ లోను, సంజీవయ్య క్యాబినెట్ లోను చూశాను. ఇప్పుడున్న క్యాబినెట్ లో చూస్తే చాలా ఆశ్చర్యం కలుగుతున్నది. అప్పటి క్యాబినెట్ లో స్వేచ్ఛ వుండేది. వారు అన్వేషించి, విశ్లేషణ చేసి సమర్థులయిన వారిని క్యాబినెట్ లో పెట్టుకునే వారు. స్వార్థం లేకుండా రాష్ట్రాన్ని పాలించే వారు. ఆ స్వేచ్ఛ ఇప్పుడు లేదు. అప్పటి ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డిగారికి, ఇప్పటి ముఖ్యమంత్రి జనార్థనరెడ్డి గారికి ఆ స్వేచ్ఛ లేదు. ఇప్పుడున్న పరిస్థితి ఏమిటో అందరు ఢిల్లీ వెళ్ళి చూస్తున్నారు. రాజీవ్ గాంధీ ఎవరి పేరు చెబితే వారిని క్యాబినెట్ లో చేర్చుకోవాలి. ఇదే పరిస్థితి.

(అంతరాయం)

Sri A. Subhas Chandra Bose (Bheemavaram):- Sir, 5.00
point of order. Last time also, I told that we సా.
should not bring the name of any M.P. or M.L.A. in
a derogatory manner, because they cannot protect
themselves here....

(Interruptions)

అయిన రాజీవ్ గాంధీ గారి గురించి చెప్పవచ్చు. మేర రిఫ్యానుండి తీసుకురావడం లేదా? He has to withdraw. He cannot take the name of Sri Rajeev Gandhi.

Mr. Deputy Speaker:- There is nothing derogatory here.

శ్రీ సిహెచ్. విఠల్ రెడ్డి:- రిఫ్యా రిఫరెన్స్ తీసుకురావడం చాలా అన్యాయం.

(Interruptions)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- రిఫ్యానుండి ఆరువు తెచ్చుకున్నారని రిఫ్యా రిఫరెన్స్ తీసుకురావడం చాలా అన్యాయం.

శ్రీ సి. విఠల్ రెడ్డి:- దురదృష్ట వశాత్తు మా ప్రభుత్వం రాలేదు. దయచేసి నేను చెప్పేది వినండి. ఇది మన చీఫ్ మినిష్టర్ గారి యొక్క వ్యక్తిగత సమస్య కాదు. రాష్ట్రానికి సంబంధించిన సమస్య. మేయొక్క క్యాబినెట్ లో ఉన్న మినిష్టర్లు అందరికీ, రాష్ట్రానికి సంబంధించిన సమస్య. ఇక చీఫ్ మినిష్టర్ కు స్వేచ్ఛ లేకున్నా, చీఫ్ మినిష్టర్ కు మేము తోడ్పడవలసిన బాధ్యత మాపైన ఉంది. ఎందుకంటే స్వేచ్ఛగా నిర్ణయించే అధికారం వారికి ఉండలేదు.

నేను ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను. సంజీవరెడ్డిగారి హయాములో నేను శాసనసభ్యునిగా ఉన్నాను. సంజీవరెడ్డి గారు, బ్రహ్మానందరెడ్డి గారు, గురుమూర్తిగారు హౌసింగ్ డివీజన్ లో 3, 4, ఇండ్లు తీసుకున్నారు. తీసుకుంటే, అసెంబ్లీలో చర్చకు వస్తే, వెంటనే ఇండ్లను వదులుకున్నారు. నిజాయితీ ఉండేది కాబట్టి మంత్రి అయినవాళ్ళు కానీ, చీఫ్ మినిష్టర్ అయిన వారు కానీ, అదర్హప్రాయంగా, మార్గదర్శకంగా కనిపించవలసి ఉంది. తీసుకోవలసిన బాధ్యత ఈ శాసనసభపైన కూడా ఉంటుంది. మిమ్ములను కాపాడవలసిన అవసరం, మేరు తప్పుచేస్తే విమర్శించాల్సిన బాధ్యత మా హక్కు.

విధ్యావిధానం ఎంతో విషలమైంది. మే ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత జూనియర్ కళాశాలలు ఓపెన్ చేయడానికి లేదు. డిగ్రీ కళాశాలలు ఓపెన్

చేయడానికి లేదు. ఈ విధానం వలన బలహీన వర్గాలవారు దెబ్బతింటున్నారు. డిగ్రీ కాలేజ్ ఓపెన్ చేసి దానిని ప్లైవేట్ చేస్తున్నారు. లా కాలేజ్ ప్లైవేట్ వాళ్ళకు యిస్తున్నారు. పేదవారికి, బలహీన వర్గాలవారికి ఉన్నత విద్య కావాలంటే, నైపుణ్యత కావాలంటే వాళ్ళు ఫీజులు కట్టి చదువుకునే శక్తి ఉండదు. వైస్ ఛాన్సలర్ ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో కానీ, రిజిస్ట్రార్ల వద్దకానీ కోట్లాది రూపాయల దుర్వినియోగం జరుగుతున్నది. ఈ ప్రభుత్వం ఏమీ చేస్తున్నది. సుమారు 88 మంది శాసనసభ్యులం సంతకాలు పెట్టి ముఖ్యమంత్రిగారికి యిచ్చాము. ఇంతవరకు చర్య తీసుకోలేదు. సుమారు మిస్యూజ్ ఆఫ్ ఫండ్స్ లో దాదాపు 20 లక్షలు, మిస్ యూజ్ ఆఫ్ యూనివర్సిటీ వేజ్ 10 లక్షలు, లా ఈవెనింగ్ కాలేజ్ తిలక్ రోడ్ లో 7 కోట్లు. ఇంత డబ్బు దుర్వినియోగం జరుగుతుంటే ఈ ప్రభుత్వం మౌనం వహిస్తుంది, మా శాసనసభ్యులు ఎట్లా ఉరుకుంటారు? కాబట్టి నేనొక ఉదాహరణ చెబుతాను. రవేంద్రనాథ్ బాగూర్ కాలేజ్ అని ఒక కాలేజ్ ఓపెన్ చేసేదానికి గవర్నమెంట్ ఒక జి.వో. యిచ్చింది. కౌన్సిల్ ఆమోదించింది కానీ, వైస్ ఛాన్సలర్ వెళ్లి అక్కడ విజిట్ చేయడం లేదు. అన్ని సౌకర్యాలతో అక్కడ భవనం కూడా కట్టారు. కానీ వైస్ ఛాన్సలర్ అక్కడకు వెళ్లి విజిట్ చేసి పర్మిషన్ యివ్వలేదు. గాంధీ కాలేజ్ కట్టారు. పబ్లిక్ కాలేజ్ కట్టారు, అన్నిటికీ వున్న సౌకర్యాలు ఉన్నప్పటికీ వైస్ ఛాన్సలర్ పర్మిషన్ యివ్వడానికి వెనుకాడుతున్నారు. దీని వెనుక ఏమీ ఉన్నదీ మీరు అర్థం చేసుకోవాలి. ఇదంతా పక్కపాత బద్ధితో జరుగుతుంది. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కాళ్ళు లేవా, చేతులు లేవా, ఈ ప్రభుత్వం సంపూర్ణంగా విఫలం అయింది అనేదానికి ఇవే నిదర్శనం అని చెబుతున్నాను.

అఖరుగా మీరు అనుమతినే, ఈనాడు హరిజనులకు రక్షణ లేదు. పేదవాళ్ళపై అత్యాచారాలు జరుగుతున్నాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో పేద హరిజనులకు వ్యవసాయ భూములు కూడా లేకపోవడం జరుగుతోంది. వాళ్ళకు ఎన్నో రేషన్ కేసులు జరుగుతున్నాయి. యిన్ని జరుగుతున్నా ప్రభుత్వం ఏమీ చర్యలు తీసుకోలేదు. ఈ ప్రభుత్వం సంపూర్ణంగా విఫలమైందని చెబుతూ నేను సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

బి. వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ముందే నా విజ్ఞప్తి ఏమిటంటే, చర్చ జరిగేప్పుడు మీరు అందరికీ సమానమైన అవకాశం యివ్వకపోతే యిబ్బంది. అధికార పార్టీ వారిని 4, 5 ని మాట్లాడనిస్తున్నారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- వారు 4, 5, మాట్లాడినా 10 నిమిషాలే. మీకు మాగ్నిమమ్ అరగంట యిస్తున్నాను. 25 నిమిషాలు అయితే ఇంకా మంచిది.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు, ఆర్థిక మంత్రిగారు వారే అయినప్పటికీ వారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ తాత్కాలిక బడ్జెట్ అని చెప్పారు. ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీ మెజారిటీలో ఉంది. హర్ని కాలానికి పనిచేసే మెజారిటీ ఉన్న పార్టీ తాత్కాలిక బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టవలసిన అవసరం ఏమిటి? ఆ అవసరం లేదు. తాత్కాలిక బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టారు. ప్రస్తుతం సభలో జానేగారు ఉన్నారు వారు సర్వజ్ఞులు. భూసంస్కరణలలో మంచి చెడ్డ తెలిసినవారు. పంచదార మంత్రిగా ఉండి బాగానే రాజీస్థున్నారు. వారు ఒక్కరు మాత్రమే ఉన్నారు. మిగిలినవారు లేరు నోట్ చేసుకోవానికి. అయితే, తాత్కాలిక బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టవలసిన అవసరం ఏమిటో అర్థం కాదు. అయితే వచ్చే ఏన్నికలు కాబట్టి, ఎన్నికలకు అదనపు బడ్జెట్ చూపించకుండా తాత్కాలిక మొక్కుబడిగా అరచేతిలో స్వర్గం చూపించి, ఎన్నికల తరువాత వడ్డింపులు అదనంగా విధించాలనే తప్ప, తాత్కాలిక బడ్జెట్ ప్రస్తుతం పెట్టవలసిన అవసరం లేదు. ఇకపోతే, దీనిలో కూడా చూపించిన సందర్భంలో కొన్ని విషయాలు చెప్పారు. 233 కోట్లు లోటు బడ్జెటు చూపిస్తూ, పన్నుల కలక్షన్లు ద్వారా, పాత బకాయాల వసూళ్ల ద్వారా దానిని పూడ్చుకుంటామని ప్రభుత్వం చెప్పింది. అది న్యాయంగా చెప్పిన మాట అని బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టిన ముఖ్యమంత్రిగారికి కూడ నమ్మకం వుందని అనుకోవడం లేదు. అయితే నమ్మకం వుందని అధికార పార్టీ సభ్యులు అంటారు. ఉదాహరణకు చెబుతాను. 1990-91 బడ్జెటు ప్రసంగాన్ని గమనిస్తే, ఆనాడు ఆర్థిక మంత్రిగా వున్న గౌరవ రోశయ్య గారు ప్రవేశపెట్టిన సందర్భములో 196.5 కోట్ల లోటు బడ్జెటును చూపెట్టి 1990-91 సంవత్సరంలో సవరించిన అంచనాల ప్రకారము కేవలం 50.2 కోట్లు మాత్రమే లోటు అని చూపెట్టారు. ఇది ఒక పెద్ద అంకెల గారడీ. మోసం. ఏ రకంగా జరిగిందనేది చెబుతాను. పెట్టుబడి ఖాతా క్రింద ఖర్చు పెట్టవలసిన - వీరు చూపించిన - 61 కోట్లలో ఒక కేలక రంగం అయినటువంటి ఇరిగేషన్ పథకాలలో 41 కోట్లు ఖర్చు పెట్టకుండా మిగిలించారు. ఇంకోక్క రంగములో వారి వివరణాత్మకమైనటువంటి బడ్జెటును చూస్తే స్పష్టంగా కనబడుతుంది. దానిని ఖర్చు పెట్ట లేదు.

కాబట్టి అది బూటకం. లోటు యింకా పెరుగుతుంది, వందల కోట్లతో పెరుగుతుంది. ప్రతి రోజు ప్రాధాన్యత గల రంగాలు అని చెప్పే ఇరిగేషను, వ్యవసాయం, విద్యుచ్ఛక్తి రంగాల పేరుతో మీరు పెట్టే ఖర్చులు ఎలా పెడుతున్నారో మాట్లాడిన కొంత మంది సభ్యులు చెప్పారు. ఉదాహరణకు చెబుతాను. 1965 కోట్లు నుండి కేవలం 50.2 కోట్లు మాత్రమే సవరించిన అంచనాల ప్రకారము చూపెట్టడం అనేది ఒక పెద్ద మోసం. పెట్టుబడి ఖాతా క్రింద ఖర్చు పెట్టవలసిన 61 కోట్లు ఖర్చు పెట్ట లేదు. ఆ పరిస్థితి వుందా లేదా చెప్పండి. ఆ పరిస్థితి వుందా లేదా వివరణాత్మకమైనటువంటి బడ్జెటులో, ఆనాడు దాని కొరకు పన్నులు ఏమే పెంచము అని చెప్పారు. కానీ విద్యుచ్ఛక్తి రేట్లు పెంచారు, బస్సు చార్జీలు ఒకటికి రెండు సార్లు పెంచారు, డ్రైనేజీ సెస్ పెంచారు, అమ్మకపు పన్ను పెంచారు. దానికి తోడు 250 కోట్లు అప్పు తెచ్చారు. ఇవి అన్ని కలిపి కేవలం 50.2 కోట్లు మాత్రమే సవరించిన అంచనాల ప్రకారము లోటు బడ్జెటు అని తేలించని చెప్పడం పెద్ద మోసం. అందుకని ఇవాళ కేవలం 233 కోట్లు లోటు అని చెప్పడం మోసం. రానున్న కాలములో వందల కోట్లు పెరిగినా ఆశ్చర్యపడ వలసిన పని లేదు. చాలా భారీ ఎత్తున పన్నుల వడ్డీంపు జరుగుతుందనే దానికి ఉదాహరణ చెబుతున్నాను. లోటు బడ్జెటును పన్నులు వగైరా వసూళ్లు ద్వారా మేము పూడ్చుకుంటామనేది వాస్తవం కాదు. ఈ తాత్కాలిక బడ్జెటును జాగ్రత్తగా గమనించినట్లయితే, మీరు చెప్పే మాటలలో వడ్డీంపులు ఎలా వుంటాయో చెబుతాను. 1991-92కి యిప్పుడే యిండికేషను అన్న మాట. 250 కోట్ల రూపాయలు విద్యుచ్ఛక్తి రేట్లు పెంచడం ద్వారా అదనంగా వస్తుందని వివరణ యిచ్చారు. కాదంటే వివరణాత్మకమైనటువంటి బడ్జెటును మీకు యిస్తాను, పరిశీలించండి. అదొక భాగము. రెండవది, బస్సు చార్జీలు పెంచడం ద్వారా 43 కోట్లు అదనంగా వస్తుందని చెప్పారు. అంతేగాదు, మన దేశములో తయారు అయ్యే విదేశీ లీఖర్ ద్వారా - లీఖర్స్ ఏమీ వుంటాయో నాకు తెలియదు, నాకు అనుభవం లేదు, సమరసింహారెడ్డి గారు కూడ, నాకు అనుభవం లేదని చెబుతున్నారు - 160 కోట్లు అదనంగా ఆదాయం వస్తుందని చెబుతున్నారు. అంటే రానున్న కాలములో అదనపు పన్నులు పడడానికి యిండికేషను యిప్పుడే చూపించారు తాత్కాలిక బడ్జెటులో - దీనిని అదనపు ఆదాయముగా చూపిస్తూ 10 నుండి 12 పర్సంటు వుంటుందని చెప్పారు. ఇంత పెద్ద మొత్తంలో ఆదాయం పెరుగుదల వుండదని గత అనుభవం చూస్తే తెలుస్తుంది. రానున్న కాలములో యింకా

అదనంగా పన్నులు పడుతాయనే దానికి యిదొక ఇండికేషన్. అంతేగాదు, యింకొక భాగం ఏమంటే - గత సంవత్సరం మన రాష్ట్రములో కనీ వీన్ ఎరుగనటువంటి తుఫానులు రావడం, మత కలహాలు, ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలు జరగడం చూశాము. వాటి అన్నింటి నుండి రాష్ట్రాన్ని ప్రశాంతంగా పునరుద్ధరించడానికి ప్రభుత్వం చాలా చాకచక్యంగా హోండిల్ చేయవలసి వచ్చిందని మే బడ్జెటు ప్రసంగములో చెప్పుకున్నాడు. కానీ మీరు ఆత్మసంతృప్తి పడుతున్నారు. అది ఆత్మవంచన అని చెప్పక తప్పదు. ఎందుకంటే, మొన్న మత కలహాల మీద జరిగిన చర్చ సందర్భములో ప్రభుత్వ వైఫల్యాలు ఏమిటో చెప్పడం జరిగింది, ఆ వివరాల్లోకి పోను, ప్రతి పార్టీ చెప్పింది ప్రభుత్వ వైఫల్యం ఎంత దారుణంగా వుందో. ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలు తగ్గాయా అని అడుగుతున్నాను. ఇవాళ ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలు తగ్గాయని ఆత్మవంచన చేసుకోవద్దు అని అంటున్నాను. పోయిన శాసనసభలో చెప్పాను. మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో మాపార్టీ కార్యకర్తల పైన పసికట్టుకొని దాడులు జరుపుతూ చంపుతున్నారు. మే కాంగ్రెస్ పార్టీ వారితో ఎన్నికల ఒడంబడిక చేసుకున్నదని పదే పదే నెత్తిన నోరు పెట్టుకొని చెప్పాము. రహేం అనే ఒక పార్టీ కామ్రేడ్ను చంపారు. అట్లాగే ఫిబ్రవరి 22 నాడు నరసింహ్య అనే అతనిని వెపనగండ్లలో చంపారు. ఇవాళ ఊళ్లలో జనం కాల్లు చేతులు విరగగొట్టి, ఆస్తులు లూటీ చేసి, కొంపలు తగలబెటుతూ బాహుళంగా తిరుగుతున్నారు. దానికి కారణం ఏమంటే, మే కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు ఉగ్రవాద పార్టీ వారితో చేసుకున్న బ్రహ్మముడి మాత్రమే. ఆ బ్రహ్మముడి విడిపోలేదు. నిన్న గాక మొన్న కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు చెప్పాడు, మాకు 'నక్సల్బెట్లకు ఏమీ తేడా లేదు, మే యిద్దరి కార్యకలాపాలు ఒకటే అని - కొంపం పత్రికా విలేఖరులు లాగే సరికి ప్రక్కకు తప్పుకున్నాడు. అంటే యిది మీరు సృష్టించింది తప్ప మరొకటి కాదు. అందుకని యీ ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలు ఆగినవి అని చెప్పడం పెద్ద బాటకం. నిన్న గాక మొన్న అదిలాబాదులో గూడ్స్ బండిని ప్రేల్చివేస్తే, ఎంత నష్టం జరిగిందో చెప్పగలరా. అందుకని దీని విషయములో కూడ మీకు చిత్తశుద్ధి లోపించింది అని చెప్పడంలో అవాస్తవం లేదు. అంతేగాదు, ఇక సంఘ వ్యతిరేక శక్తుల రాజకీయ హత్యల గురించి చెప్పవలసి వస్తే, ఒక నల్లగొండ జిల్లాలోనే గత సంవత్సరము జరిగిన రాజకీయ హత్యలు 16. అందులో పది మంది గామ సర్పంచులు - తెలుగు దేశము, సి.పి.యం, సి.పి.ఐ., కేవలం ప్రతిపక్ష పార్టీలకు సంబంధించిన వారే - నిన్న గాక

మొన్న ప్రకాశం జిల్లాలో శరభయ్య గారిని చంపారు, అంతకుపూర్వము యింకొకతను, యిట్లా రాజకీయ హత్యలు పెరిగిపోయాయి. మిగతా సంఘ వ్యతిరేక శక్తులు ఎంత దారుణంగా పెరిగాయనేది చెప్పవలసి వస్తోంది, ప్రతి రోజు అనేక చోట్ల లూటీలు జరగడం చూస్తున్నాము. చిన్న ఉదాహరణ చెబితాను, సంఘ వ్యతిరేక శక్తులకు ఉత్త యివ్వడం ద్వారా అది భస్మాసుర హస్తం అవుతుంది, ఆ హస్తం అవుతుంది, ఆ హస్తం మిమ్ములను డబ్బింబి వేస్తుందని చెబుతున్నాను - ఆ సంఘ వ్యతిరేక శక్తులే యివాళ శాంతి భద్రతలు కాపాడవలసిన వోలేను పుద్యోగస్తుల మీద పడినవంటే అంతకంటే సిగ్గు చేటు అయిన విషయము మరొకటి లేదు, మొన్న జనవరి 22 నాడు జరిగిన సంఘటన. అశ్వరావుపేటలో - డైరెక్ట్ రిక్యూటెడ్ ఎస్.ఐ. అతను మంచి కలలు కంటూ పోయాడు - నేను యువకుడిని, ప్రభుత్వం నకు పుద్యోగం యిచ్చింది లా అండ్ ఆర్డర్ కాపాడాలని అనుకున్నాడు. అప్పుడందులూరి సూర్యనారాయణ రాజు, మరో నారాయణ రాజు అనే వారు సంఘ వ్యతిరేక శక్తులుగా వున్నారు. వారికి ఒక రాజకీయ పార్టీ కవర్ యిస్తుంది. వారు చేసే అత్యంత దుర్మార్గాలు - గ్యాంబ్లింగ్, అడవి కట్టెలు దొంగిలించడం, బూన్ ఫిల్మ్స్ ప్రదర్శించడం. అవి అన్ని చేస్తూ మంటే వాటిని అరికట్టడానికి ఆ ఎస్.ఐ. పూనుకున్నాడు. అయితే అక్కడి డి.ఎస్.పి. లక్కణ రావు, సి.ఐ. బాలయ్య, ఆ సంఘ వ్యతిరేక శక్తుల కొమ్ము కాని ఆ ఎస్.ఐ. మీద వత్తిడి తెచ్చారు. వారి యిండ్లలో పిందులు కుడిపి వత్తిడి తెచ్చారు. అయినా ఎస్.ఐ. లొంగ లేదు. ఒక కర్ర లారీని పట్టుకున్నాడు, దొంగ లిఖరు షాపును పట్టుకున్నాడు. అక్కడ 18 దుకాణాలకు పరిశీలన యిస్తే 80, 90 దుకాణాలు నడుస్తున్నవి - ఆ మండలంలో - వాటిని పట్టుకున్నాడు. అలాంటి ఎస్.ఐ. మీద వారి యిండ్లలో పిందులు కుదుస్తూ ఆ డి.ఎస్.పి. యితనిని మందలించడానికి ప్రయత్నం చేశాడు. ఎస్.ఐ. వినలేదు. నేను చేసేది తప్పుఅయితే నామీద యాక్సను తీసుకోండి అన్నాడు. ఆ కారణంగా డి.ఎస్.పి, సి.ఐ. అతను స్థానంలోవుండగా బలవంతంగా సెలవు పెట్టింది అతని పిస్తోలు కూడ స్వాధీనం చేసుకుంటే అతను యింటికి పోయాడు. ఆ ఎస్.ఐ. యింటికిపోతే, నారాయణరాజు అనే గూండా నాయకత్వాన 20 మంది స్కూటర్స్ మీద వెళ్లి ఆ ఎస్.ఐ.ని యింటి నుండి బయటికి పిలిచి తెప్పులతో అదేపనిగా పదే పదే కొట్టారు. అక్కడవున్నటువంటి వోలేను సిబ్బంది, వోలేను క్వార్టర్స్ నుండి బయటకు వచ్చి అడ్డం వచ్చారు. సి.ఐ. తాపేగాపోయి జీపులో వేసుకొస్తే, మళ్లా ఆ గూండాలు అక్కడికి

వచ్చారు. ఈ సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుతో క్షమాపణ చెప్పించాలని అడిగారు. పైగా వేరిద్దరు క్షమాపణ చెప్పించమని పోలీసు స్టేషనులో ఉన్నటువంటి వారితో చెప్పగా ఆయన చెప్పను అని నీరాకరిస్తే ఆయనను తీసుకొని వెళ్లి ఒక గదిలో పెట్టి లాక్ చేసి బ్రిటీషులాడి వారిని పంపించారు డి.ఎస్.పి. డ్రెస్ లో ఉండి, ఇంతకన్నా నేచం, ఇంతకన్నా ఘోరం, లా అండ్ ఆర్డరుమీద ఉన్నటువంటి నమ్మకం ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను. ఈ రకమైనటువంటి పద్ధతులతో ఉగ్రవాదులతో మే బ్రహ్మముడి విడిపోలేదు. ఉదాహరణకు మా పార్లెవారిని గురించి నేను చెప్పాను. మహబూబ్ నగర్ జిల్లా ఎస్.పి.కి నీద్ర పట్టులేదు. ఆయన రాత్రిపూట ప్లాదరాబాద్ వచ్చేవారు, పగలు మాత్రం అక్కడికి పోయేవారు. ఈ రకమైన పద్ధతులతో ఉండి అక్కడ మా పార్లె కార్యకర్తలను ఎదిరించి పోట్లాడుతూ ఉంటే, అక్కడ వారు చావకొడుతూ ఉంటే కనీసం పట్టించుకోలేదు. ఈనాటికి ఉగ్రవాద కార్యకలాపాలు జోరుగా సాగుతున్నాయి. సంఘవిద్యోహ శక్తులు పెచ్చుమీరు పని చేస్తున్నాయి. మీరు అనుసరించే ఈ అస్పష్టత, విధానాలవల్ల, సంఘ వ్యతిరేక శక్తుల కొమ్ముకాయడంవల్ల ఈ రకమైన పరిణామాలు వచ్చి శాంతిభద్రతలు కాపాడే అధికారులపైన ఈ దాడి సాగిందంటే ఇంతకన్నా ఘోరం మరొకటి లేదని మనవిచేస్తున్నాను. పృథుత్వ యంత్రాంగంమీద మీకు ఉన్నటువంటి పట్టు ఏమిటి అని అడుగుతున్నాను. ఐ.ఎ.ఎస్ ఆఫీసర్లును, ఐ.పి.ఎస్. ఆఫీసర్లును అదేపనిగా కళ్ళ సాధింపుగా మీరు ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తున్నారు. నా జిల్లా ఉదాహరణగా చెబితాను. గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. మాకు భాస్కరయ్య అనే ఎస్.పి. వచ్చారు, ఆయనను ట్రాన్స్ ఫర్ చేసారు. ఆయనకు కొన్ని బలహీనతలు ఉన్నాయి. శ్రీ కృష్ణారాజు అనే ఎస్.పి.గారిని ఇక్కడినుంచి అక్కడికి పంపించారు. ఆయన ఛార్జ్ తీసుకోనడానికి వెళ్లిన వెంటనే మీరు ఛార్జ్ తీసుకోవద్దు వెంటనే వెనుకరమ్మని కబురు పంపించారు. నెల రోజులు అయింది, ఇంకొక ఎస్.పి. వచ్చారు. ఆయన ఇప్పుడు ట్రాన్స్ ఫర్ అయ్యాడు. మా జిల్లా ఇన్ ఛార్జ్ మంత్రిగా ఉన్న ముఖ్యమంత్రిగారు ఆ ప్రాంతంలో గట్టిగా తీరిగారు. నిజాయితీగా ఉన్న అధికారులను పోల్సపించారు. ఆ రకమైన ఉతం ఇస్తే మంత్రిగారి పట్ల మాకు గౌరవం పెరిగింది. సిన్హా అనేటటువంటి కలెక్టరు చాలా నిజాయితీగా పరిపాలించాడు, నిజాయితీగా వ్యవహరించాడు. ఆయనను ట్రాన్స్ ఫర్ చేసారు. ఒక కలెక్టరు వచ్చి నెల రోజులు అయింది. ఆయన పేరు

సుబ్బిమణ్యం. ఆయనను కూడ ఈనాడు ట్రాన్స్ఫర్ చేసారు. మేము పదేపదే విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాము. ఐ.బి. ఇంజనీర్లు ఏ ఒక్కరూ మూడు మాసాల కన్నా ఎక్కువ ఉండే పరిస్థితి అక్కడ లేదు. ఈనాడు సెంట్రల్ బ్యాంకులో తిన్న వారందరినీ గ్రామాలకు పంపించారు. వారందరినీ పాత పాలకవర్గం గ్రామాలలో లేకండా పట్టణాలకు రప్పించి దండిస్తున్నారు. ఈ రకమైన పద్ధతులలో ప్రభుత్వ యంత్రాంగంలో జోక్యం కలిగించుకొని అస్వచ్ఛ పరిస్థితులు కల్పించే పరిస్థితి ఈనాడు మన ప్రభుత్వం ఎనుసరిస్తున్నది. ఈ పద్ధతి మానుకోవాలని మనవిచేస్తున్నాను. నేను మొట్టమొదటే చెప్పాను - భూసంస్కరణల లెక్కలు ఎట్లాగ తప్పి అని. నాకన్నా ముందు మాట్లాడిన మీతులు శ్రీ విఠల్ రెడ్డిగారు చెప్పారు. మన ముఖ్యమంత్రిగారు రంగారెడ్డి జిల్లా పర్యటిస్తూ 20 వేల ఎకరాల పొలం తేలుతుండి, దానిని మేము పంచి పెడతామని చెప్పారు. మేము అంతా సంతోషించాము. అందుకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకుంటారని ఆశించాము. ఒక 54 గ్రామాలలో 18 వేల ఎకరాల మీగులు భూమి తేలుతుందని మేము పుస్తక రూపంలో ప్రచురించి ప్రభుత్వానికి ఇచ్చాము. అధ్యక్షా, తమరు అనుమతిస్తే నేను చిన్న లెక్క చెబుతాను, మీరు ఆలోచించాలి. హైకోర్టు తీర్పు రాకపూర్వం 1977వ సంవత్సరంలో వచ్చిన భూసంస్కరణల చట్టం ప్రకారంగా 12 లక్షల 84 వేల ఎకరాల పొలం తేలుతుందని ప్రభుత్వ సమాచార పత్రికలో తెలియజేశారు. అది ప్రభుత్వ సమాచార పత్రిక. దాని ప్రకారమే నేను చెబుతున్నాను. ఈలోగా హైకోర్టు బీనామీ ట్రాన్సాక్షన్లు చట్టబద్ధం చేసిన తరువాత ఒకసారి పట్టా ఇచ్చిన పొలాన్ని రద్దు చేయడానికి భూసంస్కరణల చట్టం ప్రకారంగా అవకాశం లేదు. నేను లాయరును కాదు. గౌరవనీయులైన శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డిగారు మంచి లాయరు. శ్రీ డి.కె. సుమరసింహారెడ్డిగారు మంచి లాయరు. ఇక్కడ ఇంకా చాలామంది లాయర్లు ఉన్నారు, వారు చెప్పాలి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సుప్రీం కోర్టుకు ఎప్పీల్ చేసింది గోల చేయగా, గోల చేయగా. ఈలోగా మేమో నెంబరు 317 జి 78-1 ద్వారా జనవరి నెలలో ప్రభుత్వం ఒక జి.ఓ. జారీ చేసింది. ఈ ఇచ్చినటువంటి పట్టాలు అన్నీ రద్దుచేసి భూములు భూస్వాములకు అప్పగించాలని అన్నారు. దీనిని ఆధారం చేసుకొని ప్రకాశం జిల్లా, గుంటూరు జిల్లాలో 5 వేల పట్టాలు రద్దు చేసారు. తెలుగు దేశం ప్రభుత్వం 7 సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉంది. వారు రావడంతో వారి విధాన ప్రకటన చెప్పారు. మేము వెంటనే నీలింగు చట్టానికి సవరణ తెస్తాము అని చెప్పి

తేలేదు. అప్పుడు శ్రీ పి. రామచంద్రారెడ్డిగారు ఈ ప్రక్కన ఉన్నారు. అప్పుడు ఇక్కడ ఉన్నటువంటి రామచంద్రా రెడ్డిగారు ఇప్పుడు ఆ ప్రక్కన ఉన్నారు. అయ్యా, ఇప్పటికైనా మీరు తేసుకొని రావాలని శ్రీ ఎన్.టి. రామా రావుగారిని ఒత్తిడి చేసాము. ఈ ఇద్దరూ కలిసి భూములు దొరక కుండా ఉండే పద్ధతులతో చట్టానికి సవరణ తేసుకొని చచ్చారు. కావాలంటే ఆ సవరణ కూడా చదివి వీనిపిస్తాము. ఈ విషయంలో తెలుగు దేశం పార్టీ వారు, కాంగ్రెస్ వారు ఇద్దరూ ఒకటే అని మాకు రుజువు అయింది. తెలుగు దేశం పార్టీ వారికి ఇప్పటికీ మేము మిత్రపక్షమే. కాంగ్రెస్ ను వ్యతిరేకించి నంత కాలం మేము వారికి మిత్రపక్షమే - అడ్డుకోలుగా కాదు, న్యాయమైన పద్ధతులతో. కాని వర్గ స్వభావం వచ్చేప్పటికి వారు, వీరు - ఇద్దరూ ఒకటే. మీరు భూస్వాముల కొమ్ముకాసారని తేలిపోయింది. గవర్నరు ప్రసంగంతో భూసంస్కరణల గురించి మీరు ఒక్క మాట కూడా చెప్పలేదు. గవర్నరుగారి తెలుగు ప్రసంగం పుస్తకములోని 21 వ పేజీలో చిన్న స్పిష్ అతికించారు. అధికారులు ఎవరో గుర్తు చేసి ఉంటారు. అయ్యా, భూసంస్కరణలు పోయాయి, ఇది లేకపోతే పట్టుకుంటారని కాగితం అతికించారు. ఓరిజినల్ అమ్మతో లేదు. నిజంగా చిత్తశుద్ధి ఉంటే భూసంస్కరణల గురించి ఈ బడ్జెటు ప్రసంగంతో ఎక్కడైనా ఒక్క మాట చెప్పారా అని అడుగుతున్నాను, ఒక్క మాట చెప్పలేదు. లాండు గ్యాబింగు ఉంది, భూబకాసురులు ఉన్నారు. శ్రీ ఎన్.టి. రామారావుగారి ప్రభుత్వం ఈ భూబకాసురుల ఆట కట్టింపడం కోసం ఒక టీబియస్ నల్ వేసింది. ఆ టీబియస్ నల్ టైం టు టైం జడ్జిలను మార్చాలి. ఈ మార్పు సందర్భంలో ఒక చారిత్రాత్మకమైన తీర్పు వచ్చింది. వరంగల్ లో ఒక పెద్ద మనిషి ఒక గ్రేట్ వాల్ కట్టారు. 23 ఎకరాలు, కొన్ని కోట్ల రూపాయలు విలువచేసే పొలం ఆక్రమించుకొని కట్టారు. ప్రతిపక్షాలు గోల చేసాయి, వినలేదు. ఈ లాండు గ్యాబింగు మువ్ మెంట్ క్రింద మా వాడు ఒకరు కోర్టులో దావా వేసాడు, చారిత్రాత్మకమైన తీర్పు ఇచ్చింది. - చెన్నారెడ్డిగారి గవర్నమెంటు ఉండగా అది చెల్ల నేరదని. ది గ్రేట్ వాల్ ఆఫ్ షెనా పడిపోయింది. 20 సంవత్సరాలు పట్టింది. కానీ మళ్ళీ కోర్టుకు పోయాడు. దానిని ప్రభుత్వం అయితే స్వాధీనం చేసుకున్నది కాని ఎంత తొందరగా వెకేట్ చేస్తారు, పేదలకు పంచి పెడతారో తెలియదు. కాని ఈవేళ నేను ఛాలెంజి చేస్తున్నాను. ఈ శాసనసభలో అధికారంలో ఉన్న మంత్రులు, సామంతులు, పార్టీల పెద్దలు ఈ భూబకాసురులుగా ఉన్నటువంటి వారు ఉన్నారు. ఆ టీబియస్ నల్ జడ్జిల

పోస్టు ఖాళీ అయింది. జడ్జిని ఎందుకు వేయరు అని అడుగుతున్నాను. 5.30 ఎందుకు వేయరు? ఎందుకు పూర్తి చేయరు? ఎందుకు పని చేయించరు చా. అని అడుగుతున్నాను. పని చేస్తే ఎట్లాగు? వారు పాలకవర్గానికి చెందిన వారు, వారి పార్టీలోనే ఉన్నారు. వారు పేదలు గురించి చెబుతూ వుంటే ఎట్లాగు ఉందంటే దెయ్యాలు వేదాలు పఠించినట్లాగా ఉంది.

(ఇంటరప్షన్)

శ్రీ మహమ్మద్ జానీ:- అధ్యక్షా,....

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- జానీ గారు నన్ను మాట్లాడనివ్వండి. నేను మాట్లాడేటప్పుడు మీకు సహనం ఉండాలి. మీరు దేశాన్ని పరిపాలించేవారు. కొంచెం సహనంగా ఉండాలి.

(ఇంటరప్షన్స్)

నేను చెప్పేటవంటి ఆరోపణలు రుజువు చేయడానికి సిద్ధముగా ఉన్నాను. మంత్రులుగా ఉన్న వారి గురించి చెబుతున్నాను. ఛాలెంజ్ చేస్తున్నాను. యువకులు వినండి. సహనం ఉండాలి. విమర్శిస్తే పడడానికి సిద్ధముగా ఉండాలి. నేను తిట్లు లేదు. రాజకీయ విమర్శ యిది. ఏ రకంగాను చూసినా - మీరు ఎందుకు ట్రిబ్యునల్ నొంపరు. యింకొక ఉదాహరణ చెబుతాను

శ్రీ మహ్మద్ రజబ్ ఆలి:- వారి కుర్సీలు పోతే సంగతులు అగపడతాయి.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- నేటిపారుదల వ్యవహారం తేసుకొందాం. భూసంస్కరణల వ్యవహారం ఏ పరిస్థితిలో అయితే ఉందో నేటిపారుదల సంగతి తేసుకున్నట్లయితే -- యిదే శాసనసభలో భారీ నేటిపారుదల శాఖ మాత్రులు శ్రీ చెంగారెడ్డి గారు ఒక విషయం చెప్పారు. శ్రీరాంసాగరు ప్రాజెక్టు....

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- అధ్యక్షా,....

శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఎగ్రికల్చర్ మినిష్టరు గారి నుంచి రక్షణ కల్పించాలి. Agriculture is my culture. అని అంటాగో

ఏమో తెలియదు కానీ దయచేసి ఎగ్జిక్యూట్వ్ మినిష్టరు నా మాట వినండి.

శ్రీ జె.సి. దివాకరరెడ్డి:- వింటామండి.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- వారు చెప్పే దాంట్లో వాస్తవికత లోపిస్తున్నది. భూసంస్కరణల అమలు విషయంలో చిత్తశుద్ధి లోపించినట్లుగానే నేటిపారుదల పట్ల కూడా చిత్తశుద్ధి లోపించింది. శ్రీరామసాగరు రెండవ దశ గురించి వరల్డ్ బ్యాంకు సహాయం చెస్తుందని అంటున్నారు. వరంగల్లులో రెండవ దశకు సంబంధించి శ్రీరామసాగరు కెనాల్ సూర్యాపేట వరకు ఉన్న 63 కిలోమీటర్లు కెనాల్ పూర్తి అయితే అయిదు లక్షల ఎకరాల మరు భూములు సస్య శ్యామలం అవుతాయి.

డాక్టర్ యం.వి. మైసూరారెడ్డి:- బీనామీ లాండ్సు అన్నారు. పేర్లు చెబుతారా?

Mr. Deputy Speaker:- You need not go for it.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరరావు:- కావాలంటే సర్క్యులేట్ చేస్తాను. మైసూరారెడ్డిగారికి యిస్తాను. ... 63 కిలోమీటర్ల కాలువ కనుక వస్తే 5 లక్షల ఎకరాలు మరుభూములు సస్యశ్యామలం అవుతాయి. దీనికి ఎందుకు కేటాయింపు? మీరు ఏమి చేశారు? శ్రీ రాంసాగరు ప్రాజెక్టు, శ్రీశైలం ఎడమ కాలువ విషయంలో 10 కోట్ల రూపాయలు చూపించారు. నీన్న యిక్కడ దేని మీద వర్చు జరిగింది. 7 కోట్ల రూపాయలకు కుదించి డివిజన్సు ఎత్తి వేశారు. దీనికి మీరు ఏమి ప్రాధాన్యత యిచ్చారని అడుగు తున్నాను. లెక్కలతో సహా చెప్పాలంటే భూసంస్కరణల గురించి ఈ సంవత్సరం ఖర్చు పెట్టే దాంట్లో 5 కోట్ల రూపాయలు 1991-92 సంవత్సరం తాత్కాలిక బడ్జెట్లో చూపించారు. ఈ 5 కోట్ల రూపాయలలో రికార్డు ఆఫ్ రైట్స్ పుస్తకాలు అమ్మి వేయించడానికి 4 కోట్ల 75 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే ఖర్చు పెడుతున్నారు. కావాలంటే చదువుకోండి బడ్జెట్. నా దగ్గర ఉంది. చదువుకోండి. తెలుగు మాగాణి సమారాధన క్రింద 25 లక్షల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టే దాంట్లో చూపించారు. మీకు సవతితల్లి ప్రేమ ఎంత ఉందో ఆలోచించండి. మీరు మీ పుస్తకాలలోనే చూపించుతున్నారు. ప్రాధాన్యత గల రంగాలకు మీరు యివ్వే దాంట్లో 1991-92 బడ్జెట్లోనే మీరు చూపించారు. మీరు ప్రాజెక్టులు గురించి

ఎంత ఖర్చు పెట్టబోతున్నాడో చెప్పారు. నిరుద్యోగ సమస్య తీసుకుందాము. స్వయం ఉపాధి క్రింద గత శాసనసభలో అన్నారు. కేటాయించిన దాని కన్నా ఎక్కువగా 100 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతున్నామని బడ్జెట్ ప్రసంగంలో చెప్పారు. మొదట 25 కోట్ల రూపాయలు, మరొక 25 కోట్ల రూపాయలు కేటాయించినామని, ఫైనాన్సియల్ - ఇన్ స్టిట్యూషన్సు యిచ్చేది కలిపి 100 కోట్ల రూపాయల వరకు ఖర్చు పెట్టి నిరుద్యోగ సమస్య పరిష్కారం చేస్తామని అన్నారు. కాని ఏమి చేశారు? ఎంతమందికి ఉపాధి కల్పించారు; అని మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. 40 వేలు ఖాళీలు ఉన్నాయని మంత్రివరంగం అంటున్నది. ఎన్నో సంఘాలు. భాషా పండితులు, క్యాబిఫెడ్ టీచర్లు, వర్కు ఇన్ స్పెక్టర్లు, వగైరా, వగైరా సంఘాలు. సుమారు 20, 25 వరకు టెంటుస్ సెక్రటేరియట్ వద్ద ఉన్నాయి. రోజయ్య గారు ఆపారం చేసుకోవద్దు. వారు మమ్మల్ని అన్నారు. 40 వేలు ఖాళీలు పూర్తి చేస్తున్నారా? యిందులో ఒక్కటైనా పూర్తి చేసారా? ఎందుకు పూర్తి చేయలేదు? నిరుద్యోగ సమస్య తీర్చాలని మీకు చిత్తశుద్ధి ఉందా అని అడుగుతున్నాను. గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు విద్య విషయంలో ప్రయివేటీకరణ గురించి చెబుతున్నారు. ప్రయివేటీకరణ ఎంత అధ్వాన్నంగా తయారు అయింది అంటే సి.ఐ.యన్ అనేది ఒక టి.టి.ఐ. సంస్థ కరీమ్ నగరులో ఉంది. తరగతిలో 20 మందిని కూర్చోబెట్టవలసింది 100 మంది విద్యార్థులవరకు కూర్చోబెట్టి బోల్డు ఫేజులు వసూలు చేస్తే - ఈ రోజున వారికి పరీక్షలు వేలులేకుండా అయి - యిక్కడ యం.యల్.ఏల మంతుల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. వారి పరిస్థితి ఎంత అధ్వాన్నంగా తయారైందో చెప్పలేము. టీచర్లు ట్రైనింగు ఇన్ స్టిట్యూషన్సు చూసినట్లయితే అవి కుక్క గొడుగులాగ పుడుతున్నాయి. భావి భారత విద్యార్థులు అయిన ఈ యువకులు ఏవిధంగా తయారు అవుతున్నారో అనే విషయం వేరే వివరించ వలసిన అవసరం లేదు. వారి పరిస్థితి ఏవిధంగా చూసినా ఆశాజనకంగా లేదు. పరిశ్రమ రంగము చూసినట్లయితే అనేక వందలాది, వేలాది పరిశ్రమలు స్వీక్యూనిటీగా తయారు అయినవి. దేశములో మొత్తము 2,65,000 సిక్ యూనిటీస్ ఉన్నట్లుగా చెబుతున్నారు. యిందులో మన రాష్ట్రములో చాలా ఉన్నాయి. రోజయ్యగారు చెప్పాలి. వారు యిదివరకు ఆర్థికశాఖామాత్యులు చేశారు. ఎ.పి.స్టేన్స్, పాలింప్ దాని విషయంలో ప్రయివేటు వారికి అప్పగిస్తామంటే ఆందోళన చేశాము. దానికి ఇన్ ప్లా స్ట్రక్చరు ఏర్పాటు చేయమని చెప్పాము. యిప్పుడు తీరిగి ప్రయివేటు

కి وجه سے یہ نفاذ ہوا۔ یہ جو نفاذ ہوا اس میں میرے بازو کے لوگوں کی زیادہ کارستانی تھی۔ سچی بات یہی اور یہ واقعہ ریڈی صاحب کے زمانے میں برلوس اسٹیشن میں ایک ہندو سب انسپکٹر اور ایک مسلمان سب انسپکٹر رہتا تھا یہ اس وقت کی پالیسی تھی۔ اس سے شہر کے اندر لائڈ آرڈر کو برقرار رکھنے میں مدد ملتی تھی۔ اور عموماً انھیں ملٹری ہی تھی۔ بلدیہ کے ایک ایسیل آفیسر کو تمام فنڈس کے اختیارات دیئے گئے ہیں۔ شہر جدید آباد کے بلدیہ پر مجلس اتحاد المسلمین پارٹی کا اقتدار ہے اس لئے سارے اختیارات تنگودیشیم حکومت کے زمانے میں بلدیہ سے کھینچ لئے گئے تھے اور اب کانگریس حکومت بھی بلدیہ کے سارے اختیارات چھین لی ہے۔ اب صرف بلدیہ کے یاس ملاؤں کے ٹیکس دیکھے گئے ہیں باقی کے سارے آمدنی کے ذرائع حکومت چھین لی ہے۔ بلڈنگ میٹنگ اور لائسنس دینے کی اجازت اب صرف میئر صاحب ہی دے سکتے ہیں۔ یہ اختیارات بھی بلدیہ سے لیکر میئر صاحب کو دے دیئے گئے ہیں۔ میونسپل کالپوریشن سے کروڑ روپے ٹیکس کی شکل میں وصول ہو رہا ہے۔ یہ تو حکومت کی تنگ نظری ہے کیونکہ بلدیہ پر اپوزیشن پارٹی کا اقتدار ہے۔ اس لئے بلدیہ کے سارے اختیارات کو ختم کر دیا گیا۔ پھر کیا ان کی بات کرتے ہیں۔ اگر مرکزی حکومت آپ کے ساتھ نا انصافی کرتی ہے تو آپ مرکز کے خلاف شکایات کرتے ہیں۔ ہر طرف ابھیر ا جائزہ لے کر بلڈنگس بن رہے ہیں جب گورنمنٹ اسسٹنٹ کرتی ہے تو اس سے بلدیہ کو 10 کروڑ روپے ٹیکس کی شکل میں وصول ہو رہے ہیں۔ لیکن بلدیہ کے تحت جو سرکاری زمینیں ملتی جاتی ہیں اب وہ کام کو آگے ایڈوانس کو دے دیا گیا ہے۔ وہاں کے متعلق تمام زمینوں کو نظر انداز کیا جا رہا ہے اور انھیں غیر ضروری بدنام کیا جا رہا ہے۔ اس لئے اب انھیں ایکشن کا فنانس جگ کر لیتے۔ حکومت یہ کام کو صرف نامینیشن پر گئے داروں کو یہ کام دے رہی ہے۔ کانگریس یہ چاہتی ہے کہ اپوزیشن کو بدنام کریں۔ ایک طرف بدنام کرنے کا طریقہ اپنا رہی ہے اور دوسری طرف ایکشن کا فنانس جمع کرنے کیلئے یہ کام صرف نامینیشن پر گئے داروں کو دے رہی ہے اور ان سے پارٹی کا فنانس جمع کر رہی ہے۔ شہر جدید آباد کے 5 سالہ منصوبہ بنایا گیا جس کے لئے 12 کروڑ روپے کی ضرورت ہے۔ شہر جدید آباد کی ترقی کے لئے کچھ نہیں کیا جا رہا ہے جبکہ شہر جدید آباد کے لوگس، ٹرانسپورٹ اور پینے کے پانی کے ڈیپارٹمنٹ میں بلدیہ کو وصول ہو رہا ہے لیکن اس دھم کرتے تھے اب وہ میئر بن گئے ہیں یہ سب بھول گئے ہیں نہیں تو تنگودیشیم حکومت کے زمانے وہ پانی کیلئے کئی مرتبہ تھان کے ذریعہ جیلوس نکالتے تھے اس جیلوس کو سکریٹریٹ تک لے جاتے تھے لیکن اب ایسا معلوم ہو رہا ہے کہ انھیں میئر کی اور اقتدار مل گیا ہے یہ سب مسائل وہ بھول گئے ہیں۔

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి :- ఇప్పుడు నీళ్లు ప్యాబ్రిం ఏమీ లేదు. ఇండువల్ల ఏమీ వూరేగింపు కూడా లేదు.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ :- జబ ڈاکٹر ایم جی ٹی وی صاحب ہمارے چیف میئر تھے آپ اس وقت ہمیں یہ کہتے تھے کہ میں پانی کا مسئلہ اٹھا رہا ہوں آپ میرا ساتھ دیجئے۔ اب بیان پر ان جنار دھن ریڈی صاحب چیف میئر بن گئے تو آپ ہمیں کہتے ہیں کہ پانی کا مسئلہ حل ہو چکا۔ میرا حلقہ آپ کے حلقہ سے لگا ہوا ہے۔ جملی ہار کے بازو میرے حلقہ میں غریب لوگ رہتے ہیں وہ لوگ پانی کیلئے ترس رہے ہیں۔ ایم ایل اے کے لئے پانی مل جاتا ہے لیکن غریب لوگوں کو پینے کیلئے پانی نہیں مل رہا ہے۔ جنار دھن ریڈی صاحب آپ میرے ساتھ چلئے آپ کو میں معاشقہ کر دوں گا کہ غریب لوگ کن حالات سے دوچار ہیں۔ وہ لوگ پانی کے ایک بوندہ کیلئے ترس رہے ہیں۔ جنار دھن ریڈی صاحب کو اقتدار مل گیا ہے اب آپ کا منہ بند ہو گیا ہے لیکن ہمارا منہ بند نہیں ہو سکتا ہے۔

శ్రీ పి. జనార్దన్ రెడ్డి :- నేను ఆయన వెనక వస్తాను చూపమనం ఏదో చెప్పాలని చెప్పి, కమ్యూనిటీ అంటారు. సిటీలో వాతావరణం....

ఎకౌంట్) పెంచు

అన్నీ - ہم معلوم ہیں۔ ہم مظلوم لوگوں کی آواز آپ تک پہنچاتے ہیں تو اس میں کوئی خراب بات نہیں ہے۔

ہم ایران میں نہیں نکلیاں پہنچی تھیں۔ ہماری باتیں آپ کو نالافض معلوم ہوتی ہیں تو ہمیں اسکی کوئی پرواہ نہیں ہے۔ اقلیتی فیئانسیس کا رپورٹیشن اور اردو اکاڈمی کو قانونی موقف دیں بجٹ کے اندر اور گورنر ڈپٹی کے اندر اقلیتی فیئانسیس کا رپورٹیشن اور اردو اکاڈمی کے تعلق سے کوئی ذکر نہیں کیا گیا۔ ٹیکسٹرایم چٹا ریڈی صاحب کے معاملے میں اقلیتوں کے مسائل کے تعلق سے سب کمیٹی تشکیل دی گئی تھی اسکی رپورٹ بھی حکومت کو دیدی گئی تھی اس کمیٹی کے چیئرمین محمد جانی صاحب تھے۔ انھوں نے ہمیں کئی مرتبہ بلایا تھا۔ ہم لوگ کئی تجاویز دیئے تھے اس رپورٹ کو کچرے کی کنڈی میں ڈال دیا گیا ہے۔ آپکی پارٹی منتخب ہو کر بھی ڈیڑھ سال کا عرصہ ہو چکا ہے لیکن آپ نے ماسٹرائٹس کیلئے کچھ کام نہیں کیا۔ میں جیلانج کرنا ہوں اس اسمبلی کے غلو بر سے۔ آپ بتائیے سب کمیٹی کی رپورٹ کہاں ڈال دی گئی ہے۔ میں کہتا ہوں کہ سکرٹریٹ کے کچرے کی کنڈی میں ڈال دیا گیا ہے۔ ماسٹرائٹس کے متنے بھی ادارہ ہیں اس پر اپنے سیاسی بیروزگاراؤں کو معذور کیا گیا۔ اقلیتی فیئانسیس کا رپورٹیشن اور اردو اکاڈمی کے صدر پر سیاسی بیروزگاراؤں کو معذور کیا گیا۔ ہم حقیقی نمائندے ہیں۔ ہم منتخب نمائندے ہیں۔ ہم لوگوں سے مفادرت کرنا چاہئے۔ ہمارے لوگوں کو ٹائمنسٹ کرنا چاہئے۔ وقف بورڈ کی کیا حالت ہے۔ وقف بورڈ کا چیئرمین ٹیگورڈیٹم پارٹی کا ہے۔ کانگریس پارٹی انھیں کام کرنے نہیں دیتی ہے کیونکہ مشر نہیں ہے اب تو مشر راہنڈرا ریڈی صاحب ہیں۔ وقف بورڈ کی کرورڈ ہارریوں کی جائداد میں تباہ ہو رہی ہیں۔ حال ہی میں گورنمنٹ کی جانب سے ایک جی او جاری ہوا جس میں یہ لکھا گیا ہے کہ اگر ایک ہرچین مسلمان یا کرچین ہوتا ہے تو اس کے پورے مراعات ختم کر دیئے جاتے ہیں۔ اگر وہ کرچین گورنمنٹ ہو کر ہے وہ مسلمان یا کرچین ہوتا ہے تو اس کے پورے مراعات ختم کر دیئے جاتے ہیں۔ مسلمان ذالمت قائم کی جائے جس طریقہ سے ای سی ایس کی اندامیوں کی ایک علوہ وزارت ہوتی ہے اسی طریقہ سے ایک مسلمان وزارت بھی قائم کی جائے۔ ہمارے تعلیمی اور معاشی ترقی وغیرہ کیلئے ایک وزارت ہونی چاہئے جس حکومت کو قانونی موقف دیں۔ اردو اکاڈمی کو زیلہ سے زیلہ پاؤ رہیں۔ اس ادارہ کا دارومدار مشر صاحب کے رحم و کرم پر ہے۔ چیئرمین کا کام اردو اکاڈمی کے ذریعہ کروانا چاہئے۔ ڈپٹی اسپیکر صاحب میں آپ کا شکریہ ادا کرنا ہوں آپ نے مجھے بجٹ پر بات کرنے کا موقع دیا۔

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఇప్పుడు వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్ గాని లేకపోతే బడ్జెట్ ప్యవేతపెట్టడం గాని దానిని ఆమోదించడం కొరకు ప్రతి పక్షాలకు ఒక అవకాశం ఇస్తున్నారు. ఇది ఒక అనవాయితీ అని నాకు అనిపిస్తుంది. ఎందుకంటే నేను మొదటిసారిగా మాట్లాడుతున్నాను. నేను ఆసెంబ్లీ వొన్సేడింగు రికార్డు వదిలి మాశాను. పెద్దలు సుందరయ్యగారు వారు మాట్లాడినవి మాశాను. ఉపస్థాపాలు నేను వదివాను. అప్పుడు మాట్లాడినవే మళ్ళీ మళ్ళీ రివీటు అవుతున్నాయి. అంటే సమస్యలు ఏమీ పరిష్కారం అయినట్లు కనబడడం లేదు. అంటే భూస్వాములు, అవినీతి, బంధుప్రీతి, ఆశీత పక్షపాతంక్రింద అధికార దుర్వినియోగం ఇటువంటి సమస్యలమీద

ఏవైతే అప్పుడు మాట్లాడినారో ఇప్పుడు అవే మాట్లాడుతున్నాము తప్ప సమస్యలు పరిష్కారం అయినట్లు కనబడడంలేదు. అదేవిధంగా దరిద్రరేఖకు దిగువ ఉన్నవారు, వారిజన, గిరిజనులు గురించి మనం ప్రతిసారి మాట్లాడు కుంటూనే ఉన్నాము. వోయినసారి చిత్తూరు, నిజామాబాదు, హైదరాబాదు వేటిలో నిరక్షరాస్యత పూర్తిగా తొలగించాలని దానికొరకు ప్రభుత్వం మొత్తం యంత్రాంగం మొత్తం పనిచేయాలని అనుకున్నాము. కానీ ఇంతవరకు ఏమీ 6.00 జరిగింది? అధ్యక్షా, ఇంతవరకూ ఏమీ జరిగింది అంటే ఏమీలేదు. సా. ఈరకంగా మనం 6 పంచవర్షప్రణాళికలు పూర్తి చేసుకున్నాము. ఇప్పుడు 7, 8 పంచవర్షప్రణాళికలు కూడా పూర్తి అవుతున్నవి. ఎన్ని పంచవర్ష ప్రణాళికలు వేసినా, యీ స్కేములు అమలు జరగడంలేదు. 'మన రాష్ట్రంలో మార్పులు వచ్చి ప్రజలకు మేలు జరుగుతుందనుకున్నాము. ఈ ఎసండ్స్ ద్వారా ఏవో జరుగుతాయి అని అనుకున్నాము. కానీ ఏమీ జరగడం లేదు. జుడీషియరీ, విధానసభ యీ రెండూ ప్రజల సమస్యలను పరిష్కారం చేయలేక పోతే ప్రజలకు వేటిమీద, ప్రజాస్వామ్యంమీద నమ్మకం పోతుంది. ఇప్పుడు మనం ప్రజాస్వామ్యపంథాలో నడుస్తున్నామా? చిత్తశుద్ధితో పనిచేస్తున్నామా అనేది ఆలోచించుకోవాలి. ప్రజాస్వామ్యంలో పాలకపక్షము, ప్రతిపక్షము కూడా కలిసి పనిచేస్తేనే అధికార యంత్రాంగం చక్కగా నడుస్తుంది. ఆ విధంగా కలిసికట్టుగా అవి లేకపోతే యీ పథకాలు అమలు కావు. ఇప్పుడు 1991-92 కాలంలో అంచనాలు వేసి అధికారంలోకి వచ్చిన పార్టీవారు పోస్ట్ చేసి దానిని ఫైనాన్స్ డిపార్టుమెంటుకు పంపితే అది ఆ డిపార్టుమెంటుకు, యీ డిపార్టుమెంటుకు పోయి, తరువాత డైరెక్టరుగారికి, అక్కడనుంచి జిల్లాలకు, జిల్లాలలో ప్యానింగు బోర్డుకు యీవిధంగా చివరకు చేరేసరికి యీ సిగులు ఖర్చు కావడానికి మరల మార్చివరకూ పడుతుంది. మార్చి చివరిలో వాడావిడిగా ఫండ్స్ ఖర్చుపెట్టడం జరుగుతున్నది. సర్వేన పద్ధతిలో అధికారులు యీ స్కేములను అమలుచేస్తే అవి అమలు జరుగుతున్నాయో లేదా అనేది ఎవరూ చూడడంలేదు. పబ్లిక్ ఎక్సాంట్సు కమిటీవారు యీ అంచనాలను పరిశీలించినా 1991వ సంవత్సరంలో 1980 సంవత్సరం ఆడిట్ రిపోర్టులు పరిశీలన చేయవలసి వస్తున్నది. అట్లాగ కాకుండా మార్చిలో కేటాయించిన నిధులు అధికారులు 5 నెలలలో పూర్తిచేసి ఇంప్లిమెంటు అయ్యేట్లు చూడాలి. ప్రభుత్వంవారు కేటాయించిన నిధులు సక్రమంగా ఖర్చుకాకపోతే యీ బడ్జెటువల్ల ప్రయోజనం ఏమీలేదు. గత ప్రభుత్వంలో ఎడ్మినిస్ట్రేషన్ రిఫార్మ్స్ కమిటీలను వేసారు. ఆ కమిటీలు యిప్పిన

1991-92 సం०నకు బడ్జెటు (ఓబ్ ఆన్ 25 మార్చి, 1991 ఎక్సాంట్) పైవర్పు

రిపోర్టులు ఏమి అయినాయి? వాటిమీద సర్వేన నిర్ణయాలు వేయండి. ఇప్పుడు కనీసం యిక్కడ మేము చెబుతున్న విషయాలు ఎవరు బాధ్యతగల మంత్రులు నోట్ చేసుకుంటున్నారో కూడా తెలియదు.

శ్రీ పి. జనార్ధన్ రెడ్డి:- నేను నోటు చేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- గత సంవత్సరంలో చోట్లబడ్జెటు కంపెనీ 85 కోట్ల రూపాయల వరకూ చూపించినారు. ఇంజనీర్స్ డిపార్టుమెంటుకు, ఇతర డిపార్టుమెంటులకు, నోషల్ వెల్ఫేర్ డిపార్టుమెంటుకు 15 శాతం బడ్జెటులో డబ్బు ఆదా చేయాలని అన్నారు. తరువాత ఆ డిపార్టుమెంటుల వారు డబ్బు ఆదాచేయాలని చెబుతునే సుప్రీమ్ కోర్టు లాయరు, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తరపున వాదించే వారికి మాత్రం యీ కట్టుబడి మీనహా యించారు. సుప్రీమ్ కోర్టులో మన ప్రభుత్వం తరపున న్యాయవాదికి ఆయన పనిచేస్తున్నందుకు రోజుకు 50,000 రూపాయలు చొప్పున డ్రా చేసే అవకాశం ఉండేది. అడబ్బు దుర్వినియోగం అవుతోందని చెప్పి తెలుగు దేశం ప్రభుత్వంవారు దానిని తగ్గించారు. దానికి కూడా రూల్సుప్రకారం డబ్బు డ్రా చేయాలని పెట్టారు. కానీ తరువాత యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం వచ్చినతరువాత కే. మాధవరావు అనే ఆయనకు స్వయం చెన్నారెడ్డిగారి బావమరిదికి.....

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- మీరు వ్యక్తుల గురించి మాట్లాడకండి. ఏమైనా ప్రభుత్వం చేసే పనులలో అవకతవకలు ఉంటే మాట్లాడండి. ఇక్కడ దుర్వినియోగం జరుగుతోంది అని చెప్పినపుడు - తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చేసినది కాబట్టి మేము దానిని తప్పకుండా మారుస్తాము అన్నట్లుగా చేయకూడదు. ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత రెవెన్యూ అధికారులను వేరే పని చేయనీయకుండా యుద్ధ ప్రాతిపదికమీద బోగస్ రేషన్ కార్డులను వేడవుట్ చేస్తామని చెప్పి లెక్కలు వేశారు. మరల యిప్పుడు వాటిని తిరిగి యిస్తామంటున్నారు. అలా చేయకపోతే లోక్ సభకు జరిగే ఎన్నికలలో ఓట్లు రావడం కష్టం కాబట్టి యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంవారు యీ విధంగా మరల రేషన్ కార్డులను యిస్యూ చేస్తున్నారు. ఇప్పుడు నేను చెప్పేది ఏమిటంటే యీ ప్రభుత్వంలో ఉన్నవారు కొన్ని పనులను అవగాహన లేకుండా చేస్తున్నారు కాబట్టి అంచనాలు తారుమారు అయినాయి. బియ్యం విషయం అట్లాగే జరిగింది. బియ్యం కొరకు సేకరించిన డబ్బును వేరే డిపార్టుమెంటువారికి బదిలీ

చేస్తున్నారు. ఇది ఎట్లాగు జరిగింది? వేరే డిపార్టుమెంటులవారికి ఎందుకు యీ డబ్బును తరలిస్తున్నారు? ఇప్పుడు సుప్రీమ్ కోర్టుకు వెళ్లడానికి మనం లాయరుకు కోర్టుల ఫేజుల క్రింద చాలా డబ్బు ఖర్చు పెడుతున్నాము. ప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో ఎన్ని కేసులు సుప్రీమ్ కోర్టులో గెలిపించేట్లు చేశారు? రాష్ట్రప్రభుత్వానికి యీ విషయంలో లాభం కలిగిందా? నష్టము కలిగిందా? ఇటువంటి ఆలోచన ఏమీ లేకుండా కొంతమందిని మాత్రమే లాభం చేయడానికి చూడడం మంచి పద్ధతి కాదు. దీనిమీద ప్రభుత్వం విచారణ జరిపించాలని కోరుతున్నాను. తరువాత మాకు కావలసింది నేతివంతమ్మైన పరిపాలన. ఎసంబ్లీలో జరుగుతున్నవి కావాలి కానీ పార్టీలో జరుగుతున్న అంతర్గత వివాదాలు మాకు అక్కరలేదు. ఇప్పుడు మే పార్టీలో ఉన్న శ్రేణివాసులెవరైతే గాని ఎట్లాగూ మేకు శ్రేయకారం చుట్టేట్లు ఉన్నారు. వెల్లో కూర్చున్నందువల్ల గంట సమయం వృధా అయింది. గంట సమయం మనందరిది వృధా అయింది మనమందరం డబ్బు తీసుకుంటున్నాము. యావత్తు ప్రజల విషయాలు కూడా ఆలోపించాలి కదా!

Mr. Dy. Speaker:- Such situation do not arise generally.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- మరి ఆ రకమ్మైన సమస్యలు ఎందుకు వస్తున్నాయి? అసమ్మతివల్ల - అసమ్మతి లేకుంటే ఈ సమస్య వచ్చేది కాదు. మరి అదేవిధంగా కమ్యూనల్ రైట్స్ వచ్చాయి. కమ్యూనల్ రైట్స్ ఎందుకు బంద్ అయ్యాయి అంటే మొగుజ్జి కొట్టి మొగసాలకు ఎక్కినట్లు అని గౌరవనీయులు ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు వీధాసాగరరావుగారిని. కమ్యూనల్ రైట్స్ కొత్త ప్రభుత్వం, నూతన ముఖ్యమంత్రి వచ్చిన మరు క్షణం బంద్ అయిపోయాయి. అంటే మేము ఏమి అనుకోవాలి? మేమే కాదు మామూలు ప్రజలు ఏమి అనుకుంటారో మీరే ఆలోచించండి. మా సంగతి దేవుడెరుగు - మరి ఈ రకంగా అసమ్మతి, అధికారములో ఉన్న పార్టీకి సరయిన అవగాహన లేకపోతే, ఇప్పటివరకు మంత్రివరగం పూర్తిగా ఏర్పాటు చేయలేకపోయారు. ముఖ్యమంత్రిగారు దగ్గరే శాఖలు అన్నీ ఉన్నాయి. ఆ శాఖల గురించి నివేదికలు, అప్లికేషన్స్ లేకపోతే ఏది కావాలన్నా సమస్యలు సత్వరం పరిష్కారం అయ్యే పరిస్థితి లేకపోయే, ఇప్పటివరకు మంత్రివరగం విస్తరణ కాకపోయే. మరి ఏమి దుస్థితి, ఎన్నో సమస్యలు, ఒక వైపు సమస్యల పరిష్కారానికి అధికార యంత్రాంగము సరిగా స్పందించలేదని

అనుకుంటున్నాము. మరి మంత్రీవరగ్గ విస్తరణ తేకపోయి. ఇప్పుడు ఎక్సాంట్ చేసే ఈ సేజన్ లో పనులు అన్నీ - రోడ్ల విషయములలో కాని, ఎక్సాంట్ క్రి విషయములలో కాని రైతుల సమస్యలు సరయిన ప్రస్థానాన పరిష్కారం కాకపోతే ఇంకఎప్పుడు జరగే అవకాశం ఉండుంది మరీ ఈ రకంగా కాలయాపన జరుపుతూ ఉంటే ఈ పార్టీ కాని, ఈ ప్రభుత్వం కాని సరిగా నడవకపోతే అప్పుడు మేము ఈ విషయాల గురించి చెప్పకపోతే సమస్యతి గురించి మాట్లాడకపోతే మేము ఏమి చేయాలి. అసమ్మత గురించి మాట్లాడ వద్దంటారు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- జనార్థనరెడ్డిగారు, కృష్ణమూర్తిగారు మీ లాంటి సేనియర్ మెంబర్స్ కి ఏమి చెప్పేది? ఎస్ ఎల్ ఏగా కాకపోయినా You have got vast experience in democratic institutions డిస్టర్బ్ చేస్తూఉంటే మాట్లాడే మెంబర్ ఫీల్ అవుతారు.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- అధ్యక్షా, ఆ గౌరవసభ్యులు కృష్ణమూర్తి గారు ఒక విషయాన్ని - అసెంబ్లీ రోడ్ గురించి చెప్పారు. నేను, విద్యాసాగరరావుగారు రెండురోజుల క్రితం అసెంబ్లీ ముందునుంచి వోతూ ఉన్నాము. వోతూ ఉంటే అసెంబ్లీ ముందు 50, 60 మంది ఉన్నారు ఏమయ్యా అసెంబ్లీ లేదు. ఈవేళ శెలవు కదా అంటే మేము అసెంబ్లీ రోడ్ చూడడానికి వచ్చాము అన్నారు. మరి అసెంబ్లీ రోడ్ ఇక్కడకాదు సినిమా థియేటర్ లో అంటే అక్కడ టిక్కెట్లు అయిపోయాయి. కనీసం ఇక్కడయినా దొరకుతాయేమోనీ వచ్చాము అన్నారు. ఈరకంగా అసెంబ్లీ రోడ్ గురించి ఇక్కడ దొరుకుతాయి అని వచ్చారు. ఎందుకంటే పేపర్స్ చూశారు. పేపర్స్ బాక్స్ కట్టి అసెంబ్లీ రోడ్ గురించి వచ్చింది. అసెంబ్లీ రోడ్ గురించి ఇక్కడికి వచ్చారు అంటే నా అనుమానం ఏమిటంటే ఈ గౌరవసభ్యుడు ఏమైనా ఆ సినిమాకు వెట్టుబడి పెట్టి అసెంబ్లీలో ఇలా చర్చ జరిగితే పేపర్స్ బాక్స్ కట్టి వస్తుంది. అలా అయితే ప్రజలు ఎక్కువమంది చూస్తారని ఇక్కడ చర్చ జరిగినట్లా మరి? మరి ఈవేదికను ఆరకంగా ఉపయోగించుకోవడం, సినిమా చూడకుండా విషయాన్ని ఇక్కడ ప్రస్తావించి సమయాన్ని వృధా చేస్తే మరి మేము ఏమి అనుకోవాలి.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- ఇక్కడ ప్రస్తావించడం Quite reasonable and justifiable. దీనిమీద సమయం వృధా అయింది

అంటారా అనేక వాటిమీద వృధా అవుతోంది. అందరూ సమయం పాటించక పోతే ఏమి చేస్తాము?

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- మేము మాట్లాడితే సమయం వృధా అన్నారు. వారు మాత్రం డిస్పర్స్ చేస్తూ ఉంటే మరి ఏమీ అనలేదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- గంట ఆయన మాట్లాడలేదు. ఆయన అయిదు నిమిషాలే మాట్లాడారు.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- బడ్జెట్ కేటాయింపులకు ఒకసారి వస్తే గత చెన్నారెడ్డిగారి పృథుత్వం ప్రజా సదస్సులు నిర్వహించింది. గ్రామ గ్రామానికి మంతులు, ఎమ్.ఎల్.ఏలు, అధ్యక్షా మేము కూడా పోయాము. మాకుకూడా చిత్తశుద్ధి ఉంది సమస్యల పరిష్కారం కొరకు. అధికార పక్షం, ప్రతిపక్షం అనే అభిప్రాయభేదాలు లేకుండా ఈ ప్రజా సదస్సులకు మేము కూడా పోయాము. ఒక్కొక్క ఊరిలో 200, 300, 400 అప్లికేషన్స్ వచ్చాయి. ఈ అప్లికేషన్స్ ప్రిసెస్ చేయడం కోసం ఒక సెపరేట్ యంత్రాంగము పెట్టారు. ప్రజలు ఏమి అనుకున్నారు - ప్రజా సదస్సులు నిర్వహించారు అంటే మా సమస్యలు అన్నీ పరిష్కారం అవుతాయి. మారుమూల ప్రాంతాలు అభివృద్ధి చెందుతాయి, మా ప్రాంతాలకు తప్పకుండా రోడ్లు కానీ మంచీ నీరు కానీ, బస్సులు కానీ, బోర్వెల్స్ కానీ ఇంకా రకరకాల ఇతర సమస్యలు పరిష్కారం అవుతాయి. మాకు ఈ సమస్యలు పరిష్కారం అయితే ఈ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం పోయినందుకు, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చినందుకు మా సమస్యల పరిష్కారం సత్వరం జరుగుతుందని ప్రతి ఒక్కరూ భావించారు. మరి వాటి గురించి అతీగతే ఏమైనా ఉందా? అప్లికేషన్స్ అన్నీ ఎక్కడ ఉన్నాయి. అప్లికేషన్స్ బాబు పట్టి పోతున్నాయా? లేకపోతే పాత కాగితాలకింద అమ్ముకునే పరిస్థితి వచ్చిందా? ఎందుకంటే పాత కాగితాలు అంటే యాదికి వచ్చింది. ప్రతి రోజు మన ఎమ్.ఎల్.ఏ క్వార్టర్స్ కి పాత కాగితాలు కొనడానికి నలుగురయిదు గురు వస్తారు. మీరు చూస్తున్నారు కదా! ఎవరూ రారు. కూరగాయలు అమ్మేవారు ఒకసారి రారు. పాలు అమ్మేవారు రారు. కానీ పాత కాగితాలు కొనేవారు ప్రతిరోజు నాలుగైదుసార్లు వస్తారు. మరి ప్రజా సదస్సుల నుంచి తెచ్చిన కాగితాలు ఏమి అయినట్లు? వాటిగురించి మంతులు ఏమైనా ఆలోచిస్తున్నారా? మంత్రివర్గం మారింది. పాత మంతులకు వేటిమీద

అవగాహన ఉండే. మరి కొత్త మంతులు మళ్ళీ ఒకసారి దుమ్ము దురెపి ప్రజా సదస్సులనుంచి వచ్చిన కాగితాలను అన్నీ చూసేందుకు వారు ఏమి ఆలోచిస్తారు? ఆ సమస్యల పరిష్కారం కొరకు ఏమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా? మరి లేకపోతే పాత మంతులే వాటిని పట్టుకుపోయారా? వారి ఫ్లెట్స్ తోపాటు ప్రజా సదస్సులలో వచ్చిన కాగితాలు కూడా పట్టుకుపోయారా? వారు ఇళ్లు ఖాళీ చేశారు. ఇవీకూడా ఏమైనా పట్టుకుపోయారా? వాటి గురించి కొంత ఇన్ వెస్టిగేషన్ జరగాలి కదా! కాకపోతే రెండునెలలు ఏమీ పనిలేకుండా మొత్తం అఫీషియల్స్, మంతులు, ఎమ్.ఎల్.ఏలు, అనటి కారులు ప్రజా సదస్సులు నిర్వహించారు. ఇదే పని, వేరే పని లేదు. మరి రోశయ్యగారి ఇల్లు సెర్పి చేస్తే మరి ఈ కాగితాలు ఏమైనా దొరుకు తాయేమో ఒకసారి చూడాలి. ఎందుకంటే అప్పుడు రోశయ్యగారు నెంబర్ 2. కాబట్టి ఈ సమస్యలమీద చిత్తుశుద్ధితో ప్రభుత్వం పరిశీలన చేయడానికి ప్రయత్నం చేయకపోతే ప్రజలకు మేమీద నమ్మకం పోయే ప్రమాదం ఉంది. ఒకసారి కాగితం ఇచ్చి, రెండుసార్లు కాగితాలు ఇచ్చి, మూడుసార్లు కాగితాలు ఇచ్చి ఇక కాగితాలు ఇచ్చే దానిమీద నమ్మకం లేక ప్రజలు వేరే దిక్కుకు పోయే ప్రమాదం ఉంది. అందుకొరకు నేను మనవి చేస్తున్నాను.

(ఇంటరప్షన్స్)

శ్రీ సిపావ్. విద్యాసాగరరావు:- జనార్థనరెడ్డిగారు అంటున్నారు - అప్పుడు ప్రజా సదస్సులలో ఇచ్చిన కాగితాలు పాత మంతులే అమ్ము కుంటారు అన్నారు. అంటే కొత్త మంతులు మళ్ళీ కాగితాల కోసం వేట ప్రారంభించే ప్రమాదం ఉంది.

శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డి:- వారు ఏమంటున్నారు అంటే - పాత మంతులు ప్రజలు ఇచ్చిన కాగితాలు అమ్ముకుంటారని అన్నానని అంటున్నారు. మళ్ళీ ఉంటే ప్రజలే అమ్ముకుంటారు అని చెబుతున్నాను. వేరే ఏమీ అనడం లేదు.

శ్రీ టి. రాజేశ్వరరావు:- ఇరిగేషన్ విషయానికి వస్తే, ముఖ్యంగా తెలంగాణా ప్రాంతానికి వరప్రసాదం శ్రీరామసాగర్. తమకు తెలిసినదే. తమకు కూడా ఈ విషయంలో పూర్తి అవగాహన ఉంది మరి 1963లో పండిట్ జవహర్లాల్ గారు, ఆయన పెద్ద మనిషి, మహానుభావుడు, వారు ఫౌండేషన్, స్టోన్ వేశారు. అన్ పార్ విత్ నాగార్జునసాగర్, శ్రీశైలం

ఇట్ వడ్ సార్వైడ్. ఇప్పుడు దాని పరిస్థితి - 1963 అంటే ఇప్పటికి సుమారుగా 28 సంవత్సరాలు గడిచిపోయింది. దాని లక్ష్యం 16 లక్షల ఎకరాలు. ఇప్పటికి కేవలం 6 లక్షల ఎకరాలకు మాత్రమే నేళ్లు వస్తున్నాయి. ప్రాజెక్టు పూర్తి అయింది. అంటే సైట్ పూర్తయింది. మెయిన్ కెనాల్స్ తవ్వారు. వరల్డ్ బ్యాంకు ఎయిడ్ ఇవ్వడానికి రెడీగా ఉంది. ఇప్పటివరకు పని పూర్తి కాలేదు. కారణం ఏమిటి? ఇప్పటికి రెండు సార్లు ఆందోళన జరిగింది. రెండు ఉద్యమాలు వచ్చాయి. తెలంగాణా ఉద్యమం వచ్చింది. ఆంద్ర ఉద్యమం వచ్చింది. ప్రత్యేక ఉద్యమాలు వచ్చాయి. అయినా కూడా ఈ పాలకులకు గత ప్రభుత్వం కానివ్వండి. లేకపోతే ఇప్పుడు ఉన్న ప్రభుత్వం కానివ్వండి, గత ప్రభుత్వాలు కానివ్వండి. తెలంగాణా మీద చిన్నచూపు ఉందనడానికి ఇది ఒక్కటే ప్రబల నిదర్శనం. ఇప్పటికి కూడా ఈ ప్రాజెక్టు పూర్తి కాకపోతే ఇంక ఎప్పటికి పూర్తి అవుతుంది? ఆ ప్రాజెక్టులో 100 సంవత్సరాలలో వచ్చే మట్టి 20 సంవత్సరాలలో వచ్చేసింది. ప్రాజెక్టు పూడిపోయే ప్రమాదం ఉంది. మనమందరం మొత్తుకున్నా ఈ ప్రభుత్వానికి సరయిన అవగాహన, ఆలోచన లేదు. విధానం లేదు. ఇప్పుడు కూడా మళ్ళా రు. 40 కోట్లు మాత్రమే కేటాయించారు. ఎప్పటివరకు పూర్తి వేదాము అనుకుంటున్నారు. అసలు ఈ ప్రభుత్వానికి ఈ ప్రాజెక్టు మట్టితో పేరుకుపోయి పనికిరాకుండా పోవాలనే ఆలోచన ఉందా? ఒకవేళ ఇదే కనక అయినట్లయితే తెలంగాణా ప్రజలు ఎంతకాలం సహించాలి? ఈ రకంగా రాజోలిబండ డైవర్షన్ కానివ్వండి, జూరాల ప్రాజెక్టు కానివ్వండి, లేకపోతే శ్రీరాంసాగర్ ఎగువ కాలవ గురించి కానివ్వండి. వేటి గురించి ఇంక మేము ఊహించ వచ్చా? మరి గౌరవనీయులు ముఖ్యమంత్రిగారు మొన్న వరంగల్లు వచ్చినప్పుడు తెలంగాణాలో ఉన్న శ్రీరాంసాగర్ గురించి ప్రక్కకు పెట్టి తెలంగాణా ఎగువ కాలవ గురించి మాట్లాడారు. శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు వచ్చినప్పుడు వారు మాట ఇచ్చారు. వారు కూడా ఏమన్నారు అంటే ఎంతో కష్టపడి అయినా ఏమీ చేసయినా పూర్తి చేస్తాము అన్నారు. మరి ఎట్లా నమ్మబుద్ధి అవుతుంది? చేస్తే మంచిదే కానీ ఈ రకంగా మా ప్రాంత ప్రజలను, తెలంగాణా ప్రజలను మభ్యపెట్టి కావాలని మళ్ళీ ఒకసారి ఏదో మభ్యపెట్టి లోబరుచుకోవాలని చేసే ప్రయత్నం తప్ప ఇది ఇంతకు మించి లేదని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఎప్పుడో నీజాం నవాబు లేకపోతే కాకతీయులు నిర్మించిన కుంట్లు, చెరువులు అట్లాంటివి తప్ప ఇప్పటివరకు కొత్తగా డెవలప్ చేసింది ఒక్క ఆయకట్టు ఉందా చెప్పమని

మనవి చేస్తున్నాను. ఏడేళ్లు, ఏడేళ్లు అని ఈ వైపు చూపిస్తున్నారు కానీ ఏడేళ్లు పోతే ముప్పుయి నాలుగేళ్లు ఈ రాష్ట్రాన్ని కాంగ్రెస్ పార్టీయే పరిపాలించింది. కొత్తగా వేసిన ప్రాజెక్టులు ఏమిటి? కొత్తగా ఇంత ఆయకట్టు డెవలప్ చేశాము. ఇంత ఆయకట్టు మావల్ల ఏర్పడింది, మరి ఇంకా ఇంతమంది రైతులు ప్రకృతిమీద ఆధారపడకుండా మేము వారికి వేసిన ప్రాజెక్టుల ద్వారా నీళ్లు వస్తున్నాయి. ఈ ప్రాంతములో ఇంతమంది బాగుపడ్డారని లెక్కలు చూపాలి ఒకసారి: అది లేకుండా ఉన్న కుంటలు పూడిపోయే ప్రమాదం వచ్చింది. ఆ కుంటలను ఇంతకుముందు మట్టి పోసుకోడానికి, ఎరువు కొరకు రైతులు ఉపయోగించే వారు. అది కూడా మరచిపోయారు కాబట్టి కుంటలు, చెరువులు పూడిపోయాయి. పూడిపోయి తెగిపోతే వాటి రిపేర్ చేయడానికి ప్లెసలు లేవు. వరంగల్లు జిల్లాలో ఒక కోటి రూపాయలు కావాలని చెప్పి, గత వర్షాలవల్ల కుంటలు, చెరువుల రిపేర్స్కు, అంటే ఇంత వరకు ఇచ్చిన పాపాన పోలేదు. గత సంవత్సరం పోయింది. ఈ సంవత్సరము కూడా పోయింది. ఇప్పుడు కూడా 6.20 ఇవ్వకపోతే ఎప్పుడు ఇస్తారు? ఈ రకమైన సమస్యలు వున్నప్పుడు సా. వాటి పరిష్కారానికి ప్రభుత్వం పని చేయకపోతే ఎలా? ఈ ప్రభుత్వం మీద ఏరకంగా నమ్మకం వుంటుంది? ఇక విద్యుచ్ఛక్తి విషయానికి వస్తే మనకు ప్లాడల్ ప్రాజెక్టు మీద నమ్మకం లేదు. కాబట్టి థర్మల్ పవర్మీద ఎక్కువగా ఆమోంట్ కేటాయింపవలసిన అవసరం వున్నది. కానీ అది ఇక్కడ కనిపించడం లేదు. ఇప్పుడు ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డుకు కోల్ సప్లయి లేదుకాబట్టి వాళ్లకు కొన్ని బొగ్గుగనులు ఇచ్చినట్లయితే థర్మల్ పవర్స్టేషన్కు ఏమాత్రం ఇబ్బంది లేకుండా నడుపుకునే పరిస్థితి వుంటుంది. కాబట్టి థర్మల్ పవర్స్టేషన్కు కొన్ని కోల్ మెన్స్ యివ్వడానికి ఈ ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తే బాగుంటుంది. అదే విధంగా వరంగల్ జిల్లాలో భూపాల్పల్లిలో బొగ్గు నిక్షేపాలు వున్నాయి. థర్మల్ పవర్ స్టేషన్కు 210 మెగావాట్స్ బొగ్గు సప్లయి చేసేందుకు ప్రభుత్వం ఆలోచన చేస్తుందా? అలాగే వరంగల్ జిల్లాలో సుమారు 65 వేల పెండింగ్ కనెక్షన్స్ వున్నాయి. అదేవిధంగా కరీంనగర్లో 40 వేల పెండింగ్ కనెక్షన్లు వున్నాయి. కాబట్టి ఈ జిల్లాలో దామాషా పద్ధతి మీద గాకుండా కరీంనగర్ జిల్లాలో కానీ, వరంగల్ జిల్లాలో కానీ ఎక్కువ సంఖ్యలో కనెక్షన్స్ ఇచ్చే దానికి ఆలోచన చేయాలి. కేవలం వరంగల్ జిల్లాలో 8వేల మంది రు. 4 కోట్లు కనెక్షన్స్ గురించి కట్టినారు. కాబట్టి వరంగల్ జిల్లాలో ఏదో ఒకవిధంగా ఇప్పుడు పెండింగ్లోవున్న 65వేల కనెక్షన్లను ఇచ్చి ఆ పెండింగ్ లిస్టు తగ్గించే

ప్రయత్నం చేయాలి? అదేవిధంగా డెబ్ రిలీఫ్ గురించి కేంద్ర ప్రభుత్వం, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కలిపి 50 శాతం, 50 శాతం యివ్వాలనుకున్నారు. కానీ ఆ ప్రోగ్రాం సరిగ్గా అమలు కాలేదు. ఇంకా చాలామంది రైతులు బ్యాంకులు చుట్టూ తిరుగుతున్నారు. వారి అప్పు మాఫీ కాలేదని బ్యాంకు అధికారులు అంటున్నారు. కాబట్టి అప్పు మాఫీ విషయంలో ప్రభుత్వం వాగ్దానం చేసిన మేరకు తప్పనిసరిగా అమలు చేయాలి. అప్పు మాఫీకి వర్తించే మార్గదర్శక సూత్రాలను కొంత మార్చి వాళ్ళను మోసంపేసే ప్రయత్నం చేయవద్దని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. అదేవిధంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చాలా తండాలు వున్నాయి. కొన్ని ఇంకా హామెల్స్ గా నోటిఫై కాలేదు. అందుచేత అక్కడ పవర్ ఇచ్చే పరిస్థితి లేదు. ఓక్కొక్క జిల్లాలో వేల కొద్దీ తండాలు ఇవాళ కనీసం 5 కోట్లు, 6 కోట్లు, 10 కోట్లు ఇస్తేనే పవర్ వస్తుంది. ఎస్.సి., ఎస్.టి.ల పేరు చెబితే చిన్నమాపు చూడకుండా అవకాశాలు కలుగజేయాలి. రూరల్ ల్యాండ్ లెస్ లేబరర్స్ విషయంలో కూడా ఈ ప్రభుత్వం కనీసం ఇన్ స్టూరెన్స్ స్కేముు కానీ, అదే విధంగా వేతనాలు సవరించే విషయం కానీ ఆలోచించి కనీస వేతనాన్ని సవరించి వాళ్ళకు తలసరి ఆదాయం ఆధారం చేసుకొని వాళ్ళకు ఆ స్థాయికంటే ఎక్కువవుండేట్లు కనీస వేతనాన్ని చట్టాన్ని సవరించాలని, అదే విధంగా ఇన్ స్టూరెన్స్ స్కేమ్ కూడా అమలు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. మేము ఇచ్చే సూచనలు తప్పకుండా కొంతమేరకు అయినా ఆలోచించి అమలు చేయాలని కోరుతున్నాను. అలాగే నీతివంతమైన పాలన యివ్వాలంటే అవినీతి కార్యక్రమాలను అరికట్టాలి.

సుప్రీంకోర్టు న్యాయవాది విషయంలో రికార్డ్స్ పెరిఫ్ట్ చేయించే దానికి ఈ ప్రభుత్వానికి ఆదేశాలు ఇస్తారా? నేను చేసిన సూచనలను ప్రభుత్వం దృష్టిలో వుంచుకొని కనీసం కొన్ని అయినా అమలు చేయాలని కోరుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. రత్నబోస్ (గన్నవరం):- అధ్యక్షా, మన ప్రియతమ నాయకుడు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నేదురుమల్లి జనార్ధనరెడ్డి ప్రవేశ పెట్టిన ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ రాష్ట్రంలోని అన్ని వర్గాల ప్రజలను ఎంతో ఆనందపరుస్తున్నది. ముఖ్యంగా సమాజంలో అట్టడుగునవున్న బడుగు వర్గాల గురించి ఎన్నో పథకాలు, ఎన్నో స్కేములు ఈ బడ్జెట్ లో ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ప్రతిఒక్కరు కూడా హర్షించదగిన బడ్జెట్. గత

కొద్ది సంవత్సరాల నుంచే బడ్జెటులో పేదప్రజల కోసం ఏదో బియ్యం, ఇండ్లు, ఇండ్లు అనో కేవలం అంకెల గారడే చేస్తూ మనీ పూసి మారేడు కాయ చేసి నట్లుగా చేస్తూ ప్రజలను మభ్యపెట్టిన బడ్జెటుతో వోల్చుకుంటే వాస్తవంగా ఈ బడ్జెట్ను ప్రతిదానికి కూడా బియ్యానికి ఇన్ని కోట్లు, హాసింగ్కు ఇన్ని కోట్లు, ఖర్చు పెడుతున్నట్లు వున్నది. ఎప్పుడో వారు ఇండగ స్థలాలకోసం పెట్టిన బ్యాంకు లిఫ్ట్చేసి ఆ ఇండగస్థలాలు కొనడం కోసం రు. 35 కోట్లు ఈ బడ్జెటులో కేటాయించారు. ఇలా ప్రతి ఒక్కదానికి బడ్జెట్లో ఎంతో సవీవరంగా పొందుపరచడం జరిగింది. రాష్ట్రంలో ప్రతి ఒక్కవ్యక్తి ఈ బడ్జెట్ను చూసి నిజంగా ఎంతో ఆశ్చర్యాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ముఖ్యంగా గత రెండు సంవత్సరాల క్రితం మన హైదరాబాద్ నగరానికి వచ్చిన వాళ్లు ఒకప్పుడు భాగ్యనగరం అనేపేరు ప్రఖ్యాతులువున్న హైదరాబాద్ నగరమో లేకపోతే నరకంలోకి వచ్చామో అనుకునే రోడ్లు వుండేవి. మరి ఇటీవల కొద్ది కాలంలో ఎంతో శ్రద్ధ తీసుకొని ప్రతి ఒక్క రోడ్డును కూడా మరమ్మత్తులు చేశారు. అందుచేత ఇవాళ స్వర్గంలోకి వచ్చామో అను భావన కలుగుతున్నది. ఇటీ అతిశయోక్తి కాదు. ప్రతి ఒక్క సభ్యుడు మెచ్చుకోదగ్గ విషయం. మరి అత్యంత సుందరంగా ఈ భాగ్య నగరాన్ని తీర్చిదిద్దాలని ముఖ్యమంత్రిగారు అనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. అదేవిధంగా ఒక్క నగరంలోనే గాకుండా రాష్ట్రంలోని రూరల్ ప్రాంతాలలోను, అదే విధంగా మునిసిపాలిటీ ఏరియాలోను ఏ రోడ్డు చూసినా చాలా అధ్వాన్న స్థితిలో వున్నాయి. ఎందుకంటే గత 7, 8 సంవత్సరాల నుంచే పూర్తిగా ఈ రహదారుల విషయంలో నిర్లక్ష్యం చేసి బడ్జెట్లో రూపాయి కూడా కేటాయించకుండా వున్న పరిస్థితి ఇప్పుడు మారిపోయింది. మరి ఈ ప్రభుత్వం దాదాపు రు. 100 కోట్లు వెచ్చించి ప్రతి జిల్లాకు ఇంత డబ్బుని కేటాయించి ముఖ్యంగా బస్సులు తిరగడానికి వీలులేని రహదారులను అభివృద్ధి చేయడానికి ఫండ్స్ను కేటాయించడం నిజంగా ఎంతో సంతోషించదగిన విషయం. హైదరాబాద్ నుంచి విజయవాడ వచ్చే రోడ్డు చూసినట్లయితే తెలంగాణా జిల్లాలో సూర్యాపేట వరకు రోడ్డు మాత్రం చాలా బాగుంది. సూర్యాపేట నుంచి విజయవాడ చేరుకోవాలంటే ఆ రహదారి చాలా అధ్వాన్నంగా వున్నది. మరి అధికారుల నిర్లక్ష్యంవల్ల కానీ, కాంట్రాక్టర్ల అలక్ష్యం వల్లకానీ ఆ రోడ్డు పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేయబడింది. సత్వరమే ఆ రోడ్డు కూడా బాగు చేస్తూ చాలా బాగుంటుంది. అంతే గాకుండా గ్రామీణప్రాంతాలలో ఎన్నో రహదారులను ఇవాళ టేకప్ చేసి చాలా స్పీడ్గా ప్రతి రోడ్డు మీద

కూడా ఎక్కడచూసినా కొంత వర్క్ సాగుతున్నది. అయితే దీనిలో కొంత అధికారులకు, కాంట్రాక్టర్లకు మధ్య అవగాహన లోపించి, వాళ్లకు రేటు గిట్టుబాటు కాక, కాంట్రాక్టర్లు రేటు పొప్పించాలని కోరడం, అధికారులు తిరస్కరించడం జరుగుతున్నది. ఒకసారి రేటును సవరించదలచుకుంటే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే ప్రభుత్వం ఇచ్చే రేటు, అధికారులు నిర్ణయించే రేటు కాంట్రాక్టర్లకు గిట్టుబాటు కాదు. దీనివలన కాంట్రాక్టర్లు ఎన్నో అవకతవకలకు పాల్పడవలసి వస్తున్నది. అలా గాకుండా కంకర విషయంలో కానీ, గ్రాఫైట్ విషయంలోకానీ, ట్రాన్సిఫోర్మ్ విషయంలో కానీ చాలా తేడాలు వున్నాయి. వాస్తవంగా మార్కెట్ రేటు, కాంట్రాక్టర్లు పెట్టే రేటుకు, గవర్నమెంట్ ఫిక్స్ చేసిన రేటుకు చూపి సవరించుకోవలసిన అవసరం వున్నది. అప్పుడే మంచి కాంట్రాక్టర్లు దొరుకుతారు. వర్క్ చాలా స్పేడ్గా జరుగుతుంది. విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి విషయంలో గత ప్రభుత్వం పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేసింది. దానిని సవరించడం కోసం మన ప్రభుత్వం విద్యుచ్ఛక్తి ఉత్పత్తి రంగానికి ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇచ్చి బడ్జెట్ కేటా 6.30 యింపడం జరిగింది. ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డులో ఉద్యోగాలు చాలా ఖాళీలు సా. ఉన్నాయి. ఈ ఉద్యోగాలను పూర్తిచేసి, నిరుద్యోగులకు ఉపాధి కల్పించాలి. లక్షలాది మంది నిరుద్యోగులు ఉన్నారు. ఎంపాయిమెంటుమాస్టే - ఇక్కడ జోనల్ ఆపరేషన్ కూడా సక్సెస్ఫుల్ అవుతున్నది. బడ్జెట్లో చాలా చక్కటి ఎమౌంటు పెట్టారు. దానికి తోడు నిరుద్యోగ సమస్యను వివిధ రంగాలలో నిర్మూలించాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా ఇరిగేషన్, దీనికి కూడా గత బడ్జెట్లో పోల్స్, ఎక్కువ బడ్జెట్ పెట్టారు. అయితే, మేరు ఎన్నో ప్రాజెక్టులు కట్టారు. ఒక ఎకరం అయకట్టు తేసుకుంటే, 10వేల రూపాయలు ఖర్చు చేస్తూ వచ్చారు. కానీ అప్లొండు ఫిరియాస్ గురించి మేరు ఒక ప్లాన్ కూడా బడ్జెట్లో పెట్టడం లేదు. అలాంటప్పుడు ఇరిగేషన్ కోసం రైతులు బోర్వెల్స్, లిఫ్టు ఇరిగేషన్ వేసుకున్నాగాని వారికి ఎటువంటి సహాయం ప్రభుత్వం చేయడం లేదు. ఈ బోర్వెల్స్ 5 ఎకరాలలో వేయడానికి కనీసం లక్ష రూపాయలు ఖర్చు అవుతాయి. దానికి ఎలక్ట్రిసిటీగాని, పోల్స్కుగాని, మేటర్ ఛార్జిస్కుగాని ఎక్కువగా ఖర్చు చేయవలసి ఉన్నది. డెల్టా ఫిరియాలో ఎకరానికి 20 వేలు ఖర్చు చేస్తే అప్లొండు ఫిరియాలో ఎందుకు యీ తేడా చూపిస్తున్నారు. ఫేగ బోర్వెల్స్ మరియు ఎలక్ట్రిసిటీ ఎందుకు మేరు చేయడం లేదో అర్థం కావడం లేదు. దయచేసి ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను - అప్లొండులో బోర్స్ వేసి

కావాలంటే, రైతుల దగ్గర నుంచి పన్నులు వసూలు చేసుకోండి. ఆ విధంగా రైతులకు ఉపయోగపడాలి. గన్నవరం లిఫ్టు ఇరిగేషన్ స్కేమ్, ఏలూరు కాలువ గురించి గత 7 సంవత్సరాల నుంచి ఎన్నోసార్లు దరఖాస్తు చేసు కోవడం జరిగింది. కానీ పర్మిషన్ రావడం లేదు. పెద్ద పెరువుకు లిఫ్టు ఇరిగేషన్ స్కేమ్ తీసుకోండి. రైతులు ముఖ్యంగా, వారిజనులు, గిరిజనులు, సన్నకారు రైతులు ఎంతో మంది లబ్ధి పొందుతారు. రెండు వేల ఎకరాల ఆయకట్టు సాగులోకి వస్తుంది. ఆ లిఫ్ట్ ఇరిగేషన్ స్కేమ్ను సత్వరమే శాంక్షన్ చేయాలి. పులిపింతల ప్రాజెక్టు గతంలో ఎప్పుడో తీసుకోవలసినది. పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేయబడింది గత ప్రభుత్వంలో, గత ముఖ్యమంత్రిగారు శంకుస్థాపన మాత్రం చేశారు. దానికి మించి ప్రోగ్రెస్ కనిపించడం లేదు. అయితే, ఇదే సభలో ముఖ్యమంత్రిగారు హామీ ఇచ్చారు, తప్పకుండా పరిశీలిస్తామని, నిపుణల కమిటీ వేశారు. కృష్ణా, గుంటూరు యావత్ ప్రాజానీకానికి ఇది చేస్తే, సత్వరమే టేకప్ చేస్తే రుణపడి ఉంటుంది. అంతే కాకుండా, విజయవాడ థర్మల్ పవర్ స్టేషన్ కు కృష్ణానది వాటర్ తీసు కుంటున్నాం. ఆ వాటర్ తిరిగి థర్మల్ స్టేషన్ నుంచి వేసుకొని కృష్ణా నదిలోకి పంపిస్తున్నాం. ఆ వాటర్ ను దారి మళ్ళించి ఇరిగేషన్ కు ఉపయోగిస్తే దాదాపు 50 వేల ఎకరాల భూమి సస్యశ్యామలం అవుతుంది. కంకిపాడుగానీ, గన్నవరం నూజివీడు ప్రాంతాలలో మెట్టపొలాలను సస్యశ్యామలం చేయవచ్చు మీరు ఖర్చుచేసే డబ్బు కూడా తక్కువలో వస్తుంది. వేసుకొని పంపించడం కన్నా, ఇరిగేషన్ కోసం ఉపయోగించాలని కోరుతున్నాను. కృష్ణా ఊల్కాకు ముంపు పెద్ద ఎత్తున ప్రళి సంవత్సరం ఇబ్బంది కలిగిస్తున్నది. దీనికి తగిన ప్లాన్సు రూపొందించడం లేదు. గత మే నెలలో తుఫాను సంభవించడం వల్ల చెన్నారెడ్డిగారు ఇంటరెస్టు తీసుకుని 720 కోట్లు వరల్డు బ్యాంకు నుంచి సంపాదించడం జరిగింది. ముఖ్యంగా, నేను తెలియచేసేది ఏమిటంటే, బుడమేరు వాటర్ తీసుకుని కొల్లెరు, సముద్రంలోకి పంపే బదులుగా ఇరిగేషన్ పర్వస్ కు ఉపయోగించాలని కోరుతున్నాను. ఇంజనీరింగు అధికారులను ఆదేశించాలని కోరుతున్నాను. మా ప్రాంతంలో నాగార్జున సాగర్ లెఫ్టు కెనాల్, వాస్తవానికి ఎప్పుడో 1983 నాటికే పూర్తి అయినా వాటర్ రావలసి ఉంది, అయితే దురదృష్టవశాత్తూ గత ప్రభుత్వం దీన్ని పూర్తిగా నిర్లక్ష్యం చేసింది. ఒక్క బడ్జెట్ లో కూడా దీనికోసం ఎప్పుడు కూడా ఎమౌంటు కేటాయించలేదు. కాస్త కేటాయించిన బడ్జెట్ ఉద్యోగస్థుల జీతాలకు సరిపోతున్నది. పనిసాగడానికి ఒక్క రూపాయి కూడా ఖర్చు

చేయడం లేదు. నాకు పూర్తిగా అనుభవం ఉన్నది. మన ప్రభుత్వం రేపు వచ్చే సేజన్ లో నాగార్జునసాగర్ లెఫ్టు కెనాల్ పూర్తి చేస్తారా, నాకు పూర్తిగా నమ్మకం ఉన్నది. అయితే, కొన్ని కెనాల్స్ పూర్తి అయ్యాయి. ఈ పూర్తి అయిన కెనాల్స్ దాదాపు రెండు నెలల నుంచి మూడు సార్లు గండ్లుగపడ్డాయి. మాకు ఈ కాలువద్వారా వచ్చేది ఆరుతడులకు మాత్రమే. 40 రోజుల నుంచి నేరు లేక రైతులు అల్లాడి పోతున్నారు. గత నాలుగు రోజుల క్రితం ఈ పాయింటు రేజ్ చేశాను. ప్రయత్నం చేసినా అవకాశం రాలేదు. మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని, ముఖ్యమంత్రిగారిని, ఇరిగేషన్ శాఖమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. తక్షణమే గండ్లు పూర్తి చేయండి? నేరు లేక రైతులు అల్లాడుతున్నారు అదేవిధంగా, మీర్చి పంట, నాశనం అయిపోతున్నది. చెరుకు వేసినచోట్ల, ఆరుతడులు లభించడం లేదు. వేరందరని దృష్టిలో పెట్టుకుని మీరు యీ కాలువలను రిపేర్ చేసి గండ్లు పోసి, ఆ ప్రాంతాన్ని లాగుచేయాలని కోరుతున్నాను. అర్బన్ డెవలప్ మెంటు అథారిటీ విజయవాడలో ఉన్నది. అది కేవలం పట్టణ ప్రాంతాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి ఉద్దేశించింది. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు ఎటువంటి ఉపయోగం లేదు. మీరు గమనించండి. లోగడపంచాయతీ వారు ప్లాన్ నును ఏవిధంగా ఎహ్రావ్ చేసేవారో ఇప్పుడు చేయడానికి వీలులేదు. గన్నవరంలో రెండుమండలాలు ఉన్నాయి. ఈ రెండు మండలాలలో యు.డి.ఏ. ఏమీ ఉపయోగపడడం లేదు. ఇళ్లు కట్టుకోవాలన్నా, సంవత్సరాల తరబడి కాలం గడచినా, అప్లికేషన్స్ కు అతిగతి, మోక్షం లేదు. కేసులు పెట్టి కోర్టుల ద్వారా ప్రజలను ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. దయచేసి ప్రభుత్వాన్ని కోరేది ఏమిటంటే, మా గన్నవరంలో రెండు మండలాలు ఉన్నాయి. వాటిని యు.డి.ఏ. నుంచి విముక్తిచేయాలని కోరుతున్నాను. గ్రామస్థులు కూడా ప్రతిరోజూ గ్రామీణ ప్రాంతాల నుంచి రావడం, పోవడం అనేక ఇబ్బందులుపడుతున్నారు. కాంపౌండు వాల్ కట్టాలన్నా, లెటిన్ కట్టాలన్నా, బిల్డింగ్స్ కానీ, ప్లాను ఎహ్రావ్ కావడం లేదు. ప్రజలు ఇబ్బందుల పాలు అవుతున్నారు. అందుకే, మీద్యారా, ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరేది ఏమిటంటే, యీ యూ.డి.ఏ. నుంచి గ్రామీణ ప్రాంతాలను విముక్తి చేయాలని కోరుతున్నాను. గత తుఫానులో షెడ్యూల్ కోల్పోయారు. అయితే, ప్రభుత్వ సహాయం కావాలని డి.ఆర్.డి.ఏ., జిల్లా అభివృద్ధి సమీక్షా మీటింగులో అడగడం జరిగింది. అయితే వారికి ఒకసారి సహాయం చేశారు కాబట్టి, సహాయం చేయడానికి అవకాశం లేదని తమ నిస్సహాయతను వెళ్లడి చేశారు. ఈ లోపల ఎస్.సి. కార్పొరేషన్ వారు

అక్కడ ఉన్నవెడ్యూలు కులాలవారికి సహాయం చేయడానికి, పడిపోయిన పెద్దను పునర్నిర్మాణం చేయడానికి చర్యలు తీసుకోవాలి. అక్కడ, బి.సి.లు బలహీనవర్గాల వారు కూడా ఉన్నారు. వారికి ఎటువంటి సహాయం లభించడం లేదు. బి.సి. కార్పొరేషన్ వారిని అడిగితే మా దగ్గర ఉండునో లేవు అన్నారు.

అధ్యక్షా తమర్ని ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారిని, సంబంధిత మినిస్టర్లు గారిని కోరడమంటే ఒకే చోట ఒకే షెడ్యూల్ ఉన్న ప్రజలను మీరు కులాల పేరిట చూడకుండా వారిజన కులం, కెనుకబడిన కులం అన్న విభేదం చూపకుండా ఒకే షెడ్యూల్ వారిజనులూ, వెనుకబడిన తరగతుల వారూ బలహీన వర్గాల వారూ ఉన్నారు కనుక అందరూ షెడ్యూలు నిర్మించి అందరికీ ఉపయోగపడగలరనే, వారికి కూడా సహాయం చేసి వాళ్ళ కోళ్ళ ఫారాలను కూడా నిర్మించాలనే కోరుతూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందులకు ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ తెలుపు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం. ఓంకార్:- అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెటు చూచినప్పుడు - ముఖ్యమంత్రిగారు తాను ఎక్కువగా పదవీ బాధ్యతలు తీసుకున్నారు. అయితే వారి హయాములో జరిగిన పరిపాలనా కాలం చాలా కొద్ది. కాబట్టి వారి పరిపాలన మీద ప్రత్యేకమయిన విమర్శ చేయడానికి ఆస్కారం కనపడడం లేదు. అయితే గత ప్రభుత్వ విధానాలన్నీ మీద కొన్ని విషయాలు చెప్పవలసి ఉంటుంది. అన్నిటికన్నా ముఖ్యంగా ఇప్పుడు వారు బడ్జెటులో సంక్షేమ పథకాలకు కొన్ని అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు సాపేక్షికంగా కొన్ని ఎక్కువ మొత్తాలు కేటాయించడం జరిగింది. కానీ ఈ పంపకం తాను ఘనంగా చెప్పుకోవడానికి వీలయినంత గొప్పది కాదు. పెరిగిన ధరవరలను చూచినట్లయితే ఈ పెంపుదల అంత ముఖ్యమయినది కాదు. పైగా అసలు ఇది కూడా పూర్తిగా అమలుజరుగుతాయా? బడ్జెటులో కేటాయించిన మొత్తాలు అమలు జరుగుతాయా? అలా అమలు జరిగినా కొంతవరకూ బాగానే ఉంటుంది. కానీ ఈ ప్రభుత్వ వ్యవహారం చూస్తుంటే అరచేతిలో బెల్లం పెట్టి మోచేతితో నాకించినట్లుగా ఉంటుంది. గత అనుభవాలు తెలియజేస్తున్నాయి. 1990-91 బడ్జెటు లెక్కలలోనే రు. 196.56 కోట్లు లోటు ఉంటుంది, అని అన్నప్పటికీ ఈ ముఖ్యమంత్రి గారే ఒక సందర్భంలో ఏమీ ప్రకటన చేసారంటే సుమారు రు. 398 కోట్లు లోటు ఏర్పడుతుందే అన్నారు. అటువంటిది గారడే వాని బుట్టలో మాయ మాదిరి అమాంతంగా

మాయమయిపోయి రు. 50.21 కోట్లు లోటుకు దిగిపోయింది. అంటే దాని అర్థం ఏమిటి? అభివృద్ధి కార్యక్రమాల కోసం ఖర్చు కానివ్వకుండా ఉంచి ఆ తరువాత దానిని లెక్కల్లోకి తీసుకోకుండా ఉన్నందువల్ల లోటు తగ్గింది. ఈ ప్రమాదం రేపు భవిష్యత్తులో జరగదూ అన్నది మనం అనుకోవాలా? 1991-92 సంవత్సరానికి సరిబంధించినంతవరకూ రు. 33.01 లోటు ఉంటుందని అంచనా వేసారు. ఇది కూడా ఖచ్చితంగా ఇంతే ఉంటుందా లేక హెచ్చుతుందా, లేక తగ్గుతుందా అనే చెప్పడానికి -వేలు లేదు. కారణం ఏమంటే ఈ ప్రభుత్వం అనుకున్న కార్యక్రమాలు సక్రమంగా జరిపి నట్లయితే ఈ లోటు సుమారు రు. 560, 600 కోట్లకు పెరుగుతుంది. లేకపోయినట్లయితే ఆ కార్యక్రమాలకు ఇచ్చిన డబ్బు అదే విధంగా స్తంభింప చేసినట్లయితే ఈ లోటు రు. 30, 20 కోట్లకు దిగిపోతుంది. ఏదీ ఏమయినా అయోమయ పరిస్థితిలో ఉంటుందని మనవి చేయవచ్చు. ఒక ఉదాహరణ చూస్తే లెలుస్తుంది. ఇరిగేషన్ కు విద్యుత్తు రంగాలకూ 1990-91 లో రు. 796.49 కోట్లు కేటాయిస్తే మేరు ఖర్చు చేసింది రు. 727 కోట్లు. మేరు రు. 70 కోట్లు అందులో మిగల్పడం జరిగింది. ఈ రకంగా అనేక కార్యక్రమాలు మిగిల్చి వేసారు. ఇప్పటికయినా 1991-92 బడ్జెటులో మేరు కేటాయించిన కేటాయింపులు ఖచ్చితంగా అమలు జరిగేట్లుగా పూనుకోండి. ఈ వనరుల సమీకరణ కోసం మేరు చేయదలచుకున్నది ఏమిటి? ప్రజల మీద పన్నుల భారం మేరు తప్పని సరిగా వేయబోతున్నారు. కానీ మేరు పన్నులు వేయమనీ, విధించబోమనీ మధ్యపెడుతున్నారు. విధించ బడిన పన్నుల బకాయాలను వసూలు చేస్తామంటున్నారు - వసూలు చేయండి కాదనడం లేదు కానీ పన్నులు వేయమని మేరు ఖచ్చితంగా చెబుతారా? ఆ మాట చెప్పమని కోరుతున్నాను. ఈ సందర్భంలో ప్రభుత్వానికి ఒక గమ్యం అన్నది ఉండాలి. ఈ బడ్జెటు చూసినప్పుడు గమ్యం లేని ప్రయాణంగా కన పడుతున్నది. మన రాష్ట్రానికి మొత్తం సంబంధించినవి రెండు బిల్డింగ్ మయిన విషయాలున్నాయి. ఒకటి - కరువు వరదల ప్రమాదం. రెండవది - ప్యాంజీయ అసమానత. ఈ రెండూ అతి కేలకమయిన సమస్యలు. ఈ రెండింటినీ పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వానికి ఒకస్పష్టమయిన అవగాహన ఉండవలసిన అవసరం ఉంటుంది. నేను మొదటినుంచీ కోరుతున్నాను. అయ్యా తుఫానులూ వరదలూ దుర్భిక్ష పరిస్థితుల వల్ల సంవత్సరం ఒక్కొక్కటి సగటున రు. 15 కోట్లకన్నా మించి నష్టం జరుగుతున్నది. అలాంటప్పుడు మేరు శాశ్వతంగా వరదలు, తుఫానులూ కరువుల పరిస్థితి నుంచీ రాష్ట్రాని

విముక్తి చేయడానికి మాస్టర్ ప్లాన్ చేయండి. దీనిని ఒక నిపుణుల కమిటీ చేయండి. దీనికి అవసరమయిన ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు కట్టాలి. ఇంకా ఏమేమి తీసుకోవాలి ఇంకా ఎన్నికోట్ల రూపాయలు అవుతుందో అన్నది చూడండి. మీ అంచనా ప్రకారం రు. 20 వేల కోట్ల వరకూ ఖర్చు ఉంటుంది. అటువంటప్పుడు ఈ డబ్బు కోసం మనకు తెలియని విషయం కాదు - ప్రపంచ బ్యాంకు సహాయం పొందాలన్నా, కేంద్ర పశుశాస్త్ర సహాయం పొందాలన్నా ఒక స్కేము తయారు చేయాలి. ఆ ప్రణాళిక వారికి పంపించాలి. మీరు ఒక నిపుణుల కమిటీ వేసి ఒక స్కేము తయారు చేసి కేంద్ర సహాయం ఆ తరువాత ఇతర ప్రపంచ దేశాల సహాయం తీసుకోండి. దానితోబాటు మన రాష్ట్రంలో ఉన్న ధనికుల మీద ప్రకృతి విపత్తు సర్ఫార్జీ పన్ను వేసి దీనికి సంవత్సరానికి సగటున రు. 1000 లేక 1500 కోట్లు వచ్చేట్లుగా చేసి ఈ కార్య క్రమాలు చేపట్టండి. 15, 20 సంవత్సరాలలో దీనికి మార్గం దొరికేట్లుగా చూడండి, అని నేను ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. అలాగే రాష్ట్రంలో ప్రాంతీయ అసమానతలు రోజు రోజుకూ తీవ్రంగా పెరిగిపోతున్నాయి. ఇది చాలా ప్రమాదకరమయిన స్థాయికి చేరుకుంటోంది. దీనిని గురించి కూడా ఒక నిపుణుల కమిటీ వేయండి. ఏ ప్రాంతాలు వెనుకబడి ఉన్నాయో వాటిలో అసమానతలు దూరం చేయడానికి ఏమి చర్యలు తీసుకోవాలో వాటి కోసం మాస్టర్ ప్లాన్ మీరు తయారు చేయండి. ఇది కూడా 40, 50, 60 సంవత్సరాలలో అవుతుంది. దీనికి ఒక నిర్దుష్టమయిన గమ్యం ఉండాలి. దానికి కూడా ప్రపంచ దేశాల సహాయం, కేంద్ర సహాయం కూడా తీసుకోండి. దానితోబాటు పట్టణ ఆస్థుల మీద గరిష్ట పరిమితి విధించే చర్య ఈ ప్రభుత్వం చేపట్టాలి. పట్టణ ఆస్థుల గరిష్ట పరిమితి దాటించే వాళ్లకు హానికరమవుతుంది. దాని కోసం సత్వరమయిన చర్యలు తీసుకోవాలి. నల్ల ధనం మన రాష్ట్రంలో విపరీతంగా పెరిగిపోతోంది. ఈ నల్ల ధనాన్ని బయటకు తీయడానికి ట్యాక్స్ ఫోర్స్ వేయండి. ట్యాక్స్ ఫోర్స్ వేసి గత 15, 20 సంవత్సరాలలో ఎవరెవరి ఆస్తులు ఏలా పెరిగాయో, వచ్చాయో వాటిని అన్నిటినీ పరిశీలించి, అక్కరమంగా సంపాదించిన ఆస్థినంతా తీసుకునే ఉపాయం చూడండి. పట్టణ ఆస్థులపై గరిష్ట పరిమితి విధించే విషయంలో కూడా మా పార్టీ నుంచే ఒక సజెషన్ చేస్తున్నాము. ఒక కోటి రూపాయలు అంతకంటే విలువగల ఆస్థిని స్వాధీన పరుచుకోవడం మేము ఒక ప్రతిపాదన పెడుతున్నాము. లేదా అంత కంటే ఎక్కువ చేసుకోండి. ఒక నిర్దుష్టమయిన రూపకల్పనతో ప్రభుత్వం ముందుకు రావాలి. అదే సమయంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సమన్వయ

చాలా కాలం నుంచే పెండింగ్ లో ఉంటున్నాయి. రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి మరిన్ని అధికారాలు కావాలి. ఇప్పుడు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేతి నుంచే చాలా వరకూ కేంద్రం లాగేసుకుంది. పైగా కేంద్ర ప్రభుత్వ వైఖరి చూస్తుంటే - ఏ పార్టీ అయినా ఉండనే - ఇప్పటివరకూ అధికారంలో ఉన్న రాష్ట్రాలను నామ మాత్రంగా తయారు చేసి అన్ని అధికారాలనూ కేంద్రం చేలయింపేట్లుగా ఉంటున్నది. అలా కాకుండా విదేశీ వ్యవహారాలు, రక్షణ శాఖ, తంశి తపాలా, రవాణా శాఖ, కరెన్సీ శాఖ, ప్లానింగ్ శాఖల వరకూ కేంద్రం ఉంచుకుని మిగిలిన అధికారాలు సమస్తం రాష్ట్రానికి ఇచ్చేట్లుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గట్టి కృషి చేయాలి. లేదా అంటే అదనంగా ఇంకో ఒకటి, రెండు విషయాలలో అధికారాల పంపకం విషయం వస్తే అటా ఇటా సర్దుబాటు చేసుకోవడానికి మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్వయం ప్రతిపత్తి కలిగిన ప్రభుత్వంగా ఈ ఫెడరల్ వ్యవస్థలో ఉండకుండా, దీనిని నామ్ కే వాస్తే చేయడం మంచిదికాదని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ మధ్యన ఒక ప్రత్యేకమయిన నినాదం కూడా బయలుదేరుతోంది. భాషా ప్రయుక్త రాష్ట్రాలను చేర్చి చిన్న రాష్ట్రాలను ఏర్పాటు చేయాలనే పేరుతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వ హోదాలను జిల్లా పరిషత్తు స్థాయికి దిగజార్చే స్థితి కూడా వస్తున్నది. ఇది చాలా ప్రమాదకరం. ఇది జాతి సమ్మేళిత కాదు. దేశ విచ్ఛిత్తికి జాతి విచ్ఛిత్తికి దారి తీస్తుంది. కనుక రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు మరిన్ని అధికారాలు కావాలన్నది అత్యంత కీలకమయిన సమస్య. దీని కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గట్టిగా పూనుకోవాలి.

రిజర్వేషన్ విషయంకూడా ఎక్కువ పంచుకుంటూ పోయారు. ఎస్.సి., ఎస్.టి., బి.సి. రిజర్వేషన్స్ మనం ఇచ్చేవి అమలు జరుగుతున్నాయా, కేటాయింపులు జరుగుతున్నాయా లేదా, దుర్వినియోగం జరుగుతున్నదా ఈ విషయాలన్నీటినీ చెక్ చేయడానికి జిల్లా స్థాయిలో, రాష్ట్ర స్థాయిలో ప్రత్యేకమయిన కమిటీలను కౌన్సిల్స్ ను ఏర్పాటు చేయండి. అధికారులతో, అనధికారులతో కలిపి ఇది కనుక ఉన్నట్లయితే వాటిని అన్నిటినీ అదుపులో ఉంచడానికి వేలపుతుంది. మురళీధర రావు కమిషన్ కొన్ని సిఫార్సులు చేసిన వాటిలో ఇలాంటి కమిటీలు సెక్రటేరియట్, జిల్లా స్థాయిలో, రాష్ట్ర స్థాయిలో వేయాలని సూచించారు. వాటిని అమలు చేయండి. దానితోబాటు బి.సి. ల అభివృద్ధి కోసం వారు ఒక ప్రణాళిక సిద్ధం చేశారు. సంవత్సరానికి ఒకసారి ఎన్ని కోట్లు కేటాయించి అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు చేయాలన్నది ఉంది. దయచేసి వాటిని అమలు చేయండి. మన దగ్గర

ఇరిగేషన్ పాజెక్టులు, ఆర్ అండ్ బి కానే అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు బాగా పెరుగుతున్నాయి. సమస్యలు పెరుగుతున్నాయి. ప్లైవేటు కంట్రాక్టర్ల రింగ్ అతి ప్రమాదకరంగా పరిణమిస్తున్నది. దీనిని బద్దలు కొట్టడానికి ఏ.పి. కన్స్ట్రక్షన్ కార్పొరేషన్ను పునరుద్ధరించండి. మన దగ్గర అనేక మంది ఇంజనీరింగ్ అనుభవజ్ఞులు ఉన్నారు. అయితే అది దుర్వినియోగం చేయబడింది. ఆ సంస్థను రద్దు చేయడం వల్ల పెద్ద తప్పు చేసాము. దుర్వినియోగం చేసినంతవరకూ చేసారు. ఆ ప్రభుత్వం అలా రద్దు చేయడం మంచిది కాదని కూడా మేము విమర్శించాము. ఇప్పటికయినా పునరుద్ధరించండి. ఈ ప్రీ క్వాలిఫికేషన్ టెండర్స్ విషయంలో వాళ్ళ రింగ్ బద్దలు చేయలేకున్నా - వాళ్ళు మన తలకాయలు మాత్రం బద్దలు చేసే కార్యక్రమంలో ఉన్నారు. అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు అమలు జరగాలంటే అధికారులు కూడా ఉండాలి.

ఇరిగేషన్ డిపార్టుమెంటులో 80 ఎస్.ఇ. పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. ఒక సి.ఇ. గారు 8, 10, 11 ఎస్.ఇ. పోస్టులకు అడిషనల్ ఛార్జీ తీసుకున్నారు. అలాగే ఇ.ఇ. పోస్టులు 310 ఖాళీలున్నాయి. ఈ రకమయిన స్థితిలో ఆర్ అండ్ బి, ఎలక్ట్రిసిటీ, పంచాయితీ రాజ్ ఉన్నాయి. అనేక డిపార్టుమెంటులున్నాయి. అదే మోతాదులో విద్యా శాఖ, 6.50 వైద్య శాఖలో ఖాళీలు వున్నాయి. వీటన్నిటిని భర్తీ చేస్తేనే పనులు జరుగు సా. తాయి. ఈ మధ్యన హౌసింగ్ డిపార్టుమెంట్ ఒకటి కొత్తది ఏర్పాటు చేశారు. ఇది వరకు మునిసిపల్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ క్రింద ఒక శాఖ, హౌసింగ్ కార్పొరేషన్ ఒక శాఖ, పంచాయితీ రాజ్ ఒక శాఖ వుండెను. ఇప్పుడు అంతా కలిపి హౌసింగ్ డిపార్టుమెంట్ అని ఏర్పాటు చేశారు. ఇది చూచి నేను సెక్రటేరియట్కు వెళ్ళితే అఫీసు ఎక్కడ వున్నది తెలియదు. అధికారి ఎక్కడ వున్నారో తెలియదు. సిబ్బంది లేదు. టెలిఫోన్ లేదు. ఈ పేరు, పూర్వం వేరి డిపార్టుమెంట్ ఏమిటి? పెడితే అది సమర్థవంతంగా పని చేయడానికి కావలసిన స్టాఫ్ను, తగిన సౌకర్యాలు యివ్వాలని మనచి చేస్తున్నాను.

అలాగే ల్యాండ్ గ్రాబర్స్ కేసులను విచారింపడానికి వేసిన కోర్టులలో కొన్ని వేల కేసులు పెండింగ్లో వున్నాయి. స్టాఫ్ సరిగా లేదు. అది ఎలా వుందంటే 'హిమ్మన లేక పొగ పెట్టినట్లు వున్నది' అన్న మాట. వాళ్ళంతట వాళ్ళ పనులు పట్టి వెళ్ళిపోయేటట్లు చేస్తున్నారు. ఆ రకంగా దిగజార్చు కూడదు. అలాగే లోకాయుక్త కూడా దాని బాప అది సహజంగా వచ్చిపోయే

విధంగా వారు స్టాఫ్ను, ఫైనాన్స్ను యివ్వకుండా వాళ్ళను అలా చంపుతున్నారు. ఇది చాలా ప్రమాదకరము. కావలసిన స్టాఫ్ను తయారు చేయాలి. కంప్యూమర్స్ ప్రొటెక్షన్ కౌన్సిల్ను ఏర్పాటు చేశారు. చాలా బాగుంది. కానీ ఈ మధ్యనే మాతో సివిల్ సరఫరా శాఖ మంత్రిగారు మేటింగ్ పెట్టి దానిలో చెప్పినది 8,262 కేసులు పెండింగ్లో ఉన్నాయన్నారు. కానీ దీనికి ఏమయినా స్టాఫ్ ఉన్నదా అంటే లేదు. కానీ ఒక జడ్జిగారిని నియమించి ఆయనకు ఇతర పనులతో పాటు ఈ పనులు ఒప్పజెప్పితే అది వారానికి ఒక రోజు, నెలకు ఒక రోజు, రెండు రోజులలో కూర్చుని చేయడానికి ఒక టైప్స్ట్రి అయినా, లేక ఒక క్లర్క్ అయినా, లేకపోతే ఒక ఛప్రానీస్ ఎవ్వరిని యివ్వకుండా ఈ రకంగా అయోమయంగా గాలికి వదిలి వేయడం మంచిది కాదు.

అధ్యక్షా, మన రాష్ట్ర పరిపాలన సమర్థవంతంగా నడుపుకోడానికి వెంగరావుగారు ఎ.పి.ఎ.ఎస్. కాడర్తో ఒక ప్రత్యేకమైన సంస్థను సృష్టించారు. ప్రత్యేకమైన శిక్షణ ఇచ్చారు. ఐ.ఎ.ఎస్.ను నేను వ్యతిరేకించడం లేదు కానీ ఎ.పి.ఎ.ఎస్. మన అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సర్వీసు కోసం మన కేడర్ను మనం ప్రత్యేకంగా తయారు చేసుకోవడం మనకు అన్ని రకాల అవసరం. దానిని పునరుద్ధరించాలని కోరుతున్నాను. అలాగే ఇప్పటికి ఎ.పి.ఎ.ఎస్. బ్రెయినింగ్ పొందుతున్న వాళ్ళు ఆరుగురు ఉన్నారు. వాళ్ళు రూరల్ రెవెన్యూ స్కెడ్ నుంచి వచ్చిన వారు. రెవెన్యూ స్కెడ్ నుంచి వచ్చిన వాళ్ళు ఐ.ఎ.ఎస్. అయిపోయారు. అడిషనల్ సెక్రటరీలు అయిపోయారు. వీళ్ళను మాత్రం ఇంకా జాయింట్ సెక్రటరీ హోదాలో ఉంచారు. స్కెళ్ళు కూడా తక్కువ చేసి ఉంచారు. ఇది వరకు అనేక సార్లు ముఖ్యమంత్రులు కూడా హామీలు ఇచ్చారు. ఎలాంటి అనామీలీలు లేకుండా చేస్తాము, వాళ్ళందరికీ తప్పకుండా అడిషనల్ సెక్రటరీగా వాళ్ళ స్కెళ్ళను పెంపు చేస్తామన్నారు. కానీ అధ్యక్షా, ఐ.ఎ.ఎస్., ఎ.పి.ఎ.ఎస్.గా తయారు అయి ఒక రకమైన ఈర్ష్యలు, కక్షలు, కార్పొరేట్లకు దారి తీసినాలాంటి వాడు హాస్లో ఎత్తుతే ఇది పోలిటికల్ కైజ్ అయిపోయిందని చెప్పి ఈ ఎ.పి.ఎ.ఎస్. కాడర్ను అణగదొక్కడం క్షమించరాని విషయం. దయ చేసి అది ఇప్పటికయినా మార్చాలని కోరుతున్నాను.

భూ సంస్కరణల అమలు విషయంలోకి వచ్చేసరికి - చట్టం సవరించాలని మొట్టమొదటి నుంచీ చెబుతున్నాము. చట్టం సవరించడంతో పాటు వారు

జిల్లా స్థాయిలోను, మండల్ స్థాయిలోను, రాష్ట్ర స్థాయిలోను అఖిల పక్ష కమిటీలను వేయాలి. ఆ దాడుకున్న భూమినంతా బయటకు తీయడానికి స్టాట్యూటరీ పవర్స్ ఇవ్వాలి. ప్రభుత్వ భూముల పంపిణీలో కూడా ఒక ముఖ్యమైన మార్పు రావలసి వున్నది. మొట్టమొదటిది మనం ఇచ్చిన భూములు పేదల చేతికి రాలేదు. సర్వే చేయడం ఒక భాగం. రెండవది ఇచ్చిన భూమి అభివృద్ధి అయినదా లేదా? సెంట్రల్ గవర్నమెంట్ దగ్గర వేస్ట్ ల్యాండ్ డెవలప్ మెంట్ బోర్డ్ వున్నది. అసలు మన దగ్గర వున్న ఈ పంచిన భూములు ఏ రకంగా వెనకబడ్డవి. ఆ వెనకబడ్డ భూములను అభివృద్ధి చేయడం కోసం ఎంత డబ్బు అవసరం అవుతుందనేది ఒక ప్లాన్ తయారు చేసి పంపిస్తే వేస్ట్ బోర్డ్ డెవలప్ మెంట్ వాళ్లు మనకు ఇంత డబ్బు పంపుతారు. ఇంకా ఇతర రకాలుగా వస్తుంది. మనం ఇచ్చే డబ్బు, ఇది అంతా కలిపి భూములు అభివృద్ధి చేయడానికి వేలు వుంటుంది. దానితో బాటు ఈ ప్రోవిజనల్ పట్టా, పర్మనెంట్ పట్టా అనే తేడా ఇంకా కొనసాగు తున్నది. ఈ ప్రోవిజనల్ పట్టాను ల్యాండ్స్ పర్మనెంట్ పట్టాగా యివ్వడానికి కలెక్టర్స్ కు అధికారాలు యివ్వవలసిన అవసరం వున్నది.

రైతులకు పాస్ బుక్కులు వెంటనే అందజేయాలి. ప్రజా సదస్సులు తప్పు అని ఇప్పటికే నేను అనడం లేదు. అది చాలా మంచిది. ఇది ఒక్కటే మన పరిపాలనను ప్రజల దగ్గరకు తీసుకుపోతుంది. అయితే ఈ ప్రజా సదస్సులను మంత్రి పోయి జరపడం గాకుండా ఇది వరకు నేను చెబుతున్నట్లు ఆర్.డి.ఓ.లకు అధికారం యివ్వాలి. కలెక్టర్లు, ఆర్.డి.ఓ.లే చేయాలి. మూడు నెలలకు ఒక సారి సదస్సులు పెట్టమనండి. అందరు అధికారులు ప్రజల సమస్యలు తీసుకవస్తారు. ఎక్కడిక్కడ పరిష్కారం అవుతుంది. మామూలుగా ఒక ఎం.ఆర్.ఓ. చేయవలసినపని ముఖ్యమంత్రికి చెప్పుకోవలసి వస్తున్నది. స్టేట్ లెవల్ లో పాలసీలు నిర్ణయించి అమలు జరప వలసిన సెక్రటరీ ఒక మామూలు చిన్న ఎకరం, అర ఎకరం, భూమి తగాదాలు పరిష్కరించవలసిన పరిస్థితి వస్తున్నది. కనుక ప్రజా సదస్సులను వారు ఒక క్రమ పద్ధతితో నడపాలి. కలెక్టర్లు, ఆర్.డి.ఓ.లు జరిపేటట్లుగా ఎస్.పి.లు, డి.ఎస్.పి.లు జరిపేటట్లుగా చేయాలని కోరుతున్నాను.

మన రాష్ట్రంలో గిరిజనులకు - షెడ్యూల్డ్ ట్రిబ్యూల్ వున్న వాళ్లకు ప్రాంతీయ స్వపరిపాలన ఏర్పాటు చేయాలి. అదే వాళ్ల అభివృద్ధికి అత్యంత కీలకమైన ప్రాథమమైన అంశం అని మనవి చేస్తున్నాను. అక్షరాస్యతలో

తాజా లెక్కల ప్రకారంగా భారతదేశంలో మన రాష్ట్రం అట్టడుగున వుండి పోయింది. చెప్పుకోడానికి అక్షర క్రమంలో అగ్రస్థానంలో వున్నాము కానీ అక్షరాస్యతలో మాత్రం అట్టడుగున వుండిపోవలసిన పరిస్థితి వచ్చింది. మనం దూరం చేయవలసిన అవసరం వున్నది.

ఎన్నికలు దగ్గర పడుతున్న కొద్దీ ఈ పేపుల్స్ వార్ గ్రూప్ నక్సలైట్స్ ను సమ్మోహనపరచుకోడానికి ఇటు కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు, అటు నేషనల్ ఫ్రంట్ వారు పోటీలు పడుతున్నారు. ఇదంతా ఎలా వుందంటే 'ఇంటి దీపం అని ముద్దు పెట్టుకోడానికి పోతే మూతి మీసాలు కాలినట్లుగా' మీసాలు కాలినా ముఖమన్నా వుంటుంది కానీ ఇది ఆత్మహత్యా సదృశ్యం. ఈ పనిని మాత్రం చేయవద్దని మరల మరల నేను తేవ్వంగా పౌచ్చరిస్తున్నాను కర్షక పరిషత్ ను రద్దు చేశారు. కర్షక పరిషత్ విషయంలో ఒకటే మాట చెబుతున్నాను. మహాశ్వరంలో అదర్శ వ్యవసాయ క్షేత్రమని ఒకటి పెట్టారు. దానిలో కర్షక పరిషత్ వైపు నుంచి ఉద్యోగులను తీసుకున్నారు. ఇప్పుడు ఆ ఉద్యోగుగ్గులు వున్నట్లా, పోయినట్లా? వారి గతి ఏమిటి? దీని విషయంలో స్పష్టమయిన హామీ ఇవ్వాలి.

రైతాంగం పండించిన పంటను గిట్టుబాటు ధరలకు అమ్ముకోడానికి <3> ట్రాక్టు చేయాలని మనవిచేస్తున్నాను. చివరి విషయానికి వచ్చే సరికి ఈ కలుగ గీత కార్మికులకు ఏమయినా బంధులు జరిగినప్పుడయినా, గలాటాలు జరిగినప్పుడు అయినా మూసి వేసినప్పుడు రెంటాల్స్ ఆ నిషప్తిలో మాఫ్ చేస్తూ వచ్చారు. కానీ ఈ సారి రూల్ 42 ఎఫ్ ను రద్దు చేయడం వల్ల మొన్న మత కలహాలు, కర్ఫ్యాలు వచ్చినప్పుడు కలుగ దుకాణాలు బంద్ చేసినా కూడా రెంటాల్స్ మాఫ్ చేయలేదు. దయచేసి రూల్ 42 ఎఫ్ ను తిరిగి పునరుద్ధరించడని నేను విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

అందేడ్డర్ శత జయంతి సందర్భంగా మాకు వరంగల్ సెంట్రల్ జైలు నుండి విశాఖపట్టణం సెంట్రల్ జైలు నుంచి టెలిగ్రాములు వస్తూ వున్నాయి. అయ్యా, యావజ్జీవిత ఖైదీలను ఏదో ఒక నిషప్తిలో 5 యేళ్ళో, 8 సంవత్సరాల్లో, 6 సంవత్సరాల్లో ఎంతో కొంత శిక్ష గడిపిన వాళ్ళను విడుదల చేసే సూచనను ఆమోదించాలని కోరుతూ సెలవు తీసు కుంటున్నాను.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు (కొల్హాపూర్):- అధ్యక్షా, ఓట్ ఆన్ అకౌంట్ బడ్జెట్ పై రెండు, మూడు రోజులుగా సాగుతున్న చర్చ, చర్చలచో పాల్గొన్న వక్తలను చూస్తూ వుంటే, గమనిస్తూ వుంటే ఏదో ఆరోపణలు, ప్రత్యారోపణలు తప్పిస్తే ఇంక ఏమీ కనబడడం లేదు. ఇంతకు క్రితము పెద్దలు ఓంకార్ గారు చాలా చక్కగా సూచనలు చేశారు. ఆ రకమైన సూచనలతో కూడుకున్న చర్చ ఇక్కడ నడిస్తే వాస్తవంగా బయటి ప్రజలు కానీ, ఒక్కడున్న గౌరవ సభ్యులు కానీ హర్షించడం జరుగుతుంది. పెడి ఏమీ అయినా Theories and Postulations తో ప్రజలను నమ్మించ తలస్తే లేదా నడుస్తున్న అభివృద్ధి కార్య క్రమాలను వక్రీకరించి చెప్పి ప్రజల దృష్టి తమవైపు మళ్లించ ప్రయత్నం చేసినా మనం, వోజు, రోజుకు పెరిగిపోతున్న ఆకలి కేకలు, అసంతృప్తి నినాదాలతో నిశాచరాల్లా నిత్యం నిశేధ రాత్రులలో సంచరిస్తున్నటువంటి యువతే యువకులకు సమాధానం కావు అనే విషయాన్ని నేను మనవిచేస్తున్నాను. Much has been said by the participants about the theories and much more has been said about the empty vessel that made so much of noise in all its seven years of regime. But I am sorry to state that nothing has been said about non-induction of the steps to be taken to wipe out the regional imbalances. That I will come to later. ఈనాడు మనం వోటాన్ ఎకౌంట్ పై మాట్లాడే 7.00 దానిలో అందరూ అంతెలు గురించి మాట్లాడుతూ అక్కడ కేటాయింపులు సా. తక్కువ చేశారు, ఇక్కడ తక్కువ చేశారు లేదా మా కాలంలో ఇలా చేసాం అన్న మాటలు అన్నారు. What is Budget? Budget is balancing resources and ordering priorities of expenditure. అంతకు తప్పితే మరేమీ కాదు. ఆ రకంగా ప్రాధాన్యతను బట్టి మాస్టే మన వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బడ్జెటు ఈనాడు ప్రవేశ పెట్టిన బడ్జెటు చాలా ఉత్తమ మయినది. అది కామన్ మ్యాన్స్ బడ్జెటు. It is a people's budget. It is an orderly budget. అని మీతో నేను మనవి చేస్తున్నాను. నేను అన్ని రంగాలను టచ్ చేయకుండా ఒకటి, రెండు విషయాలను మాత్రం మీ ద్వారా ఈ ప్రభుత్వానికి కొన్ని సలహాల రూపంలో ఇవ్వదలచు కున్నాను.

ఎడ్యుకేషన్ గురించి - ఈ బడ్జెటులో కొన్ని ఉత్తమమయిన అభిప్రాయాలు వెలిబుచ్చారు. ఎడ్యుకేషన్ పై ఎన్నెన్నో కమిషన్స్ వేసుకున్నాము. ఎన్నో ఎక్స్ పెరిమెంటుస్ పిల్లలపైన చేసాము. కొన్ని సంవత్సరాల నుంచీ, కొన్ని దశాబ్దాల నుంచీ ఎక్స్ పెరిమెంటుస్ చేస్తున్నాము కానీ ఎడ్యుకేషన్ కు మనం అందించింది ఏమిటి? అతనికీ.... we should make him earn. మనం లెర్నింగ్ ఇచ్చినప్పుడు, he should be able to earn. అని మీతో మనవి చేస్తున్నాను. ఇక్కడున్నటువంటి పాఠ్యాంశాలను చూస్తుంటే చాలా ఆశ్చర్యాలతో - ప్రిసెప్ట్ అండ్ ప్రాక్టీస్ మధ్యన చాలా తేడా ఉంది. ప్రాక్టికల్ లెఫ్ట్ వచ్చేసరికి మన పాఠ్యాంశాలలో చూస్తున్నాము. మహాత్మా గాంధీ చాలా గొప్పవాడు. శివాజీ వీరుడూ, అని ఈ రకమయిన పాఠాలు నేర్చుతున్నాము. గాంధీజీ గొప్పవాడే. కానీ ఈ పాఠాలు ఆకలి కడుపును నింపగలుగుతాయా? You cannot preach patriotism to an hungry stomach. అని మీతో మనవి చేస్తున్నాను. We have to straighten the education and make it vocational, technical, skill-based and technological. ఇప్పటికయినా చాలా సేరియస్ గా దృష్టిని కేంద్రీకరించి ఆ రకమయిన సిలబస్ తీసుకురాకపోతే, ఆ రకమయిన విధ్యను రేపు రాబోయే తరాలకు అపాదించకపోతే అభ్యాసం చేయకపోతే రేపు పెరుగుతున్న - అనెంప్లాయ్డ్ ఆర్మీ ఏ రకంగా పెరుగుతున్నదో - అది ఇప్పటికే మల్టిబుల్ అయిపోతుంది. మన పేరా మీలదీ, మన మీలదీ కానీ కంపేర్ చేస్తే మల్టిబుల్ అయిపోతుంది. అనెంప్లాయ్డ్ ఆర్మీని పెంచిన వాళ్లం అవుతాము కానీ మరేమీ కాదని మనవి చేస్తూ ప్రభుత్వం దీనిపైన సేరియస్ గా ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. ఇప్పటికే స్కిల్డ్ బేస్డ్ వాకేషనల్ స్కూల్స్ బాగా తెరవాల్సి మనవి చేస్తున్నాను.

హాస్టల్స్ విషయం - ఈ ఉదయం దీనిమీద పెద్ద చర్చ చాలాగంభీరంగా జరిగింది. అన్ని హాస్టల్స్ నూ రెసిడెన్షియల్ స్కూల్స్ గా మారిస్తే ఒక క్వాలిటీని మనం తీసుకురాగలుగుతాము.

ఇండస్ట్రియల్స్ జాతను అండ్ పొల్టరీస్ ఈ రెండూ మిశ్రమై ఉన్నాయి. వాతవర్షం చాలా కాలక్షం అయింది. కలకత్తా నగరంలో కాలక్షం వలన ఒక పిల్లవాడు రోడుపై 3 నిమిషాలు నడిస్తే అతను అనీకాన్షన్

ఎక్సాంట్) పై చర్చ

అయిపోతాడన్న వాస్తవం మనకు తెలియండి కాదు. ఆ రకమయిన దుస్థితి మన నగరానికి కూడా విశాఖపట్నం, హైదరాబాదు నగరాలకు కూడా రేపు ఏర్పడబోయే ప్రమాదం ఉంది. ఇండస్ట్రిస్ ఒకేదగ్గర కేంద్రీకృతంచేసి ఓవర్ బర్డెనింగ్ చేసి తరువాత అక్కడ విడిచి పెట్టి మళ్ళా ఎక్కడో ఛాక్ చేసి మనం పోతే ఇక్కడ ఈ నగరాలలో నివసిస్తున్న జనాన్ని పూర్తిగా నాశనం చేసిన వాళ్ళం అవుతాము. అంతేగాక నగరాలలో రద్దీ పెరుగుతున్న కారణంగా ఇండస్ట్రియల్లైజేషన్. అన్ని ఇండస్ట్రిస్ను ఒకే దగ్గర మనం తెస్తున్నాము. అందువల్ల పల్లె ప్రాంతాల నుంచే వలస వస్తున్నారు. వలస రావడం వల్ల రద్దీ పెరుగుతున్నది. రద్దీ పెరగడంతో కాలుష్యం పెరుగుతోంది. ఈ కాలుష్యమయిన వాతావరణాన్ని గమనించకపోతే ప్రత్యేకమైన శృద్ధ వహించకపోతే రేపు వచ్చే 10, 12 సంవత్సరాలలో ఇది కలకత్తా నగరంతో సమానంగా అయ్యే దుస్థితి ఏర్పడుతుంది. దీనికి సెంటర్ స్టేట్ వైడ్గా సెలక్టు చేయండి. అన్ని మారు మూల ప్రాంతాలతో ఈ సెంటర్స్ను సెలక్టు చేయండి. అక్కడ ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ డెవలప్ చేయండి. అక్కడకు ఈ కొత్త ఇండస్ట్రిస్ను తరలించండి. అప్పుడు ఆ ప్రాంతాల నుంచే వలస వస్తున్న జనం వలస రాకుండా ఉంటారు.

శాంతి భద్రతల గురించి ఇంతకు ముందు మాట్లాడిన వక్తలు చాలా గంభీరంగా ఆ సబ్జెక్టు వచ్చినపుడు, కాలి అటెన్షన్లు వచ్చినపుడు మాట్లాడారు. చాలా గంభీరంగా మాట్లాడుతూ, విమర్శిస్తూ వచ్చారు. వారేమి విమర్శించినా కొంతకాలంక్రితం వాస్తవం. ఇది పవర్ మోనాపల్వైజ్. అడ్మినిస్ట్రేటివ్ పవర్ అంతా మోనాపల్వైజ్ అయిన చేతలలో ఉంటే ఎక్స్ట్రా కాన్స్టిట్యూషనల్ అథారిటీ వ్యవహరించిన రోజులలో ఇది మనం ఇక్కడ లా అండ్ ఆర్డర్ ఫ్రీ ఫర్ ఆల్గా మారిపోయింది. ఆ దుస్థితి నుంచి బయట పడాలి. ప్రాజాను అరచేతిలో పెట్టుకున్న ప్రతి పౌరుడు ఈ రాష్ట్రంలో దిన దిన గండంగా బ్రతికిన రోజులు పోయాయి. ప్రశాంతమయిన వాతావరణంలో శాంతియుతంగా సహజీవనం గడుపుతున్నాము. ప్రతిపక్ష మీతులు వాస్తవం చూస్తున్నప్పటికీ వాస్తవాలను వక్రీకరించి చెప్పడం అలవాటుగా నేర్చుకున్నారు. కానీ వాస్తవంగా శాంతిభద్రతల పరిస్థితి 70, 80 శాతం మెరుగయిందని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇరిగేషన్ చాలా పెద్ద సమస్య. ఇంతకు ముందు, నేను అన్నట్లు రేడినల్ ఇంబ్యాలెన్సెస్ - ఎట్రాటాలగిస్టారు? రేడినల్ ఇంబ్యాలెన్సెస్ తొలగించే సూత్రాబనూ పద్ధతులను కానీ ఈ బడ్జెటులో రూపొందించలేదు. చాలా బాధాకరమయిన విషయం. కానీవెనుకబడిన ప్రాంతాలకు ఇరిగేషన్ ఫెసిలిటీస్ - ఈ

ఇరిగేషన్ ప్రాజెక్టులు ఎన్నో ఉన్నాయి. పెండింగ్ ప్రాజెక్టుల తెలంగాణ ప్రాంతంలో తప్పితే ఇంకో ప్రాంతంలో లేవు. తెలంగాణ ప్రాంతంలో ముఖ్యంగా మహబూబ్ నగర్ జిల్లాలో ఇంతకుముందు ఎరస్వెల్ట్ హైదరాబాద్ స్టేట్ రాయచూర్ ని కర్నాటకకు తరలించి ఆ డిస్ట్రిక్టులో ఉన్న ప్రాంతం ఒక్కటే మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కలిసిపోగా అక్కడనుంచే తొలగించి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కలిపితే అక్కడ నెట్టుంపాడు పథకం రూపొందించబడింది. ఆ పథకం పూర్తిచేస్తే, నిర్మాణం పూర్తి అయితే దాదాపు 3 లక్షలు ఎకరాలు సాగుబడిలోకి వస్తుంది. ఆ పథకం పి.ఐ.ఆర్. పిలిమినరే ఇన్వెస్టిగేషన్ రిపోర్టు వచ్చింది. డిటెయిల్డ్ ఇన్వెస్టిగేషన్ రిపోర్టు నడుస్తున్నది. అది సంవత్సరాల నుంచీ నడుస్తున్నది కానీ ఇంతవరకూ ఏ మాత్రం రూపకల్పన కావడం లేదు. అట్లాగే జూరాల హైడల్ ప్రాజెక్టు. జూరాల ప్రాజెక్టు జాప్యంలో ఇంజనీర్ల లోపమా? ప్రభుత్వ యంత్రాంగ లోపమా? ఏ రకమయిన ఆలోచన ఉంది? ఈ ప్రాంతం అభివృద్ధి కాకూడదూ అన్న అభిప్రాయం కానీ, ఇంజనీర్ల పక్షపాతం వల్ల కానీ ఆ జూరాల హైడల్ ప్రాజెక్టును ఇంకా ప్రారంభించడం లేదు. కారణం ఏమిటో అర్థం కావడం లేదు. 250 మెగావాట్ల విద్యుదుత్పత్తి జరుగుతుంది. అందులో కర్నాటక సగం, మనం సగం పంచుకోవలసి ఉంది. విద్యుత్ కొరత మనకు ఉన్నదని తెలిసి కూడా హైడల్ ప్రాజెక్టు ఎందుకు వెనకాడుతున్నారో నాకు అర్థం కావడం లేదు. శ్రీశైలం ఎడమ కాలువ ఉంది. క్రితం రోజు కూడా ఎడమ కాలువ గురించి ప్రస్తావనకు వచ్చింది.

మిస్టర్ డెప్యూటీ స్పీకర్:- శ్రీశైలం విషయం మళ్ళీ మనకు ప్రత్యేకంగా ఒక రోజు డిస్కషన్ ఉంది. అప్పుడు చెప్పండి వివరాలు.

శ్రీ కె. రామచంద్రరావు:- గత ఏడు సంవత్సరాల తెలుగు దేశం పార్టీ పాలనా కాలంలో టన్నలా, గావిబోషనా అన్న ఆలోచనతో నడిచి పోయింది. టన్నల్ అన్న అభిప్రాయానికి వచ్చింది. టన్నల్ రూపకల్పన చేయడం కానీ, ప్రారంభించడం కానీ ఏమీ జరగలేదని, మే ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసున్నాను. ఏది ఏమయినా రేజినల్ ఇంబ్రాల్మెన్స్ చాలా పెద్ద సమస్య. రగులుతున్న జ్వాలలలో ఆజ్యం పోసే పని పెట్టుకోవద్దని ఇప్పటికయినా కళ్ళు తెరచి రేజినల్ ఇంబ్రాల్మెన్స్ తొలగే కార్యక్రమం తీసుకోకపోతే రేపు ఈ రాష్ట్రానికి ఏ గతి పడుతుందో మనం గమనించి భవిష్యత్తు దృష్టిలో

పెట్టుకుని - ఈ రేజినల్ ఇంబ్యాలెన్సెస్ తొలగించడానికి తక్షణమే యుద్ధ పాతిపదిక మీద కార్యక్రమం తీసుకుని - ప్యాంత్ టోర్సులను నిర్మాణం చేసి వాటికి సరయిన నిధులనిచ్చి ఆప్యాంత్ టోర్సులద్వారా ఇంబ్యాలెన్సెస్ను తొలగించే బృహత్తర కార్యక్రమాన్ని తీసుకోవలసిందిగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మీరు ఈ సదవకాశాన్ని కలిగింపి నందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. ఎర్రన్నాయుడు:- అధ్యక్షా, ఈ వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బడ్జెటు 7.10 మీద చాలా మంది గౌరవ సభ్యులూ, అన్ని పార్టీల వాళ్ళూ అనేక విషయాలు సా. ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చారు. నేను ఈ రోజు మీ ద్వారా ఈ సభకు మనవి చేసేది ఈ రోజు మనం మార్చి 31వ తేదీ తరువాత ఈ నిధి నుంచే ప్రతి పెనా ఖర్చు చేయాలంటే ఈ రోజు ఈ శాసన సభ ఆమోదం పొందాలి కాబట్టి ఈ రోజు ఈ వోటాన్ ఎకౌంట్ పాస్ చేయాలని ఈ చర్చ జరుపు కుంటున్నాము. కానీ గత 10 సంవత్సరాల నుంచే అసలు ఈ బడ్జెటును పరిశీలించినట్లయితే ఈ బడ్జెటులో పొందుపరచిన విధానం, ఖర్చులూ చూస్తుంటే ఏమాత్రం కూడా సంయమనం లేదు. ఈ రోజు భారత రాజ్యంగం ద్వారా మనకు సంక్రమించిన అధికారాల ద్వారా మనం ఈ బడ్జెటును ఈ శాసన సభ ఆమోదించడం, ఎన్నో చట్టాలు చేసి ఆ చట్టాలను తు.చ తప్పకుండా అమలు చేయాలని మనం ఎక్సిక్యూటివ్ కు ఆదేశాలు ఇచ్చినా, ఈ శాసన సభ పాస్ చేసినా కూడా నూటికి నారు పాళ్ళూ అమలు జరుగుతున్నదా లేదా అని ప్రతి ఒక్కరూ, ప్రభుత్వం కూడా ఆలోచించాలి. ఎందుకంటే గత 10 సంవత్సరాల నుంచే - అంతకు ముందు ఏమీ జరిగిందో కానీ - రిపోర్టు చూసినట్లయితే పెట్టిన ఫిగర్స్ వీవరి వరకూ మార్చి 31వ తారీఖున ఖర్చులను చూస్తే చాలా తారతమ్యాలు ఉన్నాయి. కాబట్టి ఇటువంటి బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టి-ఏ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉన్నా సరే అది ప్రజలను మోసపుచ్చడమే అవుతుంది. కాబట్టి మీరు ఎంతవరకూ ఖర్చు పెట్టగలరో, ఎంత వనరులున్నాయో అంతవరకే మీరు బడ్జెటు పెట్టాలి తప్ప ఏదో ఒకప్రాంత ప్రజలను భూస్థ అప్ చేయాలని చెప్పి రు.100 కోట్లు కేటాయించి దానితో రు.30కోట్ల ఖర్చు పెట్టినట్లయితే దీనివల్ల ఏమాత్రం కూడా మంచివిధానం కాదనిచెప్పి మనవి చేస్తున్నాను. మీరు ఈ పానవుట్లో రు. 1410 కోట్లు అయినప్పటికీ రు. 1716 కోట్లకు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నిర్ణయించి బడ్జెటులో పెడతామని మన రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారు వోటాన్ అకౌంట్ బడ్జెటులో తెలియపరచడం చాలా సంతోషంగా ఉంది.

అయితే దానిని మాత్రం ఈ శాసన సభలో మేరు పెట్టలేదు కాబట్టి దానికి మేరు కట్టుబడి ఉండాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. దానికి కట్టుబడి ఉండకపోతే - ఈ బడ్జెటులో ఫిగర్స్ పెట్టినంత మాత్రాన సంతోషం కాదని ప్రభుత్వం గుర్తించాలని మనవి చేస్తున్నాను.

విద్యుచ్ఛక్తి గురించి వస్తే ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత అత్యధిక నిధులు విద్యుచ్ఛక్తికే, నేటి పారుదలకూ కెటాయిస్తున్న మాట వాస్తవం. అయినా ఇంకా విద్యుచ్ఛక్తి గురించి ప్రభుత్వానికి నేను తెలియజేస్తాను. మేరు ఎక్కువ నిధులు కేటాయించినప్పటికీ రాష్ట్రానికి ఏ మాత్రం ప్రయోజన కరంగా ఉండవు. ఏమాత్రం సరిపోవు. ఎందుకంటే ఈ రోజు మేరు పెట్టిన నిధుల ద్వారా వచ్చే ప్రొడ్యూస్ సంవత్సరానికి 300 మైగా వాట్లు వేయ గలిగితే ఆ సంవత్సరంలో డిమాండు 400 మైగా వాట్లు అవుతుంది. ఏ విధంగా ఆ బ్యాక్ లాగ్ ను కవర్ చేస్తారు? మనం ఈ శాసన సభలో 15 రోజుల నుంచే విద్యుచ్ఛక్తి గురించి సుమారు 10 గంటలు కాలయాపన చేశాము. ఈ రోజు వాళ్ళకు ప్రభుత్వం వచ్చినా సరే ఒక్క రోజులో చేసేది ఏమీ లేదు. విమర్శలు చేసుకోవడం తప్ప. కాబట్టి దీనిని ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. ఈ రోజు మేరు పెట్టిన నిధులు ఎక్కువ అని చెప్పితే దానికి మేము సంతోషిస్తాము కానీ అవి ఏమాత్రం సరిపోవు. ఎందుకంటే అదీ ఎసెన్షియల్ కమెంటిటీ అయింది కాబట్టి ఏ వరల్డ్ బ్యాంకు నుంచే అయినా సరే ఏ స్కేముల నుంచే అయినా సరే నిధులను తెచ్చి యుద్ధ ప్రాతిపదిక మీద ఈ ఎలక్ట్రిసిటీకి థర్మల్ ప్రాజెక్టులు ప్రవేశ పెట్టి పవర్ కట్ లేకుండా చేయాలని చెప్పి మనవి చేస్తున్నాను.

ఎడ్యుకేషన్ గురించి - ఈ రోజు ఎడ్యుకేషన్ విధానం గురించి తేసుకుంటే గ్రామస్థాయిలో సింగిల్ స్కూల్స్ కొన్ని వేలమీద ఉన్నాయి. ఈ రోజు ప్రాథమిక విద్యలో మనం పకడ్బందీగా విధానాన్ని ఇవ్వవలసిన బాధ్యత ఈ రాష్ట్రానికి ఉంది. భారత రాజ్యాంగంలో కూడా దానిని పొందుపరచారు. అటువంటిది ఒక్కొక్క గ్రామంలో 100 పిల్లలు ఉంటే ఒక్క ఉపాధ్యాయుడిని వేస్తే ఎంతవరకూ విద్యాబోధన చెయగలదూ అన్నది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గమనించాలి. ఇంతమంది మంతులూ, శాసన సభ్యులూ ఉన్నారు. మనం ప్రత్యక్షంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలలో చూస్తున్నాము కాబట్టి ఇది ఒక పాలసీ నిర్ణయంగా తేసుకుని ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ఎకోపాధ్యాయ పాఠశాలలన్నీ కూడా ఇద్దరు ఉపాధ్యాయులు ఉండే విధానంతో ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు

ఖర్చయినా సరే చేయాలి. ఈ రోజు విద్యావిధానం బాగున్నప్పుడే రాష్ట్రం సర్వతోముఖాభివృద్ధి చెందుతుంది. ప్రతి ఒక్కరూ చదువును పొందాలంటే మనం చేస్తున్న కార్యక్రమాల మీద ఆధార పడి ఉంది. కాబట్టి తప్పని సరిగా ఎకోపాధ్యాయ పాఠశాలలు ఈ రాష్ట్రంలో ఎన్ని ఉన్నాయో వాటిలో రెండవ ఉపాధ్యాయుడిని నియమించి ఈ విద్యను బోధింప చేయడానికి ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కృషి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

నేటి పారుదల రంగానికి వస్తే ఒరిస్సా రాష్ట్రం నుంచే ఒక మంత్రిగారు మా శ్రీకాకుళం జిల్లా పర్యటనకు వచ్చారు. వారు వచ్చినప్పుడు ఒక ప్రకటన చేసారు. ఇంతరకూ అంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మాతో సంప్రదించ లేదూ సంప్రదించి ఉంటే మేము వంశధార రెండవ ఫేజ్ కు ఆమోదం ఇచ్చే వాళ్లం అని చెప్పి వారు శ్రీకాకుళంలో ప్రకటన చేయడం జరిగింది. గత ముఖ్యమంత్రి చెన్నా రెడ్డిగారు ఉన్నప్పుడు పోయినా బడ్జెటు సమావేశాలలో ఒక డిమాండు మీద మాట్లాడినప్పుడు నేను ఒక నెల రోజులలో ఒరిస్సా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేఖ వ్రాసి ఇక్కడి నుంచే అధికారులను పంపి ఈ వంశధార రెండవ దశ పరిష్కారానికి సత్వరమే కృషి చేస్తానని అప్పటి ముఖ్య మంత్రిగారు తెలియజేశారు. అయితే ఇంతవరకూ ఉత్తర ప్రత్తుత్తరాలు జరిపారా, అధికారులను పంపారా తెలియజేయలేదు. అటువంటిది జరగకపోతే ఈరోజు రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రిగారు ఒరిస్సా ప్రభుత్వానికి ఉత్తరం వ్రాసి, ఒక మంత్రి గారిని డెహ్రాడో చేసి అధికారులను కూడా పంపిస్తారా? పరిశీలన ఇస్తామని మంత్రిగారు ప్రకటన ఇచ్చారు కాబట్టి వంశధార రెండవ దశను పరిష్కారం చేయడానికి ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం చిత్తశుద్ధితో పని చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

సోషల్ వెల్ఫేర్ - దీనిలో రు. 120 నుంచే 150 ల వరకూ స్కాలర్షిప్స్ పెంచినట్లు వోటాన్ ఎకౌంటులో పెట్టారు. చాలా సంతోషం. వాటిబిఎఫ్ పోస్ట్ మెట్రీక్ స్కూలెంట్స్? క్రింది స్థాయిలో పెంచలేదు. ఎంతోమంది విద్యార్థులు హాస్టల్స్ లో చదువుతున్న వారున్నారు. కాబట్టి ఒక యూనిఫార్మిటీని మెయిన్ టెయిన్ చేయాలని కోరుతున్నాను. ధరవరలు పెరిగాయి కాబట్టి స్కాలర్షిప్స్ ఎందుకు పెంచరు? స్కాలర్షిప్స్ పెంచాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఎప్పుడయితే నిర్ణయించిందో అదే విధానాన్ని మిగతా వాటిలో చదువుకునే విద్యార్థులకు కూడా దీనిని వర్తింప చేయాలని వారి స్కాలర్షిప్స్ కూడా పెంచేదానికి కృషి చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను.

రోడ్స్ విషయం - వేటి గురించి నార్మల్ బడ్జెటు కాకుండా రూ. 100 కోట్లు ఇచ్చారు. చాలా సంతోషం. మేము ఈ శాసన సభలో సంతోషించడం కాదు. రాష్ట్ర ప్రజలు కూడా సంతోషిస్తున్నారు. అయితే ముఖ్యంగా ఈరోజు చాలా వరకూ ఊల్లా ప్రజా పరిషత్తు యాజమాన్యంలో ఉన్న రోడ్లు అన్ని కూడా మనం ఇస్తున్నాం. ఊల్లా పరిషత్తులకు ఇస్తున్న నిధులు సరిపోనందువల్ల సకాలంలో మరమత్తులు చేయలేకపోతున్నారు. ఊల్లా పరిషత్తులు ఇప్పటి వరకూ కొన్న రోడ్లు చేపడుతున్నాయి. అయితే వీటిని ఆర్. అండ్ బి. తేసుకోవాలని చెప్పి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం దగ్గర ప్రతిపాదనలు పెండింగ్లో ఉన్నాయి. ఆ రోడ్లన్నీ కూడా ఆర్. అండ్ బి. వాళ్లు తేసుకుని వారి ద్వారా మరమత్తు జరిపితే శాశ్వతంగా మనకు గుర్తింపు ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను.

అదే విధంగా మెడికల్ ఫెసిలిటీస్ - మారు మూల గ్రామంలో రిమోట్ ఏరియా డెవలప్మెంట్ ప్రోగ్రాం క్రింద కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఈ రాష్ట్రంలో ఖర్చు పెడుతున్నారు. కొంత భాగం ఈ మెడికల్ ఫెసిలిటీస్ గురించి ఖర్చు పెట్టాలని ఒక ప్రొవిజన్ క్రియేట్ చేయాలని మే ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఎందుకంటే మారు మూల ప్రాంతాలలో మెడికల్ ఫెసిలిటీస్ లేక ఎంతో మంది ప్రాణాలు కోల్పోతున్నట్లు మాకు తెలుస్తున్నది. మేరు నార్మల్ బడ్జెటులో పి.హెచ్.సి లు పెట్టి లేక పోతున్నారు. నార్మల్ బడ్జెటులో సబ్ సెంటర్స్ పెట్టలేకపోతున్నారు. రిమోట్ ఏరియా డెవలప్మెంట్ ప్రోగ్రామ్లో డబ్బులు ఇస్తున్నారు కాబట్టి అందులో కొంతవరకూ ఈ మెడికల్ ఫెసిలిటీస్ గురించి ఒక ప్రొవిజన్ పెట్టి తద్వారా ఈ మారు మూల ప్రాంతాలకు మెడికల్ ఫెసిలిటీస్ ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

ఇండస్ట్రీస్ - నేను మొన్న బడ్జెటు సమావేశాలలో కూడా చెప్పాను. రాష్ట్రంలో ఇండస్ట్రీయల్ డెవలప్మెంట్ గురించి వేరే చెప్పక్కర లేదు. కొత్త ఇండస్ట్రీస్ పెట్టడానికి ఈ రష్యంలో ఏ ఒక్కరూ ముందుకు రావడం లేదు. దానికి సరయిన విధానంలో పవర్ ఇవ్వలేకపోతున్నాము. ఇటువంటి పరిస్థితులలో కొత్త ఇండస్ట్రీస్కు పోయే ముందు సిక్ అయిన ఇండస్ట్రీస్ను పునరుద్ధరించడానికి ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం చర్యలు తీసుకుంటే - ఒక ఇండస్ట్రీని కొని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టి కొత్తగా స్థాపించే

బదులు మళ్ళీ దానిని సిక్ చేసే బదులు మీరు అంత డబ్బును రు. 20, 30 కోట్లు వెచ్చించి సిక్ ఇండస్ట్రీస్ ను పునరుద్ధరించడానికి ఉపయోగించవచ్చు. ఇండస్ట్రీయల్స్ డెవలప్ మెంట్ కోసం మీరు ఒక వినూత్నమయిన మార్పును తెచ్చి దానికి కావలసిన డబ్బును కేటాయించి తద్వారా నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించేయడానికి కృషి చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ రోజు ఇండస్ట్రీస్ పెట్టుకొవాలంటే, అనేక డిపార్ట్ మెంట్స్ ఉన్నాయి, 7.20 తిరగలేము, పెద్ద ఇండస్ట్రీస్ 10 కోట్ల రూపాయలతో ప్రాజెక్ట్ పెట్టాలని సా. తిరిగితే అనేక షేర్ హోల్డర్లు చేసుకోవాల్సిన పరిస్థితి ఉంది. ఈ బాధలన్నీ పడలేక విసిగి ఏమీ వద్దులే అనుకునే పరిస్థితి ఉంది. గామోదయ స్కేమ్ కింద నిరుద్యోగులు పరిశ్రమ పెట్టుకోవాలంటే లైసెన్సుల గురించి, మంజూరు గురించి, తిరిగి తిరిగి స్కేమ్ అక్కరలేదు అనే స్థితికి వస్తున్నారు. కామన్ ఫూల్ ఒకటి జిల్లా కేంద్రంలో ఏర్పాటు చేయండి. అన్ని లైసెన్సులు వచ్చే విధంగా, తక్కువ డబ్బుల కార్యక్రమం జరగాలంటే నిరుద్యోగ యువకుడు ఇండస్ట్రీ పెట్టుకునే ముందు దానికి కావలసిన అన్ని సౌకర్యాలు, వసతులు దొరకక, నాకు ఇండస్ట్రీ అక్కరలేదు అని చెప్పే బదులు ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలో ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి కామన్ సెంటర్స్, ఎలక్ట్రిసిటీ, లైసెన్సు మంజూరు మొదలైనవాటికి ఒక ఎంటర్ప్రెనూర్ ముందుకువచ్చి, పరిశ్రమ పెట్టడానికి ఉత్సాహం కలిగించే విధానం ఇండస్ట్రీస్ డిపార్ట్ మెంట్ తప్పకుండా చేయాలి. ఈ విధంగా పారిశ్రామికవత్త కానీ, నిరుద్యోగి కాని ఇండస్ట్రీస్ పెట్టుకోడానికి విసిగివేసారే పరిస్థితి కల్పించకుండా తగిన వనరులు కల్పించాలని మీద్వారా మనవి చేస్తున్నాను.

ఈ రోజు రూరల్ వాటర్స్ ప్లెజ్ గామీణ ప్రాంతాలలో, ఇప్పుడు ప్రభుత్వం వేసిన బోరులు 100కు 50 శాతం ఫెయిల్యూర్ అవుతున్నాయి. దానికి కారణం ఏమిటి? ఎందుకు ఫెయిల్యూర్ అవుతున్నాయంటే అక్కడ జియాలజిస్టులు సర్వే చేయడం లేదు. జియాలజిస్ట్ గామానికి పోకుండా ఆ పాయింట్ లేకుండా చెప్పినందున ఫెయిల్యూర్ అవుతున్నాయి. ఈ విధంగా జరుగుతుంది 10 శాతమో లేక 20 శాతమో అయితే ఫరవాలేదు. 50 శాతం వరకు ఫెయిల్యూర్ అవుతున్నాయి అంటే ప్రజల డబ్బు ఎంత దుర్వినియోగం అవుతుందో ఆలోచించండి. కొన్ని సెక్టర్స్ లో మనం కొన్ని కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి మంచి రిజల్ట్స్ రానప్పుడు డబ్బు వృధా అవుతుంది కాబట్టి డిగ్రీకింగ్ వాటర్ స్కేమ్స్ పట్ల ప్రభుత్వం ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి

దానికి మాస్టర్ స్కేమ్ తయారుచేయాలి. గ్రామాలలో బోర్లు వస్తే సెల రోజుల పాటు నేరు వస్తుంది తరువాత ఫెయిల్యూర్ అవుతుంది. దానిమీద మరమ్మత్తులకు వృధాగా డబ్బు దుర్వినియోగం జరుగుతుంది. ప్రభుత్వం ఈ విషయం గురించి అలోచించి డ్రికింగ్ వాటర్ మీద వినూత్నమైన స్కేమ్ తయారు చేసి బెసింట్టింగ్ పెట్టి అప్పుడు పేమెంట్ జరిగితే జాగుంటుంది. ఎన్ని గాలనల్ నేరు బోర్వెల్స్ ద్వారా వస్తుంది. ఏమేరకు పనిచేస్తుంది అనే విషయాల పట్ల శ్రద్ధ వహించకపోతే ఎన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు రాష్ట్రానికి ఖర్చుపెట్టినా, ప్రస్తుతం కావలసిన నేరు అందదు అని మనవి చేస్తున్నాను.

ఇక పోతే, డి.ఆర్.డి.ఏ. అని, ఎస్.ఎఫ్.డి.ఏ అని చెప్పి వందలమందికి ఎన్ని రుణాలు యిచ్చినా, ఈ రోజు పావర్టీల్వైన్ వారు దాట లేకపోతున్నారు. సంఖ్య అదేవిధంగా వస్తున్నది. కారణం ఏమిటి? దేశంలో వున్న ఎన్ని కుటుంబాలకు మన గ్రామీణ పథకాల ద్వారా రుణాలు మంజూరు చేసినా, ఈ రోజు కూడా గ్రామీణులు పావర్టీల్వైన్ క్రింద ఉన్నారంటే ఈ స్కేమ్ ఎక్కడ మిసిరిపూజెంట్షన్ జరిగింది. ఈ స్కేమ్స్ గొండ్ అవుతున్నాయా లేదా? గొండ్ అవడంలేదు. ఈ రోజు స్కేమ్స్ బ్యాంకర్స్ నుండి డబ్బు వస్తుంది కానీ కట్టడం లేదు. గొండ్ అయివారు అభివృద్ధి సాధించడంలేదు అంటే పూర్తిగా స్కేమ్ గొండ్ జరగలేదు. చాలావరకు ఈ రాష్ట్రంలో బ్యాంకర్స్ మనం యిస్తున్న సబ్సిడీ వారికి యిచ్చివేసి వేరే ఎకౌంట్స్లో తీసివేయాడం చాలావరకు జరుగుతోంది. ఈ విధానం ద్వారా డి.ఆర్.డి.ఏ. ద్వారా ఎంత డబ్బు ఖర్చుపెట్టినా ప్రయోజనం లేకుండా ఉంటుందని మనవి చేస్తున్నాను. గేదెలు కొనియిస్తే, చుటుంబం బాగుపడు తుంది. 2 వేలు సబ్సిడీ యిస్తే, ఆ సబ్సిడీ బెనిఫిఫియరీస్ యాక్చుయల్ లోన్ బ్యాంకు యివ్వకపోతే ఎంత అభివృద్ధి ఘనం సాధిస్తాము, కాబట్టి 10 పర్సెంట్ చేసినా, చిత్తశుద్ధితో చేసి, పేదవాడికి అందేట్లు చేస్తే బాగుంటుంది అనే సిద్ధాంతం ద్వారా ప్రభుత్వం పనిచేయాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఈ రోజు నెల్లూరు లోని కృష్ణాపట్నం ఓడరేవు, శ్రీకాకుళంలో కళింగపట్నం ఓడరేవులు గత 10 సంవత్సరాల నుండి ఎటువంటి పరిస్థితిలో వున్నాయో పట్టించుకోలేదు. వాటికి సంబంధించి ఈ బడ్జెట్లో కూడా కనీస నిధుల కేటాయింపులేదు. బ్రిటీష్వారి పరిపాలనలో వున్న ఈ ఓడరేవులు నిక్కబెట్టిన స్థాయికి వచ్చాయి. ఒకసారి డెవలప్ చేయండి అని ప్రోత్సాహము. కళింగపట్నం ఓడరేవును మరమ్మత్తు చేయించాలని మే ద్వారా రాష్ట్రప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

ఈ బడ్జెట్ చాలా ఉత్పృష్టమైనది. శాసనసభ మొత్తం 294 శాసన సభ్యుల ఆమోదం పొందిన తరువాత దీనిని అమలు చేయకపోతే బడ్జెట్ కాదు. ఈ బడ్జెట్లో కానీ, ఏ బడ్జెట్లో కానీ, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం కానివ్వండి, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం కానివ్వండి మీరు 100 ఖర్చు పెట్టదలిచితే ఖర్చు పెట్టాలి. అంతేకానీ, 1700 కోట్ల రూపాయలు పెట్టుకొని 1000 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుపెడితే, అంతే బడ్జెట్ మనం ఎందుకు పాస్ చేయాలి 1000 కోట్ల రూపాయలకే పాస్ చేయండి. పీలిమినరీ ఇన్వెస్టిగేషన్ వుండదు. పొలిటికల్ పెర్షన్స్ ఉంటాయి. స్కేమ్ యిచ్చామని అంటారు. ప్రాక్టికల్గా అధికారులు అక్కడకు పోతే చేయలేని పరిస్థితి. బడ్జెట్లో 10 కోట్లు యిచ్చామని అంటారు. చేయడానికి వీలు ఉండదు కాబట్టి, మీరు ఎప్పుడయినా స్కేమ్కు కేటాయిస్తే, డబ్బు దానికి వినియోగపడుతుందా, లేదా, పీలిమినరీ ఇన్వెస్టిగేషన్ అయిందా లేదా, అని నిర్ధారణ చేసుకొని అధికారుల ద్వారా సమాచారం తెప్పించుకొని, ఒకసారి శాసనసభలో ఆమోదం జరిగిన తరువాత బడ్జెట్ను అమలు ఎందుకు చేయలేకపోయామని రాష్ట్ర ప్రభుత్వం అధికారులమీద వత్తిడి తెచ్చే పరిస్థితి ఉండాలి కానీ, మేము శ్రేష్టాలం ప్రాజెక్టుకు 100 కోట్ల రూపాయలు యిస్తే, 70 కోట్లు ఖర్చు పెట్టారు. 30 కోట్లు ఎందుకు కర్చు పెట్టలేదనే సామర్థ్యం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉండాలేకానీ, మీరు ఖర్చు పెట్టుకుండా 10 కోట్లు ఖర్చు పెడితే సరిపోతుంది అనే పరిస్థితి ధన దుర్వినియోగం చేయవలసిన అవసరం లేదు. ఇకనుండీ, ఏ ప్రభుత్వమే కానివ్వండి, ఫైనాన్స్ మినిస్టర్ బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టినప్పుడు నేను చెప్పాను. ఈ బడ్జెట్లో ఏదైనాసరే, ప్రవేశపెడితే, అడబ్బు ఖర్చుకాకపోతే అడగండి. ఎవరైనా సరే బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టినప్పుడు ఫాలోజ్గా తీసుకోవాల్సే తప్ప వేరే విధంగా ఉండకూడదని మనవి చేస్తున్నాను.

3 రోజులన్నీకు 3 మెడికల్ కాలేజీస్ అన్నారు. నేట్లు దొరకకుంటే, కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఇతర రాష్ట్రాలలో ఖర్చుపెడుతున్నారు. నేట్లు దొరకకపోతే చదువు మానివేయడం లేదు. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఈ విషయంలో ఎందుకు వెనకడుగు వేస్తుంది. మూడు ప్రాంతాలలో మూడు మెడికల్ కాలేజీస్ అని రాష్ట్రప్రభుత్వం ప్రకటించింది. తెలంగాణాలో, రాయలసీమలో ఆంధ్రలో, కానీ ఈ బడ్జెట్లో ఆ ప్రతిపాదన లేదు. కొన్ని వేలమంది ఇతర రాష్ట్రాలకు పోయి డొనేషన్స్ యిచ్చి చదువుకొంటున్నారు. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డబ్బు ఈ రాష్ట్రంలోనే ఉండేట్లు ప్రోత్సహించి మెడికల్ కళాశాలలు స్థాపించి, ఇక్కడ వుండేవారకు వసతి కల్పించి వారి బాగోగులు

చూస్తే బాగుంటుంది అని చెబుతున్నాను. ఈ మెడికల్ కాశాశాలల అవశ్యకతను రాష్ట్రప్రభుత్వం గుర్తించాలని కోరుతున్నాను.

ఇంతకుముందు, ప్రభుత్వం దృశ్య, శ్రవణ బోధనా విధానం అని చెప్పి ఎన్నో కోట్ల రూపాయలను ఖర్చు పెట్టింది. ఎంతవరకు అమలు జరిగిందని ఎవరయినా ఆలోచించారా? ప్రజల డబ్బు దుర్వినియోగం జరుగుతుంది. పాఠశాలలో దృశ్య శ్రవణ విధానం అమలు జరుగుతుందా? టి.వి. చూస్తే పాఠశాలలో వున్న ఏ ఉపాధ్యాయుల వద్ద వున్నాయో, లేకపోతే గ్రామాలలో వున్న గ్రామ పెద్ద యింట్లో వున్నాయో ఎవరికి తెలియదు. ఇటువంటి విధానం అమలు చేయగలమనుకుంటే, ఈ స్కేమ్స్ ఫెయిలయింది. ప్రజల డబ్బు దుర్వినియోగం చేస్తున్నట్లు ప్రభుత్వం గుర్తించాలి. కొత్తస్కేమ్ ఏదైనా ప్రారంభించే ముందు సంవత్సరంలోపల పూర్తి చేయగలమా అని ఆలోచించాలి. ఆర్థికంగా పెట్టి ప్రజలలోకి తేసుకు పోతే అది తప్పు. ప్రజలు చాలా తెలివీగలవారు. ఎవరికి వోట్ చేయాలో వారికి బాగా తెలుసు. గొప్పలకు కొత్త కొత్త స్కేమ్స్ ప్రకటించేకంటే ప్రజలకు ఉపయోగపడే సత్కారాన్ని స్కేమ్స్ మాత్రమే పెట్టాలి.

వోట్ ఆన్ ఎకౌంట్ బడ్జెట్లో లక్షా యాభైవేల మందికి పెన్షన్ యిస్తామని ప్రకటించారు మంచిదే. ఇంతకుముందు పెన్షన్ శాంక్ష్కన్ వద్దులకు తప్పు, కొత్తవారికి 5 సంవత్సరాల కాలంలో యివ్వలేకపోయాము. కానీ ఈ 1,50,000 మంది కొత్తవాళ్ళకు సొకర్యం కల్పిస్తే గ్రామాలలో ఉన్నవారికి, గ్రామానికి 5, 10 మందికి రావడానికి అవకాశం ఉంది. ఇది చాలా హర్షించదగిన విషయం.

7.30
సా.

అదే విధంగా యినాడు 35 కోట్లు బడ్జెటులో పెట్టారు. ఇంతకు ముందు ల్యాండు ఎక్స్‌జిజిషన్ కొరకు మూడు నాలుగు కోట్లు పెడితే హాస్టాస్పదం అని ఆ రోజు ప్రతిపక్షాల వారు వాకౌట్ చేసిన సందర్భాలు వున్నవి. ఈ రోజు 35 కోట్లు పెట్టారు. చాలా హర్షించదగ్గ విషయం, వెంటనే బకాయి లన్నింటినీ చెల్లించండి. చెల్లించవలసిన 12 కోట్లు రైతులకు వెంటనే చెల్లించి వారి నుండి ల్యాండు పొసెషన్ తేసుకొని బలహీన వర్గాల వారికి పట్టాలు యివ్వండి. మిగతా 20 కోట్లతో ఎక్కడెక్కడ పేద వర్గాల వారికి అవసరం ఉందో అక్కడ ల్యాండు కొని యివ్వండి. అధికారులకు ఆదేశాలు యిచ్చి, 35 కోట్లు ఇస్తున్నాము. మీరు ఖర్చు

పెట్టుకపోతే మారుకనేది లేదని చెప్పి ఆ డబ్బు మొత్తం ఖర్చు పెట్టడానికి చర్య తీసుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను.

పోతే హ్యాండ్రూంగు సెక్టారు విషయం మీకు బాగా తెలుసు. గుంటూరులో చాలా మంది చేనేత పారిశ్రామికాలు ఉన్నారు. రాష్ట్రం నుండి ఎంతో మంది పారిశ్రామికాలు బయట రాష్ట్రాలకు వలస పోతున్నారు. ఈ రాష్ట్రములో కొన్ని లక్షల కుటుంబాలు ఉన్నాయనే సంగతి మరచిపోకుండా వారికి ఏమీ చేస్తున్నామనేది ఆలోచించి, ప్రత్యేకంగా వారికి ఏదైనా పథకం వేయండి. రాష్ట్రములో ప్రత్యేకంగా వారి కొరకు అని చెప్పి కమీషనరేట్ వ్యవస్థ ఉంది సపరేట్ పోర్టుఫోలియో గల మంత్రి ఉన్నారు. మరి ఏమీ చేస్తున్నారనేది ఆలోచించాలి. ఇక మెడికల్ విషయానికి వస్తే 30 బెడెడ్ హాస్పిటల్స్ ఉంటాయి. 30 బెడెడ్ హాస్పిటల్స్ ప్రభుత్వం సంవత్సరానికి అక్కడ పని చేసే వారి జీతాల క్రింద ఏడు లక్షల రూపాయలు చెల్లిస్తున్నది, కానీ మందుల కొరకు కేవలం 90 వేలు ఖర్చు పెడుతున్నది. 90 వేలు ఖర్చు పెట్టడానికి ఏడు లక్షలు పెట్టి వుద్యోగులను పెడుతున్నాము. కొన్ని డిపార్టుమెంటులలో ఖర్చు ఎక్కువ పెట్టవలసి ఉంటుంది. ఎక్స్‌ప్రెమెంటు ఉండదు, కొన్ని చోట్ల డబ్బు తక్కువ యిస్తున్నాము, కావలసిన ఎక్స్‌ప్రెమెంటు ఉంటుంది. ఈ విధంగా ప్రజల డబ్బు దుబారా జరుగుతున్నది. ప్రతి మీనిస్ట్రీలో కూడా క్రింది స్థాయి నుండి - గామీణ స్థాయి నుండి ఎక్స్‌పెండిచర్ ఏమీ జరుగుతున్నది, ఎట్లా జరుగుతున్నదనేది ఆలోచించాలి. ప్రతి మండలంలో ఒక విమెన్ వెల్ఫేరు ఆఫీసర్ ఉంది. సంవత్సరానికి 30 వేలు జీతం క్రింద యిస్తున్నాం, కానీ పది వేల రూపాయలు కూడా ఆ మండలానికి బడ్జెటులో లేకపోవడం హాస్యాస్పదం. పది వేల బడ్జెటు లేనటు వంటి దానికి 30 వేలు వుద్యోగి మీద ఖర్చు ఎందుకు? మూడు మండలాలకు ఒకరిని పెట్టండి, డబ్బు ఆదా వేయండి. రాష్ట్రంలో ప్రజాధనాన్ని అవసరం ఉన్న చోట్లనే ఖర్చు పెట్టండి, అవసరం లేని చోట్ల వుద్యోగుల మీద ఖర్చు పెట్టడం వల్ల వేస్ట్ అవుతుంది, దానిని పగడ్బందిగా సరిచేస్తే మిగతా కార్యక్రమాలు చేపట్టవచ్చు. ఆర్.ఓ.ఆర్.లో స్టాంప్ డ్యూటీ వేప్ చేసి చిన్న సన్నకారు రైతులకు సహాయం చేయాలని కోరుతున్నాను. ఎస్.ఆర్.బి.సికి 4.50 కోట్ల సబ్సిడీమెంటరీ స్కేమ్ యిచ్చారు, ఖర్చు పెట్టలేదు, తీరిగి దానిని బడ్జెట్లో యింక్యూడ్ చేసి రైతాంగానికి మేలు జరిగేట్లు చూడాలి. బడ్జెట్లో పెట్టిన ప్రతి షేసా కూడా రాష్ట్ర సంక్షేమం కొరకు ఖర్చు అగునట్లు చూడండి, లేకపోతే అంకెలు తగ్గించి యివ్వండి.

514 25 మార్చి, 1991 1991-92 సం.నకు బడ్జెటు (ఓట్ ఆఫ్
 ఎక్సొంట్) పైచర్చ.

MR. DEPUTY SPEAKER:- The House is adjourned to meet again at 8-30 A.M. tomorrow.

(The House, then adjourned at 7-36 p.m. to meet again on Tuesday the 26th March, 1991).